

סיפורי מעשיות

מה שזכינו לשמוע מפי רבינו הקדוש אור הגנוז והצפון הרג וצוקל

פוק חיו גבורתא דמרך. ראנהור לן אורייתא מן שמיא לחיותנו כיום הזה לעולם שכולו ארוך ובעבודותינו לא עובנו אלקינו וים עלינו חסד בכל דור ודור וישלח לנו מושעים ורבנים צדיקי יסוד עולם להורות לנו הדרך הראשונות הנה באו ועדיין לא כלו רחמיו בכל עת ובכל שעה. וצדקה עשה עמנו לשאוב מים ממעיני הושועה דברים עתיקים דברים שהם כבשנו של עולם תחת לבושים נפלאים ונוראים. ראה והבן והבט דרכו נפלאה ונוראה. ירושה היא לנו מאבותינו הקדושים אשר היו לפנינו בישראל שבן דרך קדושי עליון מחצדי חקלא אשר נשאו ידם ולבם לאל להלביש לדעת כה ועשה ישראל עד בספורי מעשיות כפי הדור וכפי הזמן יודעי כינה לעתים לדעת כה ועשה ישראל עד יקם ויחשע ציון וישוב לבנות תרבות אריאל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל:

הקדמה אויף מייטש

אין די בעשיות וואס דא שטייט אין דעם ספר איז דא וועגן גרויס סודות התורה עם און אין זיי גיט דא אין ווארעם וואס עם זאל זיין פשוט און אפילו פראקטיש בענטישן קאניו דא אויף ארום נעמן גרום מספר פון די בעשיות ווארען זיי האבן איהסען פת אויף צו ווערן דעם בענטישן ער נאך חיו גיט פאר שטראפן זייער יארן אום זיסט און ווער גיט ווער אריין קוקן אין די בעשיות ביט אין אמת אויב קאן זעהן און פאר שטיין אפטייעל נאכט גרעקייט אפילו פראקטיש בענטישן קאן זיי אויך עפנים אפלייטשט קאן ווערן פון כוכב צו זעהן וואס דא פבלית איז פון דא וועלט אז מען זאל טאג און נאכט תפלה קאן גיצר צו ווערן פון די גארשטיג פון דא וועלט און ווער זיין אזוי ווי השי ווער און ווער וואס אין די בעשיות איז דא באהאקטיג ווארען דאס קאן מען גיט דא שרייבען און גיט דא צווייגען אז ווארען איז דעם וואס ער וועט אין זיי עפנים וויסן און ווייל מיר האבן אפאר ניהערעם פון זיין כוכב אז ער דאס תשק מען זאך די בעשיות דרוקן פון אויבן אויף לשון הקודש און ווערן אויף מיט דרום האבן מיר זיין הייליגן רצון מקיים געווען און האבן זיי אז געדרוקט ווארעם פראקטיש בענטישן בארארפן אויך וויסן פון די בעשיות האפטייען זיי ווערן נאך קאנען פאר שטיין וואס מען מיינט אז פאקט פאר זיי אנהערט מוכה צום תבלית אז זיי ווערן אין זיי אריין קוקן ביט אין אמת אייג ווארען זיי האבן אנהערט פת צו דער ווערן צום אייביקייט כנען ווארעם די בעשיות זענען גיט קיין קערי זאכן חיו און דא רבי ע"ה פלעגט ארע זאל קאן דאס רוב בעשיות צו זאגן עסליכע פאקטן און עסליכע זאכן פון מען זאל וויסען אז ער דעם גיט קיין דברים בעלום חיו ווארען די אלע בעשיות זענען דרוקן סודות התורה:

הוצאת האגוד הגדולה וכו' מה' יהודא לייב ראזענבראטס מחבר סקלא ספרים ברושץ פראנצשקאנער בחדר ר' מנחם לייטנער ט"ט 30

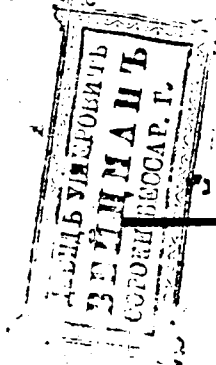
ווארשא

שנת תרמ"א לפ"ק

ברוך הרבני מיה' נתן שריפטמייסער

СНПРЕ МАСЕЦЪ т. е. Сказки .

ВАРШАВА 1831 .

Дозволено Цензурою
С-Петербургъ 20 Мая 1881 года.

Въ Типографіи Н. Шрифтгиссера на улице Палевки № 13

גילד

גילם לעיניו. אחד ספור כל מעשה ומעשה. כי האף אחסו נרשמו קצת כרחמים שנמשח פסח
הקדוש. אך זה נדרש לכל משכיל כי אין דומה השומע מפי הכהן בעצמו להראות הדברים בעספר.
וביתר דבריו רחמים כאלה. אשר אינם חובנים. כ"א ע"י חטפת הכהנים בעצמם הראש וקרינת
העין ונטיית הד' וכיוצא באלה אשר על ידם דיוקא וכן במנח קצת חסם וישתחום על הכהן
ועינו למרחק ויבשו גדולת ה' וגדולת תורתו הקדושה. אשר נחלשה בכמה לכושר שנים.
כחטאר בכל ספרי קודש. עד כה הגישו דברים המעשים המחזיקים הרבה. לבשו והנה אומה
איה ספר א' שהל חזין ונא עוריו. חו וגור לנו אש אוכלה חו וימחור בעדו. נשא
לכבוט אל כמים אל אל בשמים בידו נפקיד רוחיו. אליך כ' נשא נפשו. מד הנה רחמיו
עורו. עורו כי עליך נשענו. ויהי טעם ה' אלוקי עליו. עד יגוא מורה דרך לשדחיו.
ויבנה בית קדשו ותפארתו. חוה צין קרית מועדיו חלך בוסיו חמיוני עיניו נחמה בימיו.
אמן: הכ"ד ככותב והמסדר והמחזיק. לאשל לשבעה ולמכסה עתיו: נאיה ה' נתן בא"א חכמ' ו
נפתלי הערץ יצ"ו מנעמחאב רבתי. חתן כרם הגאון הסכיד המפורסם בכל הקו ארך כק"ט וטה"ר
דוד צבי זלה"ה. ססה אב"ד בק"ק קרעמיוץ והגליל ובק"ק שאריגראד ובק"ק מאהלוב והגלילות:
גם ראשו להמחיק בלן השמיות שנמשחו מספרו ליקטו מורה"ן שדפס כבר. גם הגט. אחר
המעשיות כמה וכמה סיפורים ושיחות נאות על רבנו הקדוש והנורא ז"ל. אשר זכינו לשמע
חשו. כי שיחתו הוא טולה מורה כחאמר ר"ל ועליו לא יוכל אפילו שיחת חולין של ח"ח צדיק
למוד. ונאמח כל אלו השיחות הם תורות גבוהות וגדולות מאד. וכמה שיחות יש בהם שזכינו
לשמע הסודות הסיפורים להם. וגם ע"פ פשוטו הם דברים נפלאים ועצות עזות ונוראות מאד
וזה לכל נפש. להרגיל עצמו בעבודת ה'. להמשיך עצמו להשי' להטות לבבו אליו ית' כל ימי
חיו. באמת ובתמים. שיש לבן קטיב יוטב לכל הדברים כאלה. כי אפי' הדברים הנראים
בפשוטם. הם דברים עמוקים וגבוהים מאד וכן הן הדברים העומדים ברוחו של עולם. ובעיקר
להרגיל עצמו לקיומם כפשיטו באמת ובתמים בלי חכמות. או תליות את דרכך ולא תשכיל
רק חוק ואמן או תלך לבנה דרכך ואשריד לא חתמד. בטוב כה' עדי עד:
קודם שספר מעשה ראשונה שנכסר זה. ענה ואמר. בסיפורי המעשיות שהשלים מספרם. יש
בהם נסמיות הרבה ודברים גבוהים מאד. אך שנקלקלו המעשיות כי חסר מהם הרבה.
וגם נחלכלנו ואינם מספרים אותם כסדר. כי מה ששיך נחמילם מספרים בסוף וכן להיפך. וכיוצא
בזה. אבל באמת יש בהמעשיות שמספרים השולם. דברים נפלאים גבוהים מאד. והנעשים
זוק"ל. הנה יוכל ע"י סיפור מעשה. ליהר יאודים. כהנים רואה שנקלקלו צורות עליהם.
ולא היה באפשר לתקן אותם ע"י תפלה. היה מחקנם ומיחדם ע"י ספור מעשה. ועוד דובר
רבינו ז"ל בענין זה ואח"כ נחמיל לספר מעשה שדף הסוד ואמר. בדרך ספרתי מעשה וכו'.
וע שהמעשיות שסיפר רבינו. רובם כולם. הם מעשיות חדשות לגמרי שלא נשמע מעולם.
רק הוא בעצמו סיפרם חלבו ודעתו הקדושה כפי ההשגה העליונה שהשיג ברוח קדש. שהיה
מלכיות אותה ההשגה באותה המעשה. והמעשה בעצמה הוא מראה נראה והשגה עליונה מאד
ששיג וראה בתקום שראה. וגם לפעמים היה מספר מעשה מהמעשיות שמספרין השולם. אבל
סיפור בהם הרבה. והחליף ומקן הסדר. עד שנשגה סיפור המעשה לגמרי ממה שהשלים מספרין
וכנ"ל. אבל לא נכתב כזה הסדר חללי המעשיות כ"א אחת או שנים. ושאר כל המעשיות הם
חדשות לגמרי שלא נשמע מעולם

באורו חתן שהחמיל רבנו ז"ל לעצק כספורי מעשיות. אחר כפירוש בזה כלשון הכני אחת
לספר מעשיות. (אך וועל צין אן סימן מעשיות דר צילין). וכוונתו דבריו ה'. כי
שומר מאד שאיז מועיל לכם לבין אל השי' ע"י הכורות והשיחות הקדושות וכיוצא בזה.
עמק דנישם גדולת כל ימי להשיבט אל השי' באמת לחמתו. ומאחר שאיז מועיל כל אלס
ע"כ הוא תחיל לבסוף כספורי מעשיות. ולא באמתו כותן אחר הכורה התחלת. סתם ר' שחזן
ואמר פת לעשות ל' סתם תירדך וכו' דא אורייתא דעתיקא וכו' כדנפסת בספר הראשון בדרך
קצ"ו. ושם מבאר בסוף המאמר קצת מעין סיפורי מעשיות ע"י סיפורי מעשיות של כנדים
באמת חשוררן מהינה את בני אדם שנתן בשיגם וישיגם את וישיגם וכו' ע"פ. ויש מעשיות
שם בקדש שנים. ויש סיפורי מעשיות של שנים קדמניות ששם בתי' עתיו וכו'. ע"פ כסוד.
ותקן והשכל קצת מן ונא דבר עד סימן הדברים של אל המעשיות מנויים. ומה שיחה כוונת
הקדושה בזה. ונאמח יש באל המעשיות התעוררות גדול מאד מאד להשי' ברוח התקומה אפי'
ע"פ פסם. מלמד להשמרת. כי טלס הם סידות טראים. ויש להם גם נבאל לשורר סט
לש"י: חוק

[illegible]

הדבר מחמת שנה בצעם המה לא עוד נבטחו ונעם מהיו חזר והל עליו סינה גדולה וישן הדבר דמיון
נבטים מה וישן סינה כל נבטים מהיו מחזר מהיו פחה ר' שמעון ב"ר מ' ה"ל שיש שמואלים
מבניה מכל הע' ליום כל חזרה מהם בתי נבטים מה וכי י"ס ס"א לנצור ולהקין אותם כ"א פ"י ספדרי
המשיח של שיש קדמוניות וכו' ע"פ היטב והבט מהך מהיו מורה נבטחו ונבטים מהיו וזוהו נולד מבניה
ימים ושנים הרבה וזמן רב כל כך היו נבטחו עליו הרבה כי יס רחמנו גדול עליו וזוהו נולד מהיו
מקרה נבטחו ליום בצדקס האמון כלל בצדקס אחר דמיון יס וזכר וכו' ורחמנו מכוול כי אע"פ
נבטחו מה נבטחו וכל לך נבטחו זה וזמן רב אחד פשע"ה הסינה מפורקס ואזון כלל פשם ובכל פשם
מרחם מוט הדמיון פ"י שישם ויבטק את שרם קדמוניות מהיו בתי' רבם מהך ה"ל וזה מהי נבטחו
אע"פ של עוד נבטחו פ"י פשמים וכל ליום פ"י שרם קדמוניות מהיו בתי' רבם מהך ה"ל וזה מהי נבטחו
וזהו פשם ונבטחו כלל פשם מהיו נבטחו ליום פ"י שרם קדמוניות מהיו בתי' רבם מהך ה"ל וזה מהי נבטחו
פ"י פשם פ"י פשם"ה לא היות את עמנו להיחלם נבטחו ח"ו רק כהן נבטחו ונבטקס כסר של אב והמחבר
ה"ל ונבטחו פשם לו עוד וישום נבטחו קשים הרבה והשם כר ונבטקס ה"ל ס"א שיש גדול עם פ"י נדון
וכו'

זאת מלאנו במחמץ ככתבים וזאת ענין הסגולות על שכתב ו'ל כסמ"ס על לשון פסוק נחמד כזה וכו' :

עוד ראיתי להעיר לנב המעיינים בכפר זה של המעשיות לכל יוסף בלגם מלח על אשר נחלסם לפעמים שיצא מחמת לשון לשונות גסים בס' ספ"ש כגון ונעשה כדוג' מליה בס' א' אלקה א"ש אל השירה בהמשך של כננים כנח"ל ועוד באיזה מקומות כי ידון אותי לכ"ל שזה סוג כשגנה ביוצא מלפני השלש ע"פ הכרח גדול. כי ע"כ מלאנו והעתיקתי אותם בלשון לשון ו'ל : **והנה** נראה בעליל שרצוני ה' כי לכתוב טעם על זה אך לפי הנראה שפסוק במחצית מחמת אומה אונס ושוב לא זכור שהש"י יסד הדבר שיכתוב בעצמו. ת"ל אשר זכור נרחמיו ות' שנקטנו דברים אלה. כי על כל דיוור ודיוור שרצה לכתוב שיחגלה בעולם היה מניסית על זה כדבר ומחמת זה היה וריו מחד מחד בכתובתו כאשר ראית בעינינו כי היה רגיל לימר לנו חמדת טעם אינו מורו א"ש לשבר המניסית לכתוב מיד אינו יודע אם יכתוב עוד מחמת טעמים ככחוסים אכלו. ועתה בשביל שחמתי גילוי דעת חמתי ו'ל שרצוני כשידעתי עיד כפסע לכתוב איזה טעם על זה אמרתי לא לכתוב מלכת"ב טעם אחר מעצמים הדבר אשר היו גניזים וכחוסים אכלו ו'ל וכו' שחמתי חמתי ו'ל כי אדומ"ר הר"ר וזק"ל סיפר המעשיות בלשון אשכנז כהכונן במדונותיו ומ"ר רב ר' ברוך ו'ל ראשון שנתלמדיו ביקריו ו'ל העצמים על לשון קדש ואורח א"ש בכיוון ללשון פשוט בכדי שלא יסתנה כענין אצל הקרא אותם בלה"ק מכפי מה ששיארם הוא ו'ל על לשון אשכנז הכונן בינינו וזו סיבת אשר נשחט מלשנו ה' לשנית פשיטת כאלה בכחה מקשות זה העצם הוא כפי מה שחמתי חמתי ו'ל ע"ס פשוט וחן שהיה לו טעמים כחוסים אשר לא זכור לשמוע חמתי ו'ל. וראוי להאמין בזה שהיו לו עוד טעמים כחוסים כי זה ידוע מספרו ה' אשר כי' בעל לשון גדול ובאן היריד א"ש ללשון פשוט לכן ראוי להאמין שה' לו כיוון גדול בזה ואינו חמוות יבא לו רב ברכות אכ"ר :

להתודע ולהגלות

ואי אשכנזם ווארם וואם דא שטייט אין דעם היינטיגן כפר אין קדש קדשים לומר סודות בהורה מען זאל נישט שיינן או דאם זענען דאם ושלום פראכט מען ציח ווארן ריא פשיטות וואם אין דעם ספר שטיינען האם דר ציילט דער גרוסער צדק דר קדוש עקלה דר תיילעך דפי ר' נחמן וצ"ל זיין זכות וזאל אונז ביי שטיין זיין ב"ה אין גיוועזן אונז צו לערנען מי אז דעם אייבערשטן צו דענען אונז הלאה מיר זאגן פאר שטיין דר גרוסע סודות את דעם מסר האם עס שטייט אין דר פשיטת וועלן מיר זיין פרוי יתן אונז מי קען דאך צו זיין און דעם יתקבל וועט איין שטיינען דעם טאג צדק בארץ אין אנגעזיין צייטען בקרבני קיינען און :

מעשה מאבדת בת מרד

ה

מנה ואמר. בדרך ספרתי מעשה שכל מי שסיים שומעם כיס לו כרכור חשוב. וזו היא :

מעשה במלך אחד שהיו לו ששה בנים ובת אחת. ואותה הבת היתה חשובה בעיניו מאוד והיה מתבבה ביותר והיה משעשע עמה מאוד. פעם אחת היה מתוועד עמה ביוחד באיזה יום ונעשה ברונו עליה וגורקה סמיו דיבור שהלא טוב יקח אותך. (דעל יום נוסע וזל דך נעמו) בלילה הלכה לחדרה ובבוקר לא ידעו היכן היא והיה אביה מצער מאוד הולך לבקשה אנה ואנה. עמד השני למלכות מחמת שראה שהמלך מצטער מאוד וביקש שיתנו לו משרת וסוס ומעות על הוצאות. והלך לבקשה. והיה מבקשה מאוד זמן מרובה מאוד עד שמצאה. (נחם מספר לך ניקשה מן המלכה) והיה הולך אנה ואנה זמן רב ובמדבריות ובשדות וביערים והיה מבקשה זמן רב מאוד. והיה הולך במדבר וראה שביל אחד מן הצד והיה מיישב עצמו באשר שאני הולך כ"כ זמן רב במדבר ואני יכול למוצאה. אלך בשביל הזה אולי אבא למקום ישוב. והיה הולך זמן רב. אח"כ ראה מבצר (פקדון שלום) וכמה חילות היו עומדים שם סביבו. והמבצר היה נאה ומתוקן ומסודר מאד עם החילות והיה מתיירא מפני החילות מן לא ינחתו לבנוס. והיה מיישב עצמו אלך ואנסה. והשאיר הסוס והלך להמבצר והיו מניחים אותו ולא עכבוהו כלל והיה הולך מתדר לחדר בלי עיטב ובא לפלמין אחד וראה שישב שם המלך בעמרה וכמה חילות שם וכמה משוררים בכלים לפניו והיה שם (נמסר) נאה ויפה מאוד המלך ושום אחד מהם לא שאלוהו כלל. וראה שם מעדנים ומאכלים טובים ועמד ואכל והלך ושכב בווית לראות מה נעשה שם

אין ונעם האב איך דער ציילט אפגעקוקט וואס ווער עס האט נישט געקענט האט געהאט אהרדור תשובה :

אזן דאס איז דיא מעשה :

אין כאל איז געזען אפאלד דער מלך האט געהאט נעקס וזן את איין מאכטער דר מאכטער איז ביי אים ווער חשוב געווען און ער האט זיך ווער לוב געהאט מאכט איז ער אויף איר ברונן געווארן האט זיך אים ארויס געהאט אונטער דר גיס נוסער ואל דך אונזעק נעקס בייא נאכט איז זיך געאנגן אין איר חדר אריין אין דר פריא האט מען גיס געקעט וויא זי איז האט זיך דער מלך ווער מצער געווען און איז געאנגן זי ווען איז אויף געשלאגן דער שני למלכות מלכת ער האט געווען דר מלך האט גרוס צער און האט געזען מען ואל אים געבן איר כליהת קים אין פערד און נעקס אויף הוצאות און איז געאנגן זי וועקע און האט זיך געקעט ווער איין לאנגע צייט איז ער געאנגן אין דער סדר און האט געזען צוועג אין דר צייט האט ער דך מצויב געווען באשר איך גיט אז לאנגע צייט אין דער סדר און קאן זיך גיט געפונן דאס איך גיין אויף דעם וועג מאמר וועל איך קיפן צו איין ישוב איז ער געאנגען לאנגע צייט דער נאה האט ער געזען אפאלד און אפאלד חילות שטייען ארום און דער שלום איז געווען ווער שוין און דא חילות געקן ארום געשטאנען כסדר ווער פון דאס ער סוף געהאט פאר דא חילות מאכטער וועקן זיך אים גיט לאזן אריין גיין האט ער זיך מצויב געווען איך ווער מיר פרויבן און דאס אייבן גלאום דאס פערד און איז געאנגען צום שלום האט מען אים גלאום און ער איז געאנגען פון איין חדר צום צוועג און מען האט אים גיט געוועקט איך ער געקן צו איין פאליך דאס ער געזען דר מלך וואס דאס אין איין קרוין און אפאלד חילות שטייען ארום אים און שפילן אויף גלים פאר אים און עס איז דאס ווער שוין און פון געקן און דער מלך און קינד פון זי האט אים נאר גיט געקענט און ער האט דאס געזען נעקס מאכטער איז ער געאנגען און דאס נעקס איז געאנגען און האט זיך געקענט אין איין ווינקלע ער נאר געקן וואס דאס וועקט זיך מען וואס ער געזען דער מלך האט געקענט מען ואל געקענט דא מלכת

אז

2

(ב)

מעשה מאבירת בת מלך

שם וראה שהמלך ציה להביא המלכה . והלכו להביא אותה והי' שם רעש גדול
ושמחה גדולה והמשוררים היו סומרים ומשוררים כארץ באשר שהביאו את המלכה .
והעמידו לה כסא והושיבוהו אצלו . והיא דיתה הבת מלכה הנ"ל והוא (כינוי כסני נמלכות)
ראה והכירה . אחר כך הוציאה המלכה וראתה אחר שישוכב בזווית והכירה אותו . ועמד
מכסאה המלכה לשם ונעצה בו וישאלה אותו האתה מכיר אותי . והשיב לה . הן . אני
מכיר אותך . את היא הבת מלך שנאבדה . ושאל אותה הארץ באתה לבאן . והשיבה
באשר שאבי המלך נזק מפיו דיבור הנ"ל . וכאן המקום הזה הוא לא טוב . וסיפר לה
שאביה מצטרף כארץ ושהוא מבקשה כמה שנים ושאל אותה . אך אני יכול להוציא
אותך ואמרה לו שא"ל לך להוציא אותי כ"א כשתהיה בזהר לך מקום ותהי' יושב שם
שנה אחת וכל השנה תרגענע אצלי להוציא אותי . ובכל זמן שיהיה לך פנאי תהי'
רק מתגעגע ומבקש ומצפה להוציא אותי ותהיה מתענה ובוים האחרון מהשנה תהיה
מתענה ולא תישן כל המעת לעת . והלך ועשה כן . ובסוף השנה ביום האחרון היה
מתענה ולא היה ישן ועמד והלך לשם . והי' רואה אילן ועליו נדילים תפוחים נאים
כאד . והי' מתאוה לעינו כמוד . ועמד ואכל משם והביקש שאכל התפוח נפל וחטפו
שינה והי' ישן וזמן מרובה מאוד והיה המשרת סנער אותו ולא היה נעור כלל . אח"כ
הקיץ משנתו . ושאל להמשרת היכן אני בעולם . וסיפר לו המעשה (הדינו המשרת
ספר להשני למלך המעשה ואמר לו) שאתה ישן זמן מרובה כמוד זה כמה שנים ואני
הייתי מתפרנס מהפירות . והי' מצער עצמו כאד . והלך לשם וכצא אותה . והותה
מצטערת לפניו כאד כי אלו באת באותו היום היית מוציא אותי מכאן ובשביל יום אחד

אבדת

אין קען גנאנגן ויא ברענגן און קאפערליש האבן געפילט און גוונגן ווייל קען האט געזאגט
דיא מלכה און קען האט ויא געזעט קעבן אים אין דאס אין גוונגן דיא בת כחה און ער
האט ויא דער קענט נאך דעם האט דיא מלכה איין קוק געזאן און האט געזען איינער לינקס
אין אוינגעקעק האט ויא אים דער קענט אין ויא צו אים גנאנגען און האט אים געזען
קאנפאז ביה דאס ער איר געגערט ויא איך קען דיר דיא בוסק די בת כחה דאס ער ויא
גערענט וואו קוקסטו אפער האט ויא אים געגערט ווייל דעם פאסן האט ויה אים ארויס
גתאפט דאס ווארט צו דער גוט גוקער נאך דיר געבן און דאס אין דאס ארשט וואס איז
גוט גוט האט ער איר דר ציילט צו איר פאטר אין ויה וייער כצער און ער וואקט וי בכה
וכחה שנים און דאס ויא גערענט וויא צוויי קען איך דיר ארויס געבן דאס דא איז
גערענט דוא קאנפאז ביה גערענט גוט ארויס געבן ביידן צו דוא וואקסט
דיר אום קלובן איין ארשט און וואקסט דארט וינצן איין יאר און צאנצן יאר וואקסטו גענגן
נאך ביר וואקסט ביה ארום געבן און ווען דו וועסט דאנען צייט וואקסטו דך גענגן און
האפן ביה ארום צו געבן און וואקסט פאסן און אין דעם אוינגעשטן טאג פון דעם יאר
וואקסטו פאסן און וואקסט גוט שטאפן דעם גאנצן בעת לעת אין ער גנאנגן און דאס
אין גיטאן און צום סוף יאר דעם אינגערשטן טאג האט ער געפאסט און דאס גוט
גישטאפט און דאס ויה און גיהרפען און אין צוהן גינאנגן צו דער בת כחה וי ארום צו
געבן דאס ער דער געבן איין בויס און דעם בויס האבן גינאנגען וייער שיינע עפיל
האט ויה אים וייער גינאנגען און האט געגעבן פון ויי תכפה ווי ער דאס געגעבן דעם עפיל
אין ער אנדער גינאנגען און עס האט אים אן גינאנגען איין שטאג און דאס גישטאפט
ויער אצאנגע צייט האט דער משרת אים גינאנגען און ער האט אים גוט גינאנגען דער
וועבן דער נאך האט ער ויה און געכאפט פון דעם שטאג פרגעט ער דעם משרת ווי
בין איך אין דער וועלט האט ער אים דער ציט דו גאנצע מצינה עס איז טון בכה שנים
צו דוא שלאפט און איך האב ביה כפרנס גינען פון די פירות האט ער ויה וייער כצער
גינען און אין אהן גינאנגען צו דר בת כחה האט דא ויה פאר אים וייער גינאנגען און
ויער ויה כצער גינען פון איין טאג האסטו אן גינאנגען (כדובר איבער דעם דאס דו האסט

מעשה מאבירת בת מלך

אבדת. אמנם שלא לאכול הוא דבר קשה מאוד ביום האחרון או מתגבר היצר הרע מאוד. (היינו שהבת סלכה אסרה לו שעתה תכל עליו האזהרה ולא יהי מחורר שלא לאכול כי הוא דבר קשה לעמוד בו וכו') ככן תשוב לברור לך מקום ותשוב ג"כ שנה כנ"ל וביום האחרון תהיה רשאי לאכול. רק שלא תישן ולא תשתה יין כדי שלא תישן כי העיקר הוא השינה והלך ועשה כן. ביום האחרון היה הולך לשם. וראה מעין הולך. והמראה אדום והריו של יין ושאל את המשרת. הראית שזה מעין וראוי שיהיה בו מים והמראה אדומות והריו של יין והלך ופעם מהמעין. ונפל וישן מיד כמה שנים עד שבעים שנה. והיו הולכין חיילות רבות עם השייך להם מה שנוסע אחריהם. (שקדין אובאין) והמשרת הממין עצמו מחמת החיילות. אח"כ הלכה מרכבה ועגלות צב ושם יושבה הבת כלך. ועמדה שם אצלו ויורדה וישובה אצלו והכירה אותו. והיתה מנערת אותו מאוד ולא ננער והתחילה לקבול עליו אשר כמה וכמה יגיעות וטירות גדולות מאוד שהיו לו זה כמה וכמה שנים כדי להוציא אותו ובשביל אותו היום שהי יכול להוציאני ואבדו. והיתה בוכה מאוד על זה. יש רחמנות גדול עליו ועלי שב"כ זמן שאני כאן ואני יכול לצאת. אח"כ לקחה פאשטיילע מעל ראשה וכתב"ל עליו בדמעות שלה והניחה אצלו ועמדה וישובה במרכבה ונסעה בשם. אח"כ חקין. ושאל את המשרת הוכן אני בעולם. וכפר לו כל הכעשה ושחיילות רבות הלכו שם וההיתה כאן מרכבה הנ"ל וההיתה בוכה עליו והיתה צועקת שיש רחמנות עליו ועלי כנ"ל. בתוך כך הציץ וראה שהפאשטיילע מונחת אצלו. ושאל מאין זה. והשיב לו שהוא כתבה עליו בהדמעות ולקחה והרים אותה כנגד השמש. והתחיל לראות האותיות

ז"ה גיט איין גיטאקסן איין פאג און האקס גיטקסן דעם עפול איבער דעם האקסאן
גיטאקסן) ווארן דו האקס גיטקסן קאפן אין דעם פאג האקסאן מיד ארום גיטקסן. נאר גיט צו
זען איין וויינער איין שטערני וואו פאגט דעם אינטערשטן פאג. דעקאטן איין זיך דר נאר
דרע מנהגן על פן האקסאן דר וויינער אזס קאפן איין ארט און האקס וויינער וויינער
דאס איין נאר און דעם אינטערשטן פאג נאלטו שוין פנען זעסן נאר האקס גיט שטאקסן
און האקס קיין וויין גיט פרייטקסן פרי דו האקס גיט שטאקסן ווארן דער עיקר איין דר
שטאקסן איין עד גיטאקסן און דאס איין גיטאקסן דעם אינטערשטן פאג איין עד און גיטאקסן
ער גיטקסן איין קאפא גיין און די פראג פון דעם קאפא איין גיטקסן רויט און דר ריט איין
גיטקסן פון וויין דאס ער גיטקסן דעם קיטקסן האקסאן גיטקסן דאס איין איין קאפא קער צו
זיין אין אים וואסיר און די פראג איין רויט און דר ריט איין פון וויין און איין גיטאקסן און
דאס עפס פאר זיך פון דעם קאפא איין ער פרייטקסן גיטאקסן און דאס גיטקסן
פרייטקסן וויינער נאר זעסן גיטאקסן און דר קיטקסן דאס זיך פון האקסן פון
די הייכות נאך דעם איין גיטאקסן איין פאקסאן און דאס איין גיטקסן די פת כזה איין ווא
אראם גיטאקסן און דאס זיך גיטקסן קעפן אים און דאס אים דר קענט און דאס אים וויינער
גיטקסן ער דאס זיך איבער גיט גיטקסן דר וועקן דאס זי און גיטקסן צו קאקסן און אים
פאקסן איין פיל גיטקסן און טיטקסן און פיל יאקס וואס דו טיטקסן דר און האקסאן
פרי און דו האקס מיד ארום זעקס און פון איין פאג געטן וואס דו האקס גיטאקסן מיד
ארום זעקס האקסאן נאר און גיטאקסן און זי דאס וויינער גיטקסן זי דאס גיטאקסן עס איין איין
גרום ברקנות און דר און און פיר און איין לאנג צייט וואס איין פון דא איין קאן גיט
ארום וכו' דר נאך דאס זי גיטקסן איין פאשטיילע פון דעם קאפא און דאס דרדך און גיטקסן
מיט ארט פרייטקסן און דאס איינער גיטקסן קעפן אים און דאס זיך אריין גיטקסן אין דער
קאקסן און איין אקסן גיטאקסן דר נאך דאס ער זיך און גיטאקסן און דאס גיטקסן דעם
מקלית ווי פון איין דר וועקס דאס ער אים דר צייטקסן די גאנצע פערט און און אפך
מקלית זעסן דרדך גיטאקסן און און עס איין דא גיטקסן די פאקסאן. און צו זי דאס גיטקסן
אויפן אים דר ווייל דר ער איין פרייטקסן דאס ער דר וועקן די פאשטיילע קיטקסן קעפן

מעשה מאבירת בת מלך

הם שם ביוקר ובחשיבות) ואמר לו שכל הדברים הם שם ביוקר גדול. ואמר המלך על הרוחות להשני למלכות באשר שזה זמן גדול כ"כ שאתה מבקשה וכמה יגיעות שה לך. ואולי יהיה לך עתה מציעה כחמת מסון ע"כ אני נותן לך כלי כשתושים לה לחוכה תקבל בשם מעות. תגור על הרוח הג'ל שיוליך אותו לשם. ובא הרוח כעל תשא אותו לשם, והביא אותו אל השער והיו עומדים שם חילות שלא הנחו אל העיר. והושיט ידו אל הכלי ולקח מעות ושהד אותם תבנם לתוך העיר. והיות עיר נאה והלך אל גביר ושכר לו מונות. כי צריך לשהות שם כי צריך לשכל ולחכם להציאה. ואיך שהוציאה לא סיפר ובסוף הוציאה. (וע' בהקדמה. והראה רמזו נפלאים על מעשה הזאת):

מעשה

בקיור אחד שלא היו לו בנים גם מלך אחד לא היה לו בנים ותמע הקיור על הארץ לשוטט לבקש אולי ימצא איזה עצה ותרופה להוליד בנים גם רמז נסע כמו כן ונודענו שניהם לפונדק אחד. ולא היו יודעים זה מזה. והכיר הקיור בהמלך שיש לו נימס ונאל אותו והודה לו שהוא מלך גם המלך הכיר בהקיסר והודה לו ג"כ. והודיעו זה לזה שנוסעים בשביל בנים. ונתקשרו שניהם באם שבת לביתם ויולידו נשותיהם ובר נקבה באופן שהיו יכולים להתחתן אוי ותחתנו שניהם. ותמע הקיסר לביתו והוליד בת. והמלך נסע לביתו והוליד בן והתקשרו הג'ל נשכח מהם. ושלח הקיסר את בתו ללמוד גם המלך שלח את בנו ללמוד ונודענו שניהם אצל מלמד א'. והיו אוהבים זה את זה ונתקשרו ביניהם שיש זה לזה. ונשל הבן מלך מבעת נתן על ידה. ונתחתנו יחד. אח"כ שלח הקיסר אתה

נחור גינען אז עם נאמן קימן אקע ווינמן האט ער אים געקענט איה האב טיף פון זאכט מוכת איה האב באראקט אפ טראגן אין ב' מלך צו אים געקענט בארן ב' אפערדיגים שקאט האט ער זיך וינער דר שני ללכות דר פריים האט געקענט דר מלך איהר ווינמן דעם ווינמן. וואס איז דארטן פונער. האט ער אים געקאנט. דאך איז איהר פונער האט דר מלך איהר ווינמן געקאנט צום שני קעכט פאנער צו אפאנע צייט דר דקסט וי אונ וויפיל גיעזת דו האסט גיהאט טאכר וועסט דו האבן אפגעה טאכר געקד ער בן וועד איה דיר געבן אפרי צו ווען דו וועסט אריין פארן די האנד וועסט פון דארט ארום געבן געקד אונ האט געהייסן דעם ווינמן אז ער זאל אים טראגן איהר גיטקן דער שטארים ווינמן אונ האט אים אהין געטראגן צום טויער זענען דאך געשטען דעזלעך אונ האבן אים גיט געקאנט אין שטאט אריין האט ער אריין גיטאן די האנד דר פרי אונ האט ארום גענוקן געקד אונ האט ווי כשער גינען אונ איז אריין גיטאן אין שטאט אריין גס איז גינען אפגינע שטאט אונ ער איז געגאנגן צו אים גביר אונ דר אן גינענען איהר קעסט ווארן קען בארארף זיך דארטן פאר זאכן ווארן קען מ'זען קיט הקפה אונ ש'קן קען זאל וי ארום געבן אונ ווי צו ער האט וי ארום גיטקן האט ש'קס דער צייט צום סוף האט ער וי ארום גיטקן אבן סלה:

כעשה אפאר איז גינען אפיקער דר קיור האט קיין קינדר גיט גיהאט ווינער איז גינען אין סלה דער מלך האט איהר גיין קינדער גיט גיהאט האט זיך דר מלך געקאנט איה דר וועסט ער זאל ויבן טאכר וועט ער גיטקן איין עצה איהר אפמאך ער זאל קינד דר מלך האט זיך איהר געקאנט איה דר וועסט זענען ווי פרייע זיך צו טיף גיטקן איה איין האנדקעט אונ האבן גיט געוויקט איהר פון דעם אנהערן האט דר מלך דר קעסט דעם געקד אז ער האט איין נימס פון אים מוכות אונ האט אים געקענט האט ער מודה געזען אז ער איז מלך דר מלך האט דעם מלך איהר דר קענט אז ער אנטוס מוכות האט ער אים איה מודה גינען האבן ווי איינער דעם אנהערן דר מלך אז ווי פארן פון קינדער ווען האבן ווי צווישן זיך געקאנט אז ווי וועלן קיט איהר איהר געקעט עי"ב וועלן האבן איינע איהר אונ איינע אנהערן זאכן וויא זיך כשער זיך גיטאן

אחר ברתו והביאה לביתו. גם המלך שלח אחר בנו והביאו לביתו. והיו מדברים
 שידוכים לבת הקיסר ולא רצתה שום שידוך כחמת התקשרות רג'ל. והבן מלך
 מנענע מאד אצלו. גם הבת קיסר היתה עצובה תמיד. והיה הקיסר מוליכה לחצרות
 שלו ופולטין שלו והראה אותה גדולה והיא היתה עצובה והבן מלך היה מנענע מאד
 אצלה עד שנחתה. וכל מה ששאלו אותו על מה אלה חלה. לא רצה להגיד ואמר
 להשמש אותו. אילו תוכל אתה להקור אצלו. ואמר להם שהוא יודע. כי הוא
 היה עמו או במקום שלטר שם והגיד להם הדבר. ואזי ניכר המלך שכבר נתתן הוא
 עם הקיסר מקודם. והלך וכתב להקיסר שיכין עצמו על החתונה כי כבר נתקשרו
 במקדם כנ"ל. ולא רצה הקיסר אך לא היה יכול להעז ולסרב והשיב לו שישלח
 המלך בנו אליו ויראה אם יוכל לנהוג מדינות אוי ישיא את בתו אליו. ושלה בנו
 אליו (היינו שהמלך שלח בנו להקיסר כאשר צוה הקיסר כנ"ל) והשיבו הקיסר בתוך
 חדר וכסר לו נדירות של עסקי המדינה לראות אם יוכל לנהוג את המדינה. והבן
 כ"ך היה מתנענע מאד לראות אותה. ולא היה אפשר לו לראותה. פעם אחד הלך
 אצל כותל של אספקלריא וראה אותה ונפל הלשית. ובאותה היא אליו ונערתו וסיפרה
 לו שאינה רוצה שום שידוך. כחמת ההתקשרות עמו. ואמר לה מה נעשה ואבדך
 אינו הוצה ואמרה אעפ"כ. אחר כך התיעצו שיניחו לפרוש עצמם על הים. ושכרו
 להם ספינה ופרשו בים. והלכו על הים. אח"כ רצו לקרב עצמם אל הספר. ובאו
 לספר. והיה שם יער. והלכו לשם. ולקחה הבת קיסר הטבעת ונתנה לו. והיא
 שכבה שם. אח"כ ראה הבן מלך שבסוף תעמוד. והניח הטבעת אצלה. אח"כ
 עמדו והלכו אל הספינה. בתוך כך נזכרה ששכחה הטבעת שם ושלתה אותו אחרי
 הטבעת והלך לשם ולא היה יכול למצוא המקום והלך למקום אחד ולא היה יכול
 למצוא

גיפאן דר קייסר אהיים און דאס גיפאט איין טאכטער און דר מלך איז גיפאט אהיים און
 האט גיפאט און און דר שידוך איז פון וויא פאר געטן גיפאטן האט דר קייסער גישיקט
 זיין טאכטער קערן דר מלך האט אויך גישיקט זיין זון לערנן זענען גיפירן און גישיקט צו איין
 מלך און זיין האבן זיך ווער ליב גיפאט האבן זיין צווייטן דר גיפאט און זיין זאגן דר געטן
 האט דר בן מלך געטן אפגרייך און דאס איז ארויף גיפאט און דר האט האבן זיין זיך
 סתתן געווען נאך דעם האט גישיקט דר קייסר נאך זיין טאכטער און האט זי גיבראכט
 אהיים דר מלך האט אויך גישיקט נאך זיין זון און האט אים אויך גיבראכט צו זיך אהיים
 און מען האט גינעם שידוכים דעם קיסרס טאכטער און זי האט גיט געטן און דר מלך האט גישיקט
 כחמת דעם התקשרות וואס זי האט גיפאכט מיט דעם בן מלך און דר בן מלך האט גישיקט
 גיפאכט נאך איר און דר בן מלך איז אויך קומד מלך דעריין געווען און דר קייסער האט זי
 געפאכט און זינען פאלאצין את האט איר געווען איר גדולה און זי איז ארץ געווען
 מלך דעריין און דר בן מלך האט גיפאכט נאך איר בן זיין קראנק געווארן און
 וואס מען האט אים גיפאכט וואס מיטן קראנק האט ער גיט געוואלט וואן האט מען
 געוואלט צו דעם וואס האט אים פארדינט טאכטער וועסטן קענען ביי אים דר קערן האט ער
 זי גענעםפערט אויך ווייס וואן דר וואס האט אים פארדינט איז געווען מיט אים דאס ווי
 ער האט גיפאכט האט ער וויא געוואלט פאר וואס ער איז קראנק האט זיך דר מלך דר
 פאנט און ער האט זיך שוין זאגן מלך געווען מיט דעם קייסר און האט גיפאכט צום
 קייסר און ער זאל זיך רעכטן אויף דער חתונה וואן דר שידוך איז דאס שוין זאגן
 געווען דר קייסר האט אבער שוין גיט געוואלט דעם שידוך גיט ער האט גיט געקענט
 אים געזיין וויא האט אים דר קייסר אפ גיפאכט און דר מלך זאל שיקען זיין זון צו אים ביי
 ער זאל זען אוב ער וועט קענען פירן לענדער וועט ער אים געבן דין טאכטער האט דר
 מלך גישיקט זיין זון צו אים האט אים דר קייסר געזעט און איז וואך און האט
 אים אפ גיפאכט פאפירן פון וואן פון דער מדינה ביי ער נאך זענען איב ער וועט קענען
 פירן די מדינה דר בן מלך האט גיפאכט זיין זון ווען ער דאס זיין אפער גיט געקענט

למצוא המצב. והיה הולך לבקשו מסקום למקום ער שנתעה ולא היה יכול לחזור. והיה הלכה לבקשו ונתעית ג"כ והיה הוא הולך ותעיה. הולך ותעיה אח"כ ראה דרך אחד הולך לישוב ולא היה לו מה לעשות ונעשה משרת. גם הוא היה הולכת ותעיה. ויחשבה עצמה שתשב אצל הים והלכה אל שפת הים והיה שם אילנות של פירות שם ישבה שם ובוים היתה הלכת אצל הים אולי תמצא עיברים ושבים והיתה מתפרנסת מהפירות. ובלילה היתה עולה על אילן כדי שתהיה נשמרת מן החיות. והיה ויהי היום והיה סוחר גדול מופלג כאר והיה לו משא ומסתן בכל העולם והיה לו בן ער יחיד. הסוחר היה זקן. פעם אחד אסר הבן לאביו. באשר שאמר לו זקן ואני נער והנאכנים שלך אינם כשניהם כלל עלי. ואתה תסתלק ואחיה נשאל כל ריק ולא אדע מה לעשות. בן הן לי ספינה עם סחורה ואלך על הים כדי להיות בסוף במלך ונתן לו אביו ספינה עם סחורה והלך למדינות ומכר הסחורה וקנה סחורה אחרת והצליח. בהיותו על הים ראה אותו האילנות הנ"ל (שהיתה הבת קיסר שם) ומכר לה שהוא ישוב. ורצה לילך לשם ובשנתקרב ראה שהם אילנות. ורצה לחזור. בתוך כך וא

הצניץ הסוחר (בן הסוחר הנ"ל) לתוך הים וראה שם אילן ועליו ככרמה אדם. וסב שםא הוא מועה עצמו והגיד לשאר האנשים שהיו שם והביטו וראו ג"כ ככרמה אדם על האילן והתיישבו להתקרב לשם. ושלחו איש עם ספינה קטנה לשם. והם סביטים בתוך הים. כדי לבזק את השליח שלא יטעה מן הדרך כדי שילך מבזקן אל האילן הנ"ל. הולך לשם וראה שיושב שם אדם והגיד להם. והלך בעצמו. הסוחר הנ"ל) וראה שיושבת שם (היונה הבת קיסר הנ"ל שהיתה יושבת שם כנ"ל) ואמר לה שתרד. ואמרה לו שאינה רוצה לבגס אל הכספינה. כ"א שיבטיחה שלא יגע בה כ"א כשיבא לביתו וישא איתה כדת. והבטיח לה. ונכנסה אצלו לספינה וראה שהיא מוסרת על כלי זסר ויכולה לדבר בכמה לשונות וישמח על שנוקטנה לו אח"כ בשתחילו להתקרב לביתו. אמרה לו. שהיושר שילך לביתו ויודיע לאב וקרביו וכל מידועיו שכולם יצאו לקדאתה. באשר שמוליך אשה חשובה כזו. ואח

יתודע
ועתה אבא איך ער גינאנגן לעבן איין וואגס פון שפיגל דאס ער וי דר נעמן איך
גינאנגן תלשות איך וי גינאנגן צו איים אונ דאס איים דר קינעמערס נאך דעם האבן
דך געזונגן איין שוף אונ האבן דך אונזעק גינאנגן איף דעם ים געגן ווי גינאנגן
בארטן איך דאס גינאנגן אונזער געגן וויא אהרן גינאנגן דאס דיא ביי קיסר גינאנגן
פינגיר אונ דאס איים גינאנגן אונ וי דאס דך גינאנגן שדאנגן נאך דעם דאס דר פון
אגירד גינאנגן דאס פינגיר לעבן איר דר נאך געגן ווי גינאנגן צו דר שוף דר ווייל דאס
דיא ויך דך סאגט אז ווי האבן פאר געבן דאס פינגירל דאס דאס וי איים גינאנגן
דעם פינגירל איך ער אהרן גינאנגן דאס ער גיט גינאנגן גינאנגן דאס איך ער גינאנגן
פינגיר וויכ דאס פינגירל פון איין ארט צום אנדערן ביי ער איך פאר ערס גינאנגן
דאס ויך שוין גיט גינאנגן אונ קערן איך וי גינאנגן איים דין איך וי אויך פאר ערס גינאנגן
איך ער גינאנגן אונ דאס גינאנגן דאס ביי ער איך גינאנגן און ישוב אהרן אונ ער דאס
גינאנגן דאס וואס צו פאן איך ער גינאנגן אונ וי דאס אויך גינאנגן דאס איך דאס
גינאנגן צום בארטן פון דעם ים איך וי דאס גינאנגן אונ ביי פאן פאקענס וי אונ גיט פאנס
ים אונ וי דאס דך פאקענס גינאנגן פון די פירח אונ ביי נאכט פאקענס וי ארוף גיט אויך
אכטום ביי וי דאס עין אפ גינאנגן פון די חיות:

מחז היום את עם איך גינאנגן וינער איין גרוס סוחר ער דאס גינאנגן איין פון יחיד אבא
דאס גינאנגן דר זון צום פאקד פאשר דר ביקס זוין ארט אונ איך ביי נאך
היג את דיינע נאכטעם געבן אויך פיר גיין השטות גיט פון גיב פיר אשף קיט סחורה
על איך גיט אויך דעם ים ביי איך דאס גיט געבן איך פאקד וינער דאס איים דך פאקד
גינאנגן אשף קיט סחורה אונ ער דאס וינער פאקד גינאנגן דר חיד וי ער איך גינאנגן
אויך דעם ים דאס ער דר נעמן די פייסר וואס די פייסר איך דאס גינאנגן דך פאקד

יתוודע לו מי היא. (כי גם מקודם התנה היא עמו שלא ישאל אותה מי היא עד
 אחר החתונה או ידע מי היא) והסכים עמה. אמרה לו. גם היושר באשר שאתה
 מוליך אשה כזו שתשכר את כל המאטראסין המוליכין הספינה. למען ידעו שהסוחר
 שלהם יש לו נישואין עם אשה כזו. והסכים עמה. ולקח יין טוב מאד שהיה לו
 בספינה ונתן להם ונשתכרו מאד. והוא הלך לביתו להודיע לאביו וקרוביו כנ"ל
 והמאטראסין נשתכרו ויצאו מן הספינה. ונפלו ושכבו בשכרותם. ובעוד שהיו מכנינים
 עצמם שם לילך לקראתה עם כל המשפחה הלכה היא התירה הספינה מן הספר.
 ופרשה הוילונות (הליווינטיין) הלכה לה עם הספינה. והם באו אל הספינה (היינו
 כל המשפחה של הסוחר) ולא מצאו דבר. וחדה להסוחר אבי הבן הנ"ל כאד הוא
 צועק ואומר (היינו הבן של הסוחר הנ"ל שהיה בא עם הספינה הנ"ל צעק ואמר) תאמין
 לי שהבאתי ספינה עם סחורה וכו'. והם אינם רואים דבר. ואמר לו תשאל
 להמאטראסין. והלך ושאל אותם והם שוכבים שיכורים אח"כ ננערו. ושאל להם.
 ואינם יודעים כלל מה עבר עליהם. רק יודעים שהביאו ספינה עם כל הנ"ל ואינם
 יודעים היכן היא וחדה להסוחר מאד על בנו. וגורשו מכירתו. שלא יבא לנגד פניו.
 והלך ממנו נע וגד. והיא (היינו הבת קיסר הנ"ל) היתה הולכת על הים:
ויהי היום והיה סלך אחד. והיה בונה לו פלטין על הים כי שם הוטב בעיניו
 לבנות

האם דר בן סוחר אצקו נישאין אין גם ארצין האם. עד דארט גינעקן אין בואם אונ אויבן
 דעם אז ווי אפגעקומט האט ער גינאנט די איבריגע מענטשן וואס ווי זענען דארט גינעקן
 האבן ווי אצקו גינאן האבן ווי אויף גינעקן ווי איין מענטש וואס אויף דעם בואם האבן ווי
 גינעקט איינעם מיט אקערן שפעט אז ער שרית אהין גינאנט האט ער גינעקן אז דארט
 זינען אין מענטשן האט ער ווי גינאנט אז ער אהין אהין גינאנט דיינען דר בן סוחר
 האט ער גינאנט אז וי זאך אראפ גיין האט זי אים גינאנט ער זאל איר צו זאגן ער זאך
 זי גיט אן דירן פון ער וועט קומן אהיים אונ וועט מיט איר חתונה האבן כרת דעם ער איר
 צו גינאנט אז וי צו אים ארצין גינאנט אין דר שוף האט ער גינעקן אז וי קאן שפילן אויף
 כלל זמר אונ קאן הייבן בפה לטונות האט ער דר גיפריט וואס זי האט זיך אים כוונת
 גינעקן נאך דעם אז ווא האבן שוין אן גינעקן גינאנט צו טיפן צו זיין שטאט האט זי
 צו אים גינאנט דר ווייטער אז ער זאל גיין אהיים אונ זאך כוונען זיין זיין פאטער אונ
 זינען נאכע פריינד ווי זאגן אצקע איר גיין אהיין אונ דר נאך וועט ער ווייטן ווער זי איז
 חתון פריינד האט זי מיט אים אהינאן אים גינעקן אז ער זאך זי גיט פריינד ווער זי איז
 פון נאך דר חתונה ווייטער האט זי אים גינאנט דר ווייטער אז ווייטער אונ דר חתונה האט ער זי
 אלע כאטראוין וואס פירן די שוף קאנן ווי ווייטער אז ווייטער אונ דר חתונה האט ער זי
 גינאנט אונ האט גינעקן ווייטער גינעקן וויין וואס ער האט גינאנט אויף דר שוף אונ האט
 ווי גינעקן אונ ער איז גינאנט אהיים ער זאך כוונען זיין דעם פאטער מיט דא פריינד אונ
 די כאטראוין האבן דר פאר שפעט אונ זענען ארויס גינאנט פון דר שוף אונ זענען אנדער
 גינאנט שיכור דר ווייטער אז זי גינאנט אונ האט אפ גינעקן די שוף פון דעם גינאנט אונ
 אז אונעק מיט דר שוף אונ די נאכע מיטפחה זענען גינעקן צו דר שוף אונ האבן קינעם
 גיט גינעקן אז דר סוחר ווייטער פריינד גינעקן אויף דעם זון אונ דר זון שרייבט גינעקן
 אדך האב גינאנט אצקע מיט סחורה אונ זי זענען נאך גיט האט ער אים גינאנט פריינד דר
 דר כאטראוין איז ער גינאנט ווי פריינד אונ זי קינן שיכור נאך דעם זענען אויף גינאנט
 דר כאטראוין האט מען ווי גינעקט אונ ווי ווייטן נאך גיט וואס מיט זי האט ווי גינאנט
 נאך ווי ווייטן אז קען האט גינאנט אצקע אונ ווייטן גיט ווי זי איז. אז דר סוחר
 ווייטער פריינד גינאנט אויף זיין זון אונ האט אים פאר טרייבן פון זיין שטוב אז ער זאך אויף
 זינען אויבן גיט קינן אז דר זון אונעק נע וגד אונ די פת קיסר איז גינאנט אויף דעם ים:
 ויהי היום אונ עם איז גינעקן אצקע ער האט זיך גינעקט פאנאנט אויף דעם ים וואנט

ואתנו יהיה לכם נשים. וגם העשירות שלנו. והראה הוא להם מה שבספינה. ונתרצו להרבירה והראו הגולנים להם ג"כ כל העשירות שלהם. והולידו אותם בכל מקומות שלהם והסכימו שלא יהיו נושאים בבית אחת כ"א בזה אחר זה (היינו שכל הגולנים הנ"ל לא יהיו נושאים את השדרות הנ"ל כולם בבית אחת רק הנשואין שלהם יהיה בוא"ז) גם שיכירו אותם ביין טוב נפלא מאד שיש לה בספינה שאינה מכתפכת מכנו להם שיהיו ממון אצלה עד יום שחמין לה הש"י היוונג שלה. ונתנה להם היין ב"ב גביעים ואמרה שכ"א ישתה לכ"א מה"ב ושתי ונשתכרו ונפלו. ואמרה להברותיה הנ"ל לכו ושחמו כ"א את בעלה והלכו ושחמו כולם. ומצאו שם עשירות מופלג כאר שלא היה אצל שום מלך. והסכימו שלא ליקח נחשת ולא כסף כ"א זהב ואבנים טובות. והשליכו מן הספינה שלהם דברים שאינם חשובים כ"ב. ומענו כל הספינה עם דברים יקרים זהב ואבנים טובות שמצאו שם. והסכימו שלא לילך עוד מלוכש כנו נשים ותפרו להם בגדי זכרים מלבושי אשכנז והלכו עם הספינה:

ויהי היום והיה מלך אחר זקן. והיה לו בן יחיד והשיא אותו. ושם מלכותו לבנו. אמר הבן מלך שילך וימכיל עם אשתו ביום כדי שתהא רעילה באור הים פן ח"ו מוכרחים באוזה פעם לברוח בים. והלך עם אשתו עם השרי מלוכה ופרשו בספינה והיו שם שחקים ומשחקים כאר. אח"כ אמרו שיפשו כולם בגדרים (היינו המלך עם השרי מלוכה שהיו שם בספינה התייעצו מהבית שמה שהיו כולם פושטים את בגדיהם. וכן עשו) ולא נשאר עליהם כ"א הבתנות. והיו מתהוקין לעלות על התורן. והיה הבן מלך הנ"ל מתהוק לעלות לשם. והוא (היינו הבת קיסר הנ"ל) באתה

אשר נבוכה אינו מר וענין גזננים מים חכמה ווארן כיר וענין גילעדינא אין קשונות אין שפירן אף כל שיהי כהן וואס וועט איר גיווען אז איר וועט אונז באקענען בעשר נעמט אונז פאר ווייבר אונז איר וועט האבן אגרום עשירות אויף אונז האט זיי גיווענען וואס אין שיהי אונז גיווענען האבן וויא די גולנים אויף גיווענען ווער עשירות אונז האבן זיי אונז גילעדינא אין אונז איר ווער עשיר אונז עם אונז גילעדינא וויא זיי אונז ווארן זיה גיט נעמן אלע כוים איין קאר נאר איינער נאך דעם אנדערן אונז אז כהן ואל. אונז קולן איינערן איין באקע אונז וויא וועט קער צו אונז נאך דעם האט ווא צו ווי גילעדינא אז זיי וועט זיי כהן בן כוים זייער טעקע וויין וואס זיי גיזט נאר דעם וויין גיט נאר דר וויין איין ביא איר פארהאלטן בן נאט וועט איר באשערן איר ווינע האט זיי גילעדינא דעם וויין אונז האט גילעדינא אז איינער נאל קרונען האבן זיי גילעדינא אונז וענין שייכור גיווארן אונז וענין איינער גילעדינא האט ווא דף און גילעדינא צו די איינערקע פאנים היינט גיט אונז קליט איינערקע איר כאן האבן זיי אלע אונז גילעדינא אונז וויא האבן דארט גילעדינא ווער אגרום עשירות וואס עם גילעדינא זיה גיט ביי קוין שום כלה האבן זיי און גילעדינא די שיה גיט נאך אונז אבנים טובות וואס זיי האבן דארט גילעדינא אונז זיי האבן זיה גילעדינא באקענען קליינע ביישט אונז וענין גילעדינא מים דר שיה פאר קליינעם ווי באקענען:

ויהי היום אונז עם איין גיווען אכקד דר כהן האט גילעדינא און יחיד ער האט אים תרונה גילעדינא אונז האט אים אף גילעדינא די מרובה אכקד האט ער גילעדינא צום פאך ער חיל גיין זיה שפארדן כוים זין ווייב אונז דעם ים כהן זיי ווארן ווערן כוים דעם איין מן דעם ים כאכר כוז כהן אכקד אונז דעם ים איין דר בן כהן גילעדינא כוים זין ווייב אונז כוים דר ער מרובה אונז האבן זיה גילעדינא אונז אשף אונז האבן דארט ווער גילעדינא דר ווא האבן זיי גילעדינא זיי ווארן אונז אונז ווער כהן האבן זיי אונז גילעדינא אונז עם איין אונז זיי כהן גיט גילעדינא נאר דאס העכר אונז האבן זיה גילעדינא איינער ווער עם וועט דר מענין אירח האבן אונז דעם ווער כוים האט זיה דער בן כהן אונז גילעדינא אונז דעם ווער כוים דר וויין איין די בת מרסר הנ"ל און גילעדינא כוים איר שיה אונז

באתה עם הספינה (שלה הנ"ל) וראתה אותו הספינה הנ"ל היינו הספינה של הבן
 שלך עם שרי מלוכה הנ"ל). ובתחלה היתה יריאה להתקרב. אח"כ נסמכו קצת.
 וראו שהם משחקים מאד. והבינו שאינם גולנים והתחילו להתקרב. אמרה הבת
 קיסר להברותה. אני יכול להפיל את אותו הקרח לתוך הים (היינו את הבן שלך
 הנ"ל שהיה עולה בראש התורן כנ"ל) כי הבן שלך הנ"ל היה קרח דהיינו שהיה
 מוקרח ראשו כשעורות. אמרו לה. ואיך אפשר. הלא את רחוקים מהם מאד ואמרה
 להן. שיש זכוכית ששורף וע"ז תפיל אותו. ואמרה שלא להפיל אותו עד שיעלה על
 ראש התורן כמש. כי כשהוא באמצעות התורן. אוי כשיפול יפול אל תוך הספינה.
 אבל כשיעלה בראש אוי כשיפול יפול לתוך הים. הסתינה עד שעלה אל ראש
 התורן כמש ולקחה הזכוכית ששורף נגד החמה (שקורין ברען בריל) וכיוונה נגד מוחו
 עד שנכוה מוחו ונפל לתוך הים. וכיון שראו (אנשי הספינה של המלך הנ"ל) שנפל.
 נעשה שם רעש גדול כי איך יוכלו לחזור לביתם כי המלך ימות מחמת צער. ואמרו
 להתקרב אל הספינה שרואין (היינו לספינה זו הנ"ל של הבת קיסר) אולי יש שם
 איזה דאקטור שיוכל לרפא להם עצה. והתקרבו אל הספינה הנ"ל (היינו הספינה של
 הבת קיסר עם השרות הנ"ל) ואמרו להם אנשי הספינה של המלך להשרות עם הבת
 קיסר הנ"ל שלא יתיראו כלל כי לא יעשו להם כלל. שאלו אותם. אולי יש ביניכם
 דאקטור שיתן לנו עצה וספרו להם כל המעשה ושכן המלך נפל לתוך הים. ואמרה
 הבת קיסר. שיוציאו אותו מן הים וחלבו ומצאו אותו והוציאו אותו. ולקחה הדפס
 בידה ואמרה שנשרף מוחו וקיעו המוח וסצאו שדבריה כן הוא ונבהלו מאד ובקשו
 ממנה שתלך עמם לביתם ותהיה דאקטור אצל המלך ותהיה חשיבה וגדולה מאד
 וראו רצתה ואמרה כי איננה דאקטור רק שיוצעת סתם דברים הללו ולא רצו (אנשי
 הספינה של המלך) לחזור לביתם וחלבו ב' הספינות ביחד והוטב בעיני השרי מלוכה
 שהמלכה שלהם תשא את הדאקטור מחמת גודל חכמתו שראו בו (כי השרי מלוכה
 של בן המלך הנ"ל שנפל ומת סברו שהבת קיסר עם השרות הנ"ל הם זכרים כי היו
 מלוכשים

זי האט געזען די שייף האט זיך אן גיירן די בת קיסר צו אירע קעניגשטין אויף קאן אראפ
 גארן. דעם פריים איז גס אריין געקומען דר פון קעך האט געהאט אפליין אויף דעם קאפ וואס
 זי האט אפגען פריי און דאך דעם וועט זי אים אראפ ווארען איז דא האט זיך פלייג
 געקומען וואו וועט אים גיס אראפ געקומען ביז ער וועט ארויף קיין גאר ארויף אויף דעם שפיץ
 פון דעם געזיג בויס וואס דר זיין ער איז און מיטן וועט ער פאקן אין דר שייף אריין
 אפער אז ער וועט ארויף וועט ער פאקן אין גס אריין האט זי געוואלט ביז ער איז ארויף
 אויף דעם שפיץ וועט בויס האט זי געזען די קעך פרייל און האט זי געהאטן אפגען
 זיין מוח ביי גס האט אים געקריגט און מוח איז ער אראפ געפאלן אין גס אריין וואו ער
 איז אראפ געפאלן איז געפאלן ארום געקריגט איז האטן געקריגט וואס צו טאן וואו
 ער געקריגט קען זיך צוהיים וואס דר מוח וועט שטארבן פאר צער האט זי זיך מיינט
 געקריגט זיין וועט צו גיין צו דר שייף וואס זי געקריגט וועט צו דר שייף פון דר בת קיסר
 קאפער איז דאס דא געקריגט אראפער האט ער וועט זי קענען געפון איין עצה געקריגט וואו
 צו געפאלן איז האטן זי געקריגט קאפער איז צווייט אויף דא איין דאקטור וואס ער וואו
 איין געפון איין געקריגט און האטן זי דר צווייט דר גאנצע בעשעל האט די בת קיסר געקריגט
 זיין קען וואו אים ארום געקריגט פון דעם געקריגט זי געקריגט און האטן אים געפון און האטן
 אים אים דעם גס ארום געקריגט האט די בת קיסר געקריגט דעם דאך איז דר האטן און
 האט געקריגט דר מוח איז אים פאר געקריגט געקריגט זיין געקריגט און האטן צו ריסקן
 דעם מוח האטן זי געקריגט אז עס איז און וואו וואו האט געקריגט געקריגט זיין געקריגט
 איין האטן זי געקריגט אז זי וואו מוח וואו גיין צו זיין ארום וועט זי ווען דאקטור ביי דעם
 מוח האט זי געקריגט און וואו האט געקריגט דא איז נאר קיין דאקטור גיס נאר דא
 געקריגט זיין די וואס איין די לייט האטן שוין גיס געקריגט אים קעך זיך ארום געקריגט

מעשה מחכם

מעשה בחכם אחד קודם מותו קרא את בניו ומשפחתו וצוה אותם להשקות אילנות.

גם יש לכם רשות לעסוק בשאר פרנסות אבל בזה תשתדלו להשקות אילנות. **אחר** כך נפטר החכם והניח בנים. והיה לו בן א' שלא היה יכול לילך. והיה יכול לעמוד רק שלא היה יכול לילך והיו אחיו נותנים לו סופוס די פרנסתו והיו מספיקים אותו כל עד שנשאר לו (מותר). והיה אותו הבן (שלא היה יכול לילך) מקבץ על יד על יד ממה שנשאר לו מפרנסתו עד שקיבץ סך מסוים ויישב עצמו למה לי לקבל הספקה מהם טוב שאתחיל לעשות איזה מו"מ ואף שאינו יכול לילך יעץ בדעתו לשכור לו עגלה ונאמן ובעל עגלה. ויסע עמהם ללייפסק ויוכל לעשות המו"מ אף שאינו יכול לילך כששמעו המספחה זאת הוטב בעיניהם ואמרו למה לנו ליתן לו הספקה. טוב שיהיה לו פרנסה. הללו לו עוד מעות כדי שיוכל לנהוג המו"מ ושכר לו עגלה ונאמן ובעל עגלה ונסע. ובא לקרעטשמי ואמר הנאמן שילינו שם ולא רצה והפצירו בו. והוא עיקש אותם ונסעו משם ותעו ביער ונפלו עליהם גולגים. ואותן הגולגים נעשו עי שיהיה פעם א' רעב. ובא אחד לעיר והכריז מי שרוצה מונות יבא אליו. ונתקבצו אליו כמה אנשים. והוא עשה בערמה ומי שהיה מבין בו שאין בו צורך אליו דחה אותו לאחר היה ואמר אתה תוכל להיות בעל מלאכה. ולזה אמר אתה תוכל להיות ברחיים ובירור רק אנשים חכמים וחלך עמהם ליער. ואמר להם שיהיו נעשים גולגים באשר שמכאן תולכים הדרכים ללייפסק לברעסלא ולשאר מקומות וגומעים בכאן סותרים ונגזל.

כעשה אפוא איז גיווען אדעם פאר ניין טאג האט ער גירופן גיווען קינדר און ניין שפעה און האט זיי גילאזט צוזאם אז זיי זאלן אן גירענקן. ביזער איר קענט ערשט זיין איר אנטער פרנסות און דאס האט איר געקן פריער צו קאן אן צו געקענען ביזער דא נאך איז דא חכם געשטארבן און האט גילאזט קינדר און ער האט גיהאט איין זון וואס געטוין האט ער ווא געקאנט נאך גיין האט ער גיט געקאנט פלעגן אים די פריער געקען זיין פרנסה האט ער נישט צו גוף געקענט פריער וויס דאס וואס עס איז אים איינער געקענט דאס פרנסה זיין ער האט וויל אן געקענט אפער געקענט האט ער דאך קענט גיווען ער וועט וויל דאס אפער מיט אנאן מיט אפער געקענט און וועט מיט זיי פאנגן קיין לייפסק וועט ער קענען פירן דעם כשא נאכן האטשע ער קאן גיט גיין ווי די שפעה האט דאס דער דערט איז דאס זיי גייער וואס געקענט און האט און געקאנט נאך וואס נאכן כיר אים געקענט דאס קענט קאן ער וויל באאן אפערט און האט אים נאך צו געקענט געקענט פריער ער זאל קענען פירן דעם כשא נאכן האט ער איז געקאנט און האט וויל גירופן אפער און אנאן און אפער געקענט און איז געקאנט איז איז געקענט צו איין קרעטשע האט די נאכן געקאנט צו קען זאל דאס געקענט האט ער גיט געקאנט זענען ווי אונזע געקאנט פון דאס און זענען פאר פראגנאט געקאנט איז אונזער זענען ווי און געקאנט געקענט. און די געקענט זענען געקאנט ער פי כעשה עס איז אפאר גיווען דענער איז איינער געקענט איז שפאט ארין און האט אים גיווען ווער עס וויל געקענט זאל צו אים קען זענען צו אים געקענט פסח קענטשען האט ער געקענט די קענטשען וואס קען אים גיט צו גיט האט ער זיי פריער געקענט צו איינעם האט ער געקאנט דא קאנטשען ווי איין פער קאנטשען און צו דעם האט ער געקאנט דא קאנטשען זיין און האט אים געקענט נאך קענטשען ווענען און איז מיט זיי געקאנט איז וואלד ארין און האט זיי אן געקענט אז זיי נאכן ווערן געקענט פאשר פון ראגים געקענט ווענען זיין לייפסק און קיין פערקא וועלן כיר זיי ראגיווען וועלן כיר האט געקענט אזו דאס דער געקענט וואס האט קענט אים גירופן און שפאט זיי אן געקענט זענען די געקענט אן געקאנט און זיי דאס וואס האט דאס גיט געקאנט גיין און און זייער קענטשען דער נאכן און דא פער געקענט האט געקאנט געקאנט זענען ווי אפערט און ער איז געקענט און דאס זאלן זענען די געקענט צו אים געקענט און ווי האט כיר אים געקאנט דאס קענטשען און די פערט און ער איז געקענט און דאס דאס נאכן מיט דעם פער געקענט וואס

מעשה מחכם

י"ג

תגזול אותם נתקבץ מעות. ונפלו עליהם (היינו אלו הגולנים הנ"ל נפלו על הבן הנ"ל שלא היה יכול ללך ועל האנשים שלו דהיינו הנאמן והבעל ענלה). הבעל ענלה והנאמן שהיו יכולים לברוח ברחו והוא נשאר על הענלה ובאו ולקחו התיבה של המעות והסוסים. והוא נשאר על הענלה והנאמן והבעל ענלה (שברחו למקום שברחו) יישבו עצמם. כאשר שלקחו פרקלארין מפרצים ולמה להם לשוב לביתם שיוכלו לבא בשלשלאות טוב להם לישאר במקום שברחו לשם ויהיו בכאן נאמן ובעל ענלה. והבן הנ"ל כל זמן שהיה לו המאכל שלקח מביתו לחם יבש שהיה בענלה (שקורין סיחורים) אכל אותם. ואח"כ כשכלה ולא היה לו לאכול. השליך עצמו מהענלה לאכול עשבים והיה לו יחירי בשדה ונפחד ונופל מבנו הכח עד שלא היה יכול אפילו לעמוד דק לרחש (כל"א רוקן ויד) והיה אוכל העשב סביבותיו וכל זמן שהיה יכול להרחש שם ולאכול היה אוכל שם ואח"כ כשכלה העשב סביבו היה מנתק עצמו מהלן ואכל שם והיה אוכל העשב אותו זמן פעם אחד בא לעשב א' שעדיין לא אכל עשב כזה. והוטב בעיניו אותו העשב ויישב עצמו לקרוע עם שרשו והיה רחם השורש דומים והדומים היה טובוע וכל צד היה לו סטלה אחרת. ובצר אחד היה כתוב שמי שיאחז אותו צד וישא אותו למקום שיום ולילה נתקבצים ביהרד השמש והירח נתקבצים שם ביהרד. וכשעקר העשב עם העורש שהיה שם הרומים נודמן שאחז באותו הצד (המסוגל) לישא למקום שיום ולילה מתקבצים כנ"ל) ונשא אותו ובא למקום שיום ולילה נתוערים יחד והסתכלו והנה הוא שם במקום ששמש וירח באים ביהרד כנ"ל. ושמע שהשמש עם הירח מדברים והיה השמש קיבל לפני הירח באשר שיש אילן שיש לו ענפים רבים ופריו ועליו וכל ענף וענף ופרי ענף זה לו סטלה מיוחדת שהה מסוגל לבנים וזה מסוגל לפרנסה וזה מסוגל לרפואת חולאת זה. וזה לחולאת אחרת כל אחד ואחד מסוגל לרבר

ווי נעניו אנשלאן ניוואן האבן ויה כעשב ניוען באשר ווי האבן ניוען פרקלארין ביי פריצים נאה וואס נאקען ווי ויה אים קען אהיים ווי קאנען קיפן און מייטען אריין בעער נוען ווי דאָרט ביינען דאָרט ווי ווי נעניו אהין אנשלאן ניוואן און וועלן דאָרט וויין און נאָכן און איין בער עננה און דר וואס האט נים נקאנט גיין וואס עד און נידלען און דעם וואָן פֿר זמן עד האט נאה גיטאט די סיחורים וואס עד האט מיט ניוען פון דר היים האט עד ווי נגעען דר נאה אז דאס איז שון אום גיטאָן און עד האט נים גיטאט צו עסן האט עד ויה אראם ניווארפן פון דעם האָן עד זאל גען גראו האט עד גיגעקטאָן אהין און פערד איז עד איבער גיטקאָן ניוואן איז ביי אים אונעק גיטאָן ניוואן דר כח האט עד שון נים נקאנט אפילו שטיין נאר רען ויה און עד פלעגט עפן דאס גראו וואס עם איז ניווען ארום אים אז עם איז שון אים גיטאָן דאס גראו ארום אים האט עד ויה אונעק גיטאָן ווייטער און האט ווייטער גיגען האט עד און גיגען דאס גראו אצייט אצאָר און עד גיטאָן צו אים קבייטקען האט עד האט נאה און און קבייטקען נים גיגען און אים דאס קבייטקען ווער גיפען האט עד ויה כעשב ניווען עד וועט עם אים ביינען מיט דעם וואָרצאָל און ניווען אונטערן וואָרצאָל און דומים און דר דומים און ניווען פיר געזיג און אונטערקיי נים פון דעם דומים האט גיטאט און ויה און אונטערקיי סטוקה און און נים פון דעם דומים און גיטאָן און גיטאָן און ווער עם נעם און נעמן ביי דר נים וועט עם אים סטאָן אהין ווי טאג און נאכט קיפן ויה צו נוף דהיינו ווי די וון מיט דר דבנה קיפן ויה צו נוף ווי דר האט אים גיטאָן דאס קבייטקען מיט דעם האָרצל וואס דאָרט און ניווען דר דומים האט ויה כוונען ניווען אז עד האט און ניווען ביי דר נים וואס עם און סטאָל עם נאר אים סטאָן צו דעם אים וואס טאג און נאכט קיפן ויה צו נוף האט עם אים אונעק גיטאָן אהין עד קוקט ויה ארום און עד איז שון דאָרט הערט עד דר וון מיט דר דבנה שוין דאָרט דאָרט וון האט ויה גיטאָן פאר דר דבנה באַשר עם און פאר האָרצין און ביום וואס דר ביום האט אהר צווייגן און פירח און פלעקעך און אונטערקיי צווייג און אונטערקיי פרי און אונטערקיי פלעקעך האט און ויה צוואונדרי סטוקה דאס און כעקל צו

קינדר אונ דאס איז כסובל צו פרעסדע אונ דאס איז צו היילן דאס תועבת אונ דאס איז
 כסובל צו זיין אנדער תועבת איינצונעם פילן בין דעם ביים איז כסובל צו זיין אנדער
 נאך אונ דעם ביים וואלט מען געדארפט און שטענדיק און און שטענדיק וואלט
 ער ווער כסובל גייען אונ לא בי איה שטענדיק אים גוט און זיין איה נאך אויף אים אונ
 פאר גיידן אים האט זיך די קנדה און גיידן צו דר זון וו ווארנט פערענדי וואג איה
 מער דיר דר צייטן ביין דאנה פאטער איה האב שוידנס פערנ אונ נאך שוידנס פערנ אונ
 דאס איז דאס אורט פון שידנס אונ די שידנס האבן הינענשטי פיס האבן זי ביין פל גוט
 און די פיס געבן זי פל פון מינע פיס אונ מנחה דעם האב איה גיין פל גוט און בינע
 פיס אונ איה האב אפילו איינשטוב וואס דער פון איז ארפאט צו מינע פיס טוט אונדע
 אונ טראגט אים אונדע האט זיך דא זון און גיידן איה מער דיר האבן ארפאט עס איז דא
 אונדע אונ פון דעם וועג צו טיילן זיך פסח וועגן איין וועג איז פון צדיקים אפילו דער
 צדיק וואס ער איז דא שייט מען אים אונדער דעם וועג אונ איינשטוב שידנס וואס דר שידנס
 גייט ער אלץ אויף דעם שטייב אונ עס איז דא אונדע פון איינשטובים אפילו דער
 איינשטוב וואס ער איז דא שייט מען אים אונדער דעם שטייב און איינשטוב שידנס אונ דעם
 איז דא אונדע פון כשונעים אפילו אפשווע וואס ער איז דא שייט מען אים אונדער דעם
 שטייב אונ אז איז דא פסח וועג עס איז דא אונדע פון צדיקים וואס זי געין גאט איה
 זיך יסודים פירטן זי די פירעיס און שידנס האבן זי גיין פל גוט און די פיס שייט דעם
 זי אונדער דעם שטייב פון דעם וועג האבן זי פל און די פיס גבן דאס דאס וועג
 וואס דאס איז דא אפאך שטייב וועסער האבן איין רפואה אויף די פיס דאס האט
 די זון גירעט צו דר קנדה אונ ער הערט דאס אלץ דר ווייב האט ער איה גיידן
 דעם דאס איה דר אנדער ווייב האט ער גיידן דאס איז גיידן און גיידן און גיידן
 עס וועט און געבן ביי דר ווייב וועט עס אים טראגן צו דער וועג וואס עס גיידן פון
 צוהם פסח וועגן דאס וועג וואס די זון האט מידע גיידן דער קנדה האט ער
 גיידן ביי דר ווייב דאס עס אים איהן גיידן האט ער צוויי גיידן די פיס און דעם

לאחר דער שגולו אורו שם. כשבא לשם. בחד לו אילן גבוה שהוא סמוך לחדר שיתאים שם הגולנים לגול. ולקח הפיל של צדיקים הפיל של משוגעים ועירבם יחד ופיזר אותם על האילן וישב שם לראות. מה יהיה נעשה בהם. והיו יוצאים שם גולנים ששלח אותן הגדול שבהם הנ"ל לצאת ולגול. וכשבאו לאותו הדרך. תיכף כשדרכו על הפיל הנ"ל נעשו צדיקים. והתחילו לצעוק על נפשם על שגולו עד הנה והרגו כמה נפשות. אבל מחמת שהיה מעורב שם פיל של משוגעים נעשו צדיקים משוגעים והתחילו להתקושט זה עם זה אמר בשבילך גולנו וזה אמר על ירך גולנו. עד שהרגו וא"ז. והיה שולח כת אחרת והיה ג"כ כנ"ל. והרגו וא"ז כנ"ל. וכן היה אח"כ. עד שנהרגו כולם. עד שהבין שלא נשאר כ"א הוא בעצמו עם עוד אחד (היינו שהבין הנ"ל הבין שכבר נהרגו כל הגולנים הנ"ל ולא נשאר כ"א הגולן הגדול בעצמו עם עוד אחד) וירד מהאילן. וכיבד משם את הפיל הנ"ל מן הדרך. ופיזר את הפיל של צדיקים בעצמו והלך וישב על האילן ואותו הגולן (היינו הגדול שבהם) תמה ששולח כל הגולנים ואין אחד מהם שב אליו. והלך הוא בעצמו עם האחד שנשאר אצלו. ותיכף כשבא על אותו הדרך (שפיזר שם הבן הנ"ל הפיל של צדיקים לבדו) נעשה צדיק והתחיל לצעוק לחבירו על נפשו על שהרג כ"כ נפשות וגול כל כך. והיה תולש קברים והיה שב בתשובה ומתתירם מאד. וכיון שראה (הבן הנ"ל שהיה יושב על האילן) שהוא מתחרט ושב בתשובה כ"כ ירד מהאילן. כיון שראה הגולן שמצא אדם. התחיל לצעוק אוי על נפשי כואת וכואת עשיתי. אהה תן לי תשובה. ענה לו החור לי. התיבה שגולתם מכני אמר לו אני מחזיר לך תיכף ואני גותן לך האוצרות של גיולה שיש לי. רק תן לי תשובה. אמר לו תשובתך היא. רק שהלך אל העיר ותצעוק ותתוודה. אני הוא שהכרתי או ועשיתי כמה גולנים והרגתי וגולתי כמה נפשות זה הוא תשובתך. ונתן לו כל האוצרות. והלך עמו אל העיר. ועשה כן. פסקו שם באותו העיר. באשר שהרג כל כך נפשות. ע"ב יתלו

ועם וואס דר שטוב איז אַרפּפּאָה צו דיא פּים איז ער תיכף גידיקט גיטאן איז ער גינאנגן און דאס גינאנגן דעם שטיב פון ארי וועגן און דאס איינדיקן שטיב באווענדט איין גיבונג אין אפּיגל און איז גינאנגן צו דעם וואָרד וואס מען האט אים דאָס גיבאָוויס וואס ער איז אַהין גיפּרן האט ער ווי אַויס גיפּרן איין הילן בוים וואס ער איז גאָרניט צו דעם וועג וואס פון דאָס גינען אַהין די גינען ראָקיוון און דאס גינאנגן שטוב פון צדיקים און דעם שטוב פון כּשונעם אין האט ווי אַויס גימלישט און האט ווי פאר שפּרייט אַף דעם וועג און ער איז אַרפּ גינאנגן אַף דעם בוים ער זאָר וועגן וואס מיט זיי וועט ווי פאן דאס ער גינען ווי די גינען וועגן גיפּרן אַויף דעם וועג תיכף ווי ווי דאָס אַפּערס גיטאן אַף דעם שטיב וועגן ווי געטאָן צדיקים און האָבן אָן גידיקן צו שרייען אַויף גינען יאָר און מען וואס ווי האָבן ביי אַהער גיבאָוויס און האָבן גידיקט כּכה נפּשונט נאָר עס איז דאָס אַפּער גינען גימלישט מיט דעם שטוב פון כּשונעם וועגן ווי גיטאָרן כּשונען צדיקים און האָבן ווי אָן גידיקן צו דריין דר האט גיטאָס אַיפּער דר האָבן מיר גידיקט און דר האט גיטאָס אַיפּער דר האָבן ווי ווי אַז ביי קינס דר האָבן ווי אַינס דאס אַנדער גידיקט האט דר עפּער גינען גישיקט נאָך אַפּאָר אַנדער גינען האָבן ווי ווי אַף גידיקט אַינס דאס אַנדער און אַז איז עפּער כּאָר גינען ביי ווי גענן אַזי אַז גידיקט גיטאָרן ביי ער האט פאר שטאָרן אַז עס איז שוין נאָר גיט גיפּרן פון די גינען נאָר דר עפּער גינען מיט נאָך אַינס איז ער אַרפּ פון דעם בוים און דאס אַזינס דעם שטוב פון דעם וועג און האט פאר שפּרייט דעם שטוב פון צדיקים אַזינס און ער האט ווי ווי דר גינען אַף דעם בוים און דר עפּער גינען דאס ווי ווער גינען דעם וואס ער שיקט אַזינס די גינען און גינען קערס ווי גיט אים האט ער ווי כּשונען גינען און איז אַהין גינאנגן מיט דעם אַינס וואס ער איז נאָך גיפּרן ביי אים און תיכף ווי ער איז גיפּרן אַף דעם וועג איז ער גיטאָן אַזינס און האט אָן גידיקן

מעשה מחכם

יתלו אותו. לשען ידעו. אח"כ יושב עצמו הבן הנ"ל. לילך אל הב' אלף הרים הנ"ל להסתכל מה נעשה שם. כשבא לשם. עמד מרתוק מהשני אלף הרים. וראה שיש שם כמה וכמה אלפי אלפים ורבי רבבות משפחות של שדים. כי הם פרים ורבים כבני אדם והם רבים מאוד. וראה המלכות שלהם יושב על כסא ששום ילוד אשח אינו יושב על כסא כזה. וראה אותם שעושים ליצנות. זה מספר שהזיק לזה תינוק זה אמר שהזיק לזה יד. וזה מספר שהזיק רגל. וכן שאר ליצנות. בתוך כך נסתכל וראה אב ואם הולכים ובוכים. ושאלו אותם. למה אתם בוכים והשיבו שיש להם בן והיה דרכו לילך לדרכו והיה שב באותו הזמן. ועכשיו הוא זמן רב ועדיין לא בא והביאו אותם למלך. וצוה המלך לשלוח שלוחים לכל העולם למצואם. והיו האב ואם החורים ופגעו באחד שהיה הולך ביחד עם בנם הנ"ל (היינו שאותו האחד שפגעו בו היה החבר של בנם והיה הולך ביחד עם בנם בתחילה אבל עכשיו פגעו בו לבדו) ושאל אותם על מה אתם בוכים. וסיפרו לו כנ"ל. השיב להם אני אודיע לכם. היות שהיה לנו אי אחד בים שהיה שם מקום שלנו. ואח"כ הלך המלך שהיה שייך לו האי הנ"ל ורצה לבנות שם בנינים והניח יסודות. ואמר הבן הנ"ל (היינו הבן שנ' השדים הנ"ל שנאבד) אלי שנויק אותו. והלכנו ולקחנו הכח מהמלך. והיה עוסק בדאקטורים ולא היו יכולים לעזור לו והתחיל לעסוק במכשפים והיה שם מכשף אחד שהיה יודע משפחתו ואת משפחתו לא ידע ע"כ לא היה יכול לעשות לו דבר אבד משפחתו היה יודע ותפס אותו ומענה אותו כ"כ. והביאו אותו אל המלך (היינו זה השד שספר כל זה הביאו אותו אל המלך שלהם) וסיפר זאת לפני המלך אמר המלך ישיב לו

צו שרייען צום אנדערן און וויינע נאר און מען וואס ער האט גיברגית און פיל נפשות און האט און פיל גיראביוויט און האט תשובה גיטאן ווי ער האט גיזעקן היינו דר וואס איז גיזעקן און דעם בוים אז ער האט תרפה און מוט וויינער תשובה איז ער אראפ פון דעם בוים ווי דר גיזק האט דר געקן אפגעשט האט ער אן גיהזבן צו שרייען און וויי איז מיר אונזם און אונזם האב איך גיטאן גיטאן גיב מיר אויס אפגטובה האט ער אים גענעמפערט קער מיר אים האט קעקסיד וואס איר האט גיראביוויט ביי מיר האט ער אים גואנט איך קער דיר אים תיפה איך ווער דיר שיינקן אפילו אלי אויזחת פון גיזקת ווס איך האב נאר גיב מיר אויס אפגטובה האט ער אים גואנט ביין תשובה איז נאר און דו וואקסט גיין אין שטאט אריין און וואקסט שרייען און וואקסט מתוודה ויין דאס איז ביין תשובה האט דער גיזקן אים גיזעקן אלי אויזחת און איז מיט אים גיזאנגן אין שטאט אריין און האט און גיטאן האט מען דארט גיפסקינת פאשר ער האט אויס גיברגית און פיל נפשות ער בן זאל מען אים הענגן:

דער נאך האט ער ווי געשט גיזעקן דהיינו דר וואס האט פריער קיין בל גיט גיהאט אין די פיס ער וועט גיין צו די צוויי טויזנט בערג ער זאל געקן וואס דארט מוט ווי האט ער ווי געשטעקט פון ווייטן פון די צוויי טויזנט בערג האט ער גיזעקן דארטן געקן דא בפה וכמה אלפי אלפים ורבי רבבות משפחות פון שדים ווארן ווי האבן קינדר און וויא מענטשן ווער ברכות איז גיזעקן און אשאר וואס קיין שום מענטש ויצא נים און און און אשטיל און האט גיזעקן ווי ווי כאבן ליצנות דר דר צייקט און ער האט ביי דעם אקנר בויק גיזעקן און דר דר צייקט ווי ער האט דעם אראנט בויק גיזעקן און דר דער צייקט ווי ער האט אפיים בויק גיזעקן און און אנדרי ליצנות דר ווייך האט ער דר געקן ווי פאמער אין מוטר גיזעקן און ווייטן האט מען ווי גפרענט ווס ווייטן איר האבן ווי גענעמפערט ווי האבן און און ער טון לאנג גיזאנגן און ער איז נאך נים גיזקמן און דאס איז אלץ גיזעק פון די שדים דר פאמער מיט דער מוטר מיט דעם וון האט מען וויא גפראכט צום כהן האט דר כהן גהייטן און מואר שיקן שדחים אין נאר דער וועקט און מואר אים גיפונדן וויא דער פאמער מיט דער מוטר ווען קריק גיזאנגן פון דעם מלך האבן ווי באגענגט איינעם וואס

לו הכח ענה ואמר שהיה אצלינו אחד שלא היה לו כח ונתננו לו הכח אמר המלך יקרו
ממנו הכח ויחזירו להמלך השיבו להמלך כי נעשה עני אמר המלך שיקראו העני ויביא
אותו לכאן ושלחו שליח אחריו אמר אותו האיש הבן הנ"ל (היינו זה הבן שלא היה
לו כח בגללו שבא לכאן וראה כל זה) אלך ואראה הענין איך נעשה כהאנשים אלו
עני והלך אחר השליח ובא אל העיר שהיה שם העני ושאל את אנשי העיר מפני מה
העני כ"כ בתוך העיר והשיבו לו בכאן אדרבא שמעולם אין כאן עני וזה זמן שכמה
העני ובא השליח וקרא את העני והלך משם וישב עצמו האיש הנ"ל לילך אחריהם
לשמוע מה הם מדברים ושמע שהשליח שאל אותו איך אתה בא להיות בכאן עני
השיב לו אספר לך מעשה פעם אחד היה הכח אחד והקיסר מהמדינה היה אפיקורס
גדול ועשה את כל המדינה לאפיקורסים והלך החכם וקרא את כל בני משפחתו ענה
ואמר להם הלא אתם רואים שהקיסר הוא אפיקורס גדול ועשה את כל המדינה
אפיקורסים וקצת ממשפחתנו עשה ג"כ לאפיקורסים בכך נפרוש אל המדבר כדי שנשאר
בהמונה בהש"י והסכימו עמו ואמר החכם שם (היינו שהזכיר איזה שם מן השמות)
והביא אותם אל המדבר ולא הוטב בעיניו אותו המדבר ואמר שם ונשא אותם אל
מדבר אחר ולא הוטב בעיניו ג"כ ואמר עוד שם והביא אותם אל המדבר אחר והוטב
בעיניו ואותו המדבר היתה סמוכה אל הב' אלף הרים והלך (אותו החכם הנ"ל) ועשה
עיגול סביבותם שלא יוכל שום אחד להתקרב אליהם ויש אילן שאם היה אותו האילן
נשקה לא היה נשאר ממנו (היינו מן השדים) כלום ע"כ עומדים יום ולילה מאתנו
שחופרים ואינם מניחים מים להאילן ושאל אותו למת עומדים יום ולילה כיון שחופרים
פעם אחד למנוע המים די. השיב לו שיש בינינו מדברים ואלו הכדברים הולכים
ועושים מחלוקת בין מלך זה למלך אחר ועי"ז נעשה מלחמה ועי"ז נעשה רעידת
הארץ. ונפול האדמה שסביבות החפירה ויוכל לבא מים להאילן ע"כ עומדים תמיד
לחפר

והאם ידע איז אין איינעם גינאנגן מיט ווייניגער וון דאס ער ווי גינאנגס איך ווער צייף דער
צייקן מיר דאסן גיהאט א קעניפי אוף דעם ים וואס דארט איז גינען אונזער ארט איז
גינאנגן דר כנה וואס צו אים האט גיקערט דר קעניפי אונ דאס גינאנגס דארט בוינען פאלאצן
אונ דאס דארט שון גינאנגס א רונט דאס איינער וון גינאנגס צו מיר איז מיר זאגן אים כוין
זיין גענין מיר גינאנגן אונ מיר דאסן אונזער גינען דעם פל פון דעם כנה דאס ער ויף
גינאנגס מיט דאקטורים אונ ווי דאסן אים גיט גינאנגס דעלען דאס ער ויף אן גינאנגן צו
פארן מיט כ"שפים איז דארט גינען איין כ"שף מיין כ"שפה דאס ער גיט גינאנגס איינער
דעם דאס ער מיר גאר גיט גינאנגס כאן גאר זיין כ"שפה דאס ער גינאנגס דאס ער אים
גינאנגס אונ ער פייניגט אים ווייניגער דאס קען אים גינאנגס צום כנה דהיינו דעם שר
וואס ער דאס דאס אלץ דר צייקט דאס ער דאס פאר דעם כנה אויף דר צייקט דאס
דר כנה גינאנגס דאס קען אים קען דעם פל צו דעם כנה דאס ער גינאנגס עס איז
פיי אויב גינען איינער וואס ער דאס קיין פל גיט גינאנגס דאסן מיר אים אונזער גינען
דעם פל דאס דר כנה גינאנגס דאס קען ביי אים אפ גענין דעם פל אונ דאס קען אום
קען צום כנה דאס קען אים גינאנגס דר שר וואס ווי דאסן אים אונזער גינען דעם
פל פון דעם כנה איז אונאנגן דאס דר כנה גינאנגס אז קען זאל דעם וואקלן דעקענין
אדער דאס קען גינאנגס אשלים נאך אים דאס ער ויף כ"שף גינען דער וואס ער דאס
קיין פל גיט גינאנגס אין די פיס פריער לאס איך נאך גיין איז ער נאך גינאנגן דעם
שליח אונ איז גיקומן צו דר שטאט וואס דארט איז גינען דר וואקלן דאס ער גינאנגס
די שטאט זיט פאר וואס איז דא איין וואקלן איז שטאט דאסן ווי אים גינאנגס דא איז
שטאט איז אדרבא קיין כאר. קיין וואקלן גיט דא נאר פון אצייט דאס אז אונאנגן
בארקט די שטאט אונ דר שליח איז גיקומן אונ דאס גינאנגן דעם וואקלן איז ער אונזער
גינאנגן פון דארט דאס ער ויף כ"שף גינען דהיינו דר ויט דאס קיין פל גיט גינאנגס
אין די פיס פריער ער וועט ווי נאך גיין ער זאל דעם וואס ווי שטומן דאס ער גינאנגס

החזק כנ"ל. וכשנעשה מלך בינינו עושים לפנינו כל הליצנות ושמחים. זה מחלוצי
 אך הדיק תינק היולדת מתאבלת עליו וזה מראה ליצנות אחרות וכן כמה מיני
 ליצנות. וכשהמלך בא בתוך השמחה הוא הולך ומסמיל עם השרי מלוכה שלו. ומכסה
 עצמו לעקור האילן. כי אם לא היה האילן כלל היה טוב לנו מאד. ומחוק לבו מאד
 כדי לעקור האילן כולו. וכשבא אל האילן. האילן צועק מאד. ואוי נופל עליו
 פחד וחור לאתרויו. פעם אחד נעשה מלך חדש ביניהם. ועשו לפנינו ליצנות גדולות
 כנ"ל. ובא בשמחה גדולה. ועשה לעצמו אבירות לב מאד. ואמר לעקור את האילן
 כולו לגמרי. ויצא לסייל עם שריו. וחזק לבו מאד. ורץ לעקור האילן לגמרי.
 וכשבא אליו. נתן קול גדול ונפל עליו פחד. וחור לאתרויו ובא בכעס גדול וחור.
 והיה הולך. בתוך כך נסתכל וראה בני אדם יושבים (היינו הכת אנשים של החכם
 רב"ל) ושלח איזה אנשים מאנשיו לחזקם כדרכם. וכיון שראו אותם אותה המשתה
 של בני אדם הנ"ל נפל עליהם פחד. ואמר להם הוקן הנ"ל אל תפחדו וכשנתקרב
 השדים לשם לא היו יכולים להתקרב אליהם מחמת העיגול הנ"ל שהיה סביבותם
 ושלח שלוחים אחרים ולא היו יכולים ג"כ. ובא בכעס גדול והלך בעצמו ולא היה
 יכול גם הוא ליקרב אליהם. וביקש מהוקן שיניחנו ליכנס לשם ואמר לו מאחר שאתה
 מבקש אניח אותך ליכנס. אבל אין דרך שילך המלך יחידי. ואניח אותך עם עוד
 א' ליכנס. ופתח להם פתח ונכנסו. וחור וסגר העיגול. אמר המלך לחזקו. אך
 אתה בא לישב על מקום שלנו. אמר לו מפני מה הוא מקומך. הוא מקום שלי.
 אמר לו אין אתה מתירא ממני. השיב לו לאו. אמר לו אין אתה מתירא ופשם עצמו
 ונעשה גדול מאד עד השמים ורצה לבולעו. אמר הוקן אעפ"כ איני מתירא כלל אך
 אם אני רוצה. תהיה אתה מתירא ממני. והלך והתפלל קצת ונעשה עב וענן גדול.
 והיה

וי דר שמים האם אים גיפערענט ווי קומט עס וואס די ביטט דא גיטאך צוואקאן דאס
 ער אים גיפערענט איך ווער דיר דר ציין אפערעט אפאר אין גיטען ארבעט און דער קיט
 פון דר מדינה איז גיטען אפערעט אפערעט און ער האט גיטאכט די גאנצן מדינה פון
 אפערעטס איז גיטאכט דר תכם און האט גיטאכט דין גאנצע מדינה און האט צו זיין
 גיטאכט איר ענט דאך צו דר. דער האט גיטאכט די גאנצן מדינה פון אפערעטס און אפער
 פון אונזר מדינה האט ער טון און גיטאכט פון אפערעטס פון לאמיר זיך אפערעט לאזן אין
 דער מדינה פון מיר זאלן גיטאכט ביי אונזר אפערעט אין גאט ביה זענין זיי מדינה גיטאכט
 דרום האט דר תכם גיטאכט איין שם האט ער זיי גיטאכט צו איין מדינה איז אים גיטאכט
 גיטאכט דר מדינה האט ער ווידר גיטאכט איין שם האט ער אפערעט גיטאכט צו איין אפער
 מדינה איז אים דר מדינה איך נים גיטאכט דאך ער נאך גיטאכט איין שם האט עס ווא
 ווידר גיטאכט צו איין אפערעט מדינה איז גיטאכט צו די צוויי מדינות בעדג תג
 איז דר תכם גיטאכט און האט אים גיטאכט ארום וואס צו מדינה ואל נים קענין צו
 מדינה צו זיי און עס איז פון האנדלן אפוס וואס צו מדינה דעם בום אן מדינה וואלט
 פון אונז מדינה נאך נים גיטאכט אפערעט דעם שטייען תמיד פון אונז וואס זיי גיטאכט מאג
 און גאט און קאזן נים צו קיין וואס צו דעם בום האט אים גיפערענט דר אפערעט
 נאך וואס באצאדן קען שטיין מאג אין גאט און גיטאכט אפערעט ווי קען גיטאכט אפ איין
 מאג צו דאס וואס ווא נים קענין צו טאן איז טון גיטאכט ער אים גיפערענט עס
 איז ביי אונז פון האנדלן מדינה פון מדינה און די מדינה מאג אן קיט צווישן
 דעם מלך און צווישן האנדלן מדינה און דאך דעם ווערט מדינה און דאך די מדינה
 ווערט ער צווישן מדינה פאלט איין די ערד וואס ארום דעם גיטאכט קאן קיט וואס צו
 בום אפערעט דעם כוז קען שטיין תמיד און גיטאכט און און עס ווערט אפערעט צווישן אונז
 כאטש קען פון אים פון מדינה דער שפעט ווי ער האט מדינה גיטאכט אפערעט און ווא
 די יודות מדינה דרום און דער מדינה איין אפערעט ליצנות און איז דער מדינה קיט
 אין

היה רעים גדולים. והרעם הורג אותם ונדרו כל השדי מלוכה של שהיו עמו. ולא
גשאו כ"א הוא עם הא' שהיה עמו שם בתוך העיטול וביקש אותו שיפסק הרעם
ופסק. ענה המלך ואמר מאד שאתה איש כזה אתן לך ספר מכל המשפחות של שרים.
כי יש בעלי שמות שאינם יודעים רק כמשפחה אחת ואפי' אותה המשפחה אינם
יודעים בשלימות ואני אתן לך ספר שכתוב בו כל המשפחות. כי אצל המלך כתובים
בולם ואפילו מי שטולר נכתב אצל המלך. ושלת את האתר שהיה עמו אתר הספר
להיות שהמלך של השדים שלח את הא' שהיה עמו בתוך העיטול אתר הספר והביא
לו הספר. ופתח את הספר וראה כתוב בו אלף אלפים ורבי רבבות משפחות שלהם.

והבטיח

אין לקחה ארצו גנים עד אם שפאצין מיט די לחד כמוכה את פריבט ויה אויס בייסן
דעם בויס ווארן אז דר בוס נאר נאר גיט ויין וואלט אוינז ווייער גוט גינען און דר מנה
צופאקט ויה דאס הארץ ווייער פיר עד נאר אויס בייסן דעם בויס אין גאנצן ווייער קומט
צום בויס מוט דר בויס אונדזן גינען אז פאקט אוף אים אפער כח עד ויה אום קען
אפאר איז גינען אונדזן מנה ביי אוינז דמיט ביי שרים האט מען פאר אים גינאקט
אונדזן לינעט איז עד ארצו גינען אין גרוס שטח און האט ניד גינאקט אונדזן
הארץ ווייער און האט גינאקט אום בייסן דעם בוס און איז גינאנן צופאצין מיט גינע
צורם און האט ויה ווייער גינאקט דאס הארץ און איז צו גינאנן אויס בייסן דעם בוס
עו עד איז גינען צום בויס האט עד אויף אים אונדזן גינען גינאנן איז אויף אים
גינאנן אפער האט עד ויה אום גינען און איז גינען אין גרוס פערס דר ווייל האט עד
דר ווען מענטשן ויין דאס איז גינען דר רכס העל מיט גינען מענטשן האט דר מנה
גינען וינע לייט אז ווי נאך ווי כויק נין ווי די כשפחה פון דעם רכס האבן ווי דר
נען איז אויף ווי גינאנן אונדזן פער האט ויה דר רכס און גינען צו ווי שרעקט אויף
גים ווי שרים ווען ארצו גינען האבן ווי גינען גינאנן צו שרעקט מרחת דעם עינר וואס
ארום ווי איז גינען האט עד גינען אונדזן שרעקט האבן ווי אויף גינען גינען צו
שרעקט איז דר מנה גינען אין גרוס פערס ארצו און איז ארצו גינאנן און עד האט אויף
גים גינען צו שרעקט האט עד גינען דעם גון אז עד נאר אים האבן ארצו נין צו
ווי האט אים דר גון גינאנן ווייז דו בעטקט סוף וועל איך דך יא ארצו לאנז נאך
מיט ארצו האט עד ווי גינען אונדזן ווען ווי ארצו גינאנן את האט ווייז פאר
שלאבן דעם עינר האט דר מנה גינאנן צום גון ווי קוקט דו דך ווען אויף מיט ארצו
האט עד אים גינאנן פאר וואס איז דאס ביי ארצו עם גון מיט ארצו וואס דר מנה צום
גון דא האט פאר כיר גינן כדא גים וואס עד גינן וואס עד ווייז דא האט גינן
כדא גים און האט ויה אים גינען את איז גינאנן ווער גרוס ביי און דוכט און האט
אום גינאנן ארצו שלענן וואס דער גון איך האב פאר גינן כדא גים פאר דר נאר
אז איך ווייל מענטש דו פאר סוף יא כדא האבן און איז גינאנן את האט אפיק מרחת
גינען איז גינאנן גינען וואלענע און גינען דערין און דער דך דער גינען ווי גינען אום
נען גינען גינאנן ארצו ווינע שרי מלוכה און עם איז כדא גים גינען נאר דער
מנה מיט דעם ארצו חס עד איז מיט אים גינען האט און דעם עינר האט דר מנה
גינען דעם גון אז דר דער נאר אויף הערין האט און גינען האט דר מנה גינאנן
צום גון אז דו בוס יא אז איז מענטש וועל איך דר שרעקט און כדא פון ארצו
כשפחה פון די שרים האבן עם איז פאר האנדן בעל עמח וואס ווי מיטן מער גים
נאר פון ארצו מרחת און אפילו די כשפחה חייסן ווי אויף גים אין גאנצן איך וועל דר
נעמן ארצו כדא וואס דרצו שרעקט ארצו כשפחות ווארן ביי דעם מנה ווען ווי ארצו פאר
שרעקט און אפילו ווער עם ווערם גינען ווערם אויף פאר שרעקט ביי דעם מנה האט דר
מנה גינען דעם ארצו וואס עד איז מיט אים גינען נאך דעם כדא האט עד אים
גינאנן

והבטיח המלך שלא ייקר לעולם את הפארעטין של כל בני משפחתו ואפילו אם יהיה
גדול להם אזיה גולד יביאו תיכף הפארעטין שלו כדי שלא יהיה ניווק שום אחד
משפחת הוקן. אח"כ כשהגיע זמנו של הוקן לפטר מן העולם קרא לבניו וצוה להם
ואמר להם אני מניח לכם זה הכפר והלא אתם רואים שיש לי כח להשתמש עם זה
הכפר בקדושה. ואע"פ כן איני משתמש בו רק יש לי אמונה בהש"י. גם אתם אל
תשמשו בו אף"ם אם ימצא אחד מכם שיוכל להשתמש בו בקדושה. אע"פ אל
ישתמש בו. רק יהיה לו אמונה בהש"י. ונפטר הנכם והלך הכפר בירושה. ובא לבן
בנו והיה לו כח להשתמש בו בקדושה. רק שהיה לו אמונה בהש"י ולא היה משתמש
בו כאשר צוה הוקן. והמחברים שיש ביניהם היו מפתים את נכד הוקן הנ"ל. באשר
שיש לך בנות גדולות ואין לך לפרנסם ולהשיאם. ע"כ השתמש בזה הכפר. והוא לא
היה יודע שהם מפתים אותו וסבר שלבו מייצעו לזה. ונכד לאביו וקינו על קברו.
ושאל אותו באשר שהנחת צוואה שלא להשתמש עם הכפר רק שהיה לנו אמונה
בהש"י ועתה הלב מפתה אותי להשתמש בו ענה אותו (הוקן הנפטר הנ"ל) אע"פ שיש
לך כח להשתמש בו בקדושה מוטב שיהיה לך אמונה בהש"י. ואל תשתמש בו
הוש"י יעזור לך. ועשה כן. (ויהי היום) והיה המלך חולה באותה מדינה שיושב בה
הנכד של הוקן הנ"ל ועסק בדאקטורים ולא היו יכולים לעשות רפואה. מחמת גודל
החסימות שהיה שם באותה המדינה לא היו מעילים הרפואות. וגזר המלך שישראל
יתפללו בעדו אמר המלך שלנו באשר שזה הנכד הנ"ל יש לו כח להשתמש עם
הכפר בקדושה ואינו משתמש בו. ע"כ נעשה לשובתו וצוה עלי להיות שם עין
כדי שיהיה להמלך רפואה מהרפואות שלגח כבר ומהרפואות שיקח עוד. והנכד הנ"ל

לא

גיבאקט דאס כפר דאס ער גינעקן עס שטייט דריין אדף אדפוס ורבי רבבות געקע
קישות האט דר כהן צו גינאקט דעס. ו. ו. או גיא וארין. גיין קאד גיט כוזק ויין דיא
גאנצע קישותה פון דעס. ו. ו. און דאס גינעקן געקע פארעטין פון עין גיאנער
קישותה און אפילו צו עס וועט ביי זיי גינעקן נעקן איין חזק נאך קען טיפף געקען זיין
פארעטט פון זיי נאכן גיט כוזק זיין. גינעקט פון דר קישותה פון דעס. ו. ו. דר נאך צו עס
איז גינעקן די צייט פון דעס. ו. ו. און ער נאל אונזעק גיין פון דר וועקט האט ער גירופן
ווינעק גינער און האט צו זיי און גינאקט אדף קאד איינער דאס כפר און איר געט דאך
צו אדף האב כלל צו גינען מיט דעס כפר גקחשת און פון דעסס וועגן פארשט גיין אדף דר
מיט גיט נאך אדף האב אמונה אין הש"י נאקט איר אדף דר מיט גיט גינען אפילו צו עס
וועט זיך גינען איינער פון איינע וואס ער וועט קענען נוצן דער מיט בקדושה זאל ער
פארט דר מיט גיט נוצן נאך ער זאל האבן אמונה אין הש"י דער נאך איז דער חכם
גינעקט און דאס כפר איז גינאקט בירושה און עס איז אן געקויפן צו זיין איינעקל
און ער האט גינאקט כלל צו גינען דר מיט בקדושה נאך ער האט גינאקט אמונה אין הש"י
און ער האט דר מיט גיט גינעקט צו זיי דר. ו. ו. האט צונאך גינאקט און די כדברים
דרייט די וואס זיי גינען אן וואס עס איז פאר האבן צווישן די גידים האבן אן גינעקט
דאס איינעקל פון דעס. ו. ו. גאנץ דו האקט מעקטיר גאנץ און דא פאר כאנאקט גיט זיי
התנה צו האבן ער גאנץ דר מיט דעס כפר און ער האט גינעקט צו זיין הארץ דעס
אז דאס אן איז ער גינאקט צו זיין גינען אדף זיין גינען און דאס אים גינעקט פאנער
דו האקט גינאקט צונאך צו קען נאך גיט דעס כפר נאך קיר נאכן אמונה האבן אן
הש"י גינעקט דעס אן דאס הארץ אדף נאך דר מיט גינען האט אים גינעקטערט זיין גינעקט
וואס ער איז גינעקטערט דאסש"י דו קאנאקט גינען דר מיט בקדושה איז פערט צו דאס
נאקט האבן אמונה אין הש"י און נאקט דר מיט גיט נוצן און הש"י וועט זיך געלעבן
האט ער אן גינען נאך אן איז דר קדושה וואס דאקט אים גינעקט דאס איינעקל פון
דעס. ו. ו. דר כלל קאנאן גינאקט האבן די דאקטורים אים גיט גינעקט אן גיין רפואה

לא ידע כלל מזה וטחמת זה אני הייתי בכאן ענן (כל זה וזה כספר הענן להשליח)
זה הבן הג'ל (היינו זה שלא היה כח ברנליו בתחלת) היה הולך אחריהם ושומע.
והביאו אותו למלך שיקחו הכת ויחזרו להמלך הג'ל. והחזירו לו הכת ואז חזר הבן
של השדים הג'ל ובא מוסר מאד בלא כח כי עינו אותו כאר שם. ודחה לו מאד
על המכשף שענה אותו כ"כ וצוה לבניו ומשפחתו שיהיו אורבים תמיד על המכשף
הג'ל ויש ביניהם מדברים. והלכו והגידו להמכשף שימסור עצמו כי הם אורבים
עליו. ועשה המכשף תחבולות וקרא עוד מכשפים שיודעים משפחות כדי לשמור מהם
וחרה מאד להבן הג'ל ולמשפחתו יתר על המדברים על שגילו סודו להמכשף פעם
אחד גורמן שהלכו יחד מהמשפחה של הבן הג'ל ומהמדברים על המסמור אצל המלך
והלכו בני המשפחה הג'ל ועשו עלילה על המדברים. וחרג המלך את המדברים.
וחרה להמדברים הנשארים והלכו ועשו מרידה בין כל המלכים והיה בין השדים
רעב וחולשות וחרב ודבר ונעשה מלחמות בין כל המלכים. ועי' נעשה רעידת
הארץ ונפלה הארץ כולה ונשקה האילן כולו ולא נשאר מהם כלל ונעשו כלא
היו. אמן:

סוד מעשה זו מרובו בקפוטל א' שבתהלים: אשרי האיש וכו'. דרך צדיקים וכו'.

היינו

מכת די גחשע היצן וואס איז גיווען דאָרט דר איבר האָבן גיט גיהאָפּן די דפּואַט האָט
דר כָּהֵן גווען און יודין ואלין פאר אים בתפלה ויין האָט אונזר כָּהֵן גיחשע
דר כָּהֵן פון שָׁרִים פֿאַר אַרם אייניקל האָט זיך פֿאַר צו גיבן מיט דעם כָּהֵן גקרושע און
ער גיבט פֿאַר גיט דר מיט דרום פֿאַרפֿין מיר אים אַמאָכע טאָן און האָט גיחשען מיר
און אַרץ וואָר האָט געווען אַמאָקן דר כָּהֵן וואָר האָבן אַרפּאָה און דאָס אייניקל האָט
דער פון גאר גיט גיווען און מכת דעם פון אַרץ דאָ גיווען אַמאָקן דאָס האָט אַרץ דר
גיווען דער וואָקן צום שָׁרִים און דער וואָס ער האָט פֿירד גיט גיחשען פֿון אַרץ דר
מיט אַרץ וואָר גיחשען און האָט אַרץ גיחשען דאָס קען אים גיבן אַמאָכע צום כָּהֵן
דריינע דעם וואָס ער איז גיוואָרן אַמאָקן האָט קען אים גיבן אַמאָכע צום כָּהֵן דאָס דר
כָּהֵן גיחשען און קען וואָר ביי אים אַפּ געבן דעם פֿון אַרץ און קען וואָר אַרץ צו דעם
כָּהֵן וואָס זיי האָבן ביי אים דעם פֿון אַרץ אַמאָקן גיחשען וואָר דאָס גיבן אַרץ דער
אַרץ האָט קען אים גיחשען דעם פֿון אַרץ דר גיחשען דר וואָס דער
פֿאַרפֿער און דר כָּהֵן האָבן גיווען נאָך אים גיחשען אַפּ גיחשען אַפּ פֿון וואָר קען האָט
אים דאָרט גיחשען גיחשען האָט עס אים גיחשען פֿאַר דאָס אַרץ דעם כָּהֵן וואָס ער האָט
אים דאָרט אַמאָקן וואָר אַפּ גיחשען דאָס ער אַפּ גיחשען גיחשען גיחשען אַפּ גיחשען אַפּ
זיי וואָרן תּכִּיד דאָקטערין אַרץ דעם כָּהֵן און צווישן די שָׁרִים איז דאָר אַפּער דאָ כָּהֵן
דריינע די היידרס גענן זיי גיחשען און האָבן אַפּ גיחשען דעם כָּהֵן אַפּ זיי אַמאָקן
אַרץ אים כָּהֵן ער וואָר זיך דעם האָט דר כָּהֵן גיחשען פֿון וואָר דאָס גיחשען נאָך
כָּהֵן אים וואָס זיי גיחשען נאָך כָּהֵן פֿון זיי האָט עס גיחשען פֿון זיי האָט עס גיחשען פֿון
דאָס דעם וואָס זיי גיחשען אַרץ די כָּהֵן נאָך וואָס זיי האָבן אים גיחשען דעם
סוד דעם כָּהֵן אַמאָקן האָט זיך גיחשען אַפּ גיחשען אַפּ גיחשען אַפּ גיחשען אַפּ גיחשען
זיי דעם כָּהֵן פֿון דר כָּהֵן פֿון דעם וואָס פֿון די כָּהֵן גענן גיחשען דאָס כָּהֵן
פֿון דעם וואָס האָבן גיחשען אַפּער אַרץ די כָּהֵן האָט דר כָּהֵן אים גיחשען דר
כָּהֵן האָט עס די איינע כָּהֵן פֿאַר דאָס גענן זיי גיחשען און האָבן גיחשען
אמריה גיחשען אַרץ כָּהֵן איז גיחשען צווישן די שָׁרִים גיחשען און חלשות און חרב
און דער און עס איז גיחשען כָּהֵן אַפּער אַרץ דאָס האָט איז גיחשען
ער צווישן איז איז גיחשען דר גיחשען ער איז דר פֿון גיחשען אַפּ גיחשען גיחשען
גאָנץ איז פֿון די שָׁרִים גאר גיחשען און זיי גענן גיחשען נאָר גיחשען אַמאָכע:
אַמאָכע האָט אַרץ לאַ כָּהֵן וכו'. לאַ ערד גיחשען גיחשען וכו'. וואָר פֿון שָׁרִים ער

פַּעַם אֶחָד הָיָה מֶלֶךְ זָנוּר עַל הַמַּדְרִיגָה גֵּרוּשׁ בְּנוּרוֹת שֶׁכֵּר שְׂמִי שִׁירֵצָה לִישׁ
בְּמַדְרִיגָה יוֹמֵר דָּתוֹ וְאֵם לֹא יוֹהִי נִתְגַּרֵּשׁ מִהַמְדְּרִיגָה וְהָיוּ קִצַּת מֵהֶם שֶׁהִפְקִירוּ
וְכוֹשֶׁם וְעִשְׂוִירוֹת שֶׁלָּהֶם וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם בְּדִלּוֹת כְּדִי לִישָׂאֵר בְּאִמּוֹנָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
וְקִצַּת מֵהֶם הָיוּ עַל רִכְשֵׁיָם וְעִשְׂוִירוֹתָם וְנִשְׁאָרוּ שֵׁם וְהָיוּ אֲנוֹסִים בְּצִנְעָא הָיוּ נִהְיִים
יְהוּדִית וּבִפְרָהִסְיָא לֹא הָיוּ רִשָּׁאִים וְמֵת הַמֶּלֶךְ נִעְשָׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ וְהִתְחִיל לִנְהַג הַכּוֹר
בִּיד רַבָּה וְכִבְשׁ כָּהֶם מַדְרִיגָתוֹ וְהָיוּ הֵכֶם גְּדוֹל וּמִסַּחֲמַת שֶׁהָיָה מְחֻזֵּק בְּתוֹקָא
אֵת הַשָּׂרִי יַעֲצוּ עָלָיו וְנִתְקַשְּׁרוּ לִפְּלוֹל עָלָיו וְלַהֲכִיזָת אוֹתוֹ וְאֵת זֶרְעוֹ הָיָה
הַשָּׂרִיִּים א' מֵהָאֲנוֹסִים וַיֵּשֶׁב עִצְמוֹ הָלֵא מִפְּנֵי מָה אֲנִי אֲנוֹס מִחֲכַת שֶׁהִיִּיתִי חֵם
הָיוּ וְכוֹשִׁי עֲכָשׁוּ שֶׁהָיָה הַמַּדְרִיגָה בְּלֹא מֶלֶךְ יוֹהִי אִישׁ אֵת רַעְיוֹ חַיִּים בְּלֵעוֹ
אִיא שִׁדְרָה מַדְרִיגָה בְּלֹא מֶלֶךְ ע"כ יִעָצֵם בְּעִצְמוֹ לִילֵךְ וְלַהֲגִיד לִמְלֶכֶךְ בְּלִי יָדִיעַתָם וְ
הַגִּיד לִמְלֶכֶךְ שֶׁנִּתְקַשְּׁרוּ עָלָיו כִּנֵּל עָלָיו הַכֶּלֶךְ וְנִסָּה אֵם אִמַּת הַדְּבָר וְרָאָה שֶׁהָיָה
הַזִּמְעִיד שׁוֹמְרִים בְּאוֹרְהָ לִילָה שֶׁנִּפְּלוּ עָלָיו הַפֶּסֶס אוֹרָם וְדָן אוֹרָם כִּ"א כִּי מִשְׁפָּעוֹ
הַמֶּלֶךְ וְאִמֵּר לַהֲשֵׁר הָאֲנוֹס הַגָּדֹל אִיזָה כְּבוֹד אֶרֶץ לָךְ בְּשִׁבְחֵל זֶה שֶׁהִצְלַתְנִי וְאֵת זֶרְעִי
אוֹמֵר לַעֲשׂוֹת אוֹתָךְ שֶׁר הָרִי אֶתָּה בְּלֹא זֶה שֶׁר וְאֵם לִיתֵן לָךְ מַעוֹת יֵשׁ לָךְ

פלגו כסם וכו'. נאך די מצינע איז מרובץ אין דעם באפישטער ווער עס האט אייניקל
 געווען און ווער עס האט אהאנגן כאטש פאר שטיין וואס איר דר וועלט שטאט ווי:
 אפאך איז געווען אפאך האט ער געזען איר דר מדינה אז ווער עס וויל מדינה
 דר מדינה כח עד ווי שפירן און אז נישט נאך קען אים ארום מדינה פון
 מדינה איז געווען אפאך וואס ווי האבן מדינה געווען נאך ווער געזיכט און געווען
 דאס ארום מדינה פון ווי זאגן מדינה פון דר אפאך און אפאך האבן מדינה
 איר ווער געזיכט און געווען דאס געזיכט ווער ווי געווען אפאך פאר האבן האבן
 מדינה געווען דעם בית פון יודין און פאר מדינה האבן ווי געזיכט געזיכט ווי מדינה
 יודין דר נאך איז דר מדינה געזיכט און דר זון געזיכט מדינה און האט אן געזיכט
 מדינה ווער געזיכט און האט אן געזיכט אפאך מדינה און ער איז געווען אפאך דעם
 מדינה ער האט ווער געזיכט און דר האט דר שטח מדינה האבן ווי ווי איר
 געזיכט אפאך אז ווי זאגן אים אים געזיכט מדינה איר ווער געזיכט און געזיכט
 אפאך איז געווען אפאך פון די אפאך האט ער ווי מדינה געווען נאך וואס פון איר
 אפאך מדינה איר האט דעם געזיכט אפאך פון האט איר אפאך מדינה געזיכט אז מדינה
 דעם מדינה געזיכט און די מדינה וועט מדינה אן אפאך וועט אפאך דעם אפאך
 געזיכט אפאך אפאך געזיכט דעם האט ער ווי מדינה געווען ער וועט אפאך דעם
 און איז געזיכט און האט געזיכט דעם מדינה אז מדינה האט ווי אפאך אים געזיכט
 געזיכט דעם מדינה און האט געזיכט מדינה די מדינה ווי ווער אפאך אים אן געזיכט
 האט מדינה געזיכט אפאך געזיכט ווי ווער אפאך וואס ווער געזיכט אפאך
 האט דעם מדינה געזיכט אז דעם ער וואס ער איז געווען אפאך וואס פון אפאך
 נאך אפאך דר געזיכט דעם ער וואס דר האט מדינה געזיכט אפאך ווער געזיכט
 דר מדינה פאר אפאך ער דר מדינה דאס ווער אפאך דר געזיכט געזיכט

איה כבוד אתה רצה ואעשה לך ענה ואמר אבל תעשה לי מה שאומר אמר
המלך הן אמר השבע לי בכתרך ומלכותך תשבע לו ענה ואמר (האנוס הנ"ל) עיקר
כבודי שאהיה רשאי להיות יהודי בפרהסיא להניח מלית ותפילין בפרהסיא וחרת
להמלך מאד מחמת שכל מדינתו אינם רשאים להיות יהודים אבל לא היה לו ברירה
מחמת השבועה בבקר הלך האנוס והניח מלית ותפילין בפרהסיא אח"כ מת המלך
תעשה בנו מלך והוא התחיל לנהוג מדינתו ברכות מחמת שראה שרצו להכביר את
אביו כנ"ל וכבש מדינות רבות והיה חכם גדול מאד וצוה לקבץ ולקרות את כל החזיו
בוכבים שיגידו מאיזה דבר יוכל להיות נכרת וזרעו כרי שישמור מזה ואמרו לו שזרעו
לא יוכרת רק שישמור משור ושה וכתבו זאת בספר הזכרונות וצוה לבניו שיטעו ג"כ
כמותו בדרך רכה ומת ונעשה בנו מלך והתחיל לנהוג ביד רמה ובחזק כמו זקינו וכבש
מדינות רבות ונפל על חממה וצוה להכריז שלא ימצא במדינתו שור ושה כרי שלא
יהיה נכרת וזרעו ע"כ אין לו מורא משום דבר ונהג מדינתו ברמה ונעשה חכם גדול
מאד ונפל על חממה לכבוש את כל העולם בלא מלחמה כי יש לו חלקי עולם שהעולם
נתחלק לו' חלקים ויש לו' כוכבי לכת שכל כוכב מאיר בחלק מחלקי העולם ויש לו' מיני
מתכות שכל א' מ' כוכבי לכת מאיר במין מתכת א' והלך וקיבץ כל ה' מיני מתכות
וצוה להביא כל הפאטרעשין של כל המלכים שהם של זהב שתולין בפלטרין שלהם
ועשה מזה אדם. ראשו של זהב וגופו של כסף וכן שאר האברים ממיני מתכות
האחרים והיה באותו האדם כל ה' מיני מתכות והעמיד אותו על הר גבוה. והיו כל
ה' כוכבי לכת כאירין באותו האדם וכשהיה אדם צריך לאיזה עצה או איזה מ' אם
אם לעשותו אם לא היה עומד נגד אותו האבר של המין מתכת השייך לחלק העולם
שהוא משם. והיה תושב בדעתו אם לעשות אם לא וכשהיה צריך לעשות היה מאיר
ומורית אית האבר ואם לא היה נחשך האבר (כל זה עשה זה המלך הנ"ל) ועי' הוז
כובש כל העולם ואסף ממון רב ואותו הדמות אדם לא היה מסוגל להנ"ל רק (באופן
ובתנאי

האקט אריון נעקם האם יזה דער אונס אן גיהזין גאר מיין כבוד איז אז איה זאל
קענין זיין איין יהודי בפרהסיא איה זאל קענין זייען טלית און תפילין בפרהסיא דאס
עם דעם קנה וייער גיהאט מחמת אין זיין גאנצער כדירה פאר ניס זיין גיין יהודים
גאר ער האט אפער גיין כדירה ניס גיהאט אין דר פריא איז גינאנגין דער אינס און
האט גילויגט טלית און תפילין בפרהסיא דער נאך איז דער קנה גינאנגין אז
גינאירן זיין זון קנה דער זון האט אן גיהזין צו פירן די כדירה מיט גוטן מחמת ער
האט גינאירן קען האט גינאירט זיין פאטער אום בייסין און איז גינאירן וייער גינאירט
האט דער קנה האט גינאירט אז כיווא צו גוף רופט אלי שפערין געהיר אז זיי זאלן
אין זאגן פון אונאסירע וואך קאן זיין זרע פאר שניטן ווערן פאר ער זאל זיך דר פאר
היטן האבן אים דר שפערין געהיר גינאירט אז זיין זרע וועט ניס פאר שניטן ווערן גאר ער
זאל זיך היטן פון איין אקס און פון איין קעמלי האט קען. דאס פאר שניטן אין דעם
כפר הוכרונות דר קנה האט אן גינאירט וייער קינדר אז זיי זאלן איה זון פירן די כדירה
זי ער מיט גוטן דער נאך איז ער גינאירט אין גינאירן זיין זון קנה און ער האט אן
גיהזין צו פירן די כדירה מיט שארפאייט אזוי זיין וייער און דאס אפ גינאירט אסאך
כדינות און איז גינאירט אף איין תכנה אף האט גינאירט אים רופן אז עס זאל נישט
גינאירט אין זיין כדירה קיין אקס און זאגן גיין זיין זרע זאל ניס קענין פאר שניטן ווערן
און דאס ויך גינאירט היינט האט ער גיין כיווא ניס גיהאט פאר גינאירט און האט
גינאירט די כדירה וייער זאגן דר קנה איז גינאירט אף אפגאט אז ער זאל קענין אפ
נעדין גאר די וועלט אן מלחמה ווארן די וועלט איז גינאירט אף ויין תכנים און עס
איז פאר האנדן שבעה כוכבי לכת דהיינו ויין שפערין וואס זיי גינען ארום די דופן פגע
פון דר וואך און איינזיכער שפערין זייקט אריין אין אהבך פון דא דופן הלכים פון דער
וועלט און עס איז פאר האנדן ויין ארבייא ציין ווארן דהיינו נאקד און ויזער און

ובתנאי שיהיה המלך משפיל גאים ומגביה שפלים והלך ושלח פקידים (היינו אוקאזין)
עבד כל היעדנוראלין ושאר השרים שיש להם התכונות ואורדיר"ש ובאו כולם
השפיל אותם ולקח מהם ההתכונות שלהם אפי' אותן שהיו להם התכונות שעבדו
אל אבי זקינו לקח מהם והגביה שפלים והעמיד אותם הנהיהם בתוכם ה' השם
האנוס הנ"ל (היינו שהוא ה' בתוך השרים שהמלך ה' עוסק להשפילם) ושאל
אותו המלך כהו השרות והתכונות שלך השיב לו השרות שלי הוא שאהי
רשאי להיות יהודי בפרהסיא בשביל אותו המוכה שעשיתי לזקניך כנ"ל ולקח
כאשר זאת וחזר ונעשה אנוס פעם א' שבב המלך לישן וראה בחלום שהשמים זכים
וראה כל ה"ב מולות וראה ששור בין המולות הם כשהקים כמנו והקיץ
בכעם גדול רצוה להביא את ספר הזכרונות וראה כתוב בו שעי' שור ושה יהיה נכרה
דעו ונפל עליו פחד גדול וסיפר להמלכה ונפל עליה ועל בניה ג"כ פחד גדול ותפסם
רוחו מאד וקרא לכל הפותרי-הלוטות וכ"א היה פותר לעצמו ולא היה קולן נכנס באוזני
וכא
קסר און צין וכי' אינ איינליךר שפעקן פון די ויזן שפעקן לייכט אריין אין אפאזונדען
מין אייזין ווארג איז דער כקד גינאנגן און דאס צו גוף גינאנגן די אפע ויזן איינליךר אייזין
ווארג און דאס גינאנגן קינאד אים פרענגין אזי גינאנגן פאטערעטן פון אזי מלכים וואס
ווי הענגין אין וועגרי פאטערעטן אינ ער דאס גינאנגן דער פון אפענט דער קאפ אינ
גינאנגן פון גאד דער גוף פון ויזקדיר און צו דא איינליךר אפערס ווען גינאנגן פון אנדער
אייזין ווארג עס גינאנגן אין דעם קענטשין אזי ויזן איינליךר אייזין ווארג און ער
דאס דעם קענטשין גינאנגן און אהלין פארג דאסין אזי ויזן שפעקן אריין גינאנגן
אין דעם קענטשין און אז אפענט דאס גראפט עפס אין עצה אהדער אפטיא וכתן פקד
ער ויה שפעקן אפענט דעם אפער פון אייזין ווארג וואס עס קער צו דעם חלק
פון דער וועקס וואס דער קענטש איז פון דאס גינאנגן און דער קענטש דאס איז וי
גינאנגן אויב ער זאג קאן די זאג וואס ער דאס גראפט אב גיין און אז ער
דאס גראפט ויא צו מאן פלעגט איינליךר און שיינען דאס אפער אינ אז גיט איז פינאנגן
גינאנגן דאס אפער דאס האט אפער דער כקד גינאנגן אינ דאס דעם דאס ער
אפ גינאנגן גאר די וועקס און דאס איינליךר גינאנגן דער אפער געקט גאר דעם
קענטש וואס ער דאס גינאנגן פון די ויזן איינליךר אייזין ווארג איז גיט כסוגל גינאנגן
צו דער זאג גאר אז דער כקד זאג גרויס ביים אפער וואגין פון ווער גרויס
און קיינעם ביים זאג ער און הייפן איז גינאנגן דער כקד און דאס גינאנגן
אפאזין נאך אזי קענטש און נאך אהדער עהרות וואס וויי דאסין גינאנגן שפירה שאפט
אין אהדערס וועגן ווי אזי גינאנגן דאס ער וויי ביישפיר גינאנגן און דאס וויי אהדער
גינאנגן וועגרי אהדערס און קיינעם דאס ער און גינאנגן און דאס וויי גינאנגן
אפ ווער ארם. צווישן די שרים ווס דער כקד דאס אפער גינאנגן איז גינאנגן דער אונס
הגיל דאס אים דער כקד גינאנגן וואס איז ביין שפירה שאפט דאס ער אים
גינאנגן פון שפירה שאפט איז גאר אז איה זאג קעגן ויין איין יהודי בפרהסיא
פאר דר מוכה וואס איה דאס גינאנגן ביין ויין דאס דר כקד ביי אים דאס אהדער גינאנגן
איז ער ווער גינאנגן איין אונס אפאר דאס ויך דר כקד גינאנגן שפירה דאס ער גינאנגן
אין חלום ווי דר היכל איז לאדער און דאס גינאנגן אהדער גינאנגן דאס ויך דר כקד
און היכל וועגן גינאנגן און אהדער חלום אהדער גינאנגן אהדער גינאנגן דאס ויך דר כקד
אז ווי אפאזין דס איז וועקס דס כקד פון אהדער וועקס אן גינאנגן איין אונס און אז אהדער
היכל דאס ויין כקד און ער דאס גינאנגן אז איין אהדער און איין גינאנגן וואס עס איז פאר
האנדן צווישן דאס מולות זאגן ווי אים אים דאס ער ויך און גינאנגן ביים גרויס פאר
דאס ער גינאנגן פרענגן דעם ספר הזכרונות דאס ער גינאנגן אז עס שטייט דאס פאר
שריבן

י"א אלו וזכס א' ואמר לו שיש לו קבלה מאביו היות שיש שם"ה מיני תהלכות
הש"ש ויש מקום שכל השם"ה מיני תהלכות השמש מזריחים לשם ושם גדל שבט
הש"ל. ומי שיש לו פחד כשבא להשכמ הנ"ל ניצול פדפחד. והושב להסבך והלך עם
אבותיו ובניו וכל זרעו למקום הנ"ל עם התכס הנ"ל. ובאמצע הדרך עומד מלאך שהוא
שם"ה על בעם כי ע"כ בעם בוראים מלאך המשחות ואותו מלאך הנ"ל הוא כמנהג על
המשחותים ושואלן אותו הדרך כי יש דרך ישר לפני איש ויש דרך שהוא
הוא שיש ויש דרך שהוא מלא פתחים ובורות וכן שאר דרכים ויש דרך אחר שיש
לשם איש שד' פרסאות מאורו האש נשרפים (ושאלו לו הדרך ואמר להם אותו הדרך
שיש שם האש) והיו הולכים והתכס הסתכל לפניו בכל פעם אם שם אותו האש כי
היה לו קבלה מאביו שיש שם אש כנ"ל בתוך כך ראה האש וראה שהיו הולכים דרך
האש מלכים ויהודים מעשפים בטלית ותפילין וזה היה מחמת שהיו אצל אותן
הנ"ל יושבים יהודים בבדינותם ע"כ היו יכולים לילך דרך האש ואמר התכס
המלאך כאשר שיש קבלה בידו שד' פרסאות רחוק מן האש נשרפים ע"כ אין אני
רוצה לילך עוד והמלאך השב מאחר שהוא שואר מלכים הולכים שם דרך האש ע"כ
אמר שם הוא ילך וענה התכס אני יש לו קבלה מאבי כנ"ל ע"כ אני רוצה לילך
אחיה

גורלן או דאך שד' ושה וועט זיין ובע פאר שניטן ווערן איז אופי אים גיפאקן ווער
אויסער פחד איז ער האט דאס דר צייקט דר מלכה איז אופי איר איז אופי די קינדער אויך
גיפאקן איין גרויז פחד איז ער האט גורלן און וואס קענען פאשיידין אהרם איז איינמאכער
דאס ווי פחד גינען איז עס איז אים אפער גאר נישט צורין גינאנגן אין די אירן איז גינאנגן
זו אים אהרם איז דאס אים גינאנט פאפער ער האט גינאנט פון זיין פאפער פאפער דריי
הערשט מיט פינגר איז גינאנט גענן דאס די זון איז עס איז פאר האנגן איין ארשט וואס
אזע דריי הערשט איז פינגר איז גינאנט גענן פון דער זון גינאנטן אופי דעם ארשט את
דאס גינאנט איין איינע רוס איז ווער עס דאס אפער אז ער קוקט צו דר רוס ווערשט
ער ניציל פון דעם פחד איז אז דאס דר דעם גינאנט צו דעם מלך איז דאס דעם מלך
וואל גינאנטן איז איז גינאנטן מיט זיין ווייב איז קינדער איז מיט גאר זיין וועט צו דעם
ארשט איז דר דעם איז אופי מיט וויא גינאנטן איז אין מיטן וועט שייט איין מלכה דער
מלכה איז איין מלכה אופי פלש ווארן דאך פלש פלאקס מען אפלאקט במשחות איז דר
מלכה איז איין מלכה אויך אזי משחות איז דעם מלכה פלעקט מען דעם וועט ווארן
עס איז פאר האנגן אויפער וועט פאר אפערשטן איז עס איז פאר האנגן אומעט וואס ער
איז פיר מיט גרייז איז עס איז פיר האנגן אומעט וואס דאס איז אפערשט וואס פיר מיט
פון דעם פייגער ווערשט מען פאר פלעקט האנגן ווי גינאנט דעם וועט דעם מלכה האט ער
זי גינאנט דעם וועט וואס דאס איז דאס פייגער גענן ווי גינאנטן איז דר דעם דאס אזע
גינאנט פאר זיך אזע פאר אויב עס איז דאס דאס דאס פייגער ווארן ער האט גינאנט
אפער פון זיין פאפער אז עס איז דאס דאס פייגער דר ווייב האט ער דר ווערן דאס
פייגער את דאס גינאנט אז עס איז דאס אים גינאנטן אין דעם פייגער מלכים איז גינאנט
אז גינאנט און פלית איז הפילין דאס דר דעם גינאנט צום מלך איז האב אפער און
פיר מיל פון דעם פייגער ווערשט מען פאר פלעקט אויפער דעם ווייל אויך נישט גיין ווייטער דו
אז דו וויקסט גי איז דר מלך האט זיך גינאנט ווייל ער האט גינאנטן אז אנדערשט מלכים
גינאנט דאס אים אין דעם פייגער דעם ער אויך קענען גיין דאס איז דר מלך גינאנטן האט
זי גינאנט דאס פייגער איז ער איז פאר פלעקט גינאנטן מיט גאר זיין וועט וויא דר דעם
אין גינאנט אהרם איז גינאנט אויפער די שרים וואס דר מלך איז פאר שניטן גינאנטן מיט
זיין וועט ער דאס זיך גינאנטן פיר אפער ושה פון גאנן איז דאס גינאנטן וואס זיין וועט איז
פאר גינאנטן גינאנטן מיט אים האט ער זיך דר אונטן און גינאנטן דאך פיר איז ער פאר
גינאנטן גינאנטן ווארן די גינאנטן ווער האנגן גינאנטן אז דאך איין אקס את איין געפיר

אתה אם רצונך ללך לך. והלך המלך וחרעו ושלם בהם. האש ושרף הוא וחרעו ונכרתו כולם כשבא החכם לביתו היה תמיה בעיני השרים הלא היה נשמר משור ושה ואיך בא שיהיה נכרת הוא וחרעו ענה האננס ואמר על ידי נכרת כי התחיו כוכבים ראו ולא ידעו מה ראו כי שור עושין מעורן תפילין ושה עושין מצברו ציצית למלית ועל ידיהם נכרת הוא וחרעו כי אותן המלכים שהיו יהודים דרים במדינתם שמלובשין במלית ותפילין היו הלוכים דרך האש ולא היו ניווקים כלל והוא נכרת ע"י שלא היו רשאים יהודים שלובשין מלית ותפילין לישב במדינתו וע"כ היו השור ושה שבמולות שוחקים ממנו כי התחיו כוכבים ראו ולא ידעו מה ראו ונכרת הוא וחרעו כנ"ל :

למה רגשו וכו' תרועם בשבט ברזל פן יאנק ותאבדו דרך כי יבער וכו' והדברים עתיקים וסתומים מאוד. כל זה שמעתי. עוד מצאתי קצת רמזים מהמעשה זו בקפסול הנ"ל ננתקה את מוסרותימו. מוסרות הם של עור בחי' תפילין. עבותימו עבות הם תבלים בחי' ציצית כמו שדר"ל פסוק זה במס' ע"ז על ציצית ותפילין. יושב בשמים ישחק כי השור ושה שבשמים שחקו ממנו. או ידבר אלימו באפו ובחרונו יבהלמו הכעס והבהלה והפחד הנ"ל. ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי אפשר הרמו בזה כי הרמות אדם שהעמיד המלך הנ"ל על הר גבוה את זה לעומת זה כי הוא כנגד המלך על ציון הר הקודש כי שם כלולים כל חלקי עולם וכו' וזהו הר כנ"ל. נסכתי לשון נסך ויצק שאל ממני כל העצות כנ"ל. ניום נחלתך ואחוחתך אפסי ארץ היינו כל ו' חלקי עולם וכל המלכים והגוים לנחלה תחתיו. עבדו זה ציצית ביראה זה תפילין וגילו ברעדה רעדה הנ"ל :

מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים והלך ועסק בדאקטוריום כדי שלא תהיה מלכותו נהפכת לזרים ולא הועילו לו וגזר על היהודים שיתפללו עבורו שיהיו לו בנים והיו היהודים מבקשים ומתפשים ומצאו צדיק גנוז ואמרו לו שיתפלל שיהיה להמלך בנים וענה שאינו יודע כלל הודיעו להמלך ושלת המלך פקודתו (שקורין אוקאז) אחריו והביאו אותו להמלך והתחיל המלך לדבר עמו בטוב הלא יודע אתה שהיהודים

וועט זיין וזע אום גירופן וועט און האפן גוט גיוויקס וואס זיי זענן ווארן איין אָקס כאָט קען פון זיין פֿעל תִּפְּלִין און איין זעקלי כאָט קען פון דר וואר ציצית און דאָרף זיין איין דר קִּבְּה אים גירופן גיווארן ביט זיין זעע ווארן די מַכְּבִּים וואס יהודים האָפן איין זייער קרינה ווא גיוואונט וואס זיי גייען אן גיטאן אין מלית און תִּפְּלִין אָפּר דעם האָפן די מַכְּבִּים ווא גקאנט גייען אין דעם פֿיאר און עס האט זיי גאר גוט גישאט אָפּר דר קִּבְּה זייל קיין יהודים האָפן גוט גישאט ויזן אין זיין קרינה אָפּר דעם איין ער אומ גירופן גיווארן ביט זיין זעע און דאס האָפן די שור וְשֶׁה פון די מַכְּבִּים גילאָט אום אים ווארן די שטערן זעהר האָפן גייען אן דאָרף שור וְשֶׁה וועט זיין זעע פאר גיטמן ווען זיי האָפן אָפּר גוט גיוואקס וואס זיי האָפן גייען איין דר קִּבְּה פאר גיטמן גיווארן ביט זיין זעע אָפּן גן יאָבדו קל אויבִּה ה' :

למה רגשו גוים תרועם בשבט ברזל די איינציג רומ ננתקה את מוסרותימו ונשליכה כמנו עבותימו דאס איז ציצית און תפילין די גאנצע מעשה איז כרוכה אין דעם קפסול איז וואר דעם וואס ער וועט עפים וויקען אין דיא מַכְּבִּים וואס זענן דאָרף נחשע סודות התורה :

אָפּאר איז גייען אָפּר דער קִּבְּה האט קיין קינער גוט גיהאט איז ער גינאנגן איין האט זיך גיפארט ביט דאקטוריום כדי זיין מלוכה זאל גוט פֿר פֿרעכט ווערן זיין האָפן אים אָפּר גוט גיהאָפּן האט ער גאר גיטען און יודן אן זיין זאלן פֿר אים קִּבְּה זיין ער זאל האָפן קינער האָפן יודן גיווכט אַצדיק האָפן זיי גיפונן אַפּהקטנים צדיק און זיי האָפן אים גיוואט איז ער זאל מִתְּפַלל זיין אן דער קִּבְּה זאל האָפן קינער האט ער גענפֿידט ער גוים גאר גוט האָפן זיי דאס טויע גייען דעם קִּבְּה האט

היהודים הם בירי לעשות בהם כרצוני ע"כ אני מבקש ממך במצב שתתפלל שיהיה
 י בנים והבטיח לו שיהיה לו באותה שנה ילד והלך למקומו וילדה המלכה בת היתה
 ונתה הבת מלכה יפת תואר מאד ובשהיתה בת ד' שנים היתה יכולה כל החכמות
 לחסר בבלי שיר והיתה יודעת כל הלשונות והיו נוסעים מלכים מכל המדינות לראותה
 היה שמחה גדולה על המלך אח"כ נבקש המלך עוד שיהיה לו בן כדי שלא תהיה
 מוסבת מלכותו לאיש זר וגור שוב על היהודים שיתפללו עליו שיהיה לו בן והיו
 מבקשים ובחפשים את הצדיק הנ"ל ולא מצאו אותו כי כבר נפטר ובקשו עוד ומצאו
 עוד צדיק גנוז ואמרו לו שיהן להמלך בן ואמר שאינו יודע כלל הודיעו להמלך ואמר
 לו המלך ג"כ כנ"ל הלא היהודים בידי וכו' כנ"ל אמר לו החכם (היינו זה הצדיק הנ"ל)
 תוכל לעשות מה שאצוה אמר המלך הן אמר לו החכם אני צריך שביא כל המיני
 אבנים טובות כי כל אבן טוב יש לו סגולה אחרת כי אצל המלכים ספר שכתוב בו
 כל מיני האבנים טובות אמר המלך אני אוציא חצי מלכותי כדי שיהיה לי בן והלך
 והביא לו כל מיני האבנים טובות ולקחם החכם והריקם ולקח כוס יין ונתנם לתוכו
 ונתן חצי הכוס להמלך לשותות והצי' להמלכה ואמר להם שיהיה להם בן שיהיה כולו
 מאבנים טובות ויהיה בו כל הסגולות של כל האבנים טובות והלך למקומו וילדה בן
 ונעשה שמחה גדולה על המלך והבן הנולד לא היה מאבנים טובות כשהיה הבן בן ד'
 שנים היה יפת תואר מאוד וחכם גדול בכל החכמות והיה יודע כל הלשונות והיו
 נוסעים מלכים לראותו והבת מלכה ראתה שאינה חשובה כ"כ ונתקנאה בו רק זאת
 היה נהנתה באשר שאותו הצדיק אמר שיהיה כולו מאבנים טובות. טוב שאינו
 מאבנים

דער מלך גיטקען איין אנקא נאך אים האט מען אים גיבראכט צום מלך האט דער
 מלך מיט אים און גיטקען צו גיטקען מיט גוטן דע ווייסקט דאך אז די יהודים זענען
 ביי מיר אין דער האנט מלך גיטקען איה דין מיט גוטן זיי מלךפאר איה זאג האבן
 מלךפאר האט דער צדיק מלךפאר גיטקען אז ער זאג האבן דאס נאר אקטור און איז זיך
 אהיים גיטקען האט די מלךפאר גיטקען איין מאכטיר און איז גיטקען זייער אגורדי
 מאכטיר און איז זי איז אלס גיטקען פיר נאר האט זי גיטקען איה מלכות און איה
 מלכות און גיטקען איה גלייך זענען גיטקען איה מלכות פון איה מלכות זי צו זען און עס
 איז גיטקען איה דעם מלךפאר גיטקען דר נאך האט דר מלךפאר גיטקען איה גיטקען ער זאג
 האבן איין זון גדל דיא מלכות זאג גיטקען זיין צו איין מלךפאר האט ער ווידר גור
 גיטקען איה יודן אז זיי האבן מלךפאר זיין אז ער זאג האבן איין זון האבן זיי גיטקען דעם
 מלךפאר צדיק איז זיי האבן אים גיטקען זיין גיטקען ווארן ער איז שוין גיטקען האבן
 זיי ווייטער גיטקען האבן זיי גיטקען נאך אגורדימיט צדיק האט ער גיטקען ער ווייטער נאר
 גיטקען זיי ווידר מלכות גיטקען דעם מלךפאר האט דר מלךפאר דעם צדיק איה אז גיטקען דאס
 ווייטער דאך אז די יהודים זענען ביי מיר אין דער האנט האט אים דער חכם דער צדיק
 גיטקען איה באדארף אז דאס זאלט מלךפאר אגורדימיט דאס איז נאך ווארן אימלכר אבן
 טוב האט אין זיך איין אגורדי מלכות און ביי די מלכות איז דא אגורדי וואס האבן איז
 פאר מלכות אגורדי אבנים טובות האט דער מלך אים גיבראכט אגורדימיט אבנים טובות
 האט דר חכם זיי גיטקען און האט זיי צו מלכות און האט גיטקען אגורדימיט און האט
 זיי אריין גיטקען דעם וויין און ער האט גיטקען אגורדימיט מלכות זיין דעם מלךפאר
 און די אגורדי מלכות דר מלכות און האט צו זיי גיטקען אז זיי זענען האבן און וואס
 ער זעט זיין פון אבנים טובות און ער זעט אין זיך האבן אגורדימיט מלכות פון איה אבנים
 טובות און איז אהיים גיטקען האט די מלכות גיטקען איה גיטקען איה מלכות אגורדימיט נאר
 דר זון איז גיטקען פון מלכות און דר זון איז אלס גיטקען פיר נאר איז ער גיטקען אגורדימיט
 פארשטן און אגורדימיט דעם אין איה מלכות און האט גיטקען איה מלכות זענען גיטקען
 מלכות אים זען איה די מלכות האט גיטקען אז זי איז שוין גיטקען איה השב האט זי

דג
גד
ונ
לו

00000000

11

הכישוף מן המים. כי היתה יודעת היכן מונח הכישוף תפלה אל המים ונעשה רעש גדול שהבת מלך נפלה אל המים ובא אותו הצדיק הנ"ל ואמר להם שהבן מלך יתראפא ונתרפא ונתיבש הצרעת ונפל ונקלף כל העור כמנו ונעשה מאבנים מובות כולו והיה לו כל הסגולות של כל האבנים טובות (היינו כי אחר שנקלף העור או נתחלה ונראה שהבן מלך הוא כולו מאבנים טובות כאשר אמר הצדיק הנ"ל):

מעשה במלך אחד. והיה לו חכם אמר המלך להחכם. כאשר שיש מלך שחותם עצמו שהוא גבור גדול ואיש אמת ועניו והנה גבור אני יודע שהוא גבור מחמת שסביב מדינתו הולך הים ועל הים עומדים חיל על ספינות עם הורמאטים ואינם מניחים להתקרב ולפנים כן הים יש (מקום שמובעין בו שקורין) זומפ גדול סביב המדינה שאין שם כ"א שביל קטן שאינו יכול לילך שם כ"א אדם אחד וגם שם עומדים הורמאטים וכשיבא אחד להלחם בורים עם ההורמאטים וא"א להתקרב לשם. אך מה שחותם עצמו איש אמת ועניו. זה איני יודע ואני רוצה שתביא אלי הפאטרעם של אותו המלך כי יש להמלך כל הפאטרעם של כל המלכים והפאטרעם שלו לא נמצא אצל שום מלך כי הוא נבחר מכני אדם כי הוא יושב תחת כילה והוא רחוק מבני מדינתו. הלך החכם אל המדינה אמר החכם בדעתי שצריך לו לידע מהות המדינה וע"י כך ידע המהות של המדינה על ידי הקטאווים של המדינה (היינו עניני צחוק שקורין קאטאווים) כי כשצריכים לידע דבר צריכים לידע הקאטאווים של אותו הדבר כי יש כמה מיני קאטאווים יש א' שמכיון באמת להזיק לחבירו בדבריו וכשחבירו מספיד עליו ואמר לו אני מצחק כ"ש כמתלהל' וכו' ואמר הלא מצחק אני וכן יש אחד שמתכוין

בת' בלבה מלך גיהאט און איז גילאפן צום וואסער ארום נעמן דעם קישוף פון דעם וואסער ווארן זי האט גיוויקסט ווי דר קישוף דיקט איז זי ארצין גיפאלן אין וואסער ארצין איז גיווארן ארום גיפיקער וואס די בת בלבה איז ארצין גיפאלן אין וואסער ארצין איז גיקומן דר צדיק און האט גיזאגט אז דר פון בלבה וועט שוין גיחיקט ווערן איז ער שוין גיחיקלט גיווארן און דאס צרעת איז פאר דארט גיווארן און עס איז אראפ גיפאלן האט זיך אפ גליש'יקט נאר די הויט איז ער גיווארן נאר פון אבנים טובות און האט אין זיך גיהאט אלי קטגות פון ארי אבנים טובות ווארן אז די הייט האט זיך אפ גליש'יקט האט מען גיזעקט אז ער איז נאר פון אבנים טובות אז ווי דר צדיק האט גיזאגט:

כעשה אפאל איז גיווען אפוקה דר כהן האט גיהאט אהבם האט זיך דר כהן און גיווערן צום חכם באשר עס איז דא אפוקה וואס ער התקטף וזך אז ער איז אירוסער גבור און איין איש אמת און איין ענין בלוקר איין אפוקה צו ענין בלוקר און האבט פון זיך גישט אנגור ווייס איך אז ער איז אירוסער גבור ווארן ארום זיין קדינה גייט דער נס און אף דעם נס שמיים חיל אף שפען מיט הורמאטים און לאזן גיט צו סקעטן און פון דעם נס אינאויניק איז פאר האנדען אירוסער ויכפ ארום דער קדינה וואס עס איז דארטן קער גיט דא נאר אקליון וועניק וואס עס קאן דארט גיט גיין נאר איין קענטש און דארטן שמייען אף הורמאטים און אז איינער קומט בקדשה שיקט מען מיט די הורמאטים קאן מען צוהן גיט צו סקעטן נאר דאס וואס ער רוקט זיך אז ער איז איין איש אמת און איין ענין דאס ווייס איך גיט און אף וויל אז הוא זאגט מיר ברענגן דעם פאטרעם פון כהן ווארן דער כהן האט גיזאגט אלי פאטרעטן פון אלי קלבים און דער פאטרעם פון דעם כהן דמינו וואס ער האט זיך אזוי גיטקט האט זיך גיט גיפנין ביי גיין שום כהן ווארן דער כהן איז פון בארגין פון קענטש ווארן ער זיגט אונטער אפוד האנג און ער איז ווייס פון זיין קדינה ארצין האט זיך דער חכם קעגן גיגען ער ברארן וויסען ווי אזוי דא קדינה פירט זיך און דארט וואס קאן ער ווען דארט דעם קאטאווים פון דער קדינה קאן אז מען ברארן ווען אונאף מן מען וויסן דעם ברארן פון דער נאך ווארן עס איז דא בפה אינגלי קאטאווים עס איז דא

שמתכוין בדרך צחוק ואעפ"כ תבדיו נזוק על ידי דבריו וכן יש כמה מיני קאטאוויש
 ויש בכל המדינות מדינה שכוללת כל המדינות ובאותה המדינה יש עיר א'
 שכוללת כל העיירות של כל המדינה שכוללת כל המדינות ובאותה העיר יש בית א'
 שכולל כל הבתים של כל העיר שכוללת כל העיירות של המדינה שכוללת כל המדינות
 ושם יש אדם שכלל מכל הבית וכו' ושם יש אחד שעושה כל הליצנות והקאטאוויש
 של המדינה ולקה ההכם עמו ממון רב והלך לשם וראה שעושים כמה מיני ליצנות
 וצחק הבין בהקאטאוויש שהמדינה כולה מליאה שקרים מתחילה ועד סוף כי ראה
 שעושין צחוק איך מאנים וכמעט בני אדם במשא ומתן ואיך הוא בא לדון
 בהמאגיסטראט ושם כולו שקר ומקבלין שוחד והולך להסאנד הגבוה יותר וגם שם
 כולו שקר והיו עושים בדרך צחוק (אן שטעלין) מכל הדברים הללו והבין ההכם באותו
 הצחוק שהמדינה כולה מליאה שקרים ורמאות ואין בה שום אמת והלך ונשא ונתן
 בהמדינה והגיע עצמו לדונות אותו בהמל"ס הלך לדון לפני הערכאות והם כולם מלאים
 שקר ושחדים ביום זה נתן להם שוחד למטר לא הכירוהו והלך לערכאות גבוה יותר.
 וגם שם כולו שקר עד שבא לפני הסאנאט וגם הם מלאים שקר ושחדים עד שבא
 אל המלך בעצמו וכשבא אל המלך ענה ואמר על מי אתה כלך שהמדינה מליאה
 שקרים כולה מתחילה ועד סוף ואין בה שום אמת והתחיל לספר כל השקרים של
 המדינה. וכשהמלך שמע דבריו כי היה תמוה להמלך שימצא איש שיודע מכל
 השקרים של המדינה והשרי מלוכה ששמעו דבריו היו נעשים עליו כאוור והוא היה
 מספר והולך השקרים של המדינה ענה ואמר (החכם הנ"ל) והיה ראוי לומר שגם המלך
 כמתם שהוא אוהב שקר כמו המדינה אך מזה אני רואה איך אתה איש אמת ובשביל
 זה

איינער וויל פאקן יענים טרעפן מיט זיינע הייד און אז יענער קוקט זיך אום זאגט זיך
 איך מרייב קאטאויס אזוי ווי עס זשטימט אין פסוק כפחלחלה היתה ויקים וכו' ואמר
 הלא כצחק אני. כדומך אז וויא איינער זשיקט פיינן אין הארץ צריין. און ער זאגט
 איך מרייב קאטאויס און אזוי איך דא איינער האט ער מיינט פאקן אף קאטאויס און
 ער איז פארט מויק דעם אנדערין מיט זיינע הייד און אזוי איז דא פכה איירליי קאטאויס
 און עס איז דא איין מדינה וואס די מדינה איז דר עיקר און דר כלל פון אזוי מדינות און
 אין דר מדינה איז דא אשפאט וואס די שפאט איז כולל אזוי שפעט פון גאר דר מדינה
 און אין דר שפאט איז איין שטוב וואס זי איז כולל אזוי שטוב פון דר גאנצער שפאט
 און דארט אין שטוב איז דא אפגעזעטש וואס ער איז פולד גאר די שטוב און דארט איז
 פון האנגן איינער וואס ער מאכט גאר דאס ליצנות און דעם קאטאויס פון גאנצער מדינה
 דאס דער חכם מיט זיך נטקען ווייער אפד געקט און איז אהין גינאנגען האט ער
 גינעקן אזוי כיבאכט דארט בפה איירליי גישפעט און קאטאויס האט ער גינעקן אזוי מען
 באכט גישפעט וויא אזוי כעגארט קענישן אין כשא וכתן און וויא אזוי ער קוקט זיך
 דארט. אין מאגיסטראט און ווי נעמין שוחד גייט ער צום העכערין כאנד און דארט איז
 איה גאר קענען און ווי האפן אלץ גיבאכט גישפעט אף קאטאויס אזוי די מדינה איז פיר
 מיט ליגענט און מיט רמאות און עס איז גאר קיין שום אמת נישט אין דר מדינה איז ער
 גינאנגען און האט גיבאנדקט אין דר מדינה און האט זיך געקאנט גאנץ אין דעם כשא
 וספן איז ער גינאנגען זיך דרון פאר די סאגרים און ווי נעמן אלע פיל מיט ליגענט און
 געפן שוחד היינט האט ער ווי גינעקן שוחד כאנדן האפן זיי אים נישט גינעקט איז ער
 גינאנגען צו איין העכערין כאנד און דארט איז איה פיר מיט ליגענט ביז ער איז גינעקט
 פאר דעם סאנאט און דארט איז איה פיל ליגענט און שוחד ביז ער איז גינעקט צום
 מלך אריין אז ער איז גינעקט צום מלך האט ער זיך אן גירופען און האט גינאנט איינער
 וועמען גיבט דו אפד די מדינה איז דאך אין גאנצן פיר מיט ליגענט פון דעם אן הייב
 ביז אין אים דאז איז עס איז אין אייר קיין שום אמת נישט דא און האט אן גינעקט אים

ה אתה רחוק מהם מחמת שאין אתה יכול לסבול השקר של המדינה והתחיל לסבול
לאיד כאור והמלך כחמת שהיה עניו מאוד ובמקום גדולתו שם ענוותנותו כי כן רדך
ועניו שבכל מה שמשבחין ומגדלין אותו יותר נעשה קטן ועניו יותר וסמכת נודל
ושבת של החכם ששבת ונידל את המלך בא המלך בעניויות וקטנות כאור עד שנעשה
יוממש ולא היה יכול להתעצב והשליך את הוילון לראות את אותו החכם כי הוא זה שהוא
ידע ובבין כל זאת ונתגלה פניו וראה אותו החכם והביא הפאמרטע שלו אל המלך :
רבי ציון אבילות ציון הוא בחי' הציונים של כל המדינות שכולם נתועדים לשם
כ"ש וראה אדם ובנה אצלו ציון :

וזהו חזה ציון קרית מועדינו ר"ת מצחק ששם היו נתועדים כל הציונים ימי שהיה
צריך לידע אם לעשות הדבר או המו"ם היה יודע שם . י"ר שיב"ב אמן :
ראה והבן והבט אתה המעיין עד היכן הדברים מגיעים אשרי המחכה ויניע לידע
ולחשיג מעט מסודות המעשיות הללו אשר לא נשמעו כאלה מימים קדמונים :
שכל אלו הפסוקים והרמזים המובאים אהר קצת המעשיות הם רק רמזים וגילוי
מילתא בעלמא למיין ידעו כי לא דבר ריק הוא ח"ו וכאשר נשמע ספיו הקדוש
מפיו שזמר שהוא כנלה איהו רמזים בעלמא באיהו פסוקים המרמזים לסוד המעשיות
מען דעת שאינו מדבר ח"ו בדברים במלים ח"ו אבל סוד המעשיות בעצם רחוק
מדרעתינו ועמוק עמוק מי ימצאנו :

ענה ואמר אספר לכם כל הגמיעה שלי שהיה לי :

מעשה במלך אחר שהיו עליו כמה מלחמות כבדות וכבש אותם ולקח שבויים הרבה
(בתוך דבריו שהתחיל לספר זאת המעשה ענה ואמר בזה"ל תאמרו שאספר
לכם הכל ותוכלו להבין) והיה המלך עושה מעודה גדולה שקרין באל בכל שנה באותו
יום שבבש המלחמה והיו שם על הבאל כל השרי מלוכה וכל השורים בדרך המלכים
היו עושין שם עניני צחוק שקרין קימעדיוס והיו משחקים וצחקים מכל האויות
מהרשבעאל

צו דער צייטן גאר דאס פארגעגאנגען פון דער קדנא . וויא דער קלף האט געהערט ניינע
מיד האט ער זיך צו גיבען ניינע איידן צום פיר האנג ער זאג הערן ניינע ביד
נאך עס איז ביי דעם קלף אנדערס ווינדר גייען אז עס זאג זיך גייען אפגעשט
דאס ער זאג וויסן גאר דאס פארגעגאנגען פון דער קדנא און די צוים האבן געהערט
ניינע ביד און געזין איהם זייער גרויס גייען דאס זיך דער דאס אן גרויסן קען
נאמט געהערט זאגן אז דער קלף איז איהם וויא זי אז ער האט זיב ליניעס און ווי
דיא קדנא גאר אנדערש פון דאנעם געהערט קען וויא און דו גיטס אין איש אמת
אז דער איינער גיטס ווייט פון וויא סמכת דו קאנטס גיט סובל זיין דעם שער
פון דער קדנא און דאס אן גייען דעם קלף ווייער צו לובן און דער קלף סמכת
ער איז גייען אנדערש ענין ווארן און דער שטיינער פון איין ענין אז וואס
דער קדנא איש און גייערס אים ווערס ער ארץ קלעניר ביי זיך סמכת דער
דאס האט דער גייערס און גייערס דעם קלף איז דער קלף ארץ גייערס אין
זינס גענוה און אין ווייער קיניקייט ארץ פון ער איז גייערס גאר גייערס דאס
ער זיך גייערס גייערס אין האנדעס און דאס און ארץ גייערס דעם סמכתאנג ער זאג
געהערט דעם דאס ווער איז דאס וואס ער ווייטס און פו שטייט דאס ארץ איז אנדערש
גייערס דאס פנים פון דעם קלף וואס אים דער דאס גייערס דאס ער אפ גייערס
זיין פארגעגאנגען און דאס אים גייערס צו דעם קלף :

איה ווער אייך דער צייטן פון גייערס וואס איך האב געהאט :

קדנא אפאר איז גייען אפאר וואס ער האט איהם זיך געהאט פכה סמכת קדנא און
דאס זיין אן גייען און דאס גייערס אפאר עבויס אפאר וועט איר פיינן איהם ער
איהם גאר דער צייטן וועט איר קענען פאר שטיין דאס דער קלף גייערס אפארקען פאל
אלי גאר אין דעם קאנ וואס ער האט אפ גייערס דאס קדנא און עס איז דאס גייערס

מהיטעמאל ומכל האומות והיו עושים ומעקמים בדרך שחוק בדרך הנימוס וההנהגה של כל אומה ומן הסתם מישראל ג"כ היו עושים השחוק וצוה המלך להביא לו הספר שהיה כתוב בו הנימוסים וההנהגה של כל אומה ואומה ובכל מקום שהיה פותח את הספר היה רואה שבתוכו בו ההנהגה והנימוסים של האומה בדרך שהיו עושים בעל השחוק כמש"כ כי מסתמא גם זה שעשה הצחוק והקאמעדיא ראה ג"כ את הספר הנ"ל ובתוך שהיה המלך יושב על הספר ראה שהיה עכביש הנקרא (שפון) שהיה מרחש על צירי הספר דהיינו על הודי הרפין ומצר הב' היה עומד ובוב מן הסתם לחיכוך הולך העכביש אל הובוב ובתוך שהיה העכביש מרחש והולך אל הובוב בא רוח והרים את הדף מן הספר ולא היה העכביש יכול לילך אל הובוב וחזרה לאחוריה ועשתה עצמה בערמה כאלו היא חוזרת ואינה רוצה עוד לילך אל הובוב וחזר הדף למקומו וחזרה העכביש לילך אל הובוב ואזי שוב הרים הדף ולא הניח (היינו שהדף חזר והרים את עצמו ולא הניח את העכביש לילך אל הובוב) וחזרה וכן היה כמה פעמים אח"כ שוב חזרה העכביש לילך אל הובוב והיתה מרחשת והולכת עד שכבר חשפ' עצמה ברגל אחד אל הדף ושוב הרים הדף את עצמו והיא כבר היתה על הדף קצת ואזי הניח הדף את עצמו לגמרי עד שנשארה העכביש תחתיו בחלל בין דף לדף והיתה מרחשת שם ונשאר כמה כמה עד שלא נשאר ממנה כלום (והובוב לא אספר לכם מה שהיה בה) והמלך היה רואה כל זה והיה מתמיה עצמו והבין שאין זה דבר ריק. רק שמראין לו איזה דבר. (וכל השירים ראו שהמלך מסתכל ומתמיה על זה) והתחיל לחשוב בזה מה זה ועל מה זה ונתנבנם. על הספר וחלם לו. שהיה בידו אבן טוב שקורין דומיש והיה מסתכל בו והיו יוצאין ממנו גזמות אנשים והשלך

אזי דעם פאר אקע שרר מלכות אונ אקע עזרות אזי ווי דער סדר אזי בייא מלכים אונ קען האט דארט גיבאכט קומעדיס אונ קען האט גישפעט פון אזי אומות אונ ווי האפען זיך נאך גיבאכט נאך איסליכר אומה אזי ווי זייער פירעקז אזי מן הסתם האט קען פון יודן און גישפעט האט דער כקד גיטיטין פירענגין דאס כפר וואס דארט איז פאר שרדן דאס פירעקז פון איסליכר אומה ווי דער מלך האט און גישפעט דאס ספר האט ער גיטעטין פונקט אזי ווי ווי האבן גיבאכט די קומעדיע פון ווי ווארן מן הסתם די וואס האט גיבאכט די קומעדיע האט ער און גיטעטין דאס ספר. דר ווייל ווי דר מלך איז גיטעטין איינר דעם כפר האט ער גיטעטין ווי אשפון קריכט און די שארף פון די בלעטער פון דעם ספר אונ און די בלעטער פון דעם כפר איז גישטאנגן אפגין מן הסתם ווי אידן גייט אשפון צו איין פליג דר ווייל ווי די שפון איז גיבאכט אונ אזי גיבאנגין צו דר פליג איז גיקעטן אונזעם אונ האט און גיבאכט דאס בלעטער פון דעם כפר האט די שפון גישט גיקאנט גיין צו דר פליג האט וי ניה אום גיקערט אונ האט זיך קאכפירש גיבאכט גלייך ווי וי קערט זיך אום אונ ווייל שון גיט גיין צו דער פליג דר נאך האט זיך דאס בלעטער אום גיקערט און זיין אורט האט ווידער די שפון גיטאלט גיין צו דר פליג האט זיך ווידר און גיטאלט דאס בלעטער אונ האט זי גיט גיבאכט האט זיך די שפון ווידער אום גיקערט אונ אזי איז גיטעטין עשירי מאל נאך דעם איז ווידר די שפון גיבאנגן צו דר פליג אונ איז אונ גיקראכט ביז זי האט זיך שון אריבער גיטאלט מיט איין פיסטל און דעם בלעטער האט זיך ווידר און גיטאלט דאס בלעטער אונ די שפון איז שון גיטעטין אפגין און דעם בלעטער האט זיך דאס בלעטער אנדער גיטיינט אין גאנגן ביז די שפון איז גיבאכטן צווישן איין בלעטער אונ אנדערין אונ וי איז דארטין גיקראכט אונ איז אקע גיבאכטן ככה ככה ביז עס איז פון איר נאר גיט גיבאכט אונ די פליג וועל איך אייך נאר גישט דר גיילין וואס מיט איר האט זיך גיטאלט אונ דר מלך האט דאס אלץ גיט גיטעטין אונ האט זיך ווידער פאר וואונדערט ער האט פאר שטאנגן אז דאס איז גיט גיין לער נאך נאר קען גיטעטין אים עס אונאך דר מיט אונ די אקע עזרים האבן גיטעטין אז דר מלך קוקט

השליך סידו הדומים, והדרך אצל המלכים שתולה על גביהם הפאטרעם שלו ועל גבי הפאטרעם תולה הכתר והיו אותן האנשים היוצאין מן הדומים לוקחין את הפאטרעם וחתבו את ראשו ואח"כ לקחו את הכתר והשליכו לתוך הרפש (כל זה חלם לו) והיו אותן האנשים רצים אליו להורגו והרים עצמו דף מן הכפר הנ"ל שהיה שוכב עליו והגין לפניו ולא יכלו לעשות לו כאומה והלבו ממנו ואח"כ חזר הרף למקומו ושוב היו רצים להרגו וחזר והרים הרף כנ"ל וכן היה כמה פעמים. והיה משתוקק מאוד לראות איזה דף שמגין עליו כחצה ניכוסים של איזה אומה כתוב עליו והיה מתירא להסתכל והתחיל לצעוק חבל חבל. ושמעו כל השרים שחיו יושבין שם והיו הפיצים להקיצו אך אין זה נימוס להקצין את המלך והיו מבים כביבותיו כדי להקיצו ולא היה צומע בתוך כך בא אליו הר גבוה ושאל אותו מה אתה צועק כל כך שזה זמן רב שאני ישן ולא הקצין אותי כלום שום דבר ואתה הקיצות אותי אמר לו ולא אצעוק שהם קמים עלי להרגני רק שזה הרף מגין עלי השיב לו ההר אם זה הרף מגין עליך אין אתה צריך להתיירא משום דבר כי גם עלי קמים הרבה שונאים רק זה הרף מגין עלי בא ואראך. והראה לו שסביב ההר עומדים אלפים ורובבות שונאים ועושים סעודות ושמחים וכלי זמר סומרים ומרקדן והשמחה היא שאיזה כת מהם תושב אחר ובא על איזה חבטה איך לעלות אל ההר ואוי עושים שמחה גדולה וסעודה ומומרים וכו' וכן כל כת וכת מהם רק שזה הרף של אלו הנימוסים שמגין עליך מגין עלי ובראש ההר היה נסר שקורין מאבליצע והיה כתוב שם הנימוסים של הרף המגין עליו מאיזה אומה הוא רק מחמת שההר גבוה אין יכולים לקרות אותו הכתב רק לכמה היה מאבליצע והיה כתוב

אנ פאר וואונדערט זיך דרויף אונ דר. כלך אין אנדריקטס גיווארן און דעם ספר האם זיך אים גינקט אז ער האט גינאקטען אין דער האנט אדומים אונ ער האט און אים גינקט לעצין פון אים ארום גינאקטען גינאקטען האט ער אראפ גיווארפען דעם דומים פון דר האט אונ דר סדר איז ביי כרכים עם הענטס איבער זיי זיין פאטרעם איז דרייבן הענטס די קרן האט ער גינעקן אין הלום ווי די כענטשטין וואס זענן ארום גינאקטען פון דעם דומים האבן גינעקן דעם באטרעט אונ האבן אפ גינעקט דעם קאפ את האבן די קרן אריין גינאקטען אין דר בראש אריין אונ ווי האבן אים גיוואקט הרגין האט זיך איר גינעקן אפלטאל פון דעם ספר וואס ער איז גינעקן דרויף אונ האט אים פאר שטעקל האבן ווי אים נאר גישט גינאקטען כאן דר נאך האט זיך דאס בגעטיל אום גינקערס און זיך ארום האבן זיי ווייזר גיוואקט אים הרגעטין האט זיך ווייזר און גינעקן דאס בגעטיל אז איז גינעקן כמה כאל האט דר סקר גיוואקט זעהן וואס פאר אפלטאל אים פון וועדער אומה דאס איז האט ער כווא גינאקטען קעקען אונ ער האט אן גינעקן צוא שריינען גיוואלד אונ אזוי שרים וואס זענן דארט גינעקטין האבן גינעקט האבן ווי אים גיוואקט און וועקן נאר דאס איז גיט קיין גיטס כען נאך אפלטען וועקן האבן ווי גינאקטען ארום אים פרי זיי זאלן אים און וועקן אונ ער האט גישט גינעקט דער ווייזר איז צו אים גינעקן אהובער בארג אונ האט אים גינעקטען וואס שרייבט דו אזוי איך שקאפ שון אזוי לאנג האט בייך קיינער גיט און גינעקט אונ דו האסט סקר און גינעקט אזוי האט דר בארג גינאקטען צום כלך האט ער אים גינאקטען ווי נאך איך גיט שריינען אז ווי ווייזן סקר הרגין נאר דאס בגעטיל איז איר ביר כגין האט אים דר בארג גינעקטען אז דאס בגעטיל איז און דר כגין בראקטען קיין כווא גיט צו האבן פאר קיין שום נאך ווארן און סדר שריינען און איר צאבא שונאים נאר דאס בגעטיל איז און סדר מגין האט ער אים גינעקט וויא ארום דעם בארג שריינען אהבים ורבבות שונאים אונ זיי באבן סעודות אונ זענן פרייליך און שריינען אונ טאנצין אונ צינטי פון ווי בראקטען איינער אים אונ פאקט און אהבקה ווי אזי כען נאך ארום גיין איר דעם בארג אזוי באבן ווי אהובען שמחה אונ אהבקה אונ כען שרייבט אים כען טאנצט אים אזוי איינלייב בירי פון ווי נאר דאס בגעטיל וואס עם איז

מעשה במלך שכבש מדינות

כר 47

שדבאו אותה להביד של מעלה כדי להשבע אותה שתדור להעולם ואותו האיש עדין לא בא ושלחו אדיו שליח ובא והביא עמו זקן אחד שהיה כסוף בדרך הוקן שהיה מכיר עמו מכבר (היינו שהבעל דבר היה לו היכרות עם זה הוקן הכסוף מכבר) ושחק ואמר. כבר נתתי לי עצה רשאי הוא לילך להעולם ודעית את הנשמה וירדה להעולם והיה רואה כל מה שעבר עליו מתחילה ועד סוף ואך נעשה מלך המלחמות שהיה לו וכו'. (ולקח שבויים. וכתובם היה יפת תואר שהיה לה כל מיני חן שבעולם רק שזה החן לא היה מעצמה. רק שהיה תולה עליו דומים ואותו הדימום היה לו כל מיני חן. וכחמת זה נדמה שיש לה כל מיני חן ועל אותו הדור אינם יכולים לבא רק תבנים ועשירים וכו' (ויותר לא הגיד) ויש עוד דברה מאוד בזה. (מן ולקח שבויים עד הסוף לא נכתב כראוי כמו שסיפר):

מזמור לדוד בברחו וכו'. ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי וכו' ואתה ה' מגן בעדי כבודי ומרים ראשי קולי אל ה' אקרא ויענני מהר קדשו סלה. דר הגל. אני שכבתי ואישנה. כנ"ל. הקיצותי וכו'. לא אירא מרובות עם וכו'. כי הכית את כל איובי לחי שני רשעים שברת. כי היו נופלים להם השניים כשרצו לעלות אל הדד. על עמך ברכתך סלה:

עמוד

האנרין אצוים דעכאקט נעם איך צו נוף אליו קרימיכקצ וואס פון ווי פקענט פקען פאכין קסות קלשט פקען ווי אים און קידיקעקט דעם פקענלשין קיט קסות און דר פקענלש קאמ אין זין וואס ער וויל זעהן און וואס ער וויל וויסן ווייכט ער דעכאקט אלדעג קאמ ווה דר סך כעלוב גיזען או ער קאמ ווה שון ווא און פיל צייט דרוף פאר בראכט וועט ער נאך ווארפן פון דעם טאג וואס דר תכם קאמ אים גיזען עס און גיזען דר פאג קאמ אים דר תכם גיזעקעקט קיט דר קסות קאמ דר כקד אן גיזען צו זעהן אפילו וואס קיט אים קאמ ווה נאך גיזען איידער ער איז גיזען גיזען דעכאקט או דא נשמה און נאך גיזען און ער וועקט קאמ ער גיזען ווי קען קאמ ווין נשמה גיזען דרוף אליו וועקען את קיזאמ אים גיזען ווער עס קאמ עפים צו גיזען שלעכץ און דר נשמה וואל ער קסין קאמ ווה קיזען גיט גיזען וואס ער נאל קיזען חוב ווין דר וויל אים איידער אן גיזען און קאמ גיזען רבנו שד עולם דער צו מיין גיזען או דר וועט קיזען און דר וועקט וואס קאב איך שון צו קאן את נאך וואס קאכט קיזען פאשאפן דער וואס קאמ קאמ גיזען קאמ און דר סים אצין קאמ פקען אים גיזען פקען דר נשמה כח אראם גיין און דר וועקט את דר גיב דר איין עצה און ער אומק גיזען קאמ פקען ווייזער דר נשמה גיזען דרוף וועקען דין קיזאמ דר נשמה שון גיזען קאמ צום בית דין שד קעלה פוזל וו באשענען פרי וו נאל שון אראם גיין און דר וועקט דר סים וואס קאמ פריער גיזען און נאך גיזען גיזען קאמ פקען נאך אים גיזען אשליח און ער גיזען את קאמ קיט דר גיזען קאמ און אקסעסען און איין גיזען וואס ער קאמ ווה גיזען קיט אים פון לאנג את ער קאמ גיזען את קאמ גיזען און קאב קיזען איין עצה גיזען קאמ נשמה כע שון אראם גיין און דר וועקט קאמ גיזען דר כקד וואס קיט אים קאמ ווה איידער גיזען מתחלה ועד סוף און ווי ער איז גיזען אקד את קאמ קיזען וואס ער קאמ גיזען וכו':

און ער קאמ גיזען קיזען את צווישן דר שבחים און גיזען אופת תואר וואס ווא קאמ גיזען אקד ווין פון דער וועקט נאל דער דן איז גיט גיזען פון איר אצין נאל עס קאמ און איר גיזען אקד את דער דומים קאמ גיזען אקד ווין און און דעם פאג קאמ פקען גיט קיזען נאל קיזען את עדידים וכו' את ווייזער קאמ ער גיזען דער צייט און עס און נאך דא ווער אפאך דענען קאמ וואס שמיים קיט דר שבחים קאמ און גיט און גיזען גיזען גיזען און ווא ער קאמ עס דער ציילט:

קסור לדוד בברחו וכו' ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי ואתה ה' מגן בעדי כבודי

עמוד והתבונן נפלאות אלו אם בעל נפש אתה תשא בשרך בשיניך ונפשך תשים בכפך. תעמוד מרעיד ומשתומם תסמר שערות ראשך ותשוב תתפלל בדברים האלה העומדים בגבהי מרומים:

מעשה ברב אחד שלא היה לו בנים אח"כ היה לו בן יחיד וגידל אותו והשיא אותו והיה יושב בעליה ולמד כדרך אצל הגבירים והיה לומד ומתפלל תמיד רק שהיה מרגיש בעצמו שהסר לו איזה חסרון ואינו יודע מהו. ולא היה מרגיש מעט בלימודו ובתפלתו וספר לפני שני אנשים בני הנעורים ונתנו לו עצה שיסע לאותו צדיק ואותו בן הנ"ל עשה מצוה שבא על ידה לבחי' מאור הקמן והלך אותו הבן יחיד וסיפר לאביו באשר שאינו מרגיש מעט בעבודתו כנ"ל וחסר לו ואינו יודע מהו לכן הוא רוצה לנסוע לאותו צדיק והשיב לו אביו איך אתה בא לנסוע אליו הלא אתה לסמן יותר ממנו ומיורם יותר ממנו לא נאה לך לנסוע אליו כלך מדרך זו עד שמגיע אותו לנסוע וחזר ללמדו ושוב מרגיש חסרון כנ"ל והתיעץ שוב עם אותן האנשים הנ"ל ויעצו אותו במקום לנסוע להצדיק ושוב הלך לאביו והסב אותו אביו ונסע אותו כנ"ל וכן היה כמה פעמים והבן הנ"ל היה מרגיש שהסר לו והיה מתגעגע מאד כאד למלאות חסרונו ולא ידע מהו כנ"ל ובא עוד לאביו והפציר בו עד שהוכרח אביו לנסוע עמו כי לא רצה להניח אותו לנסוע לבדו מחמת שהיה בן יחיד ואסר לו אביו הלא תראה שאסע עמך ויראה לך שאין בו ממש ואסרו המרכבה ונסעו אמר לו אביו בזה-אנסה אם יתנהג כסדר הוא מן השמים ואם לאו אינו מן השמים ונתור. ונסעו ובאו אל גשר קטן ונפל סוס אחד המרכבה ונתהפכה וכמעט נמבעו אמר לו אביו ראה שאינו מתנהג כסדר ואין הנסיעה מן השמים וחזרו והבן ללמודו ושוב ראה החסרון שחסר לו ואינו יודע חזר והפציר באביו כנ"ל והוכרח לנסוע עמו ושנית העמיד אביו הגמיון כבראשונה אם יתנהג כסדר ונורמן כשהיו נוסעים ונשברו שני העדות שקורין

אקסין

ומרים ראש וכו' פאר שמיא נט ר'אם ג'אנ'זי באפומיד אונ פאר שמיא נט וועסכא ועיקר וויא און ראט אין מרדכי דא גאנצע מעשה:

מעשה אמר אין גיוען צרב דער רב האט מין קינדער נים גיהאט דער נאך האט ער גיהאט אבן יחיד און ער האט אים גרענה גיבאמט דער בן יחיד פלעגט צו ויצן און אויפ'ר שטייביל און האט גיבעריגט אז ווי דער סדר איז ביי גבירים און פלעגט לערנען און באקניען תמיד נאר ער האט בייא זיך גיפילט אז עס פלעגט אים עפנים אחרון און האט נים גיוועלט וואס איז ער האט נים גיפילט מין פעס אין דעם לערנן און אין דעם באווינען האט ער דאס דער צוילט פאר צווייא ווינע לייט האבן זיין אים איין עצה גיגעבן אז ער זאל פארין צו דעם און דעם צדיק איז דער בן יחיד האט גיסאן א מצוה וואס ראד דער מצוה איז ער גיטקען צו דער בחינה מאור הקמן איז גינאנגען דער בן יחיד און האט דאס דער צדיק מין פאטער באשר ער פילט גיט מין פעס אין דעם באווינען און לערנען און אנדער מצוה בן מיל ער פארין צו דעם צדיק האט אים דער פאטער גיטקענעם דא ביקט דאך מער לכון און מער מיוחס פון אים עם שמיים דיר נים אן צו אים צו פארין האט ער אים נים דער דאזיג צו פארין צום צדיק האט זיך דער בן יחיד ווידער גינעמט לערנן האט ער ווידער גיפילט דעם חסרון כנ"ל האט ער ווידר איין עצה גיהאקטן מיט די בענטששן האבן וויא אים ווידר די עצה גיגעבן אז ער זאל פארין צו דעם צדיק איז ער ווידר גינאנגען צום פאטער האט אים דה פאטער ווידער נים דער דאזיג אז איז גיווען עמליכי כאר בן דער פאטער האט גימזט מיט אים פארין ווארן דער פאטער האט אים נים גיוואקט אכין לאוין פארין כלבית ער איז גיווען ביי אים אבן יחיד האט אים דה פאטער גחאגט דעה איך ווער מיט דיר פארין ווער איך דיר ווייזן אז דער צדיק איז גיטש גענון ווי גיפארין האט דער פאטער צום זון גינאנט דא ווער איך פריבין וועט זיך אנדירש פירן בפרך איז עס מן השמים און אז נים איז נים מן השמים אז מיר זאלין פארין וועקן מיר זיך אום קערן זענן וויא

מעשה ברב ובן יחיד

זכע לשם ופגע בהדוד את הסוחר שפגע מקודם בעת שנכע עם בנו, והכיר אותו ואמר לו הלא אתה הוא שראיתך, באותו הקרעמטמי והשיב לו בוודאי ראית אותי ופתח פיו ואמר לו אם תרצה אהיה בולע אותך אמר לו מה אתה מדבר השיב לו זכור אתה כשנסעת עם בנך ובתחלה נפל סוס על הגשר והזרת אח"כ נשברו האקסין אח"כ פגעת בי ואמרתי לך שהוא קל וכאחר שפטרתי אותו את בנך עכשיו אתה רשאי לנסוע כי הוא היה בחי' כאור הקטן והצדיק הנ"ל הוא בחי' כאור הגדול ואם היו מתוועדים יחד, היה בא משיח וכיון שפטרתי אותו אתה רשאי לנסוע ובתוך דבריו נעלם ולא היה לו עם מי לדבר ונסע הרב אל הצדיק. וצעק חבל. חבל על דאבדך ולא משתכחין הש"י ישיב נדודנו בקרב אכן:

וזה הסוחר הנ"ל היה הס"מ בעצמו (שנדרמה לסוחר והטעה אותם ואח"כ כשפגע שנית בדרך הנ"ל. התגרה עמו הוא בעצמו על אשר שמע לעצתו כי כן דרכו כידוע) הש"י יצילנו:

מעשה שני בעלי בתים היו בעיר אחת והיו גדולים בעשירות וה' להם בתים גדולים. והיו להם שני בנים לב"א בן אחד ולמדו שניהם בחדר אחד ואלו השני בנים האחד מהם היה בר הבנה והאחר היה תם (לא שהיה טפש אלא שה' לו שכל

יהודי וואס זיי האבן געוואלט פריער פארן צו אים וועט, ער דיר זאגן פאר וואס איך בין אין בעס האט ער זיך און געהאפט און האט זיך געטראכט עם און נאר אדורס גיט. קיין אמת נאך דעם האט זיך אים ווידר אזו געהיליכט האט ער ווידר געטוינט עם און אפאלשיר חלום את אזו איז געווען דרבי כאר האט ער פאר שטאנן אז דאס איז גיט. קיין לער זאך אז ער גיפארן אהין דעמינו דער רב איז גיפארן צום גוסין ויהודי וואס ער איז פריער גיפארן מיט זיין זון אהין און דעם וועג האט ער ווידר באגעניגט דעם סוחר וואס ער האט פריער באגעניגט אז ער איז גיפארן מיט זיין זון את דער רב האט אים דר קענט און דר רב האט גיאנט צום סוחר דו ביסט זיך דו וואס איך האב דיר געווען איז דו קרעטשט ענטפערט ער אים אונזאי האסטו מיר געווען און עגינט אויף דאס סוחר אז וואנט צו אים אט שרייב איך דיר איין וואנט דער רב צום סוחר וואס רעמקט האט ער אים געענטפערט גידענקט אז דו ביסט גיפארן מיט זיין זון את פריער איז אפערד אראפ גיפארן און דער פריק האסטו זיך אום גיקערט דו נאך זענט די אקסן צו פראכן געווארן דו נאך האסטו מיר באגעניגט האב איך דיר געוואנט אז ער איז אקט דיינט אז איך האב זיין זון גיפאטירט היינט קענטסט שוין פארן ווארן דו איז געווען אפגרייט כאדו ריכטן און דר צדיק וואס ער האט געוואלט צו אים פארן ער איז אפגרייט כאדו הגדול את אז וויא ביידע ווארן זיך געווען צו גוף קוקין וואלט כשית גיטקען און היינט אז איך האב אים שוין גיפאטירט קענטסט שוין פארן דו ווייל איז דר סוחר פאר שוויגערן געווארן פלוצים אין דר הייד און ער האט גיט געהאט מיט וועקן צו הייזן איז דר רב גיפארן צו דעם צדיק און האט גיטריגן געווארן געווארן חבל ער האבן דו ווא כשנחנך וויא און דעם וואס עם איז פאר לארין געווארן און כע קען גיט גיטפון: און דר סוחר איז געווען דר ס"מ אליין וואס ער האט זיך פאר שטעקט פאר איין סוחר את האט זיי אפ געווארן און דר נאך אז ער האט זיך דאס אנגרייט כאל באגעניגט מיט דעם רב האט ער זיך מיט אים געהייעט נאך וואס ער האט אים גיפאלנט ווארן אז איז דר סוחר פון דעם גער הרע פריער דעם ער אן דעם קענטשין איז אז דער קענטשין פאלנט אים היינט ער זיך דר נאך מיט דעם קענטשין און איז זיך אן אים גיטס נאך וואס ער האט אים גיפאלנט הש"י ואל און כדור זיין פון אים את ואל און אים קערן אים רעמקט אמת אכן:

מעשה אכאר זענן געווען צוויי בעלי בתים אין איין שטאט און זיי האבן געהאט גרויס עשירות און גרעסע הייזער זיי האבן געהאט צוויי זון דר צוויי קינדער האבן ביידע

באים למעלות המשרתים הגדולים והיה הבעה"ב עושה עמו מלאכות כבדות והיה שולח לארונים לשאת סחורה בדרך המשרתים שצריכים לבקר ידיהם תחת אציליהם להצית הבגד על בלישת היר ברוחב הכתף והיה כבד עליו מאוד עבודה כזו. לעמים היה צריך לעלות עם המשאוי הנ"ל על עליות הגבוהות והיה קשה עליו העבודה. וישוב עצמו לפילוסוף בר הבנה מה לי לעבודה זו הלא העיקר רק בשביל התכלית לישא אשה ולהתפרנס עדיין איני צריך להסתכל על זה. על זה יהיה פנאי להבא בשנים הבאות בעת טוב לי להיות משוטט בארץ להיות במדינות להשביע עיני בעולם הלך בשוק וראה שנוסעים בעגלה גדולה סוחרים ושאל אותם להיכן אתם נוסעים ללאדינא. התקחו אותי לשם הן. וקבלו אותו לשם ומשם הפליג לאמליא משם לשפאניא בין כך ובין כך עברו כמה שנים ועי"ז נעשה עוד חכם יותר כאשר שהיה במדינות רבות וישוב עצמו בעת ראוי להביט על התכלית והתחיל לחשוב עם פילוסופיא שלו מה לעשות וישר בעיניו ללמוד כלאכת צורף (בזהב) שהיה מלאכה גדולה ונאה ויש בה חכמה וגם היא מלאכה עשירה. והוא היה בר הבנה ופילוסוף ולא הוצרך ללמוד המלאכה כמה שנים רק ברבע שנה קבל את האומנות ונעשה אומן גדול מאוד והיה בקי במלאכה יותר מן האומן שלמדו. אח"כ יישוב עצמו אצל"י שיש בידו מלאכה כזו אצל"י אין די לי בזה היום חשוב זאת פן בזמן אחר יוחשב דבר אחר והלך והעמיד עצמו אצל שטיין שניידר ומחכת הבנה שלו קיבל אומנות הזאת ג"כ בזמן מועט ברבע שנה אח"כ יישוב עצמו עם הפילוסופיא שלו הגם שיש בידו ב" האומנות מי יודע פן לא יוחשבו שניהם טוב ללמוד אומנות שהיא חשובה לעולם והקר

עם איז פאר אים גיט גוט ביי זיין צו זיין אונ דאס וואס זיי האפין אים גיפירט אהער דר פאר האט ער זיי באדינט און דעם וועג אונ ער האט זיך גיטשעקט ביי אפגעל הבות אונ דר פון די קליינע אים אז פריער כזו קען זיין איין אונדער קליינע אונ קען כח טאן שווער ארבייט אונ קען נעמט ווייניג עבירות דר נאך ווערט קען הערשט איין אונדער קליינע האט דער בעל הבות גיטאן מיט אים שווער ארבייט אונ קיפגענט אים שיקין צו עבירות ער זאל מראגן סחורה אזו ווי דר פון אונדער אים פון משרתים וואס זיי מראגן גיטאנט און דעם גלייבנדיגן איז און אים ווער שווער גיטאן דר ארבייט אכא האט ער באדארפט ארום גיין מיט דר סחורה און אהויבן גארן איז דר ארבייט און אים שווער גיטאן דאס ער זיך קלייבט גיטאן וואס טוג מיר די ארבייט דר עיקר איז זיך נאר פון דעם תכלית ווערן אז איך נאך קענין רחמנה דאפין אונ זאל מיר קענין קפרנס זיין דרום וועט צייט זיין שפעטער דר גיט וועל איך מיר בעסיר אום זעהן אונדענט אונ ווער אן קוקן מדינות איז ער גיטאנט און מאכט אונ האט גיטען עס פארן סוחרים האט ער זיין גיפירט וויא אהין פארט איר האבן זיי געשטעלט קיין לאדינא האט ער זיין געשטעלט וועט איר מיר נעמן אהין. דאפין זיי אים גיטאן אהין. פון דארט האט ער זיך אונדענט גיטאנט קיין איטליא פון איטליא האט ער זיך ווייטער אונדענט גיטאנט קיין שפאניא דר ווייט וועגן אונדענט גיטאנט פסח יארן אונ ער איז גיטאנט נאך מער חכם בתחת ער איז גיטאן אין אהר מדינות האט ער זיך קלייבט גיטאן היינט באדארף קען זיין קוקן און איין תכלית אונ ער האט אן גיטאנט צו מראגן מיט זיין חכמה וואס ער זאל טאן איז אים גיטען אז ער זאל זיך רענדין נאך ארבייט ווארן עס איז אונדענט שיינע מלאכה אונ ארייבע מלאכה אונ מדינות ער איז גיטאן אהרם האט ער אן אפערטל יאר כקבל גיטאן די מלאכה אונ איז גיטאנט ווער אונדענט בעל מלאכה אונ ער האט גיטענט דא מלאכה בעסיר פון דעם מייסער דר נאך האט ער זיך קלייבט גיטאן האט זיך האב אזו אהרמא און דר האנט ווייט איך מיר דער מיט גיטאנט ווארן היינט איז חשוב דאס טאכר אונדענדי צייט וועט עפס אונדענט ושוב זיין אונ האט זיך גיטענט בייא אשטיין שניידר אונ כחמט מיט זיין חכמה האט ער דא מלאכה און מקבל גיטאן אין

חזק בהבנה ופילוסוף שלו ללמוד דאקטוריא שהוא דבר הצריך וחשוב תמיד. ודרך לימוד דאקטוריא שצריכין ללמוד מקורם לשון לשון והכתב וללמוד חכמות פילוסופיא והוא סחמת הבנתו למד גם זאת בזמן מועט ברבע שנה ונעשה דאקטור גדול ופילוסוף חכם בכל החכמות אח"כ התחיל העולם להיות בעיניו כלא כי סחמת חכמתו שהיה אומן גדול כזה וחכם ודאקטור כזה היה כ"א מבני העולם בעיניו כלא ויישב עצמו לעשות לו תכלית ולישא אשה ואמר ברעתו אם אשא אשה בכאן מי ידע מה שנעשה ממני אלא ואשוב לביתי למען יראו מה שנהיה ממני שהייתי נער קטן ועבשיו באתי לגדולה כזו והלך ונסע לביתו והיה לו יסודין גדולים בדרך כי סחמת חכמתו לא היה לו עם מי לדבר ולא היה מוצא אכסניא כרצונו והיה לו יסודים הרבה:

זהנה נשליך כעת את מעשה החכם ונתחיל לספר במעשה התם. התם הנ"ל למד מלאכת רצענות וסחמת שהיה תם למד הרבה עד שקיבל ולא היה בקי בהאומנות בשלימות ונשא אשה והיה מתפרנס מן המלאכה וסחמת שהיה תם ולא היה בקי בהמלאכה כ"כ ע"כ ה' פרנסתו ברוחק גדול ובצמצום ולא היה לו פנאי אפ"י לאכול כי היה צריך תמיד לעסוק סחמת שלא היה יכול האומנות בשלימות רק בשעת המלאכה בשעה שהיה נוקב במרצע וה' מכנים ומוציא החום העב של התפירה כדרך הרצענים או היה נושך תתיכת לחם ואוכל. ומנהגו היה שהיה תמיד בשמחה גדולה מאוד והיה רק מלא שמתה תמיד והיו לו כל המאכלים וכל המשקות וכל המלבושים והיה אומר לאשתו אשתי הן לי לאכול והיתה נותנת לו חתיכת לחם ואכל אח"כ היה אומר הן לי הרוטב עם קמנית והיתה חותכת לו עוד חתיכת לחם ואכל והיה משבת ואומר:

אפערקסיד יאר דר נאך האם ער ויק מלישט גינען מיט ווין פילוזאפיע האמשי איה דאב אין דר האנט צוויי קלאסות מאמר ווערן בייך גיט חשוב ווין בלן איז פאר קיר גוט איה דאך מיר לערנין אז אפלאכה וואס זיא נאך תמיד חשוב ווין האם ער גינעקעם מיט ווין פקסופיא או ער נאך ויק לערנין דאקטוריא ווארין דאס איז אונאך וואס מיראך תמיד אונ עם איז תמיד חשוב אונ או מען וויל ויק לערנין דאקטוריא כח מען פירער לערנין לויסניש אונ מען כח לערנין פרוסופיע אונ ער האם דאס אויף אונס גילערניש אין אפערקסיד יאר. אונ ער איז גינארין אנהער דאקטור אונ אפיקאזאף אונ אהכס אין אגע תכסח דער נאך איז די גאנצע וועלט ביי אים גינען נאך גישט רהיניו ער האם גיהאקטן אז גיינר האם קיין שטד גיט ווארין וויל ער איז איין גרוסער בעל מלאכה אונ אז אהכס אונ אז אדאקטור איז איינלער פון דער וועלט ביי אים גינען גליק ווי גישט אונ ער האם ויק מלישט גינען ער וועט ויק ער מאכן אהכסות אונ וועט געסן אהייב האם ער ויק גינאכט אז איה ווער דא רהיניו ראבין ווער וועט וויסן וואס פון קיר איז גינארין דאס איה מיר בעסיר אונס קערן אהיים פון מען נאך ווערן איה בין אונזע אקליין יונגל את היינט בין איה גינאכט צו אונ איין גרוסה אונ ער איז גינארין אהיים ער האם גיהאם גרוסע יטורים אויף דעם וועג ווארן כחמת ווין רבבה דאס ער מיט גינעם גיט גיהאם צו שמוסין את ער דאס גיט גיהאם קיין הרברק אז ווי ער וויל האם ער גיהאם ארץ גרוסע יטורים תמיד: דר וויל לאמיר אונזע היינט דעם תכם מיר ווערן אן הייבן דר ציילן פון דעם תם. דר תם האם ויק גילערניש שיקטוריא אונ כחמת ער איז גינען אהכס האם ער גינאכט לערנין די מלאכה גאנץ גאנץ אונ האם די מלאכה גיט גינעטם אין גאנצן ער האם גינאכט אהייב אונ האם ויק ספרנס גינען פון דר מלאכה את סחמת ער האם די מלאכה גיט גינעטם אז ווי מען בארף איז ווין פרנסה גינען מיט גרוס דחוק אונ ער האם גישט גיהאם ציטם אפיו צו עסן נאך בשעת ער האם גארביש או ער האם איין גינאכטס די נאך אונ האם דירך גינאכט די דאקטוריא דעבאקט האם ער אהיים גינאכט אשטיק פרוט אונ האם גינאכט אונ בין שטיינר איז גינען ער איז תמיד פריידיק גינען אונ ער האם גיהאם אזי מלאכס אונ אזי מלאכאט אונ אזי מלאכס אונ ער פלעגט נאכן ביין ווייב גיב מיר עשן

וזהה שואלת אותו איך מפני מה שארי רצענים נוסלים ג' והובים בעד זוג מנעלים
ואתה לוקח רק חצי מאליר (היינו זהב וחצי) השיב לה מה לי בזה זה מעשה שלי וזה
מעשה שלי ועוד למה לנו לדבר מאדירים הלא נהחיל לחשוב כמה וכמה אני מרווח
במנעל זה מיד ליד העור הוא בכך האפת והעשים וכו' בכך ושאר דברים כיוצא בזה
בכך לאפקים בכך עתה אני מרווח מיד ליד עשרה גדולים מה איכס' לי ריווח כזה
מיד ליד והיה רק סלא שמה וחדות תמיד ואצל העולם היה ללעג והשיגו תאוותם
בו שמצאו כפי להתלוצץ כרצונם כי היה נדמה למשוגע והיו באים בני אדם והתחילו
בכוונה לדבר עמו בשביל להתלוצץ והי' אותו התם אומר רק בלי ליצנות ותיקף
שהשיבו לו בלי ליצנות קיבל דבריהם והתחיל לדבר עמם כי יותר לא היה רוצה
להעמיק לחשוב חכמות שגם זה בעצמו ליצנות כי היה איש תם וכשהיה רואה שכוונתם
לליצנות הי' אומר מה יהי' בשתהי' חכם כמני הלא אוי תהי' שומה כי מה אני נחשב
וכשתהיה חכם כמני אדברא אוי תהי' שומה (כל זה היה דרכי התם ועתה נחזור
לענין ראשון) בתוך כך נעשה דעש שהתכם הנ"ל נוסע ובא לכאן בגדולה והכמה
גדולה והי' התם ג"כ לקראתו בשמחה גדולה והיה אומר לאשרו תן לי סתר היופא
אלך לקראת חבירי ידידי לראותו ונתנה לו הפעלץ והיה רץ לקראתו והתכם היה נוסע
בעגלות צב בגדולה ובא לקראתו התם הזה והי' שואל בשלושי באהבה בשמחה את
חבירי מה אתה עושה ברוך הנקום שהביאך ואני זוכה לראותך והתכם הנ"ל גם כל
העולם היה בעיניו בלא כנ"ל סכ"ש איש כזה שנדמה למשוגע אך אעפ"י מחמת
אהבת נעורים הגדולה שהי' ביניהם היה מקרבו ונסע עמו לתוך העיר והשני בעלי

בתים

אחין און עד האם נרם פקעט גיהאם פון אים און פקעט זאגן מיין נוייב וואס פאר
אשוינקייט און וואס פאר צוואלגייט וואס פאר אונקייט דאס שייך איז וואס פאר
אשוינקייט שייך דאס איז האם ויא אים גייהעקט אז עס איז יוא צו פאר וואס
אנדער שיינקייט געזין דריי גייהעקט פאר אפאר שיער און דו געקעט נאר אנדערן מיט
אחאקען האט ער גייהעקט וואס האבן קער צו שמוסן פון אנדערן מיט לאסן אן הייבן
צו פארקעגן ווי פיר איד פאר דין דא אין דעם שייךל כיד ליד די לעדיר קאקט מיד
און פיר ווייזע און דראכטוים קאקט און פיר און צו אנדערן זאכן אז פיר היינט פאר
דין איד כיד ניד געזין גראדען נא וואס הארט עס מיד און אהח כיד ניד און עד איז
גיווען נאר פרויען און מוסקט תמיד און פיר דר ווערט און עס גיווען איינעם ווארן
ווי האבן דא גיהאם אים וועגן צו שיינקען פקעטן קענטשען קוקען און האבן אין א
קלייני אן גייהעקט מיט אים צו שמוסן דריי ווי זאגן האבן געפירט און דר תם
פקעט ווי צו זאגן נאר אן ליצנות און תיקף ויא מען האט אים געלעכצערט אן ליצנות
האט ער ווי צו גייהעקט און האט אן גייהעקט מיט ווי צו שמוסן ווארן ווייטער האט ער
גיס גייהעקט פראקטן דקמות טאמער איז דאס אריין ליצנות ווארן ער איז גיווען אהם און
אז ער האט פארט גייהעקט אז ווי מייען ליצנות פקעטן ער זאגן תאם וועט ווי אז דו וועסט
טון קדור ווי פון מיד וועסט דו דאך הערשט וויין אבאר און איז ארץ גיווען דער שטייג
פון דעם פם היינט וועלן מיר ווייך אן הייבן צו דער ציילן פון דעם חכם דער ווייל
איז גייהעקט אראס אז דר תם פארט און ער קוקט אן מיט גרום גרושה און מיט גרום
הקפה איז דר פם איד גייהעקט אים אקעגן מיט גרום שטחה און האט גייהעקט צום נוייב
גייב מיר געד די יופא דאס איד גיין אשענען מיין לייבן בייך דאס איד אים געהן האט ווי
אים געזען דעם פקעטן איז ער אים אקעגן גייהעקט און דר תם איז גייהעקט אין אקאדעמיי
איז אים גייהעקט אקעגן דער פם און האט אים גייהעקט שלום מיט גרום קיבשאפט און
האט צו אים גייהעקט מיין לייבן פרויך גייהעקט איז גאט וואס ער האט דך גייהעקט און
איד פון ווייך דך צו ווערן און דער תם קוקט אים אן פייא אים איז דאך די זאגע
וועסט איד גייען נאר גייהעקט און ווי אידן איז גייהעקט כיד שכן אז אשענעט וואס

מעשה בחכם ותם

בתים הנ"ל אבותם של אלו הסני בנים מתו בתוך אותו הזמן שהיה החכם משוטט במדינות ונשארו הבתים שלם והתם שהיה במקומו נכנס לבית אביו וירשו והחכם שהיה במדינות לא היה מי לקבל הבית ונעשה כלה ואבוד בית החכם ולא נשאר ממנו כלום ולא היה להחכם מקום ליכנס בו בבואו ונסע לתוך אכסניא אחת והי' לו שם יסורים כי לא היתה האכסניא כרצונו והתם רנ"ל מצא לו עתה עובדא חדשה הי' רץ וכו' בכל פעם סביתו להחכם באהבה בשמחה והיה רואה שיש לו יסורין כהאכסניא ואמר התם לחכם אחי עול לביתי ותעמוד אצלי ואני אקבץ כל מה שיש לי בקומץ אחד וכל ביתי הכל לפניך כרצונך וישר בעיני החכם ונכנס לביתו ועמד אצלו. והחכם היה טל יסורים תמיד כי הנית שם שהוא חכם מופלג ודאקסיד גדול מאד והיה בא שר אחד וצוה לו שיעשה לו טבעת של זהב ועשה לו טבעת נפלא מאד וחקק שם ציורים בדרנים נפלאים מאד וחקק שם אלן שהיה נפלא מאד. ובא השר ולא ישר בעיניו כלל הטבעת והיה לו יסורים גדולים מאד כי היה יודע בעצמו שאלו היה דמבעת עם האילן הזה בשפאניא היה חשוב ונפלא מאד וכן פעם אחד בא שר גדול והביא אבן טוב יקר שבא כמרחקים והביא לו עוד אבן טוב עם ציור וצוה לו שיעייר כציור הזה על האבן טוב שהביא וצייר כמס כאותו הציור רק ששנה בדבר אחד שלא היה שום אדם סבין על זה רק הוא לבדו ובא השר וקבל האבן טוב וישר בעיניו והיה לו להתחכם הוה יסורים גדולים מהשגיאה הלא עד היכן סניע חכמתי ועתה יורמן לי שגיאה וגם בענין הדאקסידיו היה לו יסורים כשהיה בא לחלה והיה נתן לו רפואה שהיה יודע בבירור שאם ילך לו להתחלה להיים בודאי מתיב בבירור

ער האם אפנים ווי כשנע נאר פון דעס ווענין סתבת די אהבה פון דר יונגס וואס ווי דאבן ויה וייער ריב גיהאט האט ער אים קערב גיווען אונ ער איז מיט אים גיפאקן אין שטאט ארין אונ די פעטיר פון גייער ווען יאטארבן אין דר צייט וואס דער רבם איז אליק געווען אין האבן אייך גיל זט וייער הייז דער רבם איז גיווען אויף זיין ארם איז ער ארין אין זיין פאטערס הויז אונ האט עס גירשית דער רבם איז אפער גיווען אין פערטיר סדינת האט גייער נים גיהאט אפ צוא נעסין דאס הויז איז דר פון נאר נים גיבולבן איז ער פאר פארט אין איין הרבריק ארין האט ער דארט גיהאט יסורים ווארין עס איז נים גיווע אוו אהרבריק ווי ער האט גיוואלט אונ דר רבם האט זיך שן היינט גיפאקן און מיצויקן אונ פלעגט לויפן אריי פאר צום רבם מיט ליבשאפט אונ מיט שטתה אונ ער האט גיוועהן דר רבם האט יסורים פון דר הרבריק האט דר רבם גיפאקט צום רבם פרייד גיי צו מיר ארין אין מיין שטיב ארין וועסט דו פיי מיר שטיין אונ גאר מיין שטוב וועסט האבן איז דאס גיפערין דעם רבם אונ ער איז פיי אים גישטאטן אונ דר רבם איז גיווען פיל מיט יסורים תמיד ווארן ער האט גילאזט אשם און ער איז אגורסער רבם איז אגורסר בער סתאבה אונ אגורסר דאקסיד וייער איז גיסקן אשדדה אונ האט גיהייסן און ער נאר אים מאבן אגורסר פינגריל האט ער אים גימאכט וייער אואול פינגריל אונ האט דארט אים גיגריצט גיפערין מיט אכויס וואס עס איז גיווען נאר אגורסר איז גיסקן דר שרתה אונ עס איז אים נאר נים גיפערין דאס פינגריל האט ער גיהאט גיחטע יסורים ווארין ער האט פיי ויה גיורסט און דאס פינגריל מיט דעם פייסיד זאג גיווען זיין אין שפאניא וואלט עס גיווען אגורסר אונ דא גיפערט עס נאר נים אונ איז אגורסר גיסקן אגורסר שרתה אונ האט גיבראקט אשטערין דוכים פון ווייסע לענדיר אונ ער האט אים גיבראקט נאך איין דוכים אונ האט אים גיהייסן און ער זאג אום קריצן און ווי האט גיפערט איז און וואל ער אויס קריצן אויף דעם דוכים וואס ער האט אים גיבראקט וואס ער איז גיווען זיין ווייסע לענדיר האט ער אים גיגריצט פונקט און ווי האט גיפערט נאר ער האט גיפערט איין וואל וואס קיין שום מענטש איז דרויף קיין סתבן נים גיווען נאר ער אצין איז גיסקן דר שרתה אונ האט אפ גיטובן דעם דוכים אונ ער איז אים וואול גיפערט

בבירור להתרפאות סיה כי היא רפואה נפלאה מאד . ואח"כ מת העלה והיו אמרים העולם שסת על ידו והיה לו יסורים גדולים מזה וכן לפעמים נתן רפואה לחולה ונתרפא והיו אמרים העולם מקרה הוא והיה מלא יסורים תמיד . וכן היה צריך למלבוש וקרא החיים ויגע עמו עד שלמדו לעשות המלבוש כמצונו כמו שהיה יודע וכיוון החיים ועשה המלבוש כמצונו רק כנה אחר שקריו (לעפיל) שנה בו ולא כיוונו יפה והיה מצטער מאוד כי היה יודע בעצמו אף שבכאן הוא יפה כי אינם מבינים על זה אבל אם הייתי בשפאניא עם הלעפל הוה הייתי לשחוק והייתי נדמה כמו (תיר) וכן היה מלא יסורים תמיד והתם היה רץ ובא בכל פעם אל החכם בשמחה ומצאו שהוא סיגר ומלא יסורים ושאלו הלא חכם ועשיר כמותך על מה יש לך יסורים תמיד הלא אני מלא שמחה תמיד והיה בעיני החכם לשחוק ונרמה בעיניו למשונע ואמר לו התם הלא אתם בני אדם שמתלוצצים ממני חם שומים כי אם המה חכמים ממני הלא אדרבא הם שומים כנ"ל מכ"ש חכם כמותך ומה תהיה אם אתה חכם ממני ענה התם ואמר להחכם מי יתן שתבא אתה על מדרגה שלי השיב החכם ואמר זה אפשר להיות שאני אבא על שלך שינמל ממני השכל ח"ו או אהיה חולה ח"ו ואהיה נעשה משונע כי הלא מה אתה איש משונע אבל שאתה תבא על שלי זה א"א בשום אופן שתהיה אתה חכם כמותי השיב התם אצל הש"י הכל אפשר ויכול להיות כדרך עין שאני אבא על שלך ושחך החכם ממנו מאד :

ואלו

אז יד חכם האם ניהאם גרופע יסורים פון דעם פעליר וואס ער האט גיפערט און אז אין דאקטוריר האט ער איה גיהאט יסורים אז ער איז גיפערט צו איין חלקה און ער האט אים גינעבן רפואות וואס ער האט גינייט קרא אז דר חלקה איז כרעב בודאי גינעבן צו ווערן פון די רפואות דער נאך איז אפער דר חלקה גישפארבן האט דר עולם גינאגט אז ער איז גישפארבן דאך אים האט ער גרופע יסורים דר פון גיהאט און אז אפאל האט ער גינעבן רפואות אחזקה און דר חלקה איז גיוונד גיווארן און דר עולם האט גינאגט עס איז פון דר נאמור נים פון אים האט ער דער פון איה גרופע יסורים גיהאט און ער איז פיר גיווען קים יסורים תמיד אז ער האט פאדארפט איין מלבוש האט ער גירופן דעם שניידיר און האט דך קים אים גימקשעט ביו ער האט אים אים גילערפט אז ער זאל מאכן דאס מלבוש קים דער מאדע אזוי ווי ער וויל האט דער שניידיר צו גימאדען און האט אים גימאכט דאס מלבוש אזוי ווי ער האט גינאגט נאר איין קעפיר האט דר שניידיר נים נים צו גימאדען האט ער דער פון גרופע יסורים גיהאט ווארן ער האט ביי דך גינייט האמפער דא איז דחף קיין מבין נים איה זאל אפער ויין אין שפאניא קים דעם קעפיר וואלט סען אים סיד גימאכט און איה וואלט אפנים גיהאט ויז דחף און אזוי איז ער גיווען קים פיל יסורים תמיד און דער תם סלענט איה סאך קימען צום רבם קים שפחה און ער האט אים גיפערט אזוי ארבעט און אזוי ערשט ווי דר ביסט וואס האט אים יסורים תמיד פאר וואס בין איה תמיד מרילקה איז דאס פאם דעם גיווען איינשפעט און ער האט ביי אים אפנים גיהאט פאר שפחה האט דער תם צו אים גינאגט אפילו גראט סענשען אז ווי שפעטן אים סיד זענן ווי איה גענייט ווארן אז ווי זענן טון קליינר פון סיד זענן ווי דך הערשט גענייט כדל שפן אזוי ארבעט ויז דר ביסט וואס איז אז דר ביסט טון קליינר פון סיד פארא נים דער איינפילשט אז דא וואלט קימען אויף מיין שפאניא פאסר דא וואלט איה איהם ווערן האט דער רבם גענייטערט דאס קאן גימאכט ויין אז איה זאל קיין איה ביון שפאניא אז נאם זאל ביי סיד דעם שכל אונזעק געבן ח"ו אדער איה זאל ח"ו קראנק ווערן קאן ויין אז איה זאל איה ווערן שפחה ווארן דר ביסט דאך שפחה נאר אז דר וואלט ויין אויף מיין שפאניא דאס איז נים גימאכט בשום אופן אז דר וואלט ויין אז ארבעט ווי איה האט דר תם גענייט ביי נאם איה איה קעניק האט דר רבם אים אים ווער גימאכט :

העגלות

११४

ללות צב של התם ונתן להם אגרות כנ"ל ונסעו השלוחים ובאו לשם ונתנו האגרות
 להם להחכם והתם והתם תיכף שהגיע לו האגרת אמר להתם השליח
 ביצאו הלא אני יודע מה כתוב בו קרא אותו לפני השיב לו אני אספר לך בע"פ
 שכתוב בו שהמלך רוצה שתבא אליו שאל תיכף רק בלי ליצנות השיב לו
 דאי אמת בלי ליצנות ונתמלא שמחה תיכף ורץ ואמר לאשתו אשתי המלך שלח
 בי לי ושאלה אותו על מה ולמה ולא היה לו פנאי להשיבה כלל ותיכף נודדו
 מהה והלך ונסע עם השליח תיכף ונכנס וישב בתוך העגלות צב ומצא שם הבגדים
 ל ושבט ויותר ויותר בתוך כך נשלחו מסירות על הגאבירניר שהוא עושה עוולות
 מריו המלך ונתייעץ המלך ששוב שיהי גאבירניר איש הם שהתם ינהיג המדינה
 בת ויושר פחמה שאינו יודע חכמות והמצאות ונמלך המלך לעשות את התם הנ"ל
 ירנור ושלה המלך פקודתו שהתם הנ"ל ששלח אחריו הוא יהי גאבירניר והוא
 ל לנסוע דרך העיר של הגאבירניא ויעמרו על השערים של העיר ותיכף בבואו
 בו אותו ויכתירו אותו בחתמות הזאת שיהי גאבירניר וכן עשו ועמדו על השערי
 ת בעברו שם עיכבו אותו ואמר לו שהוא נקטה גאבירניר ושאל ואמר רק בלי
 גות השיבו לו בודאי בלי שום ליצנות ונעשה התם תיכף גאבירניר בתוקף ועוז
 ה שנתרומם כולו וכול סחכים ובא לו קצת הבנה אע"כ לא השתמש כלל בחכמתו
 נקב בתמימותו כבדראשונה ונהניג את המדינה בתמימות באמת וביושר ועולה לא
 א בו ועל הנהגת המדינה אין צריכין שכל גדול וחכמות רק ע"פ היושר בתמימות

כשכבא

אין האם צדין גילויים אין דר בארעא פון דעם פס אין ער האם זיי גיגעפן פריב
 ו די שווערס גיפארן אין זיי זענען צו זיי גיפארן און באפן זיי אפ גיגעפן די פריב און
 פס תיכף זיי קען האט אים אפ גיגעפן דעם פריב האט ער זיך אן גיפארן צו דעם
 ת אקד ווייס זיך ניש וואס אין דעם פריב שטייט קיין אים פאר מיר האט ער אים
 געזעקט אקד וועל דיר זאגן אויסן ווייניק וואס אין אים שטייט דר פריב וויל אז דו
 קען צו אים קיפן האט ער תיכף גיפארעט נאר אן ליצנות האט ער אים געזענפערט
 אז אחראי אמת אן ליצנות אין ער תיכף כלה שפחה גיפארן און אין גיפארן און
 א גיפארט צום ווייב דר פריב האט נאך מיר גישיקט האט זי אים גיפארעט נאך וואס
 א ער נאך דיר גישיקט האט ער נאר קיין צייט ניש גיפארט ער נאר איד עפס געזענפערן
 האט זיך תיכף פאר גיפארן מיט שפחה און האט זיך ציין גיגעפן אין דר בארעא
 נאך פארן מיט דעם שקים דר ווייב האט ער דארט דער געוין דא קליידר וואס דער
 גיידר האט גיפארט פון זייערע וועגן האט ער זיך נאך מער גיפארט ער האט שון
 קליידר אקד און אין זייער פרייליך גיפארן:

די ווייב האט קען דער באגאט צום פריב מסיחת אויף דעם גאבירניר באשר ער האט
 פארשטייט האט דר פריב אים אפ גיגעפן האט זיך דער פריב גיפארט גיפארט עס אין
 א צו עס נאך זיין גאבירניר אפראכט מענטש דהיינו אמת ווארן אמת וועט פירן די
 זיך מיט אמת כחמה ער ווייבס ניש קיין חכמות אין דעם פריב גיגעפן אז ער נאך
 זיך דעם פס פאר גאבירניר האט דר פריב גישיקט איין אובאז אז דר פס וואס ער
 א נאך אים גישיקט נאך ווערן גאבירניר און דער פס צו פארן דארף דער שפחה
 דער גאבירניא פריב נאך קען דר שטערן אויף די שטערן פון דר שפחה אז תיכף
 דר פס וועט אן קיפן נאל קען אים אפ געבן די משק אז ער נאך זיך גאבירניר דעם
 א און גיפארן און קען אין גיפארן אויף די שטערן און תיכף ווי ער אין דורף גיפארן
 א קען אים גיפארט אז ער אין גיפארן גאבירניר האט ער גיפארעט נאר אן ליצנות
 א קען אים געזענפערט אחראי אן שום ליצנות אין דער פס גיפארן תיכף גאבירניר
 א הינט אז דאס מיר האט זיך אים שון אויף גיפארן און דאס פול כאכס קדו האט
 שון גיפארן אפיקר פאר שטאנדר פון דעקט וועגן האט ער נאך ניש גיגעפן מיט זיין

חכמה

מעשה בחכם ותם

כשבאו לפניו שנים לדין היה אומר אתה זכאי ואתה חייב כפי תמימותו באמת שום ערמה וסרמה וכן נהג הכל באמת והיו אוהבים אותו המדינה כאר והיו יועצים אוהבים באמת וסחבת האהבה יעץ לו אחד באשר שבדאי בהכרח קרוא אל המלך שתבוא לפניו כי הלא כבוד שלח אחריו וגם הדרך שהגאון מוכרח לבא לפני המלך וע"כ אע"פ שאתה כשר מאוד ולא ימצא בך שום בדיהגתך המדינה אע"פ דרך המלך בדבריו לנסות בדבריו לצד אתר לדבר ולשונות אחרים ע"כ נאה ודרך ארץ שתוכל להשיבו ע"כ טוב שאלמדך חכמות ולשונות ותקבל הדבר בעיני התם ואמר מה איכפת לי אם אלמד חכמות ולשונות וזה עלה על דעתו שתבדירו החכם אמר לו שא"א בשום אופן שהוא יבוא על שלו וזה עתה כבר בא על חכמתו (ואע"פ"כ אע"פ שכבר היה יודע החכמות לא היה מביא עם החכמות כלל רק נהג הכל בתמימותו כבראשונה) אח"כ שלח המלך שיבא זה והוא הגאון אליו ונסע אליו ודבר המלך עם התם בתחילה כהנהגת המדינה והוא בעיני המלך מאד מאד כי ראה שהוא כהנהג ביושר ואמת גדול בלי שום ערמה וסרמה. אחר כך התחיל המלך לדבר החכמות ולשונות. והשיבו התם כראוי וזה בעיני המלך זאת ביותר ויותר ואמר אני רואה שהוא חכם כזה ואע"פ"כ הוא מתעב בתמימות כזה וימנע בעיני המלך מאד. ומינה המלך אותו שיהיה מיניסטר על המיניסטרים וצוה לו מקום מיוחד ששם יה' ישיבתו וצוה שיבנה לו חוכות וספוארות כראוי ונתן לו כתב על התכנות הזאת שיה' מיניסטר כנ"ל וכן היה

חכמה נאר ער דאס ויד גיפירט מיט זיין חכמות צווי ווי פריער אונ ער דאס קיין פאלשטיקייט אונ קיין ערקה נים גימאן קיינז אונ אויף פירערעך פון אפריקה באר קיין נחשין עגל אונ קיין חכמות נים נאר יוער אונ חכמות צו עם וענין גיקסען מענטשן ויד דין פאר אים האט ער גימאן דו ביסט נכאי אונ דו ביסט חייב אן אר נכאות אונ אן פאלשטיקייט אונ צו דאס ער אלץ גיפירט מיט אמת דאס אים דו קר וייער ריב גיהאט אונ ער האט גיהאט גיטרייע יועצים וואס זייא האפן אים ריב גיה באקט אונ כחכת ריבשאפט האט אים איינר איין געה גינעפן באשר דו וועסט בודאי מוזן קענען פאר דעם מנה ווארן ער האט זיך שון גאך דיר גישיקט אונ ווי דער מנה איז אונ אנאגירטיר מוז קען פאר דעם מנה פון האמשע דו ביסט וייער ער אונ דער מנה וועט אין דיר נים גימאן קיין שום פאלשטיקייט אין דין פירערעך חכמה פון דעם וועט וועטן פארט עם איז אפער דער מנה פון דעם מנה צו ער הייבט שטיין חכמות אונ לשונות פון איז דער מנה ארץ צו דאס האט אים קענין ענטפער איך דעם איז נעכט צו איה וואר דאס אים קענין חכמות אונ לשונות איז דאס גיפט דעם פון דאס ער ויד גינערט אונ האט קעגל גינען חכמות אונ לשונות איז אים פון גיקסען איה דעם זון דו חכם זיין חכם האט אים גימאן צו עם איז נים גימאן צו און און ער דאס קען איה זיין חכמה אט פון איה שון גיקסען איה זיין חכמה דו גאך דו דו מנה גישיקט צו דו פון גאגירטיר וואר צו אים קענען איז ער צו אים גימאן דאס דו מנה פריער גישיקט מן דעם פירערעך פון דער חכמה איז ער דעם מנה ווי וואל גיפערען ווארן דו מנה האט גינערט צו ער פירט מיט נחם אמת אן אשום ענין אונ גאר אן פאלשטיקייט גאך דעם האט דו מנה אן גינערט צו שטיין חכמות אונ לשונות דאס אים דו פון גינערט אונ ווי קען באמארקן איז דאס דעם מנה גאך פערט גינערט דו מנה האט גימאן איה געה צו ער איז אונ אהבם אונ פירט ויד פארט מיט אן אהבמות האט דו מנה אים גימאן פאר אמיניסטר איינר איה מיניסטרים אונ דו מנה האט גינערט קען וואל אים אף געפן אבאונדערע שטאמ וואס דאס וואל ער ויד

בנינים כנ"ל באותו המקום שצוה המלך והלך וקבל הגדולה בתוקף. וחתכם הנ"ל
 שם אליו האגרת מהמלך כנ"ל השיב להתכם שהביאה המלך ולין פה נדבר ונתיישב
 והיה עשה עבדו סעודה גדולה בתוך סעודתו נחתכם החכם בחכמתו ופילוסופיא שלו
 ומה ואמר מה זאת שהמלך כזה ישלח אחרי עבדו שפל בדרך כמוני ומה אני שהמלך
 נאמר אחרי הלא כזה שיש לו כפסלה וגדולה כזו ואני שפל ונבזה כנגד מלך
 ומה תורה כזה ואין יתיישב זאת ברעת שכלל כזה ישלח עבדו שפל כמוני אם אומר
 המלך החכמי מה אני כנגד המלך וכי אין להמלך חכמים וגם המלך בעצמו בוודאי
 ולעצמו גדול ומה הדבר הזה שהמלך ישלח עבדו וישתובם על זה מאד מאד ענה ואמר
 זה החכם (היינו החכם הא') שהוא חבירו של התם כי כל זה הכל מדבריו של אותו
 ולו החכם הא' חבירו של התם שאתר שהשתובם וחתמיה עצמו מאד כנ"ל ענה בעצמו
 שזה ימים אלו ואמר (לחכם השליח) תדע מה שאני אומר דעתי שבהכרח הדבר מובן
 זה ונבחר שאין מלך בעולם כלל וכל העולם מועים בשמות הזה שסוברים שיש מלך
 זה הא' והבן איך אפשר זאת שכל בני העולם יכסרו עצמן לסמוך על איש אחד שהוא
 מלך בוודאי אין מלך בעולם כלל השיב החכם השליח הנ"ל הלא אני הבאתי לך
 האגרת מהמלך שאל אותו החכם הא' הנ"ל האתה בעצמך קבלת האגרת מיד המלך
 בעצמו כמס השיב לו לא רק איש אחד נתן בידי האגרת בשם המלך ענה ואמר
 על זה ראה בעיניך שדברי בנים כי אין מלך כלל חזר ושאל אותו האמר לי הלא אתה
 הנ"ל העיר מלכות ומגדל שם מימך הגידה לי הראית מימך את המלך השיב לו לאו

כי
 לא ראית גיהנום או קען זאל אים כווערן וויער אשיינע מער אזוי ווי עס קערט צו זיין
 אזוי אזוי געווען קען ראט אים אים גיכערט וויער וואלע כווערן אשיינע אין דעם אירט
 וואס דר קלד ראט גיהנום אונער דאס אפ גענוג די גדולה פתוקה :
 דעם אזוי גיט אים אן גיכען דר פריב פון דעם קלד ראט ער געקענט צו דעם
 דעם וואס ער האט גיכענט דעם פריב ווארט אונ געקענט דא איבער ווערן פיר
 איבער גיכענט אונ פיר ווערן וזה משיב זיין אף דער נאכט האט ער גיכענט אף אים
 אונדזער כעידה אין דעם גיטן האט דר דעם אן געווען צו קלוגען אונ צו קלערן מיט זיין
 גיכענט אונ האט געזאגט וואס קאן דאס פאשייטן וואס אזוי אונדזער ואל שיקען נאך אזוי
 אונדזער געקענט ווי איך בין וואס בין איך עס איך נאר זאגן פריב פון דעם האט
 ער נאך פיר גיכענט וואס טרעף איך אן אונדזער דעם קלד ראט דען דר קלד קיין דעם
 עס אונ דר קלד אליין איז וזה איך פריב אונדזער דעם אונ וואס איז דאס אז דר קלד
 אל נאך פיר זיכען איז ווי ער פאר וויינערט וזה אזוי רופט ער וזה אן צו דעם שלים ווייטער
 וואס איך ווער דיר זאגן אט פון דעם איז אז עס איז געדרונגען אז עס איז נאר קיין
 קלד גיט דא אונ דר באקעט ווערט איז וזה דרינגן טעה ווי מיטן אז עס איז דא אונדזער
 גיכענט וזה אז דר באקעט ווערט נאר וזה אפ געבן צו אים געקענט אין דר האנט ארין
 עס איז אונדזער קיין קלד אף דר ווערט גיט דא ענטפערט דער דעם דר ערין איך האב
 דאך דיר גיכענט אפריב פון דעם קלד פריב אים דר דעם האנט ארין גענוג דעם
 פריב פאם האט אים דר האנט ארין געקענט ער אים גיין נאר אונדזער געקענט
 דאס פיר געקענט דעם פריב פון דעם קלד רופט ער וזה אן נא אונדזער גיט וזה מיט
 זייער אונדזער איך בין געקענט אז עס איז נאר קיין קלד גיט פאר האנדן נאך פיר דא
 פריב פון דר ער קלד אונ דו פריב דאך געקענט געקענט נאך פיר האנט וועט געקענט
 דעם קלד האט ער אים געקענט גיין רופט ער וזה אן גיט וזה איז בין גיכענט
 אז עס איז אונדזער נאר קיין קלד גיט פאר האנדן וואס אפריב דו דאכט קיין פאר דעם
 קלד גיט געקענט האט ווידר דר ערין גיכענט אז עס איז נא אזוי ווער דען פריב דר קלד

(כי באמת כן הדבר שלא כל א' וא' זוכה לראות את המלך כי אין המלך מתראה בעתים רחוקות מאד) ענה החכם הא' ואמר עתה ראה גם ראה שדברי ברורים וכבודו שבודאי אין מלך כלל כי הלא אמרתי לך ראה את המלך מעולם שוב שאל החכם השליח א"כ מי כנהיג המדינה השיב החכם הא' זאת אני אספר לך הכידור כי כמי תשאל כי אני בקי כזה כי הייתי משוטט במדינות והייתי במדינת אמליא וכך הסגן שיש שבעים שרי יועצים שקורין (ראמהיירין) והם עולים ובנהיגים המדינה זמן מיום ועם זה השררות חולקין עצמן כל בני המדינה בזה אחר זה והתחילו דבריו לבני באוני החכם השליח עד שהסכימו וגזרו שבודאי אין מלך בעולם כלל שוב עני החכם הא' הסתן עד הבוקר אברר לך עוד בבירור אחר בירור שאין מלך בעולם כלל וישכם החכם הא' בבוקר (החכם שהוא הבירור של החכם) אנו קוראים אותו המיד בשם חכם הא' והקוין את הבירור החכם השליח ואמר לו בא עמי אל החוץ ואראך הדבר בבירור איך העולם כולו במעוה ובאמת אין מלך כלל וכולם במעוה גדול וחלבו בשות וראו איש חיל א' ותפסו אותו ושאלו אותו למי אתה עובר השיב את המלך (שאל אותו) הראית את המלך סימך לאו ענה ואמר ראה היש שעות כזה שוב הלכו את ארון א' מן החיל ונכנסו עמו בדברים עד ששאלוהו למי אתה עובר את המלך הראית את המלך לאו ענה ואמר עתה ראה בעיניך שהדבר כבודר שכולם טועים ואין מלך כלל בעולם ונסבם בנייהם הדבר שאין כלל ענה החכם ואמר עוד בא ונסב ונלך בעולם ואראך עוד איך כל העולם כולו במעוה גדולים והיו הולכים ונוסעים בעולם ובכל מקום שבאו את העולם במעוה ודבר המלך הנ"ל נעשה אצל למשל ובכל מקום שמצאו העולם במעוה לקחו את המלך למשל כמו שזה אמת שיש

מלך

האם שר אים גינעמקערט דאס ווער איז דיר דר ציילין קלאר ווארין איז פון דרינגן גינט
אין מין ואלקטו פלעגן ווארין איז פון אים גינעמקערט פון איז גינעמקערט אין איז
אין דר פלעגן עס איז פאר האנדלן ויפציק קאמקערט און זיי פלעגן די פלעגן אצט און
מיט דעם פלעגן אפאט טיילן דר איז די גאנצע פלעגן פלעגן וועגן די קאמקערט דער
נאך גינעמקערט די אפאט און אנדער גינעמקערט און פלעגן די פלעגן און איז אפאט קלאר
אנדער דאפן אן גינעמקערט הייר אצט צו גיין אין די אונדערן פון דעם אנדערן דאס
דרינגן דר פלעגן פון עס איז פון גינעמקערט און עס איז פלעגן פון פלעגן און דר
וועקט גינעמקערט דא האט דר וועקט אן גינעמקערט דער דאס ווארט פון אין דר פלעגן וועל און
דיר נאך וועגן קלאר און עס איז פלעגן פון דא דעם אנדערן פלעגן וועגן וועגן
גינעמקערט אין פלעגן דאפן ווי דר וועקט אנדער דאפן ווי אים גינעמקערט וועקט דרינגט דר
דאס שר גינעמקערט דעם פלעגן דאפן דר גינעמקערט דעם פלעגן וועקט דעם פלעגן וועקט
גין האט דר אן גינעמקערט דעם פלעגן דאפן און דאס וועקט דעם פלעגן וועקט דעם פלעגן
דר פלעגן דרינגט דעם פלעגן און שר קאן אים גיט נאך דעם וועקט ווי וועקט גינעמקערט צו
אין אפצור און ווי וועקט מיט אים אצט גינעמקערט אין הייר פון ווי האפן אים גינעמקערט
וועקט דרינגט דאס שר גינעמקערט דעם פלעגן דאפן דר גינעמקערט דעם פלעגן גיין דאס שר
דר אן גינעמקערט און עס איז פלעגן און ווי וועקט דר אפאט און עס איז פלעגן
פלעגן גיט דא איז פלעגן ווי גינעמקערט און עס איז פלעגן פלעגן גיט דא דאס וועקט דר פלעגן
דאס אן גינעמקערט מיט קאמקערט פארן און דר וועקט וועקט איז דר נאך וועקט ווי דר נאנצע
וועקט און דר וועקט און גיט וועקט וועקט וועקט וועקט וועקט וועקט וועקט וועקט וועקט וועקט
אונדערן דאפן ווי אפאט גינעמקערט דר וועקט אין פלעגן און דר וועקט פלעגן פלעגן
דאס האט פון ווי איז גינעמקערט און עס איז פלעגן פלעגן גיט דא דאס איז פלעגן פון ווי
גינעמקערט פאר אפאט און ווי איז דאפן גינעמקערט דר וועקט אין פלעגן דאפן ווי גינעמקערט דעם

מלך

כן הדבר הזה והיו הולכים ונוסעים עד שכלה מה שבידם והתחילו למכור טם
 אח"כ הב' עד שמכרו כולם עד שהוכרחו לילך רגלי ותמיד היו חוקרים העולם
 והעולם במעות ונעשו עניים הולכי רגלי ונסתלק חשיבותם ולא היו נחשבים
 כי לא היו משיגים עליהם כלל על אביונים כמותם ונתגלגל הדבר והיו הולכים
 עד שבאו אל העיר שדר בה המינסטיר הנ"ל (שהוא התם חבירו של החכם
 ושם באותה העיר היה בעל שם אמיתי וה' חשוב מאד כי עשה דברים נפלאים
 גילו בין השרים היה חשוב וכפודם ואלו התכמים באו לאותה העיר והלכו וסבבו
 בא לפני בית הבע"ש וראו עתה עומדים שם כמה עגלות ארבעים וחמשים עם
 ולם וסבר החכם ששם דר דאקטור וה' רוצה ליכנס לביתו שגם הוא ה' דאקטור
 ורצה ליכנס לעשות היכרות עמו ושאל מי דר הכאן השיבו בעל שם. וימלא פיו
 חזק ואמר לחבירו זה הוא שקר ומעות נפלא מאד וזה הוא שמות יותר מטעות של
 ספק. חבירו לך השקר הזה כמה וכמה העולם בטעות בשקר כזה. בראך
 דר רעבים ומצאו עדיין אצלם ג' ד' גדולים והלכו אל בית התבשיל שקרין
 אר קוד ושם מוצאים לאכול אצלו בעד ג' או ד' גדולים וצו ליתן להם מאכל ונתנו
 להם בתוך שהיו אוכלים היו מספרים ומתלוצצים מהשקר ומעות של דבר הבעל שם
 בעל הנאר קוד ששם דבריהם וחרה לו מאד כי הבעל שם היה חשוב שם מאד
 מאד להם אכלו להם מה שיש לפניכם וצאו מכאן אח"כ בא לשם בן הבעל שם והם
 עדיין היו מתלוצצים מן הבעל שם בפני בנו ונגער בהם הבעל נאר קוד על שהם
 מתלוצצים מן הבעל שם בפני בנו עד שהכה איהם הכה ופצעו ודחפם מביתו וחרה
 להם מאד ורצו לבקש משפט על הטבה אותם ונתיישבו לילך אל הבעה"ב שלהם
 שרגיות

הנה פאר אקטור צווי דאס איז אמת צו אים איז דא אפלה צו איז דאס איז נענן וי
 צו אים נענן דר נעקט און נענן גיפארין ביז עס איז ביי וי אים גינאנען וואס וי
 דאבין גיבאט האבן וי אן גיחובין צו פאר קיפן איין פערד איז דער נאך דאס אנדרי
 ביי וי האבן אפיל פאר קיפן ביי וי האבן גיכונט גיין צו פיס און תמיד האבן וי
 ארין גינקערט דר נעקט און האבן גיפונן ארין צו דר נעקט אה אן טעות און וי נענן
 גינאנען קינעט פיס גינקט ביי וי נענן גינקען צו דער שפאט וואס דארט וואנט דר
 גינקערט רגל דהיינו דר תם און דארט איז דר שפאט איז נענן איין אפדרי בעל לשם
 און דר בעל לשם איז ווער חשוב גינען און אפדרי צווייטן לדרת איז ער גינען אפפערקט
 און איז ביי וי חשוב גינען און דר גינקט נענן גינקען אין דר שפאט ארין און וי נענן
 אים גינאנען און נענן אן גינקען פאר דר שטוב פון דעם בעל לשם האבן וי גינען
 עס שטייט דארט אפן וועגליך ביט חזקים פערציג אפער פופציג דאס דר תם גינאנען
 אן דארט וואנט אדאקטור דאס ער גיפערנט ער וואנט דא דאס קען אים גינאנען
 אפער לשם דאס ער נאמן אחרם גינקערט און דאס גינאנען צום אפדרי דהיינו צום תם
 דר תלים דאס איז נאך קער גארשטיק אידר דר טעות פון דעם קלך פרידן איה ווער
 דר צייגן דאס פאקטאריס וי צווי דר נעקט אה אן טעות דר וייל נענן וי הנענען
 נענן האבן וי ביי דך נאך גיפונן דרי פיר גראטן ווענן וי גינאנען איין דר נאר קענען
 ארין און האבן וי גינאנען געבן לשם דאס קען וי גינאנען דר וייל וי וי האבן גינען
 האבן וי גינאנען און האבן גינאנען פון דעם בעל לשם וי דר נעקט איז וי טענה
 און דר נאר קענען דאס גינקט ווער דרי דאס עס אים ווער פאר דראבן נאמן דר
 בעל שם איז דארט ווער חשוב גינען דאס ער צו וי גינאנען עקט איה און גיט
 אים פון דאנעט נאך דעם איז אן גינקען ארין און פון דעם בעל לשם און וי האבן
 נאך גינאנען פון דעם בעל לשם וון אן דר איינען דאס וי דר נאר קענען אן גינאנען

און

בשעת

ידל החכם להוכיח לו דעתו הנ"ל שאין מלך כלל גער בו החם המניסמיר הלא אני
 גמי ראיתי המלך השיב לו החכם בשחוק אתה יודע בעצמך שזה היה המלך אתה
 יד אותו ואת אביו ואת זקניו שהיו מלכים מאין אתה יודע שזה מלך אנשים הידו
 שזה מלך ודימו אותוך בשקר ותרם להם מאד מאד על דבר המלך על שהוא כופר
 בך. בתוך כך בא אחר ואמר. העזאל דהיינו (המיוויל) שלח אחריכם וגודעו
 מאד מאד ורץ וסיפר לאשתו בפחד גדול באשר שהנ"ל שלח אחריו. ויעצה
 לאשתו לשלוח עבור הבע"ש ושלה אחריו ובא הבע"ש ונתן לו קטניות ושמידות
 לו שעתה לא יפחד כלל והיה לו אמנה גדול בזה והיו יושבים עוד החכם והתם
 ול שאל החכם אותם על מה נפחדת כל כך אמר לו בשביל הנ"ל ששלח אחרינו
 למנו אתה מאמין שיש מיוויל השיב לו וא"כ מי הוא זה ששלח אחרינו ענה
 בם ואמר בוודאי זהו ארז שרצה שיתראה עמי ושלה אחרי במרמה זו שאל אותו
 א"כ איך עבר על כל הווארמים השיבו בוודאי שיתר אותם והם אומרים במרמה
 שלא ראו אותו כלל בתוך כך חזר ובא אחר ואמר כנ"ל שהמיוויל שלח אחריכם
 לא נודעו עתה ולא הי' לו שום פחד כלל מחמת השמירה של הבע"ש כנ"ל
 ואמר להחכם עתה מה אתה אומר אמר אודיע לך שיש לי אח שהוא עמי בכעס
 מרמה זו כדי להפחיד אותי ועמד ושאל לאותו שבא בשבילם ומה הוא דמותו
 זה ששלח אחרינו איזה פנים יש לו ואיזה מראה יש לשערות שלו וכו' כיוצא
 ב"ב לו כך וכך ענה החכם ואמר ראה זה הוא מראה ארז הנ"ל אמר לו התם והתך
 השיב הן רק שתתן עמי איזה אנשי מיל שיהיו (ולאנא) כדי שלא יצערו אותי
 ונתן

ע"פ ע"פ האבין וי"א אן גיהו"פ צו לשפערין האם אן גיהו"פ דער חכם אים צו דרונין
 נארישע דעה אז ע"ס איז נאר קיין מלך נים דא האט אופ אים דר תם דער קיניקסער
 שריו גיטאן וואס זאגט איה אללין האב ויה גינען דעם מלך ענטפערט אים דר חכם
 גילעכטער דו ווייטק אללין אז דאס איז גינען דער מלך דא קענטס אים דו האסט
 ענטס זיין מאמין זיין ווייז אז ווי ענין גינען מלכים פון וואגט ווייטק אז דאס איז
 ע"פ דר מלך מענטשין האבן דיר גינאט אז דאס איז דר מלך ווי האבן דיר אפ גינאט
 דאס דעם תם וייער פאר דראבן דר ווייז איז איינער אן גינען אונ האט גינאט דר
 ווייז האט נאך אייך גישיקט איז דר תם וייער דר ציטערט גינאט אונ איז גינאט
 האט דר ציילט זיין ווייב מיט גרוס פחד האט דר אים איין געה גינען אז ער זאג
 גינען נאך דעם בעל שם האט ער נאך אים גישיקט איז דר בעל שם גינען אונ האט
 גינען קהילות אונ האט אים גינאט אז היינט וועט ער ויה שון נים שרעקין
 אס ער דרונין גיהאט גרוס אמתה דר נאך דאס דער חכם אים גילאכט אונ האט
 אים צו אים דו גלייבסט אז ע"ס איז פאר האנדן אשיוויל פרעגט אים דער תם דער
 קיניקסער ווער דען האט נאך אינו גישיקט ענטפערט אים דר חכם דאס איז בוודאי מיין
 דער ער האט גינאט אז ער זאג ויה מיט קיר ועלין האט ער ע"ס אופ גינען אונ
 האט נאך מיר גישיקט מיט דעם אן שטער פרעגט אים דר תם אז ע"ס איז יא אז ווי
 איז ער אריבער איינער אלי ווארטיס ענטפערט ער אים ער האט זיי בוודאי מלשד גינען
 ווייז קיטס ווייז איינער אונ זאגט ווייז אז דר מיוויל האט נאך אייך גישיקט אונ דר
 האט ויה איינע שון נאר נים גינאט אונ ער האט קיין שום פחד שון נים גיהאט
 מלשד די שמחות וואס ער האט גינען ביים בעל שם רופט ער ויה אן צום חכם נא
 גיט וואס זאגט דו ענטפערט ער אים איך ווער דיר דר ציילן איה האב אפרידער
 אס ער איז איך מיר גינאט ער ע"ס מיר גינאט דעם אן שטעל כהי ער זאג
 ויה אייך שרעקין אונ דר חכם דאס ויה אופ גינאט אונ גינען דעם וואס ער
 וי גינען נאך ווי וואס פאר אגנים האט דר דאנער וואס ער האט גישיקט נאך אינו
 אפריד האבין וייער האר אונ אז אפריד נאבן דאס ער אים גינען אונ אונ

אזו רופס ויה אן דר חכם אונ וואס ווע אס נדאס איז דאס גישטאלט פון פון ברודער
וואס אים דר פם וועקט גיין מיט זי געשעקט ער הא איה וועל גיין מיט זיי נאר דר
וואקסט מיר געבן געקריב וועגער דר פון וואס מיר קיין יסורים נישט אן טאן דאס ער אים
געבן וואקאנא וועגן די צוויי תבנים הניכ געאנגן מיט דעם וואס ער איז געקריב נא
זיי דהיינו מיט דעם פיינליך האבן ויה דר וועגער פון דר וואקאנא אים געקערט פערעט
דר פם דר מיניסטיר זיי וועגן די תבנים האבן זיי געקעקט זיי ווייסן נאר נישט ווי
וועגן איהו געקעקט אונ דער האט געהאט די תבנים אונ דאס זיי איהו געקעקט
אפלאקט איהו מיט אללים אונ דארטן איז געשען דער פיינליך איהו אפלאקט אן דער
באקאט אונ די תבנים האבן ויה נאר נישט געקעט רירן אן דער באקאט אונ די תבנים
האבן געשריגן רשעים פאר וואס טוט איר אונ אן יסורים אים וואס וועגן געקעט די איהו
דער וועקט איר וועגן רשעים איר טוט אונ אן יסורים אים וואס וועגן געקעט די איהו
תבנים אן דער געקעקט באקאט אונ האבן געקערט וואס איז דאס דאס איז איהו
נישט נאר די רשעים וואס מיר האבן ויה אפאל מיט זיי געקריבט טוען זיי איהו
היינט איהו יסורים וועגן די תבנים באקט געקעט אן דער באקאט פאר פנים אונ
דאס זיי דאס אן גישאן ווילדע יסורים אפאל איז דער פם דער מיניסטיר פאר געאנא
פאר דער שטוב פון דעם פאל ים האט ער ויה דער פאנט אן זיין ברודר אן דעם פם
איז איז איהו געאנא צום פאר ים אונ דאס אים געקעקט אונ ים איז פערדע אן
ער וואל אים וועגן דעם תבנים אונ אונ ער קאן אים ארום געבן דעם אים דער פאר פם
געאנט איהו קאן פערדע דר וועגן זיין ארם אונ קאן אים ארום געבן וועגן זיי פערדע
געאנא דאס דר פאר ים גישאן וואס ער האט געוויבט וועגן זיי איהו געקריבט וואס דער
תבנים האט דר וועגן דעם פם דעם מיניסטיר האט ער צו אים געשריבן ברודר ויה זיי
פערדע מיר אונ די הילפליכע פיינליך ויה אונ געאנא אים וואס דאס איהו אים דער
מיניסטיר אפלאקט געאנא נאר וואקאנא ויה דעם תבנים אונ וועקט נישט געאנא אן

שאר עומדים על היבשה ולא היה שם רפש כלל ואלו המדקרים הנ"ל נעשו עפרא בעלמא או ראה החבם הנ"ל והוכרח בע"כ להודות על הכל שיש מלך וכו' .
 זה המעשה נלמדה מהדבר מחכמות ותמימות שצריך כשלימות הוא רק חמימות ופשיטות וענין עמלק שזכר וכפר בעיקר וכו' ע"ש על פסוק שבע"ש לדיק" וקס" כ"ת עמלק. כי עיקר כל הפילות הם ע"י חכמות וכו' ע"ש נס
 אג מורע עמלק חש"פ שראה מפלגו בבעש שבא שמואל אלל שחול לחרגו עדיין לא
 יס מלחין כמ"ס וילך אג מסדנות וח"י מסנא כי עדיין לא האמין במפלגו עד שראה
 געניו כוף מפלגו אז ויהמר הכן כר מר סמות כי עד עתה לא האמין (שים עיניך
 על המעשה ותבין פלאי פלאות). ואם התפלל אינס כרואי הוא מנעל בנ' הלוות וסבן:

ח' שום ואף היינט ועד אס דאס איז דער בער שם וואס דא האט אן אים גלייכקייט
 אס קען דיר ווייזן אז נאר ער קאן זיין ארויס נעמין האט דער תם דער גלייכקייט
 נעמין דעם בער שם אז ער נאר זיי ארום נעמין און נאר זיי ווייזן אז דאס איז אפילו
 א נים קיין קעניגטשין האט דר בער שם נעמין וואס ער האט נעמין וועגן זיי גלייכקייט
 זיין אף דר טרוקניגטש און עס איז דאקט נאר קיין בלאטש נים וועגן און די שטיקס
 זיין נאר ערד ווערן דעקאנט האט הערשט דר חכם דר וועגן דעם אמת און ער האט
 אונט מידה זיין אף אלימין אז עס איז יוא דא אפילו און עס איז יוא דא און

אפילו בער שם :

אף דר פשיטה איז געקומען ווערן די הורה וואס זי שטימט פון תמימות אז דר עיקר
 נעמין איז נים קיין תמימות נאר תמימות און פשיטות וכו' (נאך דעם אז ער
 אים געקומען די פשיטה האט ער זיך אן געווען און אז דאס האט זיין נים און
 קען בארע איז עס אפילו קיין דריי געזין. פאר שטייט נים וואס קען דר צייגט זיי
 א קען קאן איבער לעבן די וועקט מיט פרום און מיט וואס און מיט אפילו און קען
 אל אפילו לעבן האבן און אפילו דר לעבן האבן איידר דר געקערט חכם און דער
 געקערט עיקר און זיי סיד וועגן אז זיי וועגן פיל מיט יסורים תמיד און צום סוף איז
 דר אפילו נאר נים דעם חכם וואס ער האט זיך באנוגן געקומען מיט דעם וואס ער האט
 וואס און איז תמיד פשוטה וועגן און דר וואס וויל זיין אפילו און פראכט פיל איבער
 זיך ער פאר שווארצט פון דעם אן הייב זיין אין אויס לאז און איז פיל מיט יסורים
 תמיד און ער האט קיין קאר קיין לעבן נים און צום סוף ווערעם ער פאר קארן זיך דער
 אס מוז אף אים תמימות האבן און נאר אים העלפן זיין דעם איז נאך דא אין דער
 קעטע ווער גרוסע סודות זאגן די אפילו פשיטות וועגן דער גרוסע סודות התורה :

סיפורי מעשיות

מה שזכינו לשמוע מפי רבינו הקדוש
אור הגנוז והצפון

הרין זצללה'ה

מלל בתוכו

- א מעשה מאבירת בת סקך
- ב מעשה במלך וקיסר
- ג מעשה בחכם
- ד מעשה נסים
- ה מעשה במקדש
- ו מעשה במקדש וחכם
- ז מעשה במקדש שכבש כמה מלחמות
- ח מעשה ברב ובן יחיד
- ט מעשה בחכם והם
- י מעשה מבערגיר והעני
- יא מעשה מב מלך ובן שפתה שנתחלפו
- יב מעשה מבעל תפילה
- יג מעשה כהן בעמאערס

בדפוס האגוד הגדול ובר מלך יהודה לייב ראובן בלאטט מחזיק סקלד
ספרים בוצעא ברוב פראנצישקאנער בוצה ר' מנחם לינדנער נטר 30
והוא הגדול ר' פייביש בארינשטיין בעד דאז

חרק שני

על זה המעשה נחמדם ההורס המדברת מחכמות ותמימות שיעקר כטימות הוא רק חמימות ופשיטות וענין עמלק שהיה חכם וכפר ביעקר וט' ע"ש על פסוק שבע"י ופול" לדיק" וקס" כ"ס עמלק. כי עיקר כל הגפילות הם ע"י חכמות וט' ע"ש גם אנג מזרע עמלק חז"פ שדחה מפלחו בשם שבא שמואל אלל שאלו להרעו עדיין לא היה מאמין כמ"ס וילך אנג מעדמות וט' משקל כי עדיין לא האמין במפלחו עד שדחה בשינוי כוף מפלחו אז ויחמך חכן כר מר סמות כי עד עתה לא האמין (שים שימך על המעשה ותפין פלאי פלאות). ואם הכפל' חוסר כדלוי הוא מנעל בנ' קלוות וסבן:

מעשה פעם א' היה בערגיר. והיה עשיר מופלג מאוד והיה לו סחורות רבות מאוד וביוצא והיו הוועקסלין והברבי שלו הולכין על העולם והיה לו כל טוב. ולפניהם מהנו היה דר עני אחד שהיה עני גדול מאד והיה לו כל הדיוף כן הבערגיר העשיר ושניהם היו חשובי בנים לזה לא היה בנים וכן לזה פעם אחד חלם להבערגיר שבאו אנשים ועשו חבילות חבילות דהיינו (פאקין) ושאל אותם מה אתם עושים השיבו לשאת הכל אל העני הנ"ל והרה לו מאוד מאוד על שהם רוצים לשאת כל הונו סביתו אל העני ולבעוס עליהם א"א שהם אנשים רבים והם עשו חבילות חבילות מכל אשר

איה דר בערגיר איז געקומען געווארן דר הנהגה וואס די שטיקס פון תמימות וא דר עיקר יודישקייט איז גיט קיין תבונה נאר תמימות און פשיטות וכו' (נאך דעם אז ער האט אים געקומען דר בערגיר האט ער זיך און געוויסן אונ אז דאס דאווינק איז גיט אז ווי בען בארף איז עס אשיקעדי קיט דריי געין. פאר שטייט גוט וואס מען דר געיקט ווי אז מען קאן איבער לעבן די וועלט קיט פרוש און מיט וואסער און מיט אפערן און מען זאל אפערן לעבן האבן און אפערן דר לעבן האבן איידר דר גרעסער חכם און דער גרעסער עושר אזוי ווי כיר געהן אז ווי געין פיל מיט יסורים תמיד און צום סוף איז זיך אנדאן נאר גוט דעם פס וואס ער האט זיך באטען געקומען מיט דעם וואס ער האט געקומען און איז תמיד פריידיק. געווען און דר וואס וויל זיין ארבעט און טראכט פיל איבער ווערט ער פאר שווארצט פון דעם און הייבט זיך און אויס לאז און איז פיל מיט יסורים תמיד און ער האט קיין כאר קיין לעבן גיט און צום סוף ווערט ער פאר דארן פון דער פס מוז און אים רחמנות האבן און זאג אים העלפן הוין דעם און נאך דא אין דער בערגיר וויער גרוסע סודות ווארן די אגע בעשיות וענין דורך גרוסע סודות התורה:

בעשה אפאל איז געווען אפערטיר אפערטיר עטער ער האט געהאט וויער אפאל סודות און וויער וועקסלין גען - געמאכט און דער ווערט און ער האט געהאט פיל טוב געדיקט פון אים האט געוואלט אפערטיר ארם כאן איז די צויער האבן קיין קינד גיט געהאט אפאל האט זיך געלויבט דעם בערגיר אז עס זענען געקומען בענקשטן און האבן געמאכט פאקן האט ער זיך געפונען וואס מוז איר האבן זיך געקענטערט זי ווילען דאס

אשר היו לו סכל סתורתי וזונו ורכושו ונשאו הכל כאשר לכל אל בית העני
ולא השאירו כלום בביתו כ"א דפנות הבית ריקם ודדה לו סאר סאר סאר סאר
והנה חלום ואף שראה שהוא חלום וב"ה הכל אצלו אעפ"י ה' לבו נוקפו סאר ו
לו הדבר מאוד על דבר החלום ולא היה יכול לצאת מדעתו דבר החלום הנ"ל ו
הנ"ל עם זוגתו היה רגיל גם מקורם להשגיח עליהם ולתת להם כסת ידו ועכשו
החלום נתן עליהם השגחה יותר מקודם אך בכל עת שהיו באים לביתו העני או אל
היו משתנים פניו ונבהל מפניהם מחמת החלום שזכר והם העני עם אשתו היו רגיל
לפרקים אצלו והיו אצלו נכנסים ויוצאים פ"א באהה אצלו אשת העני הנ"ל ונהג לה
שנהג ונשתנה צורתו ונבהל ונשתנים סאר שאלה אותו העני הנ"ל אבקס סח
מכבודכם תגידו לי מה זאת שבכל עת אשר אנו באים אצלכם משתנים פניכם כ
סיפר לה כל אותו הענין שהלם לו כנ"ל וכאותו היום לבו נוקפו סאר וכו' כנ"ל הש
לו האם היה החלום באותו הלילה פלוגת שאמרה לו השיב לה הן ומה בזה הש
לו באותו הלילה הלם לו ג"כ שאני עשיר גדולה ובאו אנשים לתוך ביתי ועשו פא
פאקין ושאלתים להיכן אתם נושאים השיבו אל אותו העני היינו להבערני ה
שקראו עכשו עני על כן מה אתה כשניה על החלום הלא אף אני בחלומי הוא נב
ונשתומם עכשו יותר ויותר על ששמע עיד את הלומה שהדבר נראה שישאו עשיר
ורכושו אצל העני חלות של העני ישאו אצלו. ונבהל סאר סאר כמד.

ויהי היום ונסעה אשת הבערני עם עגלות צב לטייל ולקחה עמה רעותי ולקחה
אשת העני עמה ונסעו על המייל והנה עבר איש חיל ארון שקורין יעדני
עם החל שלו ופגעו אל הצד מן הדרך בשבילו ועבר החל וירא שנוסעים נשים ו
שירצאו

אין נאנצן אונקס סראקין צו דעם ארום כאן דאס געט אים ווייטער פאר דראקין און צו
דעם קאן קען זיך גיט ווארן זיי זענען געווען אפאר קענטשען און זיי האבן גיפאכט פא
פון אלע זינגע סתורות און פון נאר זיין נוסין און האבן געט גאר אין נאנצן אונקס גיפאכט
צו דעם ארום כאן און זיי האבן פיי אים גאר גיט גילאזט נאר דעם זיידעדיק וועט דעם
דאס ער זיך און גיפאכט דאס ער גיזעהן אז עס איז אהלום פון דעם וועלן פאקט דא
אין דאס הארץ ווייטער גיפאכט און עס דאס אים גיט גיפאכט ארום פון דעם זון
דאס און דעם ארום כאן מיט זיין ווייב פלעגט דער בערני פלעגט און גיפאכט געבן א
זי און פלעגט זי אפס צו געבן און היינט נאך דעם דאס דאס ער און זיין
השגחה געבן איינער פלעגט נאר ווען זיי פלעגן צו אים אריין צו קיין פלעגט אים דא
פנים פאר גענדיקט ווערן און ער איז פאר זי דעם דראקין גיפאכט סתבת ער פלעגט ד
דעם פאקט דעם דאס און זיי פלעגן אפס צו אים אריין צו זיין אפאר און צו אים א
גיפאכט דעם אפאכט ווייב דאס ער איר גיפאכט וואס ער האט איר גיפאכט און זיין צו
אין אים גיפאכט גיפאכט דאס זי אים גיפאכט און דאס זי אים גיפאכט און דעם אים
איינער קבד וואס איז דאס אז ווען זיך קיין צו אייך וועט איינער פנים ווייטער פון גענדיקט
דאס ער איר דער ציילס דאס נאנצע פלעגט פאקט עס דאס זיך אים אז גיפאכט א
זיין דעם דעם און קלאפערט אים דאס הארץ ווייטער דאס זיך אים גיפאכט און דער דאס
גייט זיך אין דער און דער נאכט געפירט ער איר וואס און דעם געפירט וואס
אין דער נאכט דאס זיך פיר און גיפאכט אז איר פון אהרטי עשיית און עס זיך
גיפאכט קענטשען צו מיר אין שטוב אריין און האבן גיפאכט פאקט פאקט דאס זיך
גיפאכט וואס זיין וויילס איר דאס סראקין האבן וואס גיפאכט צו דעם ארום כאן
דאס קיפאכט און אהלום אלסי מיר דאס זיך און גיפאכט און דער בערני איז נא
כער דער שראקין גיפאכט ווייב ער דאס דער דעם איר דאס ארום און :

מה דאס איז דעם גענדיקט גיפאכט שפאצירן זיך מיט אהרטי און זיך דאס מיט גיפאכט
מיט זיך נאך ווייטער און דעם אפאכט ווייב דאס זיך זיך מיט גיפאכט דעם זייל אין
דאס גיפאכט אהרטיאל מיט זיין זיך דאס דעם גיפאכט און עס פאקט ווייטער דאס

והוציאנו אותם מן הנשים שנמסעו למייל והלכו והוציאו את אשת העני והמסע אותה
 וכתב הענלות צב של העדניאל ונסעו עמה ובודאי א"א להשיבה כי נסע להלך בפרט
 והאיש חיל יעדניאל עם חיילותיו ולקחה נסע עמה למדינ' שלו והיא היתה יראת שמים
 והלא רצתה לשמוע לו כלל והיתה בוכה מאד והיו מבקשים ומפתים אות' והיא היתה
 יראת שמים ביותר. והם שבו לביתם מן המייל והנה נלקחה העניה הנ"ל והיה העני
 אשתאבל ובוכה ומתמרמר מאוד מאוד על אשתו המיד. פ"א עבר הבערניר אצל בית
 יעדניר שמע שהוא בוכה ומתמרמר מאוד מאוד נכנס ושאלו מה אתה מתמרמר ובוכה
 ה"כ השיבו וכי לא אבכה ומה נשאר לי יש שנשאר להם העשירות או בנים אני אין
 חלי כלום וגם אשתי נלקחה ממני וכמה נשאר לי. ונכמר לבו של הבערניר על העני
 הנ"ל ונתעוררו רחמיו עליו מאוד מאוד כבודל המיירות שראה בו והלך ועשה דבר
 כבודל ובאמת היה שגוען והלך ושאל באיזה מדינה דר היעדניאל הנ"ל והלך ונסע
 לשם ועשה דבר כבודל מאוד והלך לבית היעדניאל ושם עומדים (וואכין) הוא כבודל
 הבהלה שלו מאוד מאוד נשתומם והלך בבהלה גדולה ולא השגיח כלל על הוואכין וגם
 הוואכין נבהלו ונשתוממו מאוד מהמת שראו פתאום בן אדם אצלם כבודל מאוד
 ונבהלו מאוד איפא בא זה לכאן ומהמת הבהלה הניחוהו כל הוואכין ועבר על כל
 הוואכין עד שנכנס לבית היעדניאל לבקום שחיותה שוכבת שם ובא והקיצה וא"ל
 בא וראתה אותו ונבהלה ואמר לה תיכף בא עמי והלכ' עמו ועברו גם עתה כל הוואכין
 עד שיצאו ואזי תיכף נבהל וזכר מה שעשה דבר כזה. והבין שבודאי תיכף יהיה
 נעשה

עד יתחייקו אז כען נאל צרום נעקין איינע פון זיי זענין זיי געאנגן און האבן ארום
 גענוגן דעם ארובאנס וייב און זיי האבן זי אריין געראפט אין דעם יעדניאלס בארעט
 און זענין קיט איר אונזעק געפארן אין זיין מדינה אריין און זי איז געווען ווייניג פרום און
 זי האט אים גאר נישט געוואלט צו קערן און זי האט ווייניג געוויינט פארן האט זי ווייניג
 געפערט און פארן האט זי און גערעט און זי איז אפער געווען ווייניג אפארקט וראת לעבנס און
 די בערנירן קיט די אפארקט ווייניג האבן זי אום געקערט פון דעם געפארקט און דעם
 ארום כאנס וייב איז נישט דא האט דר ארום כאן ווייניג געוויינט און האט המיד ווייניג
 געפערט און ווייב אפאר איז דער בערניר פאר געאנגן פאר דעם ארום כאנס
 געטוב האט עד געקערט ווי דער ארום כאן ווייניג ווייניג געטוב און געקאנט זיך קאפ אין
 דר וואנט איז דר בערניר צו אים אריין געאנגן און האט אים געפערט וואס ווייניגסט
 אזו שטארק האט עד אים געקערט פאר וואס זאל איה נישט ווייניג וואס איז מיר דען
 געבליבן ביי איינס פלייט דאס עשירות אודר עם פלייט קינד און איה האב נאר נישט
 און מין וייב האט קען איה ביי מיר אונזעק גענוגן האט עם דעם בערניר ווייניג און
 געפארט ביים הארץ און עד האט ווייניג גרום רחמנות געראט און דעם ארובאנס און האט
 געאן אונדזר נאך איז עם איז באקל געווען צום אפער אשטען און עד איז געאנגן און
 האט געפערט אין וועקער מדינה עם וואנט דר יעדניאל און איז אהין געפארן איז עד
 איז אריין געאנגן צו דעם יעדניאל אין געטוב אריין און האט פאר דעם יעדניאל
 געטען דאך וואכן און עד איז פרוצים קיט גרום ברהה געאנגן און האט זיך גאר נישט
 אום געקעט און די האבן און די וואכין זענן און דר שראקין געפארן כחשת זיי האבן
 פלוגים געזעהן אפגעשט מעבן זיך קיט גרום ברהה זענן זיי ווייניג דר שראקין געפארן
 זיי קיט דר אהער און כחשת ברהה איז עד אריינר אפער אריינר ביי עד איז אריין
 געאנגן צום יעדניאל אין געטוב אריין צו דעם ארם וואס זי איז דארט געקען און עד
 איז געקען און עד דר און ווייניגסט ווי דר האט אים דר זעהן איז דר שראקין געפארן
 דאס עד איר געאנט בריף קיט קיט מיר איז זי קיט אים געאנגן זענן זיי איצט און
 אפער אפער אריינר ביי זיי זענן ארום געקען דר נאך האט עד זיך הערשט ארום
 געקעט און עד האט זיך געקעט דר באנט וואס עד האט דא געאן אזו אונדזער נאך

נעשה רעש גדול וכן היה שנעשה שם תיכף רעש גדול אצל היעדניאל והלך והמסין עצמו בתוך בור אחד שהיה עם מי גשמים עד שיעבור הרעש ושהיה שם עמה ב' ימים בתוך הבור וראתה האשה הנ"ל גודל המסירת נפש שהי' לו בשבילה והצרות שסובל בשבילה ונשבעה בה' שכל המזל שיש לה ואפשר יש לה איזה מזל שיהיה לה איזה גדולה והצלחה שיהי' כל הצלחה שלה לא נמנע מאתו. ואם ירצה ליקח לעצמו כל הצלחה וגדולה שלה והיא תשאר כמקודם לא יומנע ממנו כלל ואיך מוצאים שם עדות ולקח אותו הבור לעדות אחד ב' ימים יצא עמה משם והלך להלן להלן והבין שם שגם באותו המקום מחפשים אחריו והלך עוד והחביא עצמו עמה בתוך מקוה וזכרה שוב בגודל המסירות נפש והצרות שסובל בשבילה ונשבעה עוד הפעם כנ"ל ולקחה את המקוה לעדות והיו שם ג"כ בערך ב' ימים ויצאו והלכו להלן וכן היה כמס' פסמים שהחביא עצמו עמה במקומות אחרים' כיוצא באלו דהיינו בשבעה מקומות שם כיום הם ביר ומקוה כנ"ל ואגמים ומעין ונהלים ונהרות וימים ובכל מקום ומקום שהם נחבאים שם נזכרה במסירות נפשם וצרותו בשבילה ונשבעה לו כנ"ל ולקחה אותה חזקום כנ"ל והלכו ובאו והיו מחביאים עצמם בכל פעם במהבואות הנ"ל עד שבא ע"ה הים כשבאו על הים והיה סוהר גדול והיה מכיר הדרכים על הים והתרע עצמו לבן לם יינתנו עד שעבר וכא לביתו עם אשת העני הנ"ל והשיבה להעני והי' שמחה גדולה שם. והבערגר הנ"ל בשכר שעשה דבר כזה וגם עמד בנסיון עמה נפקד וגודל כבודו

און / ר דאט פאר שטאנען אז דא וועט פונדא הייבן ווערן אגרוס גיפירד פיי דעם יעדניאל און עס איז שטארק אזוי גייען עס איז גיטווארן הייבן אגרוס גיפירד איז גיטאנגען דר בערגע און דאט ויך פארקאטן מיט איר אין אגריב וואס דארט איז גייען רענין וואס פון דר ביש וועט אייבן גיין און ער דאט ויך דארט מיט איר גיטאנגען צוויי טאג דאט וי גייען דאט קיזיות נאש וואס ער דאט פון אירט ווענין און די צרות וואס ער ביט אייבן איז דאט וי גיטווארן פיי גאט אז אפער דאט וי עפס אכזר אז וי זאל דאבן גרוס גרוס און גיפירד זאל גאר איר גיפירד נים ויין פאר מיטן פון אים און אז ער וועט ווערן וי געבן גאר איר גיפירד מיט איר גיפירד און וי זאל פרייען אזוי וי פרייער זאל עס פ אים גאר נים פאר מיטן ויין גיפירד ווי געבן קען דארט עדות דאט וי גייען דע גריב פאר איין עדות נאך צוויי טאג איז ער מיט איר פון דארט ארום גיטאנגען און א ווייטער גיטאנגען און ער דאט פאר גיטאנגען אז דארט וועט קען זיא און אז ער גיטאנגען און דאט ויך מיט איר פארקאטן נאך אפאקא אין אפאקא. דאט וי ויך דארט ווייטער אפא דר כאטש די צרות וואס ער ליט פון אירט ווענין דאט וי נאך אפאקא גיטווארן אזוי וי גייען און דאט גייען די בקה צו עדות ווענין וי דארט און גייען אפאקא צוויי טאג א ווענין ווייטער גיטאנגען. דאט ער ווייטער פאר גיטאנגען אז קען וועט אים דא און דאט ער וי ווייטער מיט איר פארקאטן און אזוי איז גייען עפליכי כאר וואס ער דאט ויך מיט א אע כאר אין איין אנדר ארט פארקאטן דהיינו אין ויך אירט וואס קיין דהיינו א אנריב מיט וואס אין אפאקא אין גיטווארן אין אפאקא און ריטשעקס אין פיינע זמים און אין אפאקא ארט וואס וי דאבן ויך דארט פארקאטן דאט וי ויך אגריב באטם אין די צרות וואס ער ליט פון אירט ווענין און וי דאט אים גיטווארן און איר בור וכי כנ"ל און וי דאט אזי כאר גייען דאט ארט צו עדות און וי ווענין אלץ גיטאנגען און וי דאבן ויך אלע כאר פארקאטן דא וי ווענין גיטאנגען און דעם ים און גייען ויך גייען אגריב סוהר און ער דאט גיטווארן די ענין און דעם ים דאט ער גיטווארן ער זאל קיין אין ויך קיזיות צריין פון ער איז צוהיים גיטאנגען און דאט ויך גיפירד דעם ארום כאן איז דארט גייען אגריב שפירד :

און דר בערגר דר פאר וואס ער דאט גיטאנגען אזוי אפאקא און דר צו דאט ער מיטא גיט פאר גאט און דאט וי נים אן גיפירד דר פאר איז ער גיטאנגען גיטווארן ביי הש"י ו

ימאדו שנה בן זכר והיא גם היא אשת העני הנ"ל בשכר שעמדה בנסיון כזה עם
 ילדיה ונאלץ להם עמו וכתה נ"כ וילדה נקיבה והיתה יפת תואר מאד מאד שלא היה
 יופי של מין אדם כלל כי בין בני אדם לא נמצא יופי כזה והיו העולם ואומרים הלוואי
 כלתה נדל (כי חידוש נפלא כזה קשה שיתגדל) כי ה' נפיל' ותפארת' מופלג מאד מאד
 שיהא נראה כזאת בעולם כלל והיו העולם באים ובכנסים לראותה והיו משתוממים מאד
 ובכל גודל יופיה המופלג מאד מאד והיו נוהגים לה מתנות מתנות מחמת חיבה והיו נותני'
 מתנות עד שנתעשר העני. והבערניר הנ"ל נפל בדעתו שישתדך עם העני הנ"ל מגודל יופי
 נ"ל שה' חידוש כזה ויאמר בלבו אפשר ע"ז מראה החלום שנושאין שלו להעני ומהעני נושאין
 מכלל דהיינו שישתדכו יחד ויתערבו יחד ע"י השידוך פ"א באתה אשת העני אצלו ואמר לה
 שלעתי שרצוני להשתדך עמה ואפשר בזה יתקיים החלום כנ"ל השיבה לו גם אני חשבתי זאת
 והלעתי אך לא ה' לי העזה לדבר מזה שאני אשתדך עמכם אך אם אתם רוצים בוודאי אני
 ורובין ולא אמנע מכם כי כבר נשבעתי שכל טובי והצלחתי לא יומנע מכם והבן והבת הנ"ל
 כאמרו שניהם בחדר אחד לשונות וכיוצא כדרכם והבת הנ"ל היו הולכים ובאים לראותה מגודל
 לבחירתו כנ"ל ונתנו מתנות עד שנתעשר העני והיו באים שרים לראותה והוטבה בעיניהם
 וילמדו היה יופיה חידוש גדול ביניהם כי לא היה יופי של אנושי כלל ומגודל הפלגת יופי'
 לא על דעת השרים להשתדך עם העני הזה ושר שהיה לו בן חשק להתחתן עמה אך
 י"ן נאה להם להתחתן עם עני כזה ע"כ הוכרחו לראות לגדל את האיש הזה והשתדלו
 ראשיתו אצל הקיסר ונעשה מתחילה (פראפורטשוק) ואח"כ למעלה למעלה כי השתדלו
 להגבירו

ה' ראם גיהאם ראם נאר און אונ זי אונ דהיינו דעם צריכאנס ווייב דר פאר וואס זיא
 זי באשטאנדיג אין און אנקין מיט דעם יעדניאל אונ מיט אים דער פאר האט זי וויכ
 אונען אונ זי האט גיהאט צאקמיר אונ זי איז גיווען צופרשן וואס צווישן פלעגטשין זעקט
 זען נאר און צווייגקייט גיט די וועלט פלעגט זאגן דאזי עס נאר אום וואקסן ווארן און
 ווילד חידוש איז שווער אז עס זאל אום וואקסן ווארן איר שיינקייט איז גיווען נאר ווילד
 פאס פלעגט זעקט אונז און דר וועלט גיט פלעגט די וועלט צוויי גיין אונ פלעגט קיפן זי
 דעם גיין איז פלעגט זיך וויער פאר וואקסעדיג און איר שווינקייט אונ פלעגט איר צעקסן
 אונז אונ צו פאר בן דר ארום פאן איז רייך גיווארן אונ דעם בערניר איז גיפאלן אין
 אנקין צוויי און ער זאל זיך פלעגט זיין מיט דעם ארום פאן מחמת איר גרום שווינקייט וואס
 זי איז גיווען און צוידוש און ער האט זיך גיפראכט אפער וועט דרום באשטימט דר
 וואס אז מען טראגט איפער וויינס צום ארום פאן אונ פון דעם ארום פאן טראגט מען איפער
 אונז אים אפער באשטימט עס דרום אז זי וועלן זיך פלעגט זיין וועלן זיין אין איינס אום
 ר זי שטייט ווערן אמאל איז דעם ארום פאנס ווייב צוויי גיפאלן נאכדן דעם בערניר דאס ער עס איר
 איז פאנס אז ער דאס חשק מיט איר זיך פלעגט זיין האט זי אים גיגעטעקט איר האב דאס
 איר זיין זיין גיהאט אז איר וויקט פון איר אונדא גרום אונ איר וועל פונדא פון איר גיט
 אונדא פונדן ווארן איר האב זיך גישווארן אז נאר פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון
 דעם גיט זיין פאר מיטן אונ דר זון פון דעם בערניר אונ די פאקס דאן פיידי גיגעטעקט
 זיין איין חדר קטנות אונ אנדער ווארן אז זי דר פון איר זיין אונ די פאקס פלעגט
 זיין קיפן זיא זעקט מחמת גרום חידוש אונ אונדא וואס ער האט גיהאט און האט ער
 זיך גיהאט זיך פלעגט זיין מיט איר גיגעטעקט עס איז די שווארץ גיט אן גיגעטעקט מיט
 ד זיך פלעגט צו זיין איפער דעם האבן זי גימחט זעקט זיך פלעגט זיין דעם איינפאל גרום
 א זיין פאקס אונ זיין האבן גיגעטעקט אז ער זאל דעם פאס קייסר אונ ער איז גיווארן העכר
 זיין פאר ווארן זיין האבן גיגעטעקט אים געה צו הייבן איר פאר פון ער איז גיפאלן איינפאל
 זיין די שווארץ האבן זיין גיגעטעקט זיך פלעגט זיין מיט אים נאר עס זענען גיגעטעקט צו שווארץ
 זיין זיין האבן דאס גיגעטעקט איפער דעם האט ער זיך גיט גיגעטעקט מיט גיגעטעקט זיין
 זיין דר צו האט ער זיך גיט גיגעטעקט מיט גיגעטעקט זיין פלעגט דעם בערניר ווארן דעם

דר ארזים באן וואס ער איז גווארן. קייסר איזר נאר דער וועלט האט שוין היינט נישט
 געוואלט ווי משה זיין ביים דעם בערג ווארן עס שטייט נישט אן אקייסר ואל ווי
 משה זיין ביים אקייסיר און זיין ווייב די קייסרית האט ביים דעם בערג געוואלט ווארן
 ער האט ווי משה געשטען וועגן האט דר קייסר געזעהן אז ער האט קיי
 שידוך נישט טאן משה דעם בערג בפרט זיין ווייב האט ביים אים געזעהן דרום האט ער
 אן געזעהן צו שטאמען משה'ס און דעם בערג און אין דר תחילה האט ער געזעהן
 אים גדלות צו שטעלן האט קען אים אזוי קאל שארן געטאן און קען האט אים און
 אינאויסענעם געזען ביי ער איז גווארן נאר איין ארז באן און די קייסרית האט און
 ביים דעם בערג געוואלט נאך דעם האט דר קייסר געזעהן אז דר וואס ער וואלט דעם
 בערג'ס האט ער געוואלט שידוך נישט טאן האט דר קייסר ווי משה געזעהן דעם

עולם ושפמו להגניחו בשק ולהשליכו לים והקיסרית היה לכה רוח מאד על זה אך
 הקיסרית א"א לה לעשות כנגד הקיסר מה עשתה הלכה אל הכמונים שדאו כמונים
 והשליכו לים ובאתה אצלם ונפלה לפני רגלם והתחנן בהם מאד שיעשו למענה להגניחו
 י למה הוא חייב מיתה ובקשה מהם מאד שיכתו שבוי אחד מהרוב מיתה להשליכו
 ים ויניחו אותו הבחור הנ"ל ופעלה בקשת' אצלם ונשבעו רה שיניחוהו וכן עשו ולקחו
 ים אתה והשליכוהו לים ואותו הגניחו ואמרו לו לך לך והלך לו והבחור הזה כבר
 היה בר דעת והלך לו וקודם לזה הלכה הקיסרית הנ"ל וקראה לבתה הנ"ל. ואמרה
 לה בתי תדע כזה הבן של הבערגר הוא החתן שלך וספרה לה כל אורה המעשה
 שעבר עליה כנ"ל. ואיך הבערגר כסר נפשו בשבילי (כנ"ל) והיה בו' מקומות לעות שהם
 נשבעתי לו בה' ככל מיכי לא יוסנע ממנו ולקחתי אותו הן' מקומות לעות שהם
 בור וכו' וכו' כנ"ל. בכן עתה. הנה אתה היא כל כובתי וכולי והצלחתי. ובוודאי
 אתה שלו ובנו הנ"ל הוא החתן שלך ואביך סחבת גבותו רוצה להורגו תנם וכבר
 השתדלתי להצילו והפעלתי שיניחוהו כנ"ל ע"ב תדע שהוא החתן שלך (היינו בן
 הבערגר הנ"ל) ואל תתרגע עם אחר בעולם כלל ונתקבלו דברי אמה בעיניה כי גם
 היא היתה יראת שמים והשיבה שבוודאי תקיים כך והלכה הבת הזאת ושלחה כתב אל
 בן הבערגר הנ"ל אל התפיסה שהיא כהוקת עמה בו והוא החתן שלה ושלחה לו כמו
 חתיכת לאגד קארם וציירה בו כל המסכות שהחביאה אכה עם אביו כנ"ל שהם היו
 ערות בור וסקה וכו' כנ"ל שציירה בו כמו בור וסקה וכו' והוודרה אותו מאד מאד
 שישכור

בדור בעביר זין פון דר נעקט את ער האם און אים און גיטשעקט פלוגנים און האם
 און אים גיטשעקט שופטים זין זאקן אים קיטשעקט און די שופטים האבן פאר שפאנען און
 דעם קיינס דען איז קען זאק אים בעביר פון העולם זין האבן זין אים גיטשעקט דעם
 קיטשעקט און קען זאק אים אריין ווארפן אין ים אריין און די קיסרית האם איר דאם האבן
 זייער זיין גיטשעקט דרוף איז זי גיטשעקט צו די כוונות וואס זי זענען גיטשעקט גיטשעקט אים
 אריין צו ווארפן אין ים אריין און זי האם זי זייער גיטשעקט און זי זאלן אים אונזעק
 דאזן וואס פאר וואס קוקט אים מיתה און זי האם זי זייער גיטשעקט און זי זאלן געבן
 זיין אנדערן שבו וואס ער איז הייב מיתה און זי זאלן אים אריין ווארפן אין ים און
 דעם פערד זאלן זי דאזן האם זי דאם זי זי גיטשעקט זי דאבן גיטשעקט זיין אנדערן
 בענטש און דאבן אים אריין ווארפן אין ים אריין און אים דאבן זי גיטשעקט און ער
 זייער אונזעק גיטשעקט און פאר דעם דיינו פלעג אידן דר פערד איז אונזעק און גיטשעקט די
 קיסרית און האם גיטשעקט איר קאכער און האם צו איר און גיטשעקט פון קאכער זאלקט
 זיין און דעם בערגרס זון ער איז זיין דען און האם איר דר גיטשעקט זאק די בעשה
 וואס מיט איר האם זיין גיטשעקט און איר האב אים אלי קאר גיטשעקט זיין גאס און זאק
 פון טושק זאק פון אים גיטשעקט זיין פאר מיטשעקט און איר האב גיטשעקט די דען ערשט צו ערשט
 פון היינס ביטשעקט זיין גאר פון טושק און זאק פון זיין און פון גילק ביטשעקט פון זיין
 און זיין זון ער איז זיין דען און זיין פאטשע ביטשעקט זיין גיטשעקט זיין אים דיינען אים
 וואס און איר האב קיין שון מיטשעקט גיטשעקט אים ביטשעקט צו זיין און איר האב גיטשעקט
 און קען זאק אים דאבן ער פון זאלקט די וויסן און ער איז זיין דען און די וואס גיטשעקט
 זענען קיין שום אנדער דען און דר וועלט האם די קאכער צו גיטשעקט דר מיטשעקט זיין
 דאבן די איר האב גיטשעקט איראט שמים און די האם גיטשעקט דר מיטשעקט און די וועט פון זיין
 זאלקט איר זיין און גיטשעקט די קאכער און האם גיטשעקט אכטב צו דעם בערגרס זון
 און דר קיסרית אריין און די האבן זיין אים און ער איז איר דען און די האם אים

שישמו הכתב הזאת מאד והתמה עצמה למטה אח"כ היה כנ"ל שלקחו הסמונים
איש אחד ואותו הניחו והלך לו וילך ויעבור עד שבא אל הים וישב בספינה ועבר
ביום ובא רוח סערה גדולה וגשא הספינה אל ספר א' שהיה שם מדבר ומגדול הסערה
שקורין (אומפים) נשברה הספינה אך האנשים שבה ניצלו ויצאו על היבשה ושם היה
מדבר וילבו לנפשם כל אחד ואחד לבקש לו אוכל לנשאו כי באותו המקום לא היו
הגילים הספינות לבא לשם כי היה מדבר וע"כ לא היו מצפים שם על איזה ספינה
לשוב למקוםם והלכו שם במדבר לבקש אוכל ונתפזרו הנה והנה כ"א ואחר והלך
הבתור הנ"ל במדבר והיה הולך עד שנתרחק מן הספר ורצה לשוב ולא יכול וכל מה
שרצה לשוב נתרחק יותר ויותר עד שראה שא"ל לו לשוב וילך באשר ילך והלך שם
במדבר והיה בידו קשת שהיה כציל עצמו נגד החיות רעות שבמדבר ומצא שם אחת
דבירה לאכול והיה הולך והלך עד אשר יצא מן המדבר ובא אל מקום (ישוב) שהיה
שם מקום פנוי והיה שם מים ואילנות סביב סביב של פירות והיה אוכל מן הפירות
ושתה מן המים ונתיישב בדעתו לישב שם מספר ימי חייו כי בל"ו קשה לו לשוב אל
הישוב ומי יודע אם יגיע עוד למקום כזה אם ינחם המקום הזה וילך לו ע"כ היה
בדעתו לישב שם ונחיות שם כל ימי חייו מאחר שמוכח לו שם שהיה לו הפירות לאכול
והמים לשתות ולפעמים היה יוצא ורובה בקשתו ארנבת או צבי והיה לו בשר לאכול
גם היה צר לעצמו דגים כי היה שם דגים טובים מאד בתוך המים ויטב בעיניו
לבלות שם ימי חייו :

והקיסר

גישקם אח ווי אשקם לאנד בארם און זי האט דרוף אום גינאלט ארי ערשט וואס דא
מיט ארי האט זיך באהאלטן מיט זיין פאטער וואס זיי זענען די זיבן ערות דייניגן די
גריב די קעניג און די איבריגן כנל און זי האט אים ווייזער אן גינאלט אז ער זאל דאס
כעב וועד הייבן און זי האט זיך הייבן אונטער גינאלט דר נאך איז אזוי גינען כנל די
כמונים האבן גינען איין אנדערן קענישן און אים האבן זיי גינאלט אז ער זיך אונטער
גינאלט בוי ער איז גינען צום ים האט ער זיך גינען אויף איין שייף און איז אונטער
אויף דעם ים איז אן גינען אונטער שטורם וויינט און האט אונטער גינאלט די שייף צום
בארטן וואס בארם איז גינען מדבר און די שייף איז צו גינאלט גינאלט נאך די קענישן
זענען גינאלט גינאלט און זיי זענען גינען אויף דר גינאלט און דארט זענען די קענישן פון
דר שייף גינאלט זיך ווייזער און זיי זענען צו שפרייט גינאלט אהין און אהער איינלער
באזונדער איז דר ברודר גינאלט און דר מדבר בוי ער האט זיך דר ווייזער פון דעם
בארטן און ער האט זיך גינאלט אום קערן אין ער האט שוין גיט גינאלט און וואס ער
האט זיך גינאלט אום קערן איז ער און קער דר ווייזער גינאלט בוי ער האט גינאלט
אז ער קאן זיך שוין גיט אום קערן און ער האט גינאלט און דר האט אונטן וואס ער
האט זיך פוצל גינאלט און קערן די חיות רעות פון דר מדבר און זיי ער איז גינאלט האט
ער זיך דארט גינאלט עפס גינאלט און ער איז גינאלט פון ער איז ארום פון דר מדבר און
ער איז גינאלט צו איין ארט וואס דארט איז גינען וואס און ביימער ארום פון פירות ער
האט גינען פון די פירות און האט גינאלט פון דעם וואס און ער האט זיך גינאלט
גינען אז ער זאל דארט אונטער זיין ווייזער ער וועט לעבן ווארן בלויז איז אים שוין שווער
אום צו קערן זיך אין יישוב אריין און וועד ווייזער צו ער וועט נאך קוקן צו אזוי איין
ארט אז ער וועט דאס ארט אונטער לאזן און וועט פון באניט אונטער גיין איינער דעם האט
ער גינאלט ער זאל דארט איינער לעבן די וועלט איז אפאך פאקעט ער זיך ארום גיין און
פאקעט שייף מיט זיין בויגן אפאך און איין הערש האט ער גינאלט פאקעט צו גינאלט און

הקיסר הנ"ל אחד שנעשה המושם בנן הבערגר הנ"ל ועתה נפטר סכנו (כי הקיסר סבר שכבר נתקיים בו המושם באמת בנן הבערגר הנ"ל ושוב אינו בעולם) בעת יוכל להשתדך עם בתו הנ"ל והתחילו לדבר לה שידוכים עם סדך פלוני ועם סדך פלוני וכיוצא ועשה לה חצר כראוי וישבה שם ולקחה לעצמה בנות שרים להיות לה לרעותיה וישבה שם והיתה סגולה בכלי שיר וכיוצא כדרכם וכל מה שהיו מרברים לה שירובים דתה משיבה שאין רצונה מרברים דרדיו לדבר השירודק רק שיבא המשוך בעצמו והיא היתה בקיאה מאד בחכמת השיר ועשתה באומנות מקים שיבא המשוך על אותו המקום ויעמוד כנגדה וידבר דברו שיר היינו שיר של השק כדרך שמדבר החשוק לחסוקהו דברי חיבה והיו באים מלכים להשתדך ועלו על אותו המקום והיו מרברים כ"א ואחר שיר שלו ולקצתם שלחה תשובה על רעותיה י"כ בדרך שיר וחיבה ולקצת שנראו לה יותר השיבה בעצמה והרימה קולה בשיר והשיבה לו י"כ דברי חיבה ולקצת שנראו לה עוד יותר והיתה מראה עצמה פא"ם והיתה מראה את פניה והשיבה לו דברי שיר וחיבה ולכולם סיימה בסוף אבל לא עברו עליה המימות ולא היה מי שמבין כוונתה וכשהיתה מראית פניה היו נופלים מגדול יפיה והיו קצת גשארים חלשות וקצת נשתגעו מחמת חולת אהבה מגדול יפיה שהיה מופלג מאד מאד ואע"כ אע"פ שנשתגעו ונשארו חלשות עכ"ז היו באים מלכים להשתדך עמה ולכולם השיבה כנ"ל והבן הנ"ל (היינו בן הבערגר הנ"ל) יושב שם באותו מקום הנ"ל ועשה לעצמו שם מקום לישב בו והיה יושב שם וגם הוא ידע יכל לנגן ויודע

החכמת
 ער פלענט יד דארט באפן פיש ווארן דארט איז גינען ווער גומי פיש איז אים גינען
 או ער זאל דארט איינער לעבן זינע יארן:

און דר קיסר נאך דעם אז עס איז געווען גיטאן גינען דר מושם אין דעם בערערס וון
 און ער איז געווען פאר גינען דעם קאן ער עון אשירודק קאן מיט זיין טאכטער האט
 גען איר אן גינען דעם שידוכים מיט דעם קלף און מיט יענעם מרד און ער האט
 איר גיבאכט אהף אז ווי דר סדר איז און זי איז דארט גינען און זי האט זיך גענוסן
 פאנים שררות מעכטיר זיי ואלדן מיט איר זיין און זי קענט שפילן און פלי שיר אזו ווא
 ווער סדר איז און וואס גען האט איר געזעט שידוכים האט זי ארץ גענומען ווא
 ער זאל אריין קוקן דר וואס ער וויל זי געבן און זי האט ווער וואל געקענט ווער זיינע
 דער מיט גרום תבנה און זי האט גיבאכט מיט מלכות איין ארם וואס ער זאל איר
 קען און דעם ארם דעם דר וואס ער וויל זי געבן און ער זאל זיך שטעלן אגען
 איר און ער זאל ריידן אשיר דעם דר פון דעם ארם גען גינען מלכים זיך מלכות זיין
 און זי זענען איר גינען און דעם ארם און זי האבן געזעט איינליכער זיין שיר האט זי
 אשיר צום גינען אשיר אשיר אירע פאנים און מיט אשיר און מיט דעם ארם און
 אשיר האט זי זען איר קער גינען האט זי אלעין גענומען און הייד פון דעם ארם
 און צו אשיר האט זי זען איר נאך געזעט גינען האט זי זיך אלעין ארם גינען פנים
 און פנים און זי האט אים גענומען אשיר מיט דעם ארם און צו ארם האט זי אלעין
 אים גיבאכט צום סוף זי וואס זיין גינען איר גינען דר גינען איר גינען און עס האט
 קינד גיט פאר שטאנן וואס זי גינען און אז זי האט ארם גינען איר פנים קענט קען
 אשיר פארן מלכות גרום זיינען אשיר זענען גינען חלשות און אשיר זענען מלכות
 גינען מלכות חלשות אהבה מלכות איר גרום זיינען קיט וואס עס איז ווער הייד גינען
 און פון דעם ווען פארם האשע זי זענען מלכות גינען און זענען גינען חלשות
 קענען מלכים קענען אז זי זאלן זיך מלכות זיין מיט איר און זי האט זיך אשיר אז

גינען דעם כ"ד:

מעשה מבערגר והעני

הכח השיר וזה בודד לו עצים שראויים לעשות כהם כלי שיר ועשה לעצמו כלי שיר ומגנדין של היות עשה לו ניסין שקורין (סטרנינים) והיה סגנון ומשורר לעצמו וזה לוקח הכתב שהיה לו ששלחה לו הבת הקיסר הנ"ל והיה כשורר וסגנון וזכר כל המאורעות שהיו לו ואיך אביו היה בערגר וכו' ועתה נשלך לבאן והלך ולקח הכתב הנ"ל ועשה לו סימן באילן אחד ועשה שם מקום ומכין שם הכתב הנ"ל וישב שם איהו זמן פעם אחד היה רוח סערה גדולה ושבר כל האילנות שהיו עומדים שם ולא היה יכול להכיר האילן ששם שם הכתב כי בעוד שהיו עומדים היה לו סימן להכיר ונכשו שגפלו נתערב תוארין בין האילנות שהיו שם הרבה מאד ולא היה יכול להכיר האילן והוא א"א לבקוע כל האילנות לחפש הכתב כי היו רבים מאד והיה בוכה ומצטער על זה מאד כצד וראה שאם ישב כאן בוודאי ישתגע מנדול הצער שהיה קשה עליו מאד ונתחייב שמוכרח לילך להלן ויעבור עליו מה כי בל"ז הוא כסוכן מאד מנדול הצער כנ"ל. ולקח לו בש" ופירות בתוך שקו וילך באשר ילך. ועשה לעצמו סימנים באותו המקום שיצא משם והיה הדרך ער שבא אל ישוב ושאל איהו סדינה היא זאת השיבו לו ושאל אם נשמע כאן מאותו הקיסר הנ"ל השיבו לו הן ושאל אם נשמע כאן כבתו היפה תואר השיבו לו הן אך שא"א להשתדך עמה כנ"ל ונתחייב ברעתו מאד שא"א לו לכא לשם והלך אל המלך של אותו המדינה וסופר לו כל לבו ושהוא החתן שלה ובשבילו אינה רוצה להשתדך עם אחר ומאחר שא"א לבא לשם בכך הוא סופר לו כל הסימנים שבידו והיינו ה' סימנים הנ"ל ושאותו המלך ילך לשם וישתדך עמה וכו'

את ד' זון פון דעם בערגר איז ווי דאָרט גייען און דעם אָרט. און ער האָט אױף גייענעם גייען און האָבט דאָסיר האָט ער זיך אױס גייען דאָסיר וואָס קען קאָן דרום באַקן פֿאַר וואָס קען שפּיט און ווי אַת ער האָט זיך גיבאָקט פֿאַר שיר און פון די גייערן פון די חיות האָט ער גיבאָקט ספּראַנג און ער פֿעקט זיך צו שפּילן און ער פֿעקט נעסן דאָס פֿתח וואָס ער האָט גיבאָקט וואָס זי האָט אױס גייענעם דעקאָקט און ער איז גייען אין ד' שפּיט און ער האָט זיך גייען און גייענעם און ער האָט זיך דער פֿאַנגט וואָס מיט אױס האָט זיך אױפֿר גיפּאָן און ווי ד' פֿאַקט איז גייען אפּגעגריי און היינט איז ער אַקער פֿאַר גאָרפֿין גייען און ער האָט זיך גיבאָקט אַקסין אין אַבוס און ער האָט דאָרט אין דעם בױס גיבאָקט אין אָרט און האָט דאָרט דאָס פֿאַב פֿאַבאָקט און ער איז דאָרט גייען אַקסין. אַכאַר איז גייען אַנזוכר שטאַרם ווינט און ער האָט צו פֿאַקט אַרױס בײַער וואָס זי גען דאָרט גייענעם און ער גייעט גיבאָקט ד' קענען דעם בױס וואָס ער האָט דאָרט פֿאַבאָקט דאָס פֿתח וואָרן דער בױס איז פֿאַר מילשט גייען און ער איז גייען בײַער וואָס איז דאָרט גייען. ווער פֿיל דאָס ער שוין גיט גייענעם ד' קענען דעם בױס האָט ער גייען גייענעם און ער האָט זיך גייען קענען און ער האָט פֿאַר שטאַנג און ער וועט דאָס וועט ער בױדאָ קשונע ווערן כחמט נחם צער האָט ער זיך מילשט גייען ער בױס אונזען גיין ווייכר. אַת וואָס עס וועט זיך שוין מיט אױס קאָן דאָס זיך קאָן ער האָט זיך גייען פֿאַר אַת פֿירדאָ אין אַזאָק אַרױן און ער האָט זיך גיבאָקט ספּאָנג אין דעם אָרט וואָס ער איז פון דאָרט אונזען גייענעם און ער איז גייענעם בױס ער איז גייענעם צו אױן ישוב דאָס ער גייענעם אױב קען הערס דאָס פון דעם גייער דע"ל האָט קען אױס גייענעם אַת. האָט ער גייענעם אױב קען הערס דאָס פון זיין מאָקט ד' יפֿת וואָר האָט קען אױס גייענעם יא. עס קאָן זיך קייער מיט אױר גיט פֿאַרדן זיין וואָר זי ווייך בײַנס גיט האָט ער זיך מילשט גייען פֿאַר ער קאָן שוין אױס גייענעם און ער איז גייענעם צום פֿאַר פון ד' בױדאָ אַת דאָס אױס און ד' גייענעם נאָר זיין האָרן און און ער איז אױר דאָן און אױפֿר אױס ווייך זיין אַנזוכר שידוך גיט און מילשט ער קאָן אַזאָן גייענעם דרום גיט ער אַפֿ אַלץ ספּאָנג וואָס ער האָט צו דעם בױס דענען זי ווען וואָסירן גייען אַת ד' פֿאַר וואָר זיין אַת וועט ער זיך פֿאַרדן זיין

ולו יתן סעות בעד זה והכיר המלך שדבריו כנים כי איא לבדות זאת מן הלב והוסב
 הדבר בעיניו אך נתישב אם יביא אותה לכאן ואותו הבדער יהיה פה אך הדבר טוב
 לפניו ולהורגו קשה בעיניו כי מדוע יהרג על הטובה שעשה לו בכך נתישב לשלחו למרחוק
 ר' פרסאות וחרה הדבר מאד בעיני הבן הגיל על אשר הוא משלחו בעד מוכה כזו
 שעשה לו והלך שם אל מלך אחר גיל וסופר לו גיל כגיל ומסר כל הסימנים ולהשני
 הוסיף סימן יותר וצוה עליו וזרזו שיסע תיכף אולי יוכל להקדים את חבריו וגם אפי' אם
 לא יקדימו יש לו סימן יותר מחבריו והשני נתישב גיל כגיל כמו הראשון ושלה גיל
 את אותו הבן למרחוק ר' פרסאות וחרה לו גיל מאד וילך אל השלישי והשלישי מסר
 עוד סימנים כוכבקים ביותר. וילך ויסע תיכף המלך הראשון הגיל ובא לשם למקום בת
 הקיסר הגיל ועשה לו שיר ונעץ בתוך השיר ע"פ החכמה זו כל אותן המקומות הדיינו
 היו עדים הגיל אך ע"פ השיר נודע לו שלא סדרם כסדר את המקומות הגיל כי כן
 הגיע לו ע"פ הכמת השיר למשל הוא הי' צריך לאמר בראשונה הסימן מהבור ואח"כ
 הסימן מהמקום והפך את דבריו כי כן הי' לו ע"פ דרך הכמת השיר והמלך בא על
 המקום הזה כי כן היה אשר כל מי אשר רצה לשרף עמה הי' מוכרח לבוא במקום הזה
 ולאמר השיר בחכמה כגיל וכשהוא שמעה המקומות היינו השבעה סימנים מהסימנות
 המתולאים היה בעיניו חידוש נפלא ונכרה ברעתה כי זה הוא החתן שלה אך כי
 קשה היה לה מדוע לא אומר הסימנים כסדר עכ"ז חשבה אולי נתחכמו ע"י
 חכמת השיר ולכן כתבה לו כי היא נהרצית לשודך עמו ויהי שם שכתה ורעה גרול כי
 דמית תואר כצאה ויוונה והתחילו להכין צרכי התנונה בין כה וכה בא גם המלך השני
 אשר

כיס איר אונ אים זאל ער געפין געלט דר פאר דאס דר כנה דר קענט או וינע רייד
 זענן אמת ווארן קען כאן זיך אויזנס גיט אים פראכטן פון דעם הארץ איז די נאך דעם
 מנה געפעלן נאר דר מנה האט זיך מיישט געווען אז ער וועט דא פראגען אהער אונ
 דר פאר וועט דא זיין איז זיך פאר אים גיט גוט זאל ער אים הרגען האט ער גיט געוואקט
 טאן קען האט זיך דר מנה מיישט געווען ער וועט אים פאר שיקן איה צוויי הונדערט
 פייד ווייט האט עס דעם פאר זייער פאר דאסין נאך וואס ער פאר שיקט אים פאר
 אזו אמובה ווי ער האט אים גיטאן אז ער גיטאן צו אים אנדערן מנה אונ האט אים אויך
 אז דר צייקט אונ האט אים כוכר געווען צולי סיכנים אונ צו דעם אנדערן האט ער
 נאך מוכף געווען מער אסין אונ ער האט אים גיהייסן ער זאל הייבן פארין פארקערט
 ער קענען יענים מנה איבער גאנץ פרי ער זאל פריער קומן אהין אונ אפילו אז ער וועט
 גיט פריער קומן האט ער זיך איבער אסין מער פון דעם ערשטן אונ דר אנדערער האט
 זיך מיישט געווען אז עס איז פאר אים גיט גוט אז דר פאר זאל דא זיין האט דר אנדערער
 מנה אים אויך פאר שיקט איה צוויי הונדערט פייד ווייט האט עס אים ווייט ווייט פאר
 דאסין אז ער גיטאן ווייט צום דריטן מנה אונ צו דעם דריטן האט ער נאך מער
 סיכנים גיטאן ווייט גוטע סיכנים האט זיך אויך גיהייבן דר ערשטער מנה אונ איז גיטאן
 אהין הייבן אונ איז אהין גיטאן צו דעם ארשטן פון דר פראכטן הגיל דהיינו די יפת תואר
 אונ דר מנה האט זיך גיטאן אשד אונ האט אים געוועזן אין דעם שיר מיט תכנה דא
 אלע ערשט דהיינו די זיבן זדות הגיל אבר ווערדיק דר תכנה פון דעם שיר מיט תכנה דא
 אונ גיטאן דא זיבן ערשט גיט כסדר לכפול ער האט פראדאקט צו זאגן פריער דעם
 גרוב אונ דר נאך די מנה וסר אונ ער האט פאר קערט גיטאן ווארן עס איז אים אז
 אים גיטאן ער פיר תכנת השיר אונ דר מנה איז ארשט גיטאן איה דעם ארשט וואס וועט
 עס האט זיך גיטאן קשרד זיין מיט איר האט גיטאן איה דעם ארשט ארשט קענען אונ
 זאגן אשיר מיט תכנה כגיל אונ ער האט גיטאן זיך ליד ווי דר האט דר געט די ערשט
 דהיינו די זיבן איינציג וואס איז ביי איר אויך דריט געווען איינציג גיטאן אז דאס
 איז פריער איר ריין נאר דעם איז איר קשה געווען פאר וואס ער זאגט זיין גיט כסדר

אשר שלחו הבחור ומסר לו ג"כ הסימנים ומלכד הסימנים מסר לו עוד סימן כנ"ל ואמר לו האנשים כי כבר התחתנה עם מלך אחד והוא לא פנה לרבריהם באשר יש לו סימן נוסף על הסימנים הראשונים ויבוא המלך השני על המקום ההוא ויטור שם בשורו כל הסימנים כסדר והוסיף גם הסימן האחר אשר ה' לו יותר ותשאל אותו מאין ידע הראשון הסימנים והוא ה' סתירא לומר לפניו האמת כי הבחור הנזר להם פ' יגלה תרמיתם ואמר כי אינו יודע מאין יודע המלך הראשון ויהי לפלא בעיניה והשתובסה ולא היתה יודעת מה לחשוב כאין יודעים המה את הסימנים ותנמור בדעתה כי השני הוא התמן שלה לאשר כי אמר כסדר הסימנים והוסיף עוד סימן אולם חשבה אולי האמת עם הראשון והסימנים אשר לא אמר כסדר הוא כי כן דרך השיר ותתהפך בתחבולתה וגמרה בדעתה כבלי לשדך אף עם אחד מהם והבחור בן הבערנר לאשר כי נשלח מהמדינה גם ע"י מלך השני הרה לו מאד ע"י ויך גם להמלך השלישי ויספר לו את כל המעשה וכל לבבו והוסיף לו עוד סימנים טובהקים וסיפר לו איך כי ה' לו כתב ועליו ה' סמור כל המקומות היינו השבעה מימות המחוללים לכן יען את המלך השלישי אשר גם הוא יצייר על השיר את כל המקומות ויראה לה וגם המלך השלישי ה' סתירא מהבחור וישלחהו עוד יותר מסאתים פרסאות הלאה והוא הלך לעיר בת המלך ואמר לו אנשי העיר כי כבר באו שני מלכים קודם ויען להם אעפ"כ ויכל להיות כי תבחר בו והעולם לא ידעו סיבת הדבר ויבוא גם השלישי ויטור שורו עם כל הסימנים הטובים

ג'ימך פון דעקסט וועגן פארט האט זי זיך גיטראכט אפער מחבת דר חכמה פון דעם שיר איז אים אויס גיקומן דר פיר איז ביי איר גיבליבן אין הארץ אז דאס איז ער ארצין האט זי אים אפ גישריבן אז זיז איז זיך גיפונד מיט אים איז גיווארין אגרום שכתה אונ אנעש באשר די יפת תואר האט זיך שון גיפונד אשירוד אונ מען האט זיך שון גינעקט אוף דר דהונה דר ווייז קומט אן דר אנדער דרייט דר אנדערער מלך וואס אים האט אוף דר בורר אום גינאגט אזי סימנים אונ נאך מער אסיקן כנ"ל אונ דר אנדערד איז אוף גילאפן אהין האט מען אים גינאגט אז זיז האט שון אשירוד גיטאן אונ ער האט דרייז גיט גיקומט אונ ער האט גינאגט פון דעקסט וועגן פארט האט ער אפער אנאך וואס ער וועט איר זאגן וואס ער וועט גיבליבן פועלן איז ער גיקומן דרייט דר אנדערד מלך אונ האט גינאגט זיין שיר אונ דר אנדערד האט שון כסדר גיווען די אלע ערשיר כסדר אונ דר צו האט ער גינעקט נאך מער אסיקן האט זי אים גינעקט פון וואגט ווייס דר ערשטער זאג ער זאגן דעם אמת איז זיך פאר אים גיט גוט. דרייט דר אנדערד האט זיך גיטראכט ער קאן איר גיט זאגן דעם אמת אז דר בורר האט דעם ערשטן אים גינאגט ווארין דאס טווג זיך אים גיליט אז זי זאג דאס וויסן האט ער איר גינעקט ערשט ער ווייטט גיט. פון וואגט דר ערשטער האט גיוויטט די סימנים איז ביי איר דאס אווירד הירוש גיווען אונ זיז איז גיבליבן שטיין פאר טימקט וואך דר ערשטער האט זיך אוף אים דר צווייט דר איר ערשט אונ פון וואגט זאג אפגעטש וויסן די סימנים גיליט פון דעקסט וועגן פארט איז איר גיפעלן אז דר אנדערד זאל זיין איר תמן וואך זי האט גיוועהן אז ער האט דר צווייט כסדר אונ דר צו נאך אסיקן מער אונ דר ערשט אפער איז דאס אים אים גיט דאך דר חכמה פון דעם שיר וואס ער האט דר כאנט דר ערשט נאר זי איז שון גיבליבן שטיין בלוסר זי האט זיך שון קיין עצה גיט גיקאנט געבן איז זי גיבליבן שטיין אונ האט שון מיט קינעם גיט גינאגט זיך כשהה זיין אונ דר בורר דרייט דעם בערגים וזן ווא דר אנדערד מלך האט אים פאר שיקט האט עס אים וויירד ווער פאר דראסן איז ער גינאגט צום דריטן אונ האט אים אוף דר צווייט נאר די גאנצע מעשה כנ"ל אונ ער האט אים נאך מער סימנים גינאגט ווער גוט סימנים אונ פאר דעם דריטן האט ער אום גינעט נאר ויין הארץ באשר ער האט גינאגט אמת וואס אוף דעם כתב איז גיווען אום גינאגט די אלע ערשיר דרייט די זיך אירלי וואסין כנ"ל זאל ער זיך אויך אים כאטין אוף אפאפיר

הטובים יותר מהשנים הראשונים וירא את הכתב אשר בו סנייד כל המקומות וכראות
היפת תואר' את הכתב ותתחלחל ותבהל מאד ואח"כ גמרה בדעתה כי לא תאמין לשום
אדם אשר לא יהי' בידו הכתב אשר כתבה בכתב ידה ממש ואח"כ נתיישב הבחור בן
הבערגר עד ככה אצטער וכל אחד ישלחני למקום אחר רחוק ויתיישב לילך בעיניו אל
מקום היפת רואר ויאמר כי יש לו דבר אשר בוודאי יפעול על לבבה שתחק אותו לחתן
וילך ויסע עד כי בא לשם ויאמר לפניו שירו ויוסיף עוד סיכנים טובים אמיתים גם זכר אותה
כי ביטי נעוריהם למדה עמו בחדר אחד ויספר עוד לפניו כי הוא סיפר להשלישה מלכים והוא
מסר להם כל הכספים אשר הביאו לה גם סיפר לה כי כתב ידה אשר נתנה לו מסמן
באילן אחד במדבר אשר ישב שם וסיפר לה את כל אשר עבר עליו מאז ועד עתה
אולם לאשר כי גם המלכים נתנו כל אחד טעמו מפני כה לא הביאו לה כתב ידה לכן
לא דעתה להאמין גם להבחור כי לא הי' לה באפשרי להביר אותו אם האמת אתו כי
זמן רב עבר ביניהם ותגמר בדעתה לבלי להאמין לשום איש עד יבוא האיש אשר יש
בידו כתב ידה כמש והבחור בן הבערגר בראותו כי לא תאמין לו נפלה אימה בלבבו

מן

די אקע ערשטער אונ זאג איר פֿרעגן אונ דר דרייטער מֿדק האט אונ פאר שיקט דעם פֿתור
נאך ווייטער צוויי הענדערט פֿייל אונ דר דרייטער אונ אונ גילאפֿן אהין אונ איז אַזין גיקוקן
האט מען אים גיזאגט אז עס איז שוין דא די צוויי דהיינו די צוויי קלבים הנד האט ער
גיקוקט פֿון דעקס וועגן פֿארט וואָן ער האט אזו צוואַך וואָס ער וועט פֿונדא פֿועלן
אונ די וועקט האט נאר נישט גיקוקט פֿאר וואָס זי וויל די דאָזיג פֿעקיר אַינער אַנדרי אונ
דר דרייטער אונ אונ גיקוקן אונ האט גיזאגט זיך שיר קיט וויער וואָזלי סיכנים פֿעקיר
שיכנים פֿון די ערשטע אונ ער האט גיזאגט דאס פֿתב דהיינו וואָס ער האט זיך אַזין נאך
גיקוקט די ערשטער מיט די אקע ערשטער אונ גיזאגט איז זי וויער גבֿהר גיזאגט פֿלוקר דער
שטאָל אונ פֿאר טויזנט נאָר זי האט שוין נישט גיקוקט מאָן גיזי שיש זאך מֿחֿבֿת אונ
דעם ערשטען האט זי זיך אונ גיזאגט אז דאס איז ער אַזין אונ נאך דעם אונ דעם
אַנְדֿערן אַיבֿר דעם האט זי גיזאגט אז וואָס וועט שוין נישט גיזאגט ביז מען וועט איר פֿרעגן
איר אַזיגן פֿתב אַזיגן דר נאך האט זיך מֿיִשֿבֿ גיזען דר פֿתור דהיינו דעם פֿעקירט זי
זי ווי זאגט וועט מען עס אים אַזין פֿאר שיקט ווייטער האט ער זיך מֿיִשֿבֿ גיזען ער אַזין
וועט זיך דאָזיג אַזיגן דהיינו צו דר פֿתב פֿיסקר טאָכר וועט ער פֿוילן אונ ער איז גיזאגט
אונ גיזאגט ביז ער איז אַזין גיקוקן אונ האט גיזאגט ער האט גיזאגט וואָס ער וועט
פֿונדא פֿועלן אונ ער איז גיקוקן אונ האט גיזאגט זיין שיר אונ ער האט גיזאגט נאך כֿער
סיכנים וויער נאָר סיכנים אונ ער האט זי דר כאָנט אונ ער האט קיט איר אין אַזין חֿדר
גיקוקט אונ נאך אַנְדֿערן סיכנים אונ ער האט איר אַזין אונ דר צייקט אונ ער האט
גיקוקט די קלבים הנד אונ אז ער האט פֿהאָקט דאס פֿתב אין אַבֿוס אונ אַלדֿינג וואָס
מיט אים האט זיך אַיבֿר גיזאגט אַזיגן זי האט דרוף נאָר נישט גיקוקט אונ די גֿרֿשֿטי דרי
קלבים האָבֿן פֿונדא אונ גיזאגט זאָגן עפֿים פֿעקיס פֿאר וואָס זי האָבֿן נישט דאס פֿתב
אונ צו דר קענט אים אונ פֿונדא נישט מֿיגֿלד וואָן עס איז שוין אַוועק גיזאגט אַזאָגט
זיט אונ זי האט שוין אים גיזאגט קוקען אונ גיזאגט שוים סיכנים ביז מען וועט איר פֿרעגן
דאס פֿתב פֿון איר האָנט אַזיגן וואָן אונ דעם ערשטען האט זי זיך אונ גיזאגט אז דאס
איז ער פֿונדא אונ אַז אונ אונ דעם אַזיגן וואָן אַיבֿר דעם האט דא שוין נישט גיזאגט קיין שוים
סיכנים וואָר אונ דר פֿתור דהיינו דעם פֿעקירט זיך דאס זיך מֿיִשֿבֿ גיזען ער קיט
דא שוידות נישט כאָבֿן מֿיִדֿער צו קאן דא נישט וואָן וואָן טאָכר וועט מען גיזאגט אז ער
איז דא וועט אים דר מֿיִדֿער פֿתבֿיג כֿנ"ל האט ער זיך מֿיִשֿבֿ גיזען ער וועט זיך וויער
אונ קערן צו זיך אַזיגן אַזיגן דר כֿיִדֿער אַזיגן וואָס ער איז פֿרעגט דאָרס גיזען אונ דאָרס
וועט ער אַיבֿר לעבן זייער אַזיגן אונ ער איז גיזאגט אונ גיזאגט פֿתבֿיג ער זאג קוקען צו

פן ידע להסלק כי הוא בעירו ויצוה לחרוג אותו כנ"ל וינכור בדעתו לחזור למקו
להסביר אשר היה לבו מקודם וילך ויבטע ויבוא וישב שם במדבר ויבלה שם ימי
כפי שערך בדעתו חיות האדם בעוה"ו וחקר בדעתו שטוב לבלות כאן ימי וישב
ואכל וכו' :

ועל הים ה' רוצה הרוצח שמע שנמצא יפת בעולם וחשב לתופסה אף שה
לא היה צריך אותה כי ה' סרים אך חשק לתפסה כרו למכור' לאיזה כלך וי
בעדה הון רב ותתחיל להשתדל פזה הרוצח הוא מופקר והפקיר עצמו אם יפעול יב
זאם לאו לאו ומה יפסיד כי הוא מוכר כדרך הרוצח והלך הרוצח וקנה סמורות רב
מאר מאר ריבוי מופלג מאר גם עשה צפרים של זהב והיו נעשים באומנות שנרמה ש
חיים כמש (נאמיערליך) גם עשה שבלים של זהב והיו הצפרים עומדים על השבל
וחיו ה' בעצמן נרמה לחירוש שהצפרים עומדים על שבלים ואין השבלים נשברים
היו צפרים גדולים (ע"כ ה' חירוש) גם עשה בתחבולות שנרמה שהם כנגנים ואחת ה
מכה ומקשקשת בלשונה שקורין (ניקאקט) ואחת היזה מצלצלת בפיה עק'
(נישווישטשט) ואחת דתה מוכרת והכל ה' בו תחבול' שהיו בני אדם עומדים
בתוך חרר שה' על הספינה מאחורי הצפרים ועשו כל הנ"ל אותן הבני אדם ונר
שהצפרים בעצמן כנגנים כי היו עשויים עם (דראמן) באומנות עד שנרמה שהם בע
עושין כל הנ"ל ונסע הרוצח עם כל הנ"ל למדינה שהיה שם בת הקיסר הנ"ל ובא א
העיר שהיתה שם ועמד עם ספינתו בים ושלשל האנקיריש ועכבה שקורין (ניאנקיר
וריסה

יד סדךר און ער איז אהין גיקומן צו דר סדךר רביג דר ווייל ווי דאס האט זיך א
גיקאן דר ווייל גענין אונעם גינאנגן ווער אפאד יאן אונ ביי דעם פחדר איז גיפריג
אין דער דיעה אז ער זאל דארט אונעם זיין אין דער סדךר אונ ער זאל דארט איין
קעבן ווינע יאן ווערליג ווי ער האט אפ גישאצט דאס גאנצי קעבן פון דעם קענען
אוף דר וועלט איז ביי אים אפ גיקלערט גינאן אין וויין דעה אז עס איז גוט דא אין
סדךר איינער צו קעבן ווינע יאן אונ ער איז דארט גיעסן אונ האט גיעסן פון
פירות וכו' כנ"ל :

און און דעם גם איז גינען צוצאן און דר רוצח האט גיקערט אז עס גיפיקט זיך אזו א
תוצא און דער קעמט האט ער גיקאמט זי און האפן האטשע ער האט זי גימ
האן ער איז גינען אפריס נאר ער האט גיקאמט זי האפן פרי ער זאל קענען זא פון
צו איין פקד און דר רוצח האט אן גיזעפן זיך צו פארן אין דר נאך און צוצאן איז ד
אמפער האט ער זיך ספדיר גינען וועט ער פולין פולין און גיט גיט וואס וועט
דא איין שפעט און דר רוצח איז גינאנגן און האט אן גיקעמט ווער אפאד סתור
משתה פון און ער האט גימאכט גיקדני פייגליך און ווי גענין גימאכט גיקאמט
מקאמט אז מען האט גימיינט זיי קעבן ווי גענין גינען פונקט אזו ווי קעברני פונק
ווער האט ער גימאכט גיקדני וואנגן און די פייגלי ווענין גישאמט און די וואנגן און
איינ איז גינען אחרוש וואס די פייגלי שטייט און די וואנגן און די וואנגן ווערן
צו פראן און ער האט ווער גימאכט מקאמט אז עס האט זיך גימאכט די פייגלי קעמ
אייני האט גימאכט אייני האט גישווישטשט און אייני האט גינען און דאס איז גי
אין סט העבמות ווארן קענעןשין ווען דארטן גישאמט אין אחרד וואס עס איז גי
אקער די פייגלי און די קענעןשין האבן דאס און גישאן און עס האט זיך גימאכט
די פייגלי און שפילן און דר רוצח איז גינאנגן סט דעם אלייטן צו דר סדינה ו
די פת היסר און דארט גינען און ער האט זיך אקער גישעלט סט זיך שוף און
די שוף גימאכט און ער האט זיך גימאכט פאר איין גרוסן סוד פקענט סען ארין
צו אים קען נאך ביי אים קופן סמורות פיקער און ער איז דארט גישאמט און אפאד
די נאך ווייטער און סען האט און גימאכט ווער שיינע סמורות וואס סען האט

ידעה עצמו לסוחר גדול והיו נבונים ובאים שם לקנות אצלו סחורות רבות יקרות ועמד
 שם איזה זמן רבע שנה ויותר והיו נושאים ממנו סחורות יפות שקנו אצלו והשקה גם
 בת הקיסר לקנות סחור' כסנו ושלח' אליו שישא סחור' אצלה ושלח לה שאינו צריך
 לה לשאת סחורה לבית הקנה אע"פ שהוא בת הקיסר וסי' שצריך סחורה יבא אצלו
 ולסוחר אין מי שיכירה אותו על זה ויושבה עצמה בת הקיסר' שתלך אצלו ודרכ' ה'י'
 כשהלכה בשוק היתה תולה מסכת על פני' כדי שלא יסתכלו בה כי יוכלו בני אדם
 ליעול וכו' מסכת יס' כנ"ל ע"כ היתה מכסה פניה כנ"ל והלכ' בת הקיסר וכסתה פניה
 ולקחה רעות' עמה וחל שקורין (וואך) הלך אחריה ובאת' אל הסוחר הנ"ל (היינו הרוצח
 שנרמס לסוחר) וקנתה שם סחורות אצלו והלכה לה ואס' לה הסוחר אם תבא עוד
 הפעם אראה לך עוד דברים יפים מזה שהם נפלאים מאד ושבה לבית'. שוב פעם
 אחריה באתה וקנתה והלכה לה ועמד שם (הרוצח הוזה) איזה זמן בתוך כך נעשית (הבת
 קיסר הנ"ל) רגילה אצלו נכנסת ויוצאת. פ"א באתה אצלו והלך ופתח לה החדר שהיו
 עומדים שם הציפרים של זהב וכו' וראתה שהוא חדוש נפלא ורצו גם האחרים היינו
 הידל ליכנס ואמר לא לא זה אינו סראה לשום אדם רק אליך שאתה בת הקיסר אבל
 לאחרים אינו רוצה כלל ונכנסה היא בעצמה והלך גם הוא אל החדר ונעל הדלת ועשה
 בששום שלקח שק והניח' בע"כ בתוך השק ופשט מסנה מלבושיה והלבישם את מאסראם
 אחד וכיסה פניו ורחשו לחוץ ואמר לו לך והמאסראם הוזה הוא אינו יודע כלל מה נעשה
 עמו ותיכף יצא לחוץ ופניו מכוסה והחיל לא ידעו והתחילו לילך עמו סדכ כסדוסה

אם ניקטם האם די בת קייסר צו אים גישקט אז ער זאג צו זאיר קראגן כחורה ראם
 ער צו איר אפ גישקט האסטיי וי אז אקייסרע מאכטער ווער עס באראקא סחורה זאג
 צו אים קיפן אונ אסתר קעגן קייסר גיט גייסן דרויף האם זי די בת קיסר קיפן קיפן גיט
 וועט צו אים גיין אונ האם זיך דאס פנים פאר האנגן אונ וי האם קיט זיך גיטמן איר
 פאנים אונ אונאך איז איר נאך גיטאנגן אונ וי אזי ניקטן צו דעם סוחר אונ זיא האם
 ביי אים ניקטם סחורות אונ וי אזי זיך אונקע גיטאנגן האם ער איר גיטאם אז די וועסט
 נאך אפאל קיפן וועל איך דיר ווייזן נאך שעניר נאכן דך פון זייער וואלד נאכן אונ וי
 האם זיך אונ ניקטם אהיים דך נאך איז וי ויידר אפאל ניקטן אונ האם ניקטם ביי אים
 סחורה אונ איז ויידער אהיים גיטאנגן אונ דך דאס איז דאס גישקטאנג אצום דער ווייל
 אז די בת קיסר שוין גיוואלט גיווארן ביי אים צו גיין וי פקעטן אפס צו אים אריין צו
 גיין אפאל אז וי צו אים ניקטן איז ער גיטאנגן אונ האם איר אף גישקטן דאס דך האם
 דאס וועט גישקטאנג דך ניקטני פייגיל האם דא גיטעקן עס איז זייער אונדך חידוש אונ
 די איינציק קענטשן האם וועט קיט איר גיטעק האפן אויך גיוואלט אריין גיין אין דעם
 דך האם ער גיטאם גיין דאס ווייז איך גיט קיין שום קענטשן נאך דיר ווייל די גיט
 דעם קייסרע מאכטער אפער פאר אנדערע וויל איך דאס נאך גיט ווייזן איז וי אריין אריין
 אריין גיטאנגן איז ער אויך אריין גיטאנגן אין דעם דך אריין אונ ער האם פאר ש'אפן
 די סיד אונ האם גיטמן אונאך אונ האם וי קיט גיטאנד אריין גיטמן אז נאך אריין אונ
 ער האם פון איר אראם גיטמן אזי איר קיייד אונ ער האם אן גיטאן די קיייד אפאלאס
 אונ ער האם אים פאר האנגן דאס פנים אונ האם אים ארס גישקטאם אונ ער האם צו
 אים גיטאם גי אונ דך מאכטאם ווייטם נאך גיט האם קיט אים סוס זיך אונ ויפא וויא
 ער איז ארס גיטאנגן אונ דאס פנים איז אים גיטעקן פאר האנגן די וואך האם גישקט גיטאם
 דאפן די אן גיטאם קיט אים צו גיין ויפא וויא האפן גיטאם אונ האם איז דאס בת
 קייסר אונ דך מאכטאם איז גיטאנגן קיט דעם דך וי די האפן אים גיטאם אונ ער
 דאס נאך גיט גיטאם וי ער איז אן דער וועלט ביי ער איז גיטקען אן דעם דך אריין
 וואס די בת קייסר איז דאס גיטעקן האם קען אים אפ גיטקעם דאס פנים האם קען

להם שזאת הוא הבת קיכר והוא (היינו המאמראם) הולך עם החיל שחולכיהו ולא יד
 איכן הוא כלל עד שבא לשם לחדר שהיתה הבת קיכר וישבת שם וגילו פניו וראו
 ש'רא המאמראם ונעשה רעש גדול (ואת המאמראם שפחו על פניו היטב היטב
 והדפוהו כי הוא אינו חייב כי לא ידע כלל) והרועה לקח את הבת הקיכר ויד
 שבוודאי ירדפו אחריו והלך מן הספינה ושמן עצמו עמה בבור שהיו בו מי נשמים על
 שיעבור הרעש ואת המאמראסין של הספינה צוה שיתקפו ומיד יחתכו האנקירים ויברת
 מיד בי בודאי ירדפו אחריהם ובודאי לא יהיו רובים אל הספינה מחמת הבת קיכר
 שהם סבורים שהיא שם בספינה רק שירדפו אתכם ע"כ תברחו מיד ואם ישינו אתכם
 ישינו מה בזה בדרך הרועה שאינם משגיחין על עצמן כלל וכן ה' שנעשה רע
 ורדפו תיכף אחריהם אך לא מצאוה שם והרועה החביא עצמו עמה בבור של כי נשכח
 והיו כונני' שם וה' מפורר אותה שלא תצוק שלא ישמעו בני אדם וה' אומר לה אם
 מסתרי נפשי בשבילך כרי לתופסך ואם אפשר אותך אין חיי נחשבים אצלי כלום מאד
 לכבר אתה בירי אם אחור ואפסך אותך מיד ותוכנע כמני אין חיי נחשבים אצלי מאד
 כלל ע"כ תחתו צעקה אהנוק אותך מיד ויעבור על מה כי איני שוה בעיני
 כלום ותירא לנפשה כפניו (היינו הבת קיכר היתה יראה לצעוק כפני אימת הרועה
 אח"כ יצא משם עמה והולך אותה בעיר והיו הולכים והולכים ובאו למקום אתר והב
 שגם שם מחפשים והחביא עצמו עוד במקוה וכן יצא משם והלך והחביא עמה עז
 במקום אתר עד שה' מהביא עצמו עמה בכל ה' מקומות שהחביא הבערניר עם אב
 כנ"ל שהם ה' עדים הנ"ל (היינו ז') מיני מים שהם בור ומקוה ומצין וכו' כנ"ל עד אשר
 בא

דר נעמן או דאם איז גאר אפאפאקאם איז גינאקאן דאקט וייער אויפגאר רעש אונ דר
 מאטראם דאם מען אן גינאקאטש גאנגן גוט אין פנים אונ מען האט אים ארום גינאקאטש וייער
 ער איז זיך קיין הייב גיט דארין ער האט גאר גיט גינאקאטש אונ דר רעש האט גינאקא
 בת קיכר אונ ער האט גינאקאטש אונ מען וועט אים פונדאן נאך גאנץ איז ער ארום גינאקא
 פון דר שוף אונ ער האט זיך מיט איר פארהאקטן אין אגרום וואס דאקט איז גינאקא רעש
 וואסר ביי דר רעש וועט איפך גיט אונ די פאטראקטן פון דר שוף האט ער אן גינאקאטש
 זי ווארן תיכף אפ גינאקאטש ווארן שייסן וועט מען פונדאן גיט צו דר שוף ווארן
 זי ווערן זיך גינאקאטש אונ די בת קיכר איז דאקט גאר זי ווערן אייך נאך גאנץ איפך דר
 דאקט איר אגרום תיכף וועט מען אייך האפן וואס איז אזוי ווי דער שיינער איר
 רוצחים זי ווערן זיך פאפאר אונ אזוי איז גינאקאטש עס איז גינאקאטש אגרום רעש אונ
 דאם זי תיכף נאך גינאקאטש גאר מען האט זי דאקט גיט גינאקאטש אונ דער רעש האט זי
 פארהאקטן מיט איר אין אגרום פון רעגן וואסר אונ זי ווערן דאקטן גינאקאטש אונ ער האט
 זי גינאקאטש אונ זי וועט גיט שרייען פרי גינאקאטשן ווארן גיט דר רעגן אונ ער האט
 איר אזוי גינאקאטש איר האב מיך סוף גיט גינאקאטש פון היינט ווערן פרי אייך נאל דר
 באפן אונ אז אייך זאל דיר ווער אן ווערן איז פון רעגן ביי מיר גאר גיט ווערן דר
 זי באקד דר וועט גאר אגרום פון ווער אייך דיר תיכף דר ווארן איפך רעש האט זי
 גיט גינאקאטש דר נאך איז ער ארום גינאקאטש פון דאקט מיט איר אונ האט זי גינאקאטש
 גיט אונ זי ווערן גינאקאטש צו איין ארם אונ דר רעש האט פאר גינאקאטש אונ דאקט זיך
 מען אייך דאם ער זיך מיט איר ווער פארהאקטן אין אגרום אונ דר נאך איז ער פון דאקט
 אונ ארום גינאקאטש אונ איז גינאקאטש צו איין אגרום ארם האט ער זיך דאקט אונ מיט איר
 פארהאקטן אין איין אגרום וואסר אונ אזוי דאם ער זיך מיט איר פארהאקטן ארם כאר
 איין אגרום וואסר ביי ער האט זיך מיט איר פארהאקטן אין די אלץ זיך איינער וואסר
 פאם דר געניר דאם זיך פארהאקטן מיט איר סוף וואס דאם ווערן די זיך ערדע

(אין הלשון מדוקדק כי פעם היא נקראת בלשון זכר ופעם בלשון נקבה) ואחר ש
בת הקיסר מן הקיסר כנ"ל היתה הקיסרית מקוננת ומכה ראשה בכותל על אבירת
והיתה מצערת כדבריו פאר את הקיסר שעל ידי גסותו איבר את הבחור הנ"ל ועתה
בתם (ואסרה) הלא היא היתה כל המול והצלחה שלנו ואבדנו אותה ומה יש לי
דיום והיתה מצערת אותו כאד . ובוודאי גם אליו בעצמו ה' צר מאד עד אבירת
ועוד היתה הקיסרית מצערת ובכעסת אותו מאד ונעשו קטניות וכעסים ביניהם וה'
סדברת לו דברים רעים עד שהבעיה אותו מאד עד אשר אמר לטלחה והושיב דין
ופסקו לטלחה ושלחוהו שקורין (פאר שיקט) . אח"כ ה' הקיסר שולח למלחמה ולא
מצליח והיה תולה הדבר באיזה יעדניראל שבשביל שעשית כך ע"ז אבדת המלח
ושלח אותו אח"כ שלח עוד למלחמה ולא הצליח ושלח עוד יעדניראל (היינו
שיקט) וכן שלח כמה יעדניראל . וראו בני המדינה שעושה דברים זרים בתחלה
הקיסרית אח"כ יעדניראל וישיבו עצמן אפשר להיפך לטלות אחר הקיסרית וא'
ישלחו והקיסרית תנהוג המדינה וכן עשו ושלחו את הקיסר והשיבו את הקיסרית
נהגה המדינה והקיסרית שדחה תיכף להתויר את הבערניר עם אסתר הבערניר והבני
אותן בפלשין שלה . והקיסר כשה' נשלח עכד ובקט מהמלוכים אותו שינחוהו כי אע'
הייתי קיסר שלכם ובודאי עשיתי לכם טובות עתה חנוני נא בזאת הנחתו אותי
כי בוודאי לא אשוב אל המדינה עוד ואין לכם להתוירא הנחתו לי והולך ואח"כ
חפשי ימי חיי שיש לי לחיות והנחתו אותו וה' הולך והולך כ"כ וכ"כ עברו כמה
וה' הולך הקיסר ובא על הים ונשא ג"כ רוחות את המדינה ובא ג"כ אל הסדבר
עד שבא אל המקום שיושבים שם אלו השנים הנ"ל (היינו הבחור בן הבערניר
היפת

דאך אסתר וענן ווי דאךס ביידי געזעסן. און דר נאך ווי די פת. קאך איז אעק גיט
גיווארן פון דעם קיסר דאס די. קיסרתי וויער גיקאנט און דאס ווי. גישקאנן. קאפ
דר וואנט און דעם וואס איר טאכטיר איז פאר פאלק גיווארן און ויא דאס דעם
ווער גיעסן מיט ביידי וי דאס צו אים גיזאנט און דין גילדות האקט דעם דער
גיבאכס און היינט איז אונזר טאכטיר פאר דורן גיווארן און וי דאס גיוואנט וי און
גיווען נאר אונזר מלך און נאר אונזר העלחה היינט דאפין ביר וי פאר דורן וואס איז
שון גיבליקן היינט און אים אליין איז ווי דער פאלק און וויער ביטער גיווען דאס וואס
טאכטיר איז פאר פאלק גיווארן און עס איז גיווארן גרוסע קריג און עס זינען
און וי קלענט אים היידן דברים דעם ביר וי דאס אים וויער דער גערינט ביר ער
גיווענט דעם און איר האבן ווי גיפסקות אז קען נאך וי פאר שיקן דאס קען וי
שיקט דר נאך דאס דר. קיסר גישקט אין דר מלחמה אריין און ער דאס גיט פאר
גיווען דאס ער דאס אן גיבאנן אין אעניבאל ווייל דו האבט און גיטאן דרייזר דאס
אן גיווארן דר מלחמה דאס ער דעם יעדניראל פאר שיקט דער נאך דאס ער ווי
גישקט אין דר מלחמה אריין און דאס וויער גיט מצליח גיווען דאס ער וויער
שיקט יעדניראל און און דאס ער פאר שיקט פאר יעדניראל דאס דאס מדינה גיט
אז ער מוט וויער זאכן פרעגער. דאס ער פאר שיקט די. קיסרתי דר נאך יעדניראל
ווי דו מדינה גיווען טאכטיר פאר קעטן קען נאך שיקן נאך דר. קיסרתי און אים זאך
פאר שיקן און די. קיסרתי זאך פירן די מדינה האבן גי און גיטאן און דאס דעם
פאר שיקט און די. קיסרתי האבן ווי צו ריט גיטאן און וי דאס גיפסקות די מדינה
די. קיסרתי דאס היינט גישקט אז קען זאך וויער צו ריט גיטאן דעם בערניר מיט
זיב וואס דר. קיסר דאס ווי בשקיע גיווען און דאס ווי גיבאכס פאר ארייני בייט און
דאס ווי צריין גיטאן אין איר פאלאצן. און דר. קיסר ווי ער איז פאר שיקט גיווארן

פת תואר שלבושה בבגדי זכר כנ"ל ולא הכירו זה את זה כי כבר נתגדל הקיסר
שעור וכובר עברו כמה שנים וכן הם ג"כ כבר נתגדלו בשערות כנ"ל ושאלו אותו
באת לכאן השיב להם ע"י מוחר וכו' וכן הם השיבו לו וכו' . וישבו שם אלו
יחד והיו אוכלים ושוחים כנ"ל והיו מנגנים בכלי שיר כי כולם היו יכולים לנגן כי
קטר וכן הם יכלו ג"כ לנגן כנ"ל והוא הבחור הנ"ל היה הבריה ביניהם כי כבר היה
מסבב וה' מביא להם בשר ואכלו והיו שורפים שם עצים שהיו יקרים סן והב
ישוב והיה אותו הבחור הנ"ל מוכית להם (לשון הוכחה וזיכור דברים) שכאן טוב
בלות ימי חייהם כפי המוכ שיש לבני אדם בעולם ביישוב טוב לפניהם לישב כאן
בלות כאן ימי חייהם שאלו אותו מה טוב היה לך שאתה אומר שכאן טוב יותר לפניך
טוב להם וסיפר לפניהם מה שעבר עליו שה' בן בערגר וכו' עד שבא לכאן ומה
היה לו בזה שהוא בן בערגר שהיה לו כל טוב גם כאן ויש לו כל טוב והוכיח להם
טוב לבלות כאן ימי חייהם שאלו הקיסר הוה הנ"ל השמעת מאותו הקיסר השיב לו
שטע שאל אותו על היפת תואר אם שטע בכמה השיב לו ג"כ הן והתחיל הבחור
תתרגו ואמר זה הרוצח (היינו אותו הקיסר הנ"ל שזכרו כמעט כי הוא לא ידע שזה
הסדר עמו הוא הוא הקיסר בעצמו והיה הבחור אומר בכעס זה הרוצח) ושאלו (היינו
הקיסר שנרמז לא ש' אחר שאל להבחור) כפני מה הוא רוצח השיב לו בשביל
כחיות שלו וגבורתו באתי לכאן שאלו ואיך ויישב עזבו הבחור שבכאן אין לו מבי
תירא והגיד לו וסיפר לו כל אותו המאורע שעבר עליו (נראין הדברים שבתחלה לא
סיפר

גמאגנין און האם גינעקען די וואס זיי האבן אים גיפירט אז זיי זאלן אים לאזן דאס
דין זיך פארט גינעקען אקייסר און איך האב איך גינעקען גיטאן טובות היינט סוף
די דאס צו ליב און קאמט ביי גיין ווארן איך וועל זיך קיין שון גינעקען גיט אים גיט
די כדענה האט איר קיין טראג גיט צו האבן קאמט ביי לאס איך סיד גיין לאס איך
גיטען פריי זיין דאס בייסר וואס איך האב נאך צו לעבן האבן זיי אים גיטאמט דער
זיין גענין אונזען גיטאגנין בפה שנים און דר בייסר איז גיטאגנין און דעם ים האט דער
זיין די שוף און אונזען גיטאגנין איז ער און גיטאגנין צו דר בייסר דער גיטאגנין איז
דער צו דעם ארם וואס זענען דארט גיטעקען דעם גיטאגנין וואס איז דין טאכטער די יפת
זיין האבן זיי זיך גיט דר קאמט אים דאס אגדערי ווארן דער קייסער איז שון פאר
גיטאגנין גיטאגנין מיט דער און גיט און גיט אונזען גיטאגנין בפה שנים און זיין גענין שון
זיין פאר גיטאגנין גיטאגנין מיט דער און גיטאגנין און גיטאגנין און גיטאגנין
גיטאגנין און גיטאגנין זיין און האבן גיטאגנין און דר בייסר איז גיטאגנין
גיטאגנין זיין ווארן ער איז שון דארט גיטאגנין פון כאנג און ער פלעגט די צו גיטאגנין
גיטאגנין זיין גיטאגנין און זיין פלעגט דארט גיטאגנין האבן וואס עס איז גיטאגנין גיטאגנין
גיטאגנין און זיין גיטאגנין זיין דר בייסר צו דר גיטאגנין און גיטאגנין וואס גיטאגנין
גיטאגנין און דר גיטאגנין איז יישוב איז גיטאגנין צו קען זאל דא אייבן לעבן די גיטאגנין און ער
גיטאגנין זיין דר גיטאגנין מיט אים דאס דא אייבן גיטאגנין זיין ער איז אהער גיטאגנין און
גיטאגנין זיין גיטאגנין און דא איז גיטאגנין צו לעבן די גיטאגנין דאס אים דר בייסר
גיטאגנין האבן דר גיטאגנין פון דעם קייסר דאס ער אים גיטאגנין ער האט גיטאגנין
גיטאגנין ער אים גיטאגנין און דר יפת תואר איז ער דאס גיטאגנין פון איר דאס ער אים
גיטאגנין גיטאגנין דא דאס דר בייסר און גיטאגנין זיין גיטאגנין מיט דעם און דאס גיטאגנין
גיטאגנין און זיין גיטאגנין מיט די גיטאגנין און דאס און דאס דר בייסר גיטאגנין מיט
גיטאגנין און דעם קייסר וואס זיין האבן פון אים גיטאגנין אייבן זיין אגדערי און אייבן זיין
גיטאגנין זיין איך אהער גיטאגנין דאס ער אים גיטאגנין זיין און אים דאס גיטאגנין אים דעם

פֿאר דר צײַט די גאנצע בעקעה וואס מיט אים האט זיך אײַער גיטאן דאס פֿער
גיפֿרענט און דר קײַסר וואָל דיר קומן אין דער האַנט אַרײַן וואָקסען זיך אין אים
זינען האט ער אים געגנפֿערט גיין (וואָר) ער איז געווען איין גוטער איין ברען) אַרפֿא
וואָלט אים אזוי כפֿרעם געווען ווי אײַך בין דיר כפֿרעם האט דר קײַסר אָן גיהובן צו זיך
און צו קרעכען און האט גיטאט וואס פֿאר איין שטעקע איין ביסער ערמיר
קײַסר האט וואָר ער האט געהערט אז די מאַכער זינען די יפת תואר איז פֿאר פֿא
גיהאָרן און ער אַרײַן איז פֿאר שיקט גיטאָרן האט זיך ווידר דר כּהנא אָן גירופֿן א
זיך אַרײַן און אײַער זיין גלות האט ער זיך אַז גיפֿראַנט און זיין טאָט און
בין אַהער פֿאר וואָרפֿן גיטאָרן האט ער אים ווידר גיפֿרענט דר קײַסר אז ער זאָל
קומן אין דר האַנט אַרײַן וואָלסען דיר אין אים נאָך געווען געגנפֿערט ער אים גיין
וואָלט אים אַז כפֿרעם געווען פֿונקט אזוי ווי אײַך בין דיר כפֿרעם האט זיך דר קײַסר
קענט צו אים און האט אים כּוֹרע געווען אז דאס איז ער אַרײַן דער קײַסר און וואס
האט זיך מיט אים אײַער גיטאן און דער כּהנא אָף אים אַנדער גיפֿאלן און האט
גיפֿענט און גיפֿאָנט און וואָ דרייט דא יפת תואר הערט דאס אַלץ וואָ דאָר
שמועסן איינער מיט דעם אַנדערן :

[illegible]

גם הנגר לו תיכף שהיא כשתחזור ותפשוט אלו המלבושי' ותחזור לפיה ותהי' שוב יפת תואר כמקודם יוכל ליפול ולזנוע. והיא רצתה ל' היה בבשרות כדת והלכה והחזירה לו הכתב. ואברה' לו שצאעה הכתב ותיכף נפל חלשות ותחיו והבריאו אותו והי' ביניהם שבתה גדולה אח"כ אשר אותו הבחור לסה לי הכתב הוי' אמצעה כי בהכרת היא נבכשו אצל איוה כלל ולמה לי זאת אברה' כאן ימי חיי והשיב לה הכתב ואמר לה הא לך הכתב ולך ותשאנה (כי היא נרמית לזכר כנ"ל) ורצתה לילך ובקשה מבנו שילך עמה ג"כ כי הוא בודאי יקח אותה והי' הטוב ההוא אשר יהי' לו אתן לך חלק ג"כ (היינו שהבית קיסר שנרמית לזכר אברה' אל הבחור שלא ידע שהיא בעצמה היא הופת תואר הנ"ל שילך עמו ג"כ והוא בודאי יקח את הופת תואר ויטב עם הבחור ג"כ) והבחור ראה שהוא איש חכם (היינו הבת קיסר שאנו מדברים עליה בלשון זכר כנ"ל) ובודאי ישיג וקח אותה ונתרצה לילך עמו והקיסר הנ"ל ה' נשאר לבדו כי הוא היה ידא לשוב אל המדינה ובקשה מבנו שילך ג"כ כי מאחר שהוא ישוב ויקח הופת תואר אין לו אימה עוד (כי יוחזר המול) ויוכל להשיבו ג"כ והלכו אלו הנ' יחד ושכרו להם ספינה ובאו אל המדינה שיושבת שם הקיסרית ובאו אל אותה העיר שהיא יושבת שם והעמידו הספינה ויישבה עצמה (בת הקיסר) אם תוריע תיכף לאמה שבאתה תוכל לזנוע ושלחה אצלה באשר שנמצא איש שידוע ידיעה כבתה אח"כ הלכה בעצמה וסיפרה להקיסרית כל מה שעבר על בזה וסיפרה לה כל המעשה ולבסוף אמרה לה והיא ג"כ בבאן אח"כ אמרה לה האמץ אני היא והודיעה לה שגם החתן שלה בן הבערגר

ווי קים אים איה גינאנגין האם די ב'ת גייסער גיפונגין דאס קרב אין איין בום. אונ' די האם
עם איה גינאנגין האם די גינאנגין אז דאס איז איה איינע קרב פון איה האנג האם די ויד
קייטב גינאנגין אז די קעם אים גינאנגין אים גינאנגין אז די איז דאס אגלין קאן ער דאך אנדער
פאלק אונ' אים גיין אונ' געבן קאן די אים דא גיט אין דער מדבר ווארן די בארארף
דיס אים חנוכה האבן אזוי ווי עס קער צו גיין אז די גינאנגין אונ' האם אים אום גינאנגין
דאס קרב אונ' די האם צו אים גינאנגין אז די האם גינאנגין דאס קרב איז ער תיכף אנדער
גינאנגין אונ' איז גינאנגין חלשות האבן ווי אים דר קייטב אונ' צווישן די גינאנגין אונ' אים
שקפה דר נאך האם דר ברוך גינאנגין וואס סג קיר דאס קרב ווי נוער איה די שון קענען
גינאנגין די איז דאך היינט אונדא ערניץ ביי עפס אגלה וואס סג קיר דאס איה ווער
קיר דא אונדא קעבן פייני יארן אונ' איז גינאנגין אונ' האם איה אום גינאנגין דאס קרב
אונ' האם צו איה גינאנגין נא דיר דאס קרב וועט גיין אונ' וועט די געבן ווארן די איז
דאך גינאנגין פאר שקפה ווי אונדא האם נא ויה גינאנגין גיין אונ' האם אים גינאנגין אז ער
נאל איה קים איה גיין ווארן איה ווער די גינאנגין געבן וועט דאך קיר גוט גיין ווער איה
דיר איה איין חלק געבן פון מיין גוטן אונ' דר ברוך האם גינאנגין אז ער איז אונדא אונ'
דר וועט די גינאנגין געבן איה ער כרעה גינאנגין אז גיין מיט דר ב'ת קיסר וואס ער דאס
גינאנגין אז די איז אונדא אונ' דר בייסר איז גינאנגין אגלין ווארן ער האם כורא גינאנגין דר
אום צו קערן איה דר סדנה אגלין האם די אים גינאנגין אז ער נאל איה גיין ווארן די האם
אום גינאנגין איה וועל דאך בודאי אפ וזכן די יפת תואר האקט שון קיין כורא גיט צו
האבן ווארן דאס כור וועט דר אום קערן אז כען וועט די גינאנגין אונ' כען וועט דר איה
הייסן אום קערן וועט די גינאנגין די איה דמי און איינים אונ' די האבן ויה גינאנגין
איה אונ' די וועט גינאנגין צו דר קייטב ווי די בייסר וועט אונ' ווי געבן גינאנגין צו דר
שקפה ווי די וועט דאקטין אונ' ווי האבן אנדער גינאנגין די טיף האם ויה דר ב'ת קיסר
קייטב גינאנגין אז די וועט תיכף אים ווארן דר כוסר אז די איז גינאנגין קאן די אום גיין
אז די גינאנגין אונ' האם גינאנגין צו דער כוסר פארש עס גינאנגין ויה אגלין וואס ער
האם איין וידעה פון איה טאכטער דער נאך איז די אגלין גינאנגין צו דר גייסער אונ' האם
איה דר גינאנגין וואס עס האם ויה אונדא קים איה טאכטער אונ' צום סוף האם נא

מטקש ואין מי בזוכה למיקר כסכלים כאלמתי בשלימות כ"א כראוי לזה ולקלחם
בנינים מ"י שליח לא מארורי ככותל או שמארום לכס פנים וכו' כמבואר בסמטת
ל"א אך לכוף היינו כמסתלקים משינים לכס שמדיין לא פשו כלום וכו' כמ"ס שם
במטתה כוף סתבוכה שמשינה סופ"ס פ"ס עד שיבא כמכניס כנכון וכו' :

ענינה בסלך אחד שהיתה שפחה אחת בביתו שהיתה משמשת את המלכה (ובמסמא
בבטלה אינה רשאה ליכנס אל המלך אך היתה איזה שפחה משרתת קטנה
הנניע) והניע וכן לידתה של המלכה וגם השפחה הנ"ל הגיע זמן לידתה באותו העת
למלכה המלכה וההליפה הוולדות והניחה בן המלך אצל השפחה ובן השפחה אצל
המלכה ואח"כ התחילו אלו הבנים להתגדל ובן המלך (היינו זה שנתגדל אצל המלך כי
הוא טוברים שהוא בן המלך) היו כגדלים אותו כמעלה למעלה עד שהיה הולך וגדול
דבר בריה גדולה וגם אותו בן השפחה (היינו בן המלך באמת אך נתגדל אצל השפחה
נ"ל) נתגדל בביתו ושניהם היו לומדים יחד בחדר א' וזה הבן כלך האמיתי שנקרא בן
השפחה היה טבעו נכשך לנימוס הכלכות אך שהיה נתגדל בבית העבד ולהיפך בן
השפחה נקרא בן המלך היה טבעו נמשך לנימוס אחר שלא כנימוס המלך אך שהיה
נתגדל בבית המלך והיה טוברה להתגדל בנימוס המלכות שהיו כגדלים אותו בנימוס זה
המלכות

אם וואס דא שטייט אין דר כעשה ווי איינליכר קומט מיט זיין זייד אונ איינליכר
קען דאך איין זליט וכו' פנ"ל אזו איז פאר באגריף פנה גרויס לייט וואס איינליכר
אז וואס ער טוט אונ איינליכר פארים זיך אונ וויל דר באגריף דעם רעכטן פתקליט אונ
איינער איז נישט זיך צום רעכטן פתקליט צום אמת נאר דר וואס ער איז ראוי דר צו אונ
איינליכר עננפעקט קען דאך איין זליט אונד פון אונד דר נאנט אונד קען ווייט ווי ארום
אז פנים וכו' אזו ווי אין דר כעשה שטייט נאר צום כוף צו זי גייען אונד פון דער
שטעט עננפעקט קען ווי אז ווי האבן נאך נאר נישט נישט אזו ווי אין דר כעשה שטייט
ווי דר זיט תוצה דאס צום כוף ווי גענעפעקט די וואס זיין זענען אונד דיר נאך נישט
אונד נעמאנען ביז עס נעמט קוכן דר רעכטן פנהיג פתקליט פיינט און דאס האט אונד
דר רבי ז"ל געשמוקט :

כעשה אכאל איז געווען איין פנה איז ביי אים אין נשכח געווען איין שפחה וואס ווי דאס
פאדענעם די פלטה פון פתקליט קיין מעדיין פאר נישט אריין קוכן צום פלטה נאר די
שפחה האט גיהאט עפנים איין אנדערע הונטס אקליינע דונקט איז נישטן די צייט וואס די
פלטה האט באדארפט האבן איין קינד אונ די שפחה האט אונד פאדארפט צו געווען איין
דר צייט איז געאנגען די פאבוי אונ דאס איינער נישטן די קינד אונ ווי דאס גענוגן דאס
קינד פון דעם פנה אונ האט אונדער געפן דער שפחה אונ דאס קינד פון דער
שפחה האט ווא געליינט געפן דער פלטה דער נאך דאבין און געהאבן דא קינדער
אונדער צו וואקסן אונ דאס קינד וואס עס איז דער וואקסן געווארן פאם פלטה וואס
קען האט געליינט אז דאס איז דר זון פון דעם פלטה דאס קען אים אונד געהאבן אזי פאר
העביר העביר ביז ער איז געווען גרום געווארן אונ ער איז געווען איין גרויס פתקליט אונ
דר וואס ער איז דר צונג געווארן ביי דר שפחה וואס צום אמת איז ער געווען דער זון
פון דעם פלטה איז אונד דער וואקסן געווארן ביי דער שפחה אונ די פתקליט קינדער האבן
געליינט איין איינס אין איין חדר אונ דר אכתיב פון פנה וואס ער ווערט און געווען פון
השפחה דאס ווי זיין טבע געזען צום נימוס פון איין פלכות נאר ער איז געגל געווארן
ביי דעם עבד אין נשכח אונ פאר קערט דער פון השפחה וואס ער ווערט און געווען פון
פלטה דאס ווי זיין טבע געזען צו איין אנדער נימוס נישט אזו ווי דר נימוס פון איין
פלטה איז נאר ער איז געגל געווארן ביי דעם פנה אין נשכח האט ער דר נימוס פתקליט
לייט דעם נימוס פון איין פלכות ווארן קען דאס אים אזו געשמוקט :

מעשה מן מלך ובן שפחה שנחלפו

והמילדת הג'ל כחמת שנים רעתן קלות הלכה ונילחה הסוד לאחר איך שהחלים
הבנים כנ"ל וחברא חברא אית ליה עד שנתגלה הסוד מא' לחבירו בור
העולם עד שהיו העולם מנינים בזה איך שנחלף הבן כלך אבל אין רשאים לדבר ס'
שלא יתגלה לכלך כי בוודאי אין רשאים שידע המלך מזה כי מה יעשה המלך ב'
כי אין הקנה לזה כי א"א להאמין אולי הוא שקר ואיך אפשר לחזור ולחלף על
בוודאי אמור להם' לנלית זאת למלך רק העם היו מרננים ביניהם על זה .

וידי' היום והד' א' וגילה הסוד באוני הבן כלך איך שאומרים עליו שנחלף כנ"ל א'
א"א לך לחקור על זה כי אין זה כבוד וא"א לך לחקור זאת כלל אך הודעתי ל
זאת כי אולי יהיה קשר כנגד המלוכה ויוכל הקשר להתחזק ע"ז . כי יאמרו ש
לוקחים לעצמם הבן מלך למלך היינו אותו שאומרים עליו שהוא הבן כלך האמתי כנ'
ע"כ אתה צריך לחשוב מחשבות על הבן הג'ל להעבירו (כל זה הוא דברי אותו האמ'
שגילה הסוד לבן השפחה הקרא בן המלך) והלך זה הבן מלך (היינו זה שנקרא ב'
מלך והכלל בכל מקום שנזכר כאן בן המלך סתם הכוונה על הנחלף היינו שהוא באמ'
בן השפחה רק שנקרא בן המלך כי נתגדל אצל המלך כנ"ל וכן בבן השפחה במסמ'
שנזכר בן השפחה רק במקום שנזכר בן המלך האמת או בן השפחה האמת או הכוונה
על האמת לאמתו) והתחיל לגרום רעות לאב הבן הג'ל (אשר באמת הוא אביו כנ"ל
ושם עינו להיות רובה בו רעית המיד והיה תמיד גורם לו רעות רעה אחר רעה כו'
שיוכרח לעקור עם בנו וכל וסן שהיה המלך הי עדיין לא היה לו סמסלה כ"כ אעפ'
זוהי גורם לו רעות ואח"כ נזקן הכלך וכת ולקח הוא את המלוכה (היינו הבן השפחה
שנחלף ונקרא עתה בן מלך כנ"ל) ואז עשה רעות יותר לאביו הבן הג'ל רעה אחר רע'
והיה עושה בדרך ערבה באופן שלא יבינו העולם שהוא עושה לו רעות כי אין זה בא

בפני

את די באביו כדברת וייבדק האבין איך גרינני דעה ויי קענין זיך גיט איין האלמטן איז
ניגאנגן און האט אים גיזאגט דעם כוד פאר איין קעניגשין באשר אז זי האט פא
בימין די קינד און איינליכר קעניגש האט זיך איין חבר און די חבר האט גאך איין פא
האט און איינר אום גיזאגט דעם גיזאגט ביי די כוד איז ארום גיזאגט ביי די עולם הא
די פון גיזאגטס שטייליכייט אז די בן קנה איז פאר ביטן גיזאגט גאר שוועקען שאל
קאן מען גיזאגט די פון גיט די קנה נאר גיט גיזאגט ווערן ווערן וואס וועט די
קענין קאן און אונד ווערן ער קאן דאס גיט פאר קעניגסין טאכט איז דאס קעניגס
ווא און ביט מען ווערן צוריק איך דעם טאר מען דאס גיזאגט גיט אום וואס פא
דעם קנה :

בדי היום איז ניגאנגן איינר און דאס אום גיזאגט דעם כוד פאר דעם בן קנה בא
מען וואס אף אים אז ער איז פאר ביטן גיזאגט גאר דא קעניגס דאס גי
קענין ווערן עס שטייט דיר גיט אן נאר איך די צייט עס דיר בדי די וואלסט ווערן ווא
טאכט וועט אכאד זיך איין בונט אכענין די כיוכה וועט די בונט דאך דעם קע
שטאכט בן ווערן זי ווערן וואס זי געבן זיך דעם בן קנה פאר איין קנה ווערן זי
וואס מען וואס אף אים אז ער איז צום אכט די בן קנה ודום באדארפטס ווערן צו
טאכט דעם פאר איז ניגאנגן דער בן קנה איז דאס אן גיזאגט צו קאן שטיילי
געניגט פאט דאס צום אכט איז ער דאך גיזאגט באדע זיין פאט און ער האט זיך
גילייגט אים צו קאן שטייליכייט בדי ער נאר מוילן עקס זיין ביט זיין זון און די
די קנה איין האט נאך גיזאגט דאס ער נאך פאטס און איין כיוכה גיט גיזאגט
נאך איז די קנה גיזאגט דאס ער אפ גיזאגט די כיוכה האט ער דעכאט נאך
שטייליכייט צו געניגט וואס פאט און ער האט גיזאגט אים שטייליכייט פאר שטייליכייט
ואר גיט ווערן אז עס איז פון אים ווערן עס איז גיט זיין פאר זיין האט פאר שטיילי
די דאזיגער אז ער ביט אים שטייליכייט כדברת די וועקט שטייליכייט אז די קינד ווערן
ביטן גיזאגט דאס ער זיך אן גיזאגט און האט גיזאגט צום זון און דאס אים די

מעשה מן מלך ובן שפחה שנחלפו 91

בפני ההמון רק היה מעלים הדבר וגרם לו רעות תמיד והבין אבי הבן הנ"ל שהוא עושה לו רעות בשביל הענין הנ"ל וענה ואמר לבני (היינו בן המלך באמת אך ע"י החילוף גרמה שהוא בנו) וספר לו כל הענין ואמר לו שיש לו רחמנות גדול עליו כי סמ"ג אם אתה בני בודאי יש לי רחמנות עליך ואם אתה בן המלך באמת בודאי הרחמנות גדול ביותר עליך כי הוא רוצה להעביר אותך לגמרי ח"ו ע"כ אתה מוכרח לעקור מכאן והרע בעיניו הרבר סאר אך המלך הנ"ל (דהיינו זה שנעשה מלך תחת אביו כי גרמה שהוא הבן מלך מחמת החילוף) היה רובה לו בכל פעם חצי רעתו זה אחר זה ונתיישב הבן הנ"ל לעקור ששם ונתן לו אביו מסון הרבה והלך לו והתיר לו הרבר סאר לבן תע"ל (אשר הוא באמת בן המלך) על אשר נתגרש מסרינתו בתנע . כי הסתכל בעצמו למה ועל מה מניע לי זאת להתגרש אם אני בן המלך בודאי אינו מניע לי זאת ואם אני בן המלך ג"כ אינו מניע לי זאת להיות בורח בתנע כי מה חסאי והרע לו סאר ובחמת זה לקח א"ע אל השפחה והלך לבית הוונות ורצה לבלות בזה את ימיו להשתבר ודילך בשרירות לבו כחמת שנתגרש בתנע .

והמלך הנ"ל תנע את השליכה בתוקף וכשהיה שמע על איוה אנשים שמרגנים ומרברים מרחילוף הנ"ל היה מענישם ונוקם בהם סאר ומלך בתוקף וע"ז .

די ידיו היום ונסע המלך עם שריו לתפיש חיות (שקורין נאוולאונג) ובאו למקום נאה והרר סים לפני המקום והוא עמדו שם לטות ולסיל והחיות עצמו המלך לשכוב ונא על רעתו המעשה הנ"ל שעשה שגרש את הבן הנ"ל בזנע כי סמ"ג אם הוא בן המלך לא די שנתחלף מדוע יהיה נתגרש מכאן ואם אינו בן המלך ג"כ אין מניע לו לגרשו כי מה תנא והיה המלך הישב בזה וסתתרים על התנא והעוולה הגדולה הזאת שעשה ולא ידע לתת עצה לנפשו מה לעשות בזה . וא"א לרבר דבר בזה עם שום אדם

די נאנצע בעשה אינ האם צו אים גינאנט איה דאב גרם רחמנות איה דיר ווארן קפה גמשה ביקט דו אנדערש פון קינד האב איה דאב בודאי גרם רחמנות איה דיר ביקטו אנדערש גיט פון קינד נאר ביקט צום אמת דר בן סקא איה דאב נאך סער רחמנות איה דיר ווארן דער וואס ער האט אפ גינאנט דר מרובה וויל דיר גאר אים בייקן תה ושלום איזר דעם סמ"ג אנמלפין פון דאנים האט עם אים גינער גינארט נאר דר קפה דער לאנגט איה דר וויל איה קאר שפאצירן איהם נאך דעם אנדערש האט איה דר וון פניש גינער דר אמתור בן סקא ער מו אנמלפין האט אים דר פאסר גינערין אמתה נעקט און ער איז איהם האט עם אים גינער פאר דראקט וואס ער איז פאר מריבין גינארין פון וון מדינה אים ווקט ער האט גינאנט בן איה אנדערש דער בן סקא ביקט מיר בודאי גיט אז איה נאך פאר מריבין ווערן און גיט אז איה בן גיט דר בן סקא ביקט מיר איה גיט איה נאל ויל איה בורח אים ווקט ווארן וואס האב איה גינערין וואס בן איה דא גינערין און כחסת דעם האט ער ויה גיטין צום מריבין און איז גינאנט ווי דערין ווארן את ער האט גינאנט דר בן סקא ער ויה פאר בריבין גינער ווארן ער נאך שיקערין און נאל נאך גיין נאך וואס וויל הארן גינאנט וויל ער איז פאר מריבין גינארין אים ווקט :

אין דער פאקטורין בן סקא האט אפ גינערין דר מרובה לשארק אינ אז ער האט עפיש גינערין אז כענמלפין כמקלן און לשמקן עפיש דר פון אז ווי גענין פאר ביישין גינארין האט ער ווי גינערין און גינערין את האט ויה אין ווי נוקם גינערין און ער האט גינערין בתוקף וע"ז :

והי היום איז דר מלך גינארין סים דיע ערם און ווי גענין גינערין צו אשין ארם את אשין וואס איז גינערין פאר דעם ארם האבין ווי ויה גינערין דאמס אפ דען את האבין ויה גינארין דאמס שפאצירן האט ויה דר קפה אפיקט צו גינערין איז גינערין אים אין ווי די בעשה וואס ער האט פאר מריבין דעם האבין אים ווקט ווארין משה נאך איז ער אנדערש דר בן סקא לא די וואס ער וויל פאר ביישין גינארין פאר וואס נאל ער נאך

מעשה מבין מלך וכן ישתה ינחלבו

אדם להתייעץ עמו. ונתעצב כאר על הדבר ואמר להשרים לשוב כי מאד שנחלבו עליו דאנה לא נבן עוד לטייל וחזרו לביתם וכשחזר הסלך לביתו בווראי היה לו לעשות כמה עניינים ועסקים ונתעסק בעסקיו ועבר כדעתו ענין הנ"ל.

והבן הנ"ל שנתגרש (אשר הוא בן הסלך באמת) ועשה מה שעשה ובזכו מעותיו פעם אחד יצא לבדו לטייל והניח לשכוב ובא לו על דעתו מה שעבר עליו חשב מה זאת עשה אלפים אם אני הבן סלך בווראי אינו ראוי לי זאת ואם אני בן הסלך נ"כ אינו כגיע לי זאת להיות בורח וכגורש נתיישב בדעתו אירבא א"כ שהשי יכול לעשות כזאת להחליף את בן הסלך ושיעבור עליו כנ"ל א"כ היתכן מה שעשיתי וכי כך הי' ראוי לי להתנהג כמו שעשיתי והתחל להצטער ולהתחרם מאוד על המעשים רעים שעשה ואח"כ חזר למקומו וחזר אל השכרות. אך מחמת שכבר התחיל להתחרם היה מבלבל אותו המחשבות של חרטה ותשובה בכל פעם. פ"א הניח עצמו לשכוב וחלם לו איך שבכסום פלוני יש יריר ביום פלוני שילך לשם. ובה שיוורמן לו בראשונה איזה עכרות להשתגר יעשה איתו העכרות אף אם אינו לצי כבודו והקיצו והחלום הזה נכנס לו מאוד במחשבתו כי לפעמים עובר הדבר תיכף מן המחשבה אך דבר החלום הזה נכנס הרבה במחשבתו אך אע"כ היה קשה בעיניו לעשות זאת והלך יותר אל השתי' וחלם לו יותר החלום הנ"ל כמה פעמים ובלבל אותו מאד. פ"א היו אוסרים לו בחלום אם אתה רוצה להיום על עצמך העשה כנ"ל והוכרח לקיים את החלום והלך ונתן כותר המעות שהיה לו עדיין על האכסניא נם המלבושים חשובים שהיו לו הניח נ"כ על האכסניא והוא ל"ה לעצמו מלבוש פשוט של סיחרים כגון (אפנימטע) ונסע על היריד ובא לשם והשכים והלך על היריד ופגע בו סוחר ואמר לו רצונך להשתגר באיזה עכרות

פאר סריבין ווערן אום ווקט אונ אז ער איז גיטש דר בן מלך קוקט אים און גיט אז מען ואל אים פאר סריבין ווארן וואס האט ער גיטיריגט האט דר מלך וף פאר סראבס אין דר וואך אונ האט תרקה גיהאט און דר גרוסער עתקה וואס ער האט דא גיטאן אונ דר מלך האט וף גיטש גיקאנט מין עצה געבן וואס ער זאל דא טאן און שמוסין קאן מען אז אונזר גיט מיט מין שום מענטשין מען זאל מיט אים איין עצה האקטן איז דער מלך ווער פאר ווארן גיטאן אונ סריבין גרוס האט דר גיטיריגט דר שרים אז מען זאל וף אום מערין האקטן ווי דר אום גיקערט צוהיים ווי דר מלך איז גיטיריגט וואס ער פונדא גיהאט בפה ווארן אונ אונגערקעטן האט ער וף גיטאן אים ווינע אונגערקעטן איז אים אום און וון ארנס דר תרקה וואס ער האט גיהאט און רעם וואס ער האט געבן פאר סריבין אום ווקט אונ דר וואס ער איז פאר סריבין דרייט דר אסתרין בן מלך ער האט גיטאן וואס ער האט גיטאן אונ ער האט אום גיטאן אים געלס אקאל איז ער אלץ ארויס גיטאן וף גיטאן אונ ער האט וף צו גיטיריגט אים אים גיטאן און און וואס מיט אים האט וף איינר גיטאן אונ האט אן גיטיריגט צו סראבס וואס האט עס האט מיר גיטאן בין און אונגירש דר בן מלך קוקט מיר און גיט אים פאר סריבין דר גיט דר בן מלך קוקט מיר און גיט אים וואס איז גיט אים פאר סריבין דר גיט האט ער דר סריבין גיטען אין דער הייזע אונדא אז עס איז וואס אזו וואס הייז קאן וואס קאן אז מען ואל פאר גיטיריגט אונ עס זאל און אים אונדא איינר גיט און גיט וואס אז צו פירן שרים עס מיר אן אז איז דא קיין אז פירן אונ ער האט אן גיטיריגט גרוס צער צו האקטן אונ ווער תרקה צו האקטן און דא מעשים רעים וואס ער האט גיטאן דר גיט האט ער וף אום גיקערט צוהיים האט וואס ער איז גיטען אונ ער האט וף ווייטער גיטיריגט צום סריבין גיט סריבין דר האט שון אן גיטיריגט תרקה צו האקטן פקענט אים סריבין צו וויין דר ביהשבות מן תרקה אונ גיטיריגט

מעשה מן מלך ובן שפחה שנחלפו מז 93

ביום השני לו הן אבר לו אני צריך להוליד בהמות תשכיר עצמך אצלי והוא לא רצה
 פנאי ליישב א"ע בזה מהמת החלום הנ"ל וענה ואמר תיכף הן והסודר שכרו הניכר
 תיכף החלל לשמש עמו ולצוות עליו בדרך הארון על כסדרתיו והוא התחיל להכתיל
 עצמו כה עשה כי בוודאי אין ראוי לו עבדות כזה כי דא איש רך ועתה יצטרך
 ללכת בהמות ויזרח לילך רגלי אצל הבהמות אך אלא להתחרט והסודר מצוה עליו
 ללכת הארון ושאל את הסודר איך אכל לבדי עם הבהמות השיב לו יש עוד רועים
 ללכת בהמות שלי והלך עמם ונתן לו לידו איזה בהמות שילכים והילכים חזר לעיר
 עם נתקבצו יחד שאר הרועים המוליכים הבהמות והלכו יחד והוליד את הבהמות
 הסודר ה' רוכב על סוס והלך אצלם והסודר היה רוכב באכזריות וכנגדו ה' באכזריות
 תר סאר והוא היה מתפתח סאר סאר מן הסודר מחמת שראהו באכזריות גדול כנגדו
 ה' מתירא מן יכה אותו הבאה א' במקלו ויכות תיכף (היינו כי סרוב דקותו כי היה
 שר רך כאר ע"כ נרכה לו כן) והיה הולך עם הבהמות והסודר אצלם ובאו לאיזה
 מקום ולקחו השק שמונה בו הלחם של הרועים ונתן להם (הסודר) לאכול ונתן לו ג"כ
 לחם זה ואכל אח"כ היו הולכים אצל יער עב סאר (היינו שהאילנות הם רצופים
 וסופים סאר זה אצל זה) והלכו ותעו ב' בהמות סהבהמות של זה הבן שנעשה רועה
 על הסודר כנ"ל וצעק עליו הסודר והלך אחריהם לתופסם והם ברחו יותר ודרך
 דריהם וסחמת שהיער היה רצוף ועב תיכף כשנכנסם לתוך היער לא ראו זה את זה
 תעלם מעיני התברר שזו כיר והוא היה הולך ודורך אחרי הבהמות והם בורחים ודרך
 אחריהם

אם עם איז אים גיסקין אופ אין זין צדי קאל אקאל האט ער זיך צו גינקינס האט זיך
 גיסקינס באשר אין דעם אונ אין דעם ארם אין ירד אין דעם אונ דעם סאג בן
 ער אהין גיין אונ וואס עם וועט זיך אים סרעען צום ערשטין עפים אפארדינס נאר
 ד עם תיכף טאן תאמטע עם וועט גיט זיין ווערליג זיין קבד אונ ער האט זיך אופ
 תאמט אונ דר תלום אין אים אריין ווער אין דר כהקבה אריין נאר פון דעםס ווענין
 ארם אין ביי אים שווער גינקן אז ער נאר דאס טאן אונ ער אין געאנגיין ווייטער צום
 דרך אונ דר תלום האט זיך אים ווייטער גיסקינס בפה פערסם אונ דר תלום האט אים
 גער בפקבל גינען אקאל האט קען אים גינקנס אין תלום אז דו ווילקם אופ דר
 תכנות דאפין וואלסטו גיין אופ דעם ירד ובר כנל דאס ער שון גיטום מקנים זיין
 עם תלום אונ ער אין געאנגיין אונ דאס איינציק געקם וואס ער האט נאך גיטאט האט ער
 עס אונק גינקען אופ דר ארבריק ווי ער אין גיטאנג אונ דר גוקע קליידר וואס ער
 דאס גיטאט האט ער אופ גינקנס אופ דר סטאנצא אונ ער האט זיך גיטקין אפראקסי
 גיטקין ווי סודרים דרייט אין אפינקטע אונ אין גיפארין אופ דעם ירד אונ ער אין אופ
 גיטאנג נאגן פריא אונ אין געאנגיין אופ דעם ירד האט אים באגעניס אסודר אונ
 דאס צו אים גינקנס ווילקסט עפים פאר דיגן דאס ער אים געענטפערט נא האט ער אים
 גינקנס אופ בארדארף דא צו סרייבן בהמות וועסטו זיך פאר דונגן ביי מיר אונ ער האט
 גיט זיית גיטאט זיך ביישט צו זיין כהמת דר תלום אין זיך גינען אז דאס ערשטי פאר
 דונקס מח ער אן געמין האט ער תיכף געענטפערט נא אונ דער סודר האט אים תיכף
 דונגן אונ האט תיכף אן גינדובן אופ אים צו שאפן אז ווי אופ זינען כהרתים אונ ער
 דאס זיך אן גינדובן ארם צו קינן וואס ער האט דא גיפאן ווארן צו אים קיטם בוזר
 גיט אז אין דונקס ווארן ער אין זיך אריין איינציק בענקשט אונ היינט וועט ער מוזן
 סרייבן בהמות אונ דר כהר שאפט אופ אים אז ווי איין סאר דאס ער גיפאקט דעם
 סודר וי תעל איה אצין גיין כיט דר בהמות האט ער אים געענטפערט איה האב נאך

מעשה מבן מלך וכן שפחה שנחלפו

אחריהם הרבה עד שבא לתוך עובי היער ונתיישב בין כך עבין כך אמות כי אם אש
 בלי הבהמות אמות ע"י הסודר ואם אהיה כאן ג"כ אמות ע"י חיות שביער ולמה
 לשוב אל הסודר כי איך אכזר לבא אליו בלי הבהמות כי היה לו פחד גדול ממנו וה
 ודרך יותר אחרי הבהמות והם בורחים בתוך כך נעשה לילה ודבר כזה עדיין לא על
 עליו שיצטרך ללון יחירו בלילה בתוך עובי היער כזה ושם קול נהמת החיות שהם
 כדרכם ונתיישב בדעתו ועלה על איזה אילן וכל שם ושם קול הרוחות ששואגים כדרכם
 בבוקר הסתכל וראה והיה הבהמות עונדים סבוכים אצלו וירד מן האילן והלך לחסם
 וברחו להלן והלך אחריהם יותר וברחו יותר והיו הבהמות מוצאים שם איזה עשב
 ועמדו לרעות ולאכול והי' הולך להופכם וברחו וכן היה הולך אחריהם והם בורחו
 עד שבא בתוך עובי היער סמוך שהיה שם חיות שאינם מתייראים מאדם כלל כי ה
 דווקים מן היישוב ושוב נעשה לילה ושם קול נהמת החיות ונתיירא מאד וירא והי'
 עומד שם אילן גדול מאד מאד ועלה על אותו האילן וירא והנה שוכב שם בן אר
 ונתיירא אך אעפ"כ היה לו לנחמה מאחר שמצא כאן בן אדם ושאלו זה את זה מי את
 בן אדם כי אתה בן אדם סאין באת לכאן והשיב לו ע"י הבהמות שהייתי רודף בהם
 והעו ב' בהמות לכאן ועי' באתי לכאן כנ"ל. וישאל הוא את האדם שמצא שם
 האילן סאין באת אתה לכאן השיב לו אני באתי לכאן על ידי הסוס שהייתי רוכב
 הסוס ועמדתי לפוש. והלך הסוס והעזה בתוך היער והייתי רודף אחריו לתופסו והי'
 ברח יותר עד שבאתי לכאן. ונתחברו שם יהי' להם צוותא חרא ודיברו ביניהם
 שאפילו

פאקטיקעס וואס זיי טייערן פייגע פֿהמט וועטן מיט זיי אין אייניגן גיין אונד ער האט
 אים אפ גיגען צו דער האנט עטליכע פֿהמט וואס ער ואל זיי טייערן האט ער דא
 פֿהמט גיפֿט אים דער עטלעכע ארום אונד דאָרט. זענען זיך צו נאָך גיפֿטען. דא אַיפֿער
 פאקטיקעס וואס זיי טייערן פֿהמט זענען זיי אין אייניגן גיפֿטען אונד דער סודר האט
 גיפֿטן אים זיין פֿערד אונד ער האט זיך ווער גיפֿטען פֿאר דעם סודר פֿהמט ער האט
 אים גיגען צו ער האט ווער גיפֿטען גרוס אַפֿעריות אונד בעס אַפֿענען אים אונד ער האט סוף
 גיפֿטען סאָד סוף ער אים אים זען מיט דעם עטלעכען וועט ער ווערן שטאַרפֿען אונד
 זענען גיפֿטען צו איין אַרם האט פֿען גיפֿטען דעם וואס דאָרט גיפֿטען דאס גרוס פֿון
 פאקטיקעס אונד כער האט זיי גיגען עטלעכע אונד ער האט גיפֿטען דאס גרוס פֿון
 פֿאר ווער אים גיפֿטען וואלד זענען פֿאר גאנצען צוויי פֿהמט פֿון זיגע פֿהמט א
 וואָד אַרין האט אים דא סודר אַפֿעריות גיפֿטען אים ער גיפֿטען נאָך דא פֿהמט
 ער וואָ זיי האפֿען אונד די פֿהמט זענען ווייט אַפֿעריות גיפֿטען אים ער האט זיי נאָך
 גיפֿטען פֿון ער אים אַרין גיפֿטען וואָד אַרין האט ער זיך פֿלייט גיגען
 וואָ פֿון ער אים זיך שטאַרפֿען וואָרן פֿהמט גרוס פֿון וואס ער האט גיפֿטען פֿאר
 סודר האט זיך אים גיפֿטען צו דא סודר וועט אים גיפֿטען צו ער וועט זיך אים קען
 אָן די פֿהמט אונד אַז אים וועל דא זיין וועל אים אים שטאַרפֿען דאָד די חיות פֿון דא
 וואָד האט ער זיך פֿלייט גיגען וואס וואָ אים סוף אים קענען צום סודר אים ער גיפֿטען
 אונד האט ווייט נאָך גיפֿטען נאָך די פֿהמט אונד זיי אַפֿעריות אַרין דא ווייט אים גאנצען
 גיפֿטען אים אַפֿעריות האט ער נאָך נים גיפֿטען צו ער וואָ סוף גיפֿטען אַרין פֿון גאנצען
 אים אַז אים גיפֿטען וואָד אונד ער האט גיפֿטען האט גיפֿטען פֿון די חיות וואס זיי
 האפֿען גיפֿטען אים זיי וועל סוף אים האט ער זיך פֿלייט גיגען אים אַז אַפֿעריות גיפֿטען
 אים אַפֿעריות אונד האט דאָרט גיפֿטען אונד ער האט גיפֿטען דאס קוף פֿון די חיות
 דא פֿריא האט ער אַפֿעריות גיפֿטען האט ער גיגען צו די פֿהמט שטאַרפֿען גאנצען גיפֿטען
 אים ער אַפֿעריות פֿון דעם צום אונד אים גיפֿטען ווי האפֿען זענען זיי ווייט אַפֿעריות גיפֿטען

שאפילו כשיבואו ליישוב יהיו ג"כ בירר בעוותא תדא ולנו שם שניהם לפנות בוקר
ששע קול חוכא נזולה מאד מאד על פני כל היער שהיהה מתפשטת קול החוכא על
כל היער עד שהיה האילן כודעו ומתנענע מן הקול והוא נתבהל ונתפחד מאד מאד
מזה ואמר לו (הארם שמצא שם על הא"ל ששכב שם מקורם) שוב אין אני מתפחד
כלל מזה כי כבר אני לן כאן זה כמה לילות ובבד לילה כסוד אל היום נשמע קול
החוכא הזה עד שכל האילנות רועשים ומודעושים ונתבהל מאד ואמר לחבירו הרבר
נראה שזהו מסום הידועים כי ביישוב לא נשמע קול חוכא כזה כי מי ששע קול חוכא
כזה על כל העולם ואח"כ נעשה תיכף יום והסתכלו ויראו והנה הבהמות של זה
עומדים וגם הסוס של זה עומד וירדו והתחילו לרדוף זה אתר הבהמות וזה אתר הסוס
והבהמות היו בורחים להלן יותר והוא רדף וכו' כנ"ל וכן השני רדף אתר הסוס והסוס
בורח עד שנתרחקו וגמזו זה מזה בתוך כך מצא שק עם לחם וזה חשוב בוודאי מאד
כאד במדבר ולקח השק על כתפו והלך אתר הבהמות בתוך כך פגע באדם א' ונתבהל
מתחילה אך אעפ"כ היה לו לנחמה קצת מאד ששמצא כאן אדם ושאל אותו האדם
איך באת לכאן חור הוא ושאל את האדם הנה איך באת אהה לכאן השיב לו אני
אבותי ואבות אבותי נתגדלו כאן אך אהה איך באת לכאן כי לכאן לא יבא כלל שום
אדם מן הישוב ונתבהל כי הבין שאין זה אדם כלל מאד שאומר שאבות אבותיו
נתגדלו כאן ואדם מן הישוב אינו בא לכאן ע"כ הבין שבוודאי אין זה אדם כלל אך
אעפ"כ

אין ער זיי נאך גינאנגן ווייטער און זיי זענען ווייטער אנטלאפן גינאנגן און די פֿהמות
האפן דך גיפונן דאָרט עפֿים נאָך צו עסן האָבן זיי זיך גיטעקט פֿאַשן אין ער נאָך
גינאנגן זיי האָפֿן זענען זיי ווייטער אנטלאפן גינאנגן און אז אין ער אַלץ זיי נאָך גינאנגן
אין זיי אנטלאפן ביז ער אין אַרײַן גיפונן אין זייער אַנידעקטן וואָרד אַרײַן וואָס דאָרט
אין שוין גינען חיות וואָס זיי האָבן נאָר קיין כוּדא ניש פֿאַר קיין קענשין וואָרד זיי זענען
זייט פֿון דעם ייִשובֿ און עס איז ווײַד גינאנגן נאָכט און ער האָט גיטעקט דאָס קול פֿון
די חיות ברויפֿן און ער האָט דך זייער גיטעקט דער ווייז אין ער אַרײַן און בױס
האָט ער דך זענען עס זינען דאָרט אין קענשט האָט ער זיך דך שראָפֿן נאָר פֿון דעקט
ווען האָט ער הנאָה גינאנגן פֿתַח ער האָט דא גיפונן אַקענשט האָבן זיי זיך גיטעקט
איינעם דאָס אַנדער זייער בױסט אַקענשט ווער בױסט אַקענשט פֿון וואָנעם קינסט אַדער
האָט ער אים גיטעקט דאָך די פֿהמות וואָס איך האָב גיפֿאַסט זענען צוויי פֿהמות
פֿאַר גאָנגן אַדער אין דאָך דעם בױן איך אַדער גיפונן האָט ער ווײַדער גיטעקט זענען
קענשטין וואָס ער האָט גיפונן דאָרט און דעם בױס פֿון וואָנעם קינסט אַדער האָט ער
אים גיטעקט איך בױן אַדער גיפונן דאָך דעם פֿעךד וואָרד איך האָב גינען און
אפֿערד האָב איך כױז גיטעקט אַז דען אין דאָס פֿעךד פֿאַר גאָנגן אין וואָלד אַרײַן האָב
איך עס נאָך גינאנגן איך זאל עס האָפֿן אין דאָס פֿעךד אין ווייטער אנטלאפן גינאנגן ביז
איך בױן גיפונן אַדער האָבן זיי צווישן זיך גיכאָט און זיי זאָלן זיך באַקטן אין איינעם
און אַפֿילו און זיי זענען קיפֿן אין ייִשובֿ אַרײַן זאָלן זיי זיך איך האָבן אין איינעם און זיי
האָבן דאָרט איפֿר גיטעקט בײַד אַקענשט פֿאַר האָט ער גיטעקט זייער אַרײַן גיטעקט
זאָל האָבן דאָס קול פֿון דעם גיטעקט אין גינאנגן איפֿר נאָר דעם וואָלד בױ דער
בױס האָט גיטעקט פֿון דעם קול פֿון דעם גיטעקט און ער אין זייער דער שראָפֿן גינאנגן
און האָט גרוס פֿתַח גינאנגן דער פֿון האָט אים גינאנגן דך קענשט וואָס ער האָט גיפונן
דאָרט איך דעם בױס איך האָב שוין נאָר קיין פֿתַח ניש דך פֿון וואָרד איך גיטעקט דאָל שוין
כױז גיטעקט אין אַרײַן נאָכט און זיי עס קינסט נאָכט צו קאָג הערעם קען דאָס גיטעקט
בױ אַלץ בױכר ציטערן אין סטעקן דך האָט ער זיך ווײַד גיטעקט און האָט גינאנגן
עס אַנדערן עס האָט אַפֿילו און דאָ אין דאָס אַרײַן פֿון די שׂדעם וואָרד אין ייִשובֿ הערעם

אעפ"כ לא עשה לו כלל וקורבו (היינו שזה האדם הישר לא עשה שום רעה לזה שהיה
אתי הבהמות שהוא בן המלך האבט שנחלף בגל) ואמר לו (היינו אדם הישר לא
המלך האבט) מה אתה עושה כאן השיב לו שהוא רורף אחר הבהמות בגל אחר
האדם הגל תרל לך לרורף אחרי העוונות כי אין זה בהמות כלל רק העוונות שלך
מליכים אחר כך די לך כבר קבלת את שלך היינו העונש שלך כבר קבלת ועתה הו
לך בלדפם עוד בא עמי ותבא לזה שיאות לך והלך יסו והתירא לרבר עמי ולשווא
(כי אדם כזה פן יפתח פיו ויבלענו כי הבין שאין זה אדם כלל) והלך אחריו בתוך כ
פגע את חבירו שררף אתר חסם הגל ותיכף כשראהו רכו לו תרע שאין זה אדם כל
ולא תשא ותהן עמו כלל כי אין זה אדם כלל והלך סיר ולחש לו באונו כל זה שא
זה אדם כלל וכו' בגל. והכתכל חבירו (היינו האדם של חסום) וירא והנה שק
דחם על כתיפו והתחיל להתחנן לו ארי זה כמה ימים שלא אכלתי תן לי לחם השיב
כאן במדבר אין מועיל שום דבר כי חיי קורטין ואני צריך הלחם בשבילי. והתחיל
לתתן לו ולבקשו מאד אתן לך מה שאותן (אך בודאי אין מועיל שום מורה וכו')
בעד לחם במדבר) השיב לו מה תתן לי כי מה תוכל לתת לי בעד לחם במדבר השיב
לו (היינו זה שביקש הלחם שהוא האדם של חסום השיב לאדם של הבהמות שהוא בן
המלך האבט) אתן לך כל עצמי שאמכור את עצמי לך בעד לחם ונתיישוב (היינו האדם
של הבהמות נתיישוב בעצמו) לקטת אדם כדאי ליהן לו לחם וקנה אותו לעבד עול
ושבע לו בשבועות שיהיה לו עבד עולם גם כשיבואו לישוב והוא יתן לו דחם דהיינו
שיאכלו יחד סן השק עד שיכלה הלחם והלכו יחד אחרי האדם הישר הגל וזה העבר
הולך

מען גאר גים אזו אנקעקער אופ גאר דער וועלט דר נאך אין גווארדן תיכף קאג האבן
זיי געזעהן די בהמות וייען שטייען און דאס פערד פון יענים אין אופ גישפאנן זענען זיי
אראפ געגאנגן און האבן אן גינדיקן נאך צו יאגן און די בהמות זענען אנקלאפן ווייט
און ער יאגט נאך און אזו דער אנדערד יאגט אקצן נאך דאס פערד און דאס פערד
אנשטופט אקצן ביז זיי זענען פאר גאנגן אייניג פון דעם אנדערד און איינער פון דעם
אנדערדן האט שוין גוט געוויסט דער וויל האט דר גון כקד גיפערן אונאן ביט ברוט און
דאס איז בודאי הישר השיב אין אקדבר האט ער גינדיקן דעם זאק אופ דא פרייזיס
און אין נאך געגאנגן די בהמות דר וויל האט ער באגעניגט איין מענטש האט ער זיך
אין דר התיקה דר גראדן גאר פון דעם וועלן פארט האט ער אביסל הנאה גיהאט
ווייל ער האט דא גיפונן איין מענטשין האט אים גיפרעגט דער מענטש ווי קוקסט דו
אדער האט ער צו ריך גיפרעגט יענים מענטשין וויא קוקסטו אדער האט אים יעניג
מענטש גענטפערט בייען עלטערין און בייען עלטערנים עלטערין זענען דא בענד גינדיק
אדער דו ווי קוקסט דו אדער ווארן אדער קוקט גאר קיין מענטש גיט פון דעם ישוב
האט ער זיך וייער דר גראדן ווארן ער זאגט אז וייען עלטערין זענען דא בגל גינדיק
און קיין מענטש פון דעם ישוב קוקט גאר אדער גיט האט ער פאר שפאנן אז דאס איז
גאר קיין מענטש גיט. גאר פון דעם וועלן האט דר מענטש פון דעם וואלד אירם קיין
שום לעכען גיט גיטאן גאר ער האט צו אים גיטאן וואס מוקט דו דא האט ער אים
גענטפערט ער יאגט נאך די בהמות האט זיך דר מענטש צו אים אן גינדיקן דער זון
אופ נאך יאגן בייען עזוטה ווארן דאס איז גאר קיין בהמות גיט בייען עזוטה פון דעם
דך אזו אירם גיט שוין דו האסט שוין אפ גיטן דאס בייעניג ביין גראדן האסט דו שוין
אפ גיטן דיינט דער שון אופ ווי גאך צו יאגן קום קום סיר וועסט דו קוקן צו דין
זאך איז ער קיט אים געגאנגן איז ער האט מורא גיהאט ביט אים צו גינדיקן איז זא
פרעגן אים עפ"ס ווארן אז מענטש מאכט ענינים ער אופ דאס מור און וועט אים
אין שטייגן איז ער אים נאך געגאנגן דר וויל האט ער באגעניגט וויין תבר וואס ער האט
נאך גיטאן דאס פערד און תיכף ווי ער האט אים דר זעהן האט ער אים תיכף אים

מעשה מבן מלך ובן שפחה שנחלפו מצ 97

הולך אחריו (היינו זה האדם של הסוס שנמכר לעבד להאדם של הבהמות הלך אחריו
אדם של הבהמות ושניהם הלכו אחריו אדם הער) וע"ז היקל עליו קצת כשהלך
צריך להגביר איוה דבר או איוה ענין אחר היה כצוה על עבדו (היינו על זה האדם
של הסוס שנמכר לו לעבד) שיגביר לו ושיעשה לו חפצו והלכו יחד אחריו אדם היער
הגל ובאו למקום שהיו שם נהגים ועקרבם ונתפחדו מאד ומחמת הפחד שאל את
האדם היער איך נעבור כאן השיב לו האדם גם זה יפלא (אלא מאי) איך הכנסו ותבן
לביתו והערהו את ביתו שעומד באויר ואיך הכנסו בביתו והלכו עם האדם היער הגל
והעביר אותם בשלום והכניסם לביתו והאכילם והשקם והלך לו וזה (היינו בן המלך
האמת שהוא האדם של הבהמות) היה משמש עם עבדו הגל בכל אשר היה צריך
והיה להעבד כאד על אשר נמכר לעבד בשביל שעה אחת שהיה צריך לחם לאכול כי
שתה יש לחם מה לאכול ורק בשביל שעה אחת יהיה עבד עולם והיה מהאנח ונוגח
איך באתי לסדר כזו להיות עבד שאל לו (היינו בן המלך האמת שהוא האדון שלו
שאל אותו) ובאיה נדולה רדית שאתה מחאנח על שבאת למדה זו השיב לו וספר
לו איך שהוא היה מלך והיו מנגנים עליו שנחלף וכו' כנ"ל (כי באמת זה האדם של
הסוס היה הוא המלך הגל אשר באמת הוא בן השפחה כנ"ל) וגרש את הבירו כנ"ל
ופעם אחר בא על דעתו שלא טוב עשה ונתהרס וכו' והיו באים עליו חרשות תמיד
על המעשה הרעה והעוולה הנדולה שעשה נגד הבירו. פ"א דים לו שהתקין שלו הוא
שישליך את הכלוכה וילך למקום שיצניו יסאו אותו וכוה יתקן הטאו. ולא רצה
לעשות כזאת. אך היו מבלבלין אותו תמיד חלומות הללו שיעשה כנ"ל עד שנגמר

ברעו

והיה נקרא אז דאם איז נאר קיין קענעש נים און זאקסט מיט אים נאר גוט האנדלן
ווארן דאם איז נאר קיין קענעש נים און איז הייף גינאנגן און דאס אים דאם ציין
גיראקט אין אויגער אריין אז דאם איז נאר קיין קענעש נים וכו' כגד דער ווייל האט
געניי צוק גיפאן דריינין דר קענעש פון דעם פערד דאס ער גינערן ער האט איין נאך
מיט ברומ און די פלייצים דאס ער אים אן גירובן צו געטין ברודר עס איז שון כפה
קעג אז איך קאב נים גינעקן גיב סיר ברומ דאס ער אים געטעפערט דא אין דר כדבר
דעקסט קיין שום נאך נים ווארן מיין לעפן איז פיקיר איך פארבראך דאם ברומ פון
שיינים ונענין דאס ער ויך אן גירובן צו געטין און ער האט אים ווייגער גינעטין איך
דער דיר געבן וואס איך וועל דיר געבן נאר אין דר כדבר דעקסט פונדא קיין שום נאב
גוט פאר ברומ דאס ער אים גינעטעפערט וואס קאנעטו סיר געבן פאר ברומ אין דער
כדבר דאס ער אים גינאנט איך גיב סוף אין גאנצן אונזעם פאר סוף פאר סוף צו דיר
פאר אקנעכט פאר דעם ברומ דאס ער אים גיקיפט פאר איין אייביגן קנעכט און ער האט
אים גישווארן מיט שבעות אז ער זאל אים זיין איין אייביג קנעכט אפילו אז זי וועלן
קען אין ישוב אריין און ער זאל אים געבן ברומ דריינין זי זאלן פיינע עסן פון דעם
נאך ברומ פון עס וועט אום זיין און פיינע דענין גינאנגן אין איינים און דענין נאך
גינאנגן דעם קענעש פון דעם וואלד און דר קנעכט אים אים נאך גינאנגן דריינין דער
קענעש פון דעם פערד וואס ער האט זיך פאר קופט פאר אקנעכט און זי וועלן נאך
גינאנגן דעם קענעש פון דעם וואלד און דר ווייל איז אים אפיקס גינער גינאנגן סבת
ער דאס וואס שוין אקנעכט אז ער האט פארבראכט און הייבן עפס וואס אונד עפס
אנדערש טאן דאס ער גינערן זיין קנעכט אז ער זאל עס אים און הייבן אונד עפס
קאן און זי וועלן אין איינים נאך גינאנגן דעם קנעכט פון דעם וואלד דענין זי גינעכט
ע איין אים וואס דאס אים גינערן וואס גינעכט דריינין גינאנגן און גינערן דאס ער
דך אונד גינערן און כחמת פחד דאס ער גינערן דעם קנעכט פון דעם וואלד ווי
אז וועלן סיר דא אונד גיין דאס ער אים גינעטעפערט אפילו כאט' ווי אז וועט דא אריין
אין זיין שטוב און האט אים גינערן זיין שטוב ווי זא שטייט אין דר קופטן דענין זא

גינאנגן

ברצתו שיעשה כך והשליך את הסלובה והלך באשר הלך עד שבא לכאן ועתה יהי עבר. ויה שבע את כל זה ושתק (היינו זה הבן מלך האמת שהוא האדם של הבהמה שבע כל זה ששיפר לו האדם של הסוס שהוא עכשיו עבדו ושתק) ואמר איראה ואתייש איך לנהוג עם זה בלילה בא האדם היער הנ"ל ונתן להם לאכול ולשתות ולנוט לפנות בטר שטעו קול החוכא הגדולה מאוד כנ"ל עד שכל האילנות היו רועש וכדעוניהם כנ"ל והסיתו (היינו העבר הסית את בן המלך האמת שהוא ארונז) וישא את אדם היער מה זאת ושאלו מה קול החוכא הגדול? הוצאת סמור דבקר השיב לו זה חוכא שהיום שוחק מן הלילה שהלילה שואלת את היום מדוע בשאתה בא אין לי על ואז היום שוחק ועושה חוכא גדולה ואח"כ נעשה יום וזהו קול החוכא הנ"ל ונפלא בעיניו כי זהו ענין פלא שהיום שוחק מן הלילה בבוקר חזר האדם היער והלך לו זה היו אוכלים ושותים שם בלילה חזר ובא ואכלו ושתו ולנו בלילה שטעו קול החוכא שכולם שואנים והומים בקילות משונות שכל החיות והעופות כולם נתנו בקולם הא"י היה שואן והלביא הומה בקול אחר והעופות מצפצפים ומקשקשים בקולם וכן כולם הומים בקולות וכתחלה נדעונו מאד ולא המו אונם אל הקול מחמת הפחד אח"כ הם אונם ושטעו שהוא קול נגינה וזמרה נפלאה ונוראה מאד והמו אונם יותר ושטעו שהוא קול זמרה ונגינה נפלא מאד מאד שהוא תענוג נפלא ועצום מאד לשמוע זאת שיהי תענוגיהם של העולם כולם כאן ואינם נחשבים ובטלים לגמרי נגד התענוג הנפלא הזה

וינאננין קיט דעם קענענש פון דעם וואלד. און ער האט זיי פֿאַרשטן אַינער געפֿירט ער האט זיי אַרײַן גיבראַכט און איז אַזעלע גינאַננין און דר פֿון קינע וואס ער האט דר פֿתּוחות גיטריבן דאט זיך גישאַפֿט קיט זיין קענעם וואס ער האט גיבראַכט דאט דעם קענעם זייער פֿאַר דראָסן וואס ער האט זיך פֿאַר קופֿט פֿאַר אַקענעם פֿון איין זייער וועגן וואס ער האט באַראָפֿט פֿרום צו עסן וואָרן היינט האט ער דאָך שוין וואס עסן און ער האט אַנדערסן זיפֿן גיטאָן צו וואס איך פֿון גיבֿינען און איך זאָר זיין קענעם האט אים גיפֿירט דר אַמטיר פֿון קינע וואס ער איז זיין הער גינעווען וואס אַנדוקה האָט דר עם גיראם און דר וועפֿט האט דר ביסט דר צו גיבֿינען האט ער דער צייקט פֿאַר ער איז גינעווען איין קינע האט קען און אים גינאָט און ער איז ביסטן גינאָרין וואָרן דר קענענש פֿון דעם פֿערד איז טאָן גינעווען דר קינע אַרײַן וואס אָהט איז ער גינעווען דר פֿון בלשערה האט ער פֿאַר טריבן זיין תּבֿר דהיינט דעם אַפֿתּין קינע אַפֿאָר איז אים גיבֿינען און דער הינע און ער האט גיט קענעם גיטאָן פֿלעגט קיבֿין איין זון אַרײַן תּרבות תּמיד און דער כעסערה בע און און דער נזכֿר עוונה וואָר ער האט אַפֿענען זיין דבֿר גיטאָן אַפֿיג האט זיך אים גיבֿיליכט און זיין תּיקון איז און זאָר אַזעלע וואָרפֿן די כּוונה און ער זאָר גיין ווי אַהין די אַהין וועלדן אים טראָגן און דר קיט וועט ער פֿאַר רעכטן זיין האט האט ער דאט גיט גינאָט טאָן נאָר עם פֿלעגט אים בֿיבֿרג זיין תּמיד דר דאָזיג בלכות און ער זאָר און טאָן פֿון עם איז פֿון אים גיבֿילי און דער הינע און ער זאָר און טאָן און ער האט אַזעלע גינאָרפֿען די כּוונה און גינאָננין פֿון ער איז אַהער גיבֿינען און היינט זאָר ער זיין איין קענעם און דער אַמטיר פֿון קינע וואס ער האט גיטריבן בלכות האט דאט אַהין אים גיבֿערט וואס דער דר אַהין אים אַהין און ער האט זיך גיפֿירט און וויפֿן ווי אזוי זיך צו פֿירן קיט דר פֿון נאָכט איז און גיבֿינען דר קענענש פֿון דעם וואָלד און דאט זיי גינעווען עסן און טריבן און זיי האָבן דאָרט איבֿר גינעכטיגט אַפֿענען טאָן דאָבן זיי גינעווען דאט גינעכט פֿון אַרײַן פֿון דאָבן גינעכט האט דר קענעם און גינעם דעם אַפֿתּין פֿון דאט ער איז זיין באַר און ער זאָר פֿלעגט דעם קענענש פֿון דעם וואָלד וואס דאט דאט ער אים גינעכט וואס איז דאט און אַרײַן גינעכטיר נאָרפֿען צו טאָן דאט אים גינעכט דאט דאט דר טאָן אים דר נאָכט וואָרן דר נאָכט פֿלעגט דעם טאָן פֿון

מעשה מבן מלך ובן שפחה שנחלפו

נ 99

של הנגינה הזאת ודברו ביניהם שישארו כאן כי יש להם לאכול ולשתות ומהענינים
בתענוג נפלא כזה שכל מיני תענוגים במלים כנגד זה והסית העבד את האדון (היינו בן
המלך האמת) רשאר אותו (את אדם היער) מה זאת ושאלו והשיב לו שזה איך שהחטא
עשה מלבוש להלבנה ואמר כל החיות של היער היות שהלבנה עושה להם טובות
גדולות כי עקר ממשלתם הוא בלילה כי לפעמים הם צריכים ליכנס ביישוב וביום אין
יכולים ועיקר ממשלתם בלילה והלבנה עושה להם טובה כזו שמאירה להם ע"כ הסכימו
שיעשו ניגון חדש לכבוד הלבנה וזהו קיל הנגיני' שאתם שומעים (רהיניו שכל הודות
והעופות מנגנים ניגון חדש לכבוד הלבנה שקבלה מלבוש מן החטא) וכששמעו שזהו
ניגון המן אונם יותר ושמעו שהוא ניגון נפלא ונעים מאד מאד ואמר להם האדם היער
הג'ל מה זה חידוש אצליכם הלא יש אצלי כלי שקבלתי מאבותי שהם ירשו מאבות
אבותיהם שהכלי עושה עם עלים וצבעונים כאלו שבשמינחים הכלי הזאת על אשה
בהמה או עוף או חיה כפיך מתחיל לנגן הניגון הזה אח"כ חור ונעשה החוכא הג'ל ונעשה
יום ולחל לו האדם היער הג'ל והוא (היינו בן המלך האמת) הלך לחפש אחד הכלי הג'ל
והיפך בכל אותו החדר ולא מצא ולהלן יותר היה מתירא לילך והם היינו האדון (שהוא
בן המלך האמת) והעבד (שהוא בן השפחה באמת שה' מתחלה מלך כנ"ל) היו
מתיראים לומר לאדם היער הג'ל שיוליכם לישוב אח"כ בא אדם היער הג'ל ואמר
להם שיוליכם ליישוב והולוך אותם לישוב ולקח את הכלי הג'ל ונתנה לבן המלך האמת
אמר לו הכלי אני נותן לך ועם האדם הזה (היינו העבד שלו שהוא בן השפחה באמת
שהיה מלך תחלה כחמת החילוף כנ"ל) תדע איך להתנהג עם ושאלו אותו לדין: נלך
אמר

ואם אז די קיבסט ראב איך קיין נאקין גיט טוט דר מאג אנרום גינעקסט אוי דר נאך
נערט מאג אוי דאס איז דאס גינעקסט וואס מען הערט נאקיןס צו מאג איז דאס ביי
אים אנרום וויינער גינען ווארין דאס איז עפיש אויךדי ואך אז דר מאג קאכט אוס דער
נאכט פערעני ווייטער האט ער שון גיט גינענטס אז יענער ענטפערט אז אקשן אין דר פרא
איז ווייטער דר קענישט פון דעם וואלד צוועק גינאנגן אוי ווי האקן דארט גינעקסן אוי
גינעקסן ביי נאכט איז ער ווייטער גינען אוי ווי האקן גינעקסן איז גינעקסן אוי האקן
גינעקסנט דארט ביי נאכט האקן ווי גינעקס דאס קיך פון דר חיות ווי ווי האקן אזי
גינעקסן אוי גינעקס מיט ווייטער קלדת דר לייב האט גינעקסן אוי דר קעמפערט מיט איין
אנדערן קיך אוי אזוי ווי אינדיק חיות האט אינדיק חיות מיט איין אנדער קיך גינעקס
אוי דר עופות האקן גינעקסן אוי גינעקסן אוי אזוי ווען ווי אזוי ווען דר שראקן
גינעקסן האקן ווי ווי גיט גינעקס צום קיך מוסט פחד דר נאך האקן ווי צו
גינעקסן דר אינדיקן אוי האקן ווי צו גינעקס האקן ווי גינעקס אז דאס איז איין קול
פון ציגן ווי ווייטער ווייטער וואלדן גינען וואס עס איז אויךד חידוש האקן ווי ווי נאך
דער צו גינעקס האקן ווי גינעקס אז עס איז אויךד וואלדן גינען וואס עס איז אויךד
גינעקס פגען דאס צו הערן וואס אזי פגענטיס פון דר וועלט ווען אזי נאך גינעקס
דעם ווייטער גינען וואס מען האט אז מען הערט דעם ווייטער גינען גינען האקן ווי
ווייטער ווי גינעקסן אז ווי וועלן שון דא גינען ווארין ווי האקן דא צו עשן אוי צו
גינעקסן אוי האקן דא אזוי איין פגען דאס אן גינעקס דער קעמפערט דעם הערן אז ער וואל
פערען דעם קעמפערט פון דעם וואלד וואס איז דאס האט ער אים גינעקסן האט ער אים
גינעקסן באשר דא וזן האט גינעקסן איין קעמפערט דר קעמפערט ווי אז גינעקסן אז
חיות פון דעם וואלד באשר דר קעמפערט ווי גינעקסן וואס גינעקסן ווייטער גינעקסן פון דא
חיות איז ווי דר עיקר נאך ביי נאכט ווארין אקאל באדארפן ווי ארין צו גיין אן ישוב
אין איז ביי מאג קאנן ווי גיט אוי דר קעמפערט וואס גינעקסן ווי ביי נאכט
אוי דעם האקן ווי אזי גינעקסן גינען אז ווי האקן באקן אגינעם גינען קעמפערט דר קעמפערט
אז דאס איז דר גינען וואס איז העקס ווי ווי האקן גינעקסן אז דאס איז אגינען האקן

מעשה מן מדך וכן שפחה שנחלפו

אמר להם שישראל ויורשו את המדינה שנקראת בשם הזה המדינה מפשית המלך (ראם נארישי לאנד און דער קלוגיר מלכות) בזה הלשון סיפר רבינו ז"ל שאלו להיכן ולאיוה צד נתחיל לשאול את המדינה הזאת הרא' להם בירו לצד פלוני (כס באצבע) ואמר האדם העיר להבן מלך האמיתי לך לשם אל המדינה הנ"ל ושם אל הגדולה שלך והלכו להם. והיו הולכים בדרךם והיו מתאווים מאוד למצוא איוה או בהסה לנסות את הכלי הנ"ל אם תוכל לנגן כלל אך עדיין לא היו רואים שום דבר אחר כ' באו יותר לשוב וסצאו איוה בהסה והניחו הכלי עליה והתחילה לנגן והיו הולכים ובאים עד שבאו אל המדינה הנ"ל ואותה המדינה היה חומה סביב ואין נכנסין איה כ"א בשער אחד וצריכים לסבב כמה פרסאות עד שבאין אל השער ליכנס אל המדינה והלכו וסבבו עד שבאו אל השער:

בבואם אל השער לא רצו להניח אותם ליכנס היות שהמלך של המדינה סת ונס הבן מלך. והניח המלך צווא' באשר שער עכשיו היו קוראין את המדינה (ראם נארישע לאנד און דער קלוגיר מלכות) עכשיו יהיו קוראים אותה להיפך (ראם קלוגי לאנד און דער נארישע מלכות) ופי שיתגור מתניו לזה שיחזיר השם לקדם והיו שידיו חוזרים וקוראים את המדינה בשם הראשון והיו מדינה מפשית וס' תכם הוא יהיה מלך ע"כ אין מניחין שום אדם ליכנס אל המדינה כ"א מי שיחזיר מלך לזה ע"כ לא רצו להניח אותו ליכנס ואמר לו האתה יכול לחגור סתנד לזה דהחזיר המדינה השם הראשון וכוודאי א"א להכניס עצמו לדבר כזה ולא יכלו ליכנסם והם העבד הנ"ל שיחזרו לביתם אך הוא לא רצה לחזור כחמת שהארם היער אמר לו על המדינה

זי זיה נאך קער צו גיהערט האבין זיי גיהערט אז עס איז וייער אזואליר זיך נאך וואס עס איז אויך דודל וייער האט זיך צו זיי אן גירופן דר קענשט פון דעם וואס איז נאך ביי איה און אידוש אלא כאי איה האב אבלי וואס איה האב קבל גיין פון מיינע עלשערין וואס זיי האבין עס גירשט פון וייער עלשערין וואס גלי איז גיבאכט גיזארין מיט אונע וואן מיט אונע ברעגליך און מיט אונע פאר וואס אז קען נעכט דען גלי און קען גיינט זי אף אוואקער בהסה אודר אף איה עוף הייבט עס הייבט אן צו שפילן דעם ניגון וואס דר היות האבין דא גיטשילט דר נאך איז ויידר גיזארין דאם גילעכטיר און עס איז גיזארין טאג און דר קענשט פון דעם וואס איז זיך ויידר אונעק גיזאנגן און דר אהריר בן כהן האט גיזוכט די גלי און ער האט גיזוכט דעם גאנצן חדר און ער האט גישט גיפונן און ווייטער האט ער טראג גיהאט גיין און זיי האבין טראג גיהאט צו זאגן דעם קענשט פון דעם וואלד אז ער זאל פירן אין ישוב ארץ זי פירן אין ישוב ארץ האט ער זיי גיפירט און ער האט גיזוכט דר גלי דער און האט זי גיגעפן צו דעם אהריר בן כהן און האט צו אים גיזאגט גלי שטעק איה דר און מיט דעם קעכט וועסטו וויסן ווי אזו זיך צו פירן מיט האבין זיי אים גיפירט ווי אהריר זאלן מיר גיין דאם ער זיי גיזאגט אז זיי זאלן פירן צו דר מדינה וואס זי הייסט דאם נארישי לאנד און דר קלוגיר מלכות האבין אים גיפירט אין וועלכר זייס זאלן מיר זיך אן הייבן צו פירן צו דר מדינה האט זיי גיזאגט מיט דר האנט אז אהריר אז זיי איינר ווייסן מיט דעם פירן האט דר קענשט פון דעם וואלד גיזאגט צו דעם אהריר בן כהן גי אהריר צו דר מדינה און דאס וועט קומן צו זיין גידיה. ווי זיי זענען גיזאגן. האבין זיי וייער גיזוכט אז זיי זאלן גיפירן עפיים אהריר אהריר אהריר דר זיי זאלן פירן דר גלי אוב זי וועט קאנן שפילן נאך האבין נאך קיין שום חיה גיט וועלן. דער נאך זענען זיי קער אין ישוב ארץ גיזוכט האבין זיי גיפירן עפיים אהריר האבן זיי אף איר איידר גיזאגט די גלי האט זי אן גיזאגט צו שפילן דעם ניגון ווען זיי אזו גיזאגט ביי זיי זענען גיזוכט צו דר מדינה און דר מדינה

מעשה מבן מלך ובן שפחה שנחלפו נא 101

מיתה זו וסם יבא לנרולה שלו בתוך כך בא לשם עוד אדם א' שהיה רובב על הסוס
דעה ליכנס ולא יציתו אותו ג"כ ליכנס טחמת הנ"ל בתוך כך ראה שעוסד הסוס
אל אותו האדם ולקח הכלי הנ"ל והניח על הסוס והתחיל לנגן הנגן הנפלא מאד כנ"ל
בבקש מאד האדם של הסוס שיסבור לו הכלי הזאת ולא רצה לסובר והשיב לו מה
תוכל ליתן לי בעד כלי נפלאה כזו אמר לו האדם של הסוס הנ"ל מה תוכל לעשות עם
כלי הזאת (הלא הוא דב) שזעשה עמה קאסערייא ותקבל דבר אבל אני יודע דבר
הוא טוב יותר מהכלי שלך דהיינו יודע דבר כזה שקבלתי מאבותי שיכולים
ליות על ידה מבין דבר מתוך דבר שבשאר אדם איזה דיבור בעלמא יכולים ע"י
קבלה הנ"ל שיש לו להבין דבר מתוך דבר ועדיין לא גליתו זאת לשם אדם בעולם
כן אני אלסור איתך הדבר הזה ואתה תתן לי הכלי הזאת הנ"ל ונתיישב (הבן) מלך
למכת שהיה לו הכלי הזאת כנ"ל שבאמת הוא דבר נפלא להיות מבין דבר מתוך
דבר ונתן לו הכלי הנ"ל והוא (היינו האדם של הסוס הנ"ל) הלך ולסרו הדבר הנ"ל
להיות מבין דבר מתוך דבר:

והבן

זו גיועונו אכסער ארום-איר . כען קאם נים גיקאנט ארין גיין נאר מיט איין מיטער כח
זו ארום גיין פֿעה מייד בין כען קוקט צום מיטער . זענען זיי ארום גינאנטן בין זיי זענען
זענען צום מיטער קאם כען זיי נישט גיקאנט ארין קאזן באשר דר קלף פון דר מדינה
זי גישאקדיגן איז גינדיגן דר פון קלף קאם דר קלף גיקאנט צוואה . באשר ביז אהער
אם כען גירופין דר מדינה . דאס גאנציש כאנד איז דר קטור מלכות . היינט זאג כען
א שוין רופין פאר קערט . דאס קליגע לאנד איז דר גאנציש מלכות איז ווער עם וועט
זי אונטער געפין אז ער זאג אום קערן צו דעם ערשטן נאמן . דהיינו אז כען זאג
קער רופין דר מדינה מיט דעם ערשטן נאמן דאס גאנציש כאנד איז דר קטור מלכות .
זי דר דאזער מלך ווערן . איבער דעם לאזט כען קיין שום בעקשטן נים ארין אז
מדינה . פירן דר וואס ער וועט זיך אונטער געפין דאס דאזיג אז ער זאג אום
ערשט דר מדינה דעם ערשטן נאמן . קאם כען אים גיקאנט קאנטו דר דאס אונטער
זיין אז דו זאקסט דר מדינה אום קערן דעם ערשטן נאמן דאס ער זיך פונדא נים
דאס דאס אונטער געפין דאס . זיי נים גיקאנט ארין גיין . קאם אים דער בעקסטן אז
דעם אז זיי זאגן זיך אום קערן אהיים נאר ער קאם נים גיקאנט אום קערן זיך ווארן
בעקשטן פון דעם וואלד קאם אים גיקאנט אז ער זאג גיין צו דר מדינה איז דאס
עס ער קיין צו זיין גודלה דר זייער איז אהין און גיקובן נאך איין בעקשטן וואס ער קאם
וואס אונטער איז ער קאם גיקאנט ארין גיין קאם כען אים אויף נים גיקאנט ארין
דעם דר זייער קאם ער דר ווערן עס שטייט דאס מערד פון זענעם בעקשטן איז ער
גאנצן אום קאם גינדיגן דר פרי איז קאם זי אונטער גינדיגט אויף דעם פערד קאם עס און
ווערן צו שפילן דעם זייער וואלדן גינדיגן דאס אים דר בעקשטן פון דעם פערד זייער
בעקשטן אז ער זאג אים פאר קיפן איז ער קאם אים גינדיגט וואס קאנטו מיט געבן
זי אז איין הינדלליכי פרי קאם דר בעקשטן פון דעם פערד צו אים גיקאנט וואס קאנטו
דן קאן מיט דר פרי נאר דו וועסט כאטש מיט איר איין באקעטיגט איז דו וועסט
זיין אונטערן אויף קאן אפר איה וואס עס איז בעסד פון זיין פרי איה ווייס אואף וואס
דו קאם פאר גיוען פון מדינה עקסטרין וואס דאך דער זאך קאן כען פאר
זיין איין זאך פון דר אונטערן אויף אז איינער דעם עפיש איין ווארט . קאן כען דאך
פאר שטיין איין זאך פון דר אונטערן איז איה דאס נאך דו זאך נים אים גיקאנט
זיין שום בעקשטן אין דר וועקט כען וועט איה דר אים זענען דר דאזיג וואך .
זי דו וועקט מיט געפין די דאזיג פרי דר פאר קאם זיך בעקשטן גיוען דר אונטערן פון
דו וואס ער קאם גינדיגט די פרי עס איז אין אכט איין גרום הידוש אז כען זאג זיין איין

והבן מלך האמת מאד שנעשה מבין דבר בתוך דבר היה הולך שם אצל
הסדינה הנ"ל. והבין שהוא כבר נעשה מבין דבר בתוך דבר ע"כ
שהוא באפשר אף על פי שעדיין אינו יודע איך ומה יוכל לעשות זאת אע"פ כן
שנעש' מבין דבר בתוך דבר ע"כ הבין שהוא באפשר ונתיישב שיציה להניח
ליכנס והוא יכניס עצמו ליה (היינו להחזיר להסדינה שם הראשון) ומה יפסיד
ואמר (לאותן האנשים שלא רצו להניח ליכנס שם שום אדם כי אם מי שיחזור מה
לענן הנ"ל) שיניחו אותו ליכנס והוא יחזור מתניו לענן הנ"ל להחזיר אל הסדינה
הראשון והניחו אותו ליכנס והודיעו אל השרים שנמצא איש כזה שרוצה לחזור מה
לזה להחזיר להסדינה שם הראשון והביאיהו אל השרים של הסדינה ואמרו לו השר
תדע שנים אנחנו אין אנו כפשים ח"ו רק שהמלך שהיה היה חכם גדול מופלג כי
אשר כנגדו היינו כולנו נחשבים מפשים וע"כ היתה הסדינה נקראת כדינה מפשי
ומלך חכם ואח"כ נפטר המלך הנ"ל ונשאר הבן מלך וגם הוא חכם אבל כנגדנו
הכם כלל ע"כ נקראת הסדינה (עכשיו) להיפך כדינה חכמה וכלך מפש והניח הבן
צוואה שמי שימצא חכם כזה שיוכל להחזיר להסדינה שם הראשון הוא יהיה כלך
לבנו שכשימצא איש כזה יסתלק הוא מן המלכה ואורו האיש יהיה נעשה מלך
כשימצא חכם כזה שיהיה מופלג בהכמת מאד כאד עד שכנגדו יהיו כולם מפשים
יהיה מלך כי זה האיש יוכל להחזיר להסדינה שם הראשון כי יהיו תחומים וקורן
סדינה מפשית ומלך חכם כי הם כולם מפשים כנגדו ע"כ תדע לאיזה דבר אתה
עצמך (כל זה אמרו לו השרים הנ"ל) ואמרו לו (היינו ג"כ השרים הנ"ל כי כל זה
המשך דבריהם) הנסיון יהיה אם אתה חכם כזה היות שיש כאן נן שנשאר מן הכ
שדיה שהוא היה חכם גדול כאד והגן הוא נפלא מאד שגדילים בו כלי מת
כלי כסף וכלי זהב והוא נפלא וגורא מאד אך א"א ליכנס בו כי כשנכנס בו אדם

היכף
מכין דבר כהוה דבר האם עד אים גיעקמן די פניו און דר כענמש פון דעם פערד
גינאנגן און האם אים אום גיעקענט עד זאל זיין ציבין דבר כהוה דבר
און דר אבדיר פון קלה בפרה עד איז שון געווארן ציבין דבר כהוה דבר איז עד דא
אום גינאנגן פון דעם טוער פון דר כדינה און עד האם פאר שטאנק אז עס
זא גינאנק אז עד זאל זיך דאס אונטער נעבן אז עד זאל אום קערן צו דר כדינה
ערשטין נאכין ווארן עד איז זיך שון געווארן איין גבין דבר כהוה דבר און דעם
עד פאר שטאנק אז עס איז גינאנק דאמטע עד האם נאך גיט געוויס ווי אז האם
זיך כיינע געווען עד וועט זיך דאס אונטער נעבן אז עד זאל אום קערן צו דער
דעם ערשטין נאכין וואס וועט עד דא צו זיינן דאס פון אים גינאנק צו די
פון דר כדינה נאכין אים די שרים גינאנק די זאנקס וויסן צו כיר גענן און קיין גענן
גיס חס ולדום נאר דר קלך וואס עס איז געווען עד איז געווען אויך נאכין דאס
וואס אקעגן אים גענן כיר אזי געווען גענענס איך דעם פלעקט פון די כדינה צו
דאס גארשט לאנד און דר קינדיר כזכות דר נאך איז דר קלך געשטארבן איז גינאנק
דר פון קלך און דר פון קלך איז אויך אקעגן נאר אקעגן אונז איז עד נאך קיין דאס
איך דעם דאס פון דעם די כדינה פאר קעגן דאס קלוי לאנד און דער גארשט
כזכות דאס דר קלך צוואה גינאנק אז עס וועט זיך גיפונן אז אקעגן וואס עד זאל
אום קערן צו דר כדינה דעם ערשטין נאכין זאל עד זיין קלך און האם און גינאנק
זון אז עס וועט זיך גיפונן אז אויך נאכין דאס אקעגן אים וועלן זי אזי
גענענס זאל עד ווערן קלך פון זאנקס וויסן וואס די געקעט זיך דא אונטער די
דעם ויין אוב די פיקס אז אקעגן באשר עס איז דא אקעגן וואס עס איז איך גינאנק
פון דעם קלך וואס עד איז געווען גער אקעגן דאס און דר נאכין איז זייער

מעשה מכן מלך ובן שפחה שנחלפו נב 103

חיבץ כחולין שם לרודפו ורודפין אותו והוא צועק והוא אינו יודע כלל ואינו רואה מי דורף אותו וכך הם הרדין אותו שכבדוהו אותו מן הגן ע"כ נראה אם אתה תבס אם תוכל ליכנס אל הגן הזה ושאל אם מכים את האדם הנכנס אמרו לו שהעיקר שרודפין אותו והוא אינו יודע כלל מי וסי' דורף אותו ובורח בבהלה גדולה כאר כי בן כפר להם בני אדם שנכנסו לשם והלך אל הגן (היינו זה הבן סלך האכסת) ראה שיש לו תוספת סביב והשער פתוח ואין שם שומרים כי בוודאי אין צריכים שומרים לזה הגן והיה הולך אצל הגן והסתכל וראה שעומד שם אצל הגן אדם היינו שהיה מצוייר שם אדם והסתכל וראה שלמעה מעל הארם יש דף שקורין מאבדוע וכתוב שם שזה האדם היה כלך לפני כמה מאות שנים ובימי חסלך הזה היה שלום כי עד אותו הסלך היה מלחמות וכן אחריו היה מלחמות ובימי הסלך הזה היה שלום והתבונן סאחר שכבר געשה כבין דבר כחוד דבר כנ"ל שהכל תלוי בזה האדם ששנכנסין לכן ורודפין אותו איך צריכים לברוח כלל רק לעמוד עצמו אצל האדם הזה ועי"ז יציל ויותר מזה שאם יקרו את האדם הזה ויעמידו אותו לפניו בתוך הגן הזה אזי יוכל כל אדם ליכנס בשלום אל הגן הזה (כל זה הבין זה הבן סלך האכסת ע"ז שהיה סבין דבר מתוך דבר כנ"ל) והלך ונכנס אל הגן וחיבץ כשהתחילו לרודפו הלך ועמד אצל האדם הנ"ל שעומד אצל הגן מכהוין ועי"ז יצא בשלום בלי פגע כלל כי אחרים שנכנסו לכן והתחילו לרודפם היו בורחים בבהלה גדולה מאד והיו מיכים ונלקים עי"ז והוא יצא בשלום ושלום ע"י שעמד עצמו אצל האדם הנ"ל והשרים ראו ותמחו על שיצא בשלום ואזי צוה (זה הבן סלך האכסת) ליקח את האדם הנ"ל ולהעמיד אותו בפנים בתוך הגן וכן עשו

חידוש עם נואקבין אין אים גלים פון איוון נואקבין ויזקעקני גלים און גידעני גלים את ער אזי אנויך חידוש וייער נאר אזי אין קענטש גיים אין אים אריין הייבט קען אים און נאקבן צו יאנען און ער ווייטס נאר גיט און געהט נאר גיט ווער עס יאנט אים און אזי יאנט קען אים אדן ביז קען באקט אים אנטלפן פון דעם נארשין גבן ווערן סיר געהן אוב דו ביסט אין דעם און דו וועסט קענען אריין גיין אין דעם נארשין דאס ער נאקענט צו קען שיקאנט דעם קענטשין וואס ער גיים אריין האבן ווי אים גינאנט דר עקער אזי קען יאנט אים און ער ווייטס נאר גיט ווער עס יאנט אים און ער כוז אנטשטן מיט גיטס דהקד וייער ווארין אזי האבן ווי דר צייקט קענטשין וואס ווי גענן אהין אריין גינאנט דאס ער ויך און גינאנט און אזי גינאנט צו דעם נארשין דאס ער גינען אנטשטן ארם און דר מיינער אזי אפן און עס אזי גיין שוקרים דארט גיט פאר האנדלן ווארין עס קאן זיך קיינער אין אים גיט אריין גיין דאס ער דר געהן אזי דארט לעבן דעם נארשין אזי ארם נאקאנט אנטשטן דאס ער ווייטס אדן גיטאן דאס ער גינען אזי אפער דעם קענטש און פאר האנדלן אין טאגדעז און דארט שטייט און נישטריבן אז דר קענטש אזי גינען אפער פאר עטליכע הונדערט יאר און אין דר צייטן ביז דעם גלף אזי גינען קלחמות און אזי נאך אים אזי גינען קלחמות און אין דר קען פון דעם גלף אזי גינען גידים דאס ער פאר שפאנין אזי עס אזי נאר גינענט אין דעם קענטש אזי פגע גיים אין דעם נארשין אריין און קען הייבט און צו יאנען באבאדף קען נאר גיט צו אנטשטן נאר דען נאל ויך שטעלן לעבן דעם קענטש האנדל דעם וועט קען גינען ווערן נאך בער אפער אזי קען נאר געבן דעם קענטש און קען נאר אים אריין אנטשטן און גיט דעם נארשין אריין אזי וועט קענען איינדיקער קענטש אריין גיין פערסם אין דעם נארשין אריין אזי דאס אפן פאר שפאנין דר אפער גון גלף וייד ער אזי גינען אפער דער סוף דער דאס ער ויך און גינאנט און אזי אריין גינאנט אין דעם נארשין אריין את טייף ווי קען דאס אים און גינאנט צו יאנען אזי ער גינאנט אנטשטן ויך נישטעלע לעבן

עשו ואזי עברו כל השרים בתוך הנן ונכנסו ויצאו בשלום בלי פגע כלל אמרו לו
השרים אעפ"כ שראינו סמך דבר כזה אעפ"כ בשביל דבר אחד אין ראי ליתן לו
דמלוכה ננסה אותו עוד בדבר א' אמרו לו היות שיש כאן כסא מהמלך שהיה הכסא
גבוה מאד ואצל הכסא עומדים כל מיני חיות ועופות של עץ (היינו שהם החוכים
וכתוקנים מן עץ בלע"ז אוים גישניצט) ולפני הכסא עומד סטה ואצל הכסא עומד
שולחן ועל השולחן עומד כנורה ופן הכסא יוצאים ררכים כבושים (שקורין גישלאנטי
ווענין) והדרכים הם כנויים בבנין חומה (היינו גימאראטי ווענין) ואלו הדרכים יוצאים
מן הכסא לכל צד ואין אדם יודע כלל מה ענין הכסא הזה עם הדרכים הללו ואלו הדרכים
כשהם יוצאים ומתפשטים להלן אחז שיעור עובד שם ארז' של זהב ואם ידך ויתקרב
אצלו איזה אדם או יפחת את פיו ויבלענו ולהלן מן אותו הארז' מתפשט הדרך עוד
להלן יותר וכן בשאר הדרכים היוצאים מן הכסא היינו שגם הדרך השני היוצא מן הכסא
לצד אחר הוא ג"כ כך כשמתפשט נמשך הדרך איזה שיעור עומד שם מין חיה אחר
בנוק לביא של מיני סחכות ושם ג"כ א"א להתקרב אליו כנ"ל ולהלן מתפשט הדרך יותר
וכן בשאר הדרכים ואלו הדרכים הם מתפשטים והולכים בכל המדינה כולה ואין שום
אדם יודע ענין הכסא הנ"ל עם כל הדברים הנ"ל עם הדרכים הנ"ל ע"כ תתנסה בזה אם
תוכל לדעת ענין הכסא עם כל הנ"ל והראו לו הכסא וראה שהוא גבוה מאד וכו' והלך
אצל הכסא והסתכל והתבונן שואת הכסא עשויה מן העץ של התיבה הנ"ל (היינו הכלי
הנ"ל שנתן לו אדם היער כנ"ל) והסתכל וראה שחצר מן הכסא למעלה איז' שושנה
(היינו ריזיילי) ואם היה להכסא זאת השושנה היה לה הבח שיש להתיבה הנ"ל (היינו
הכלי

דעם כענקשט וואס עס איז גיטשאנן לעבן דעם נאכטן אין דאסן און דאך דעם אין
ער ארום ב'שילום און עס האט אים נאך נישט גיטשאט און די ערים האבן דאס גיטעוה
און האבן דך וויער פאר וואונדערט וואס ער איז ארום ב'שילום דך נאך האט ער גיטעוה
אז ער ואל לעבן דעם כענקשט און ער האט אים אריין שטעלן איינצוייניק אין דעם נאכטן
אריין האט ער אזוי גיטשאט און געטן אריין גיטשאט אין דעם נאכטן אריין און
זי געטן זיך דורך גיטשאט און געטן ארום ב'שילום. האבן זיך די ערים צו אים גען
גורוהן האפטיק ביר האבן פון דיר גיטעוה אזוי אזא פון דעםט וועגן פארגס פון ארין נאך
וועגן קוקט דיר נאך נישט אפ צו געבן די בליק ביר וועלן דך פרויבן נאך כיום אין
נאך פאצט דא איז פאר באנדן אפטיק פון דעם ב'שילום וואס עס איז גיטעוה און די שטאר
איז גיטעוה און ביי דך שטאר שטייגן אפליי חיות און עופות פון דאלין ארום
גליטניצט און פאר דער שטאר שטייט אפטיק און ביי דעם ב'שילום שטייט אפטיק און
און דעם שטאר שטייט אפטיק און פון דך שטאר גיטעוה ארום גיטשאט וועגן און דא
וועגן וועגן גיטעוה און די וועגן גיטעוה ארום פון דך שטאר אין ארין גיטעוה און דא
כענקשט ווייכט נאך נישט וואס עס איז די נאך פון דך שטאר כיום די וועגן און די וועגן
אז זי גיטעוה ארום און ציטן זיך אונזע אפטיק שטייט דאדט אפטיקער גייב און איז
אפטיקשט נאך צו אים צו גיטעוה ער אים ציין שטייגן און ווייכט פון דעם גייב ציטעוה
זיך דך וועג נאך ווייכט און אזוי ביי די אפטיק וועגן וואס זי גיטעוה ארום פון דך
שטאר דרייט ביי דעם אפטיק וועג וואס עס גיטעוה ארום פון דך שטאר צו ארין אפטיק
נישט איז און אזוי דך וועג ציטעוה זיך אפטיק אפטיק אפטיק פון ציטעוה וואס
און דאדט קען קען און צו אים נישט צו גיטעוה וואס ציין שטייגן און ווייכט פון
דעם אפטיק ציטעוה זיך דך וועג ווייכט און אזוי און דא אפטיק וועגן און דא
דאדט וועגן ציטעוה זיך און גיטעוה אין דך באנדן דרייט און גיטעוה אפטיקשט ווייכט נישט
וואס די נאך איז פון דך שטאר כיום די וועגן ב'שילום וועגן דך כיום גיטעוה וועגן און

מעשה מבן מלך וכן שפחה שנחלפו

נג 103

הכלי הנ"ל שהיה לה כח לנגן כשהיו מניחין אותה על איזה חיה או בהמה או עוף
 (כנ"ל) והסתכל יותר וראה שזאת השושנ' שחטר למעלה מן הכסא היא מונחת למטה
 בכסא וצריכין ליקח אותה ששם ולהניח למעלה ואזי יהיה להכסא הכח של התיבה
 הנ"ל כי המלך שורה עשה כל דבר בתכסה באופן שלא יבין שאם אדם את הענין עד
 שיבא חכם מופלג שיבין את הדבר ויוכל לבזק להחליף ולסדר כל הדברים כראוי וכן
 המטה הבין שצריכין לנתק קצת מן הבקום שעומדת וכן השולחן צריכין ג"כ לנתק קצת
 לשנות במקום קצת וכן הכנורה צריכין ג"כ לנתק קצת ממקומה וכן העופות והחיות
 צריכין ג"כ לשנותם כולם ממקום ליקח זה העוף ממקום זה ולהעמידו במקום זה וכן
 מולם כי המלך עשה הכל בערמה ובחכמה באופן שלא יבין שום אדם עד שיבא החכם
 שיוכל להתבונן לסדרם כראוי וכן הארץ שעומדת שם (אצל ההפשטות הדרך) צריכין
 להעמידו באן וכן כולם וזה לסדר הכל כראוי ליקח השושנה כמטתה ולתוחבה למעלה
 וכן כל הדברים הנ"ל לסדר כולם בסדר הראוי כנ"ל ואז התחילו כולם לנגן ניגון הנפלא
 מאוד ועשו כולם הפעול' הראוי' להם ואז נתנו לו הסלובה. ענה ואמר הבן מלך האמת
 שנעשה עתה כך אל בן השפחה האמת הנ"ל עתה אני מבין שאני בן המלך באמת
 ואתה בן השפחה באמת :

(נס)

די נעקם באנין וויסן די וואך פון דר שטוד מיט דעם אליבין דאס קען אים געווען די שטוד
 דאס ער געווען צו זי אים ווייטער הוף איז ער געגאנגן צו דר שטוד דאס ער אקוק גיטאן
 דאס ער פאר שטאנן אז די שטול איז געפאכט געווארן פון דעם האלץ פון דעם קעקסט
 דעמינו די גלי וואס דער קעקסט פון דעם וואלד דאס אים געשענקט דאס ער ווייטער
 געקוקט דאס ער געווען אז עס גייט אפ פון דר שטוד אויבן עפס אריינעלד און אז די
 שטול ואל האבן דאס היינטיקע וואלט די שטוד גיהאט דעם פת פון דעם קעקסט דעמינו
 די גלי וואס זי דאס גיהאט דעם פת אז מען פקענט דאס גלי צו גייען אוף אפהינג
 אדער אהיה דאס זי אן גיהובין צו שפילן דאס ער ווייטער געקוקט דאס ער געווען אז
 דאס היינעל וואס עס גייט אפ אויבן פון דר שטול דאס היינעל ליגט הינטן אין דער
 שטוד באדארף קען דאס היינעל ארום געסן פון הינטן און אריין געצין עס אויבן
 וועט די שטול האבן דעם פת פון דעם קעקסט ווארן דר כלה וואס ער איז געווען דאס
 איינליי וואך גיטאן מיט תבנה און דאס אלץ פאר שטעקט דריי גייער וואך גיט פאר
 שטיין די וואך וואס ער פיינט ביז עס וועט קוקען אזו אויולד גרוסר דעם וואס ער וועט
 זיך שטוסן און וועט קענען צו שטעפן אלץ אייבר צו פייטן און כסדר צו זיין אלע
 זאכן אזו ווי מען דארף און אזו דאס בעסער דאס ער פאר שטאנן אז מען באדארף עס
 אפיקל אונזע רוקן פון דעם ארם ווי עס שטייט און אזו דעם מיש באדארף מען אפיקל
 אונזע רוקן פון דעם ארם און אזו דעם לאגער באדארף קען אויך אפיקל אונזע רוקן
 פון דעם ארם און אזו די עופות און די ריות כח קען זיי אויך אייבר שטעלן קען וואך
 געסן דאס עוף פון דעם ארם און קען וואך עס שטעלן אוף דעם ארם און אזו אזי כח
 קען אלץ אייבר שטעלן אנדערש און אזו דר לייב וואס ער שטייט דארט ווי דר וועג
 גיט ארום באדארף קען אים אהין שטעלן און אזו אזי באדארף קען אלץ אייבר שטעלן
 דאס ער גיהייסן אז מען וואך אלץ כסדר זיין ווי קען באדארף קען וואך ארום געסן דאס
 היינעל פון הינטן און קען וואל עס אריין געצין אויבן און אזו די אזי זאכן וואך קען
 אלץ אייבר שטעלן ווי קען דאס אזו גיטאן האבן אן גיהובין אזי צו שפילן דעם וואלדן
 ניגון וואס ער איז ווייטער אויולד חידוש און זיי האבן אזי גיטאן דאס וואס זיי באדארפן
 צו טאן אזו דאס קען אפ געגעבן די מנוחה דעמינו דעם אהיה בן כלה דאס ער זיך אן
 גרוסן און דאס גיטאן צו דעם בן השפחה היינט פאר שטיין אייבר אז אויך בן פאד דר
 אפיקל בן כלה און די פיקס דר בן השפחה באמת :

פאר

(גם חלם דברי רבנו ז"ל אחר שסיפר זאת המעשה. ענה ואמר דברים חלם):

בדורות הראשונים נקשרו מדברים ומשפחות קבלה היו משפחות בלבן כזו כי עד רש"י לא היו מדברים קבלה בלתינחיל רק. רש"י גילה קבלה בלתינחיל ומקור נקשרו מדברים קבלה היו מדברים בלבן כזו. נכסיו חלון על ספרו סתמלו לשורר והבן. כי יש הדמותי דסיכא. נכסלגוס מקבנת חידושים מן השמש חס בחי' כשנחילן חלון אל בית ש"ס. ואזי כל החיות נשאל הכסא עושין ריגו חדש בחי' מזמור שירו נס' שיר חדש מזמור שירו פרום ככשן. חס בחי' מנח ושלחן וכסא ומזמור הס חקונסא דשכינתא. ובחי' סגן. כי אדס"ר נחגרת מן סגן ושבת אגין עליו כמובא. ושבת הוא בחי' מן ששלוש שלו בחי' האדם הכל שבו מן שש' שש' בימיו. וע"כ עמד עלמו חלן שבת. וכשאר לא ביאר:

(ענה ואמר אחר שסיפר המעשה כזאת בזה):

המעשה כזאת היא הפלא גדול. והכל ח' בהשמות וכו' והכסא וכו' והגן הכל אחד פסם נקרא (הבחי' המרומות בהסיפור) בשם זה ופסם בשם זה. הכל לש' סגין ובחי'. והדברים עמוקים ופלאים ונוראים מאוד מאד:

(גם חלם דברי רבנו ר"י) ויש עוד ואין לייבין לגלות לכס. גם יש עוד מה שהמלך שסיס בהמדינה הכל עשה דבר כנגד החמה ודבר כנגד הלבנה (הייט שאלו הדברים היו מרמזי' על חמה ולבנה) והלבנה היחס לוחות נר בידו. וכשמגיע היום אזי אין סגר מאיר כי שרגא במיכאל וכו' וזכו שחמרה הלילה אל היום מפני מה כשחמרה כל אן לי שם (כמבואר גי'ל) כי ביום אין מועיל סגר כלל:

פירוש המעשה הוא כמו כסא ששם המלך כלל. שפיקר החכמה שפיקרין לידע אן לסדר הדברים. כמו כן. מן שנקי בשפרים ולבו שלם יוכל להבין הפירות. אן לייבין לסדר הדברים סיכס. כי פסם נקרא כך ופסם נקרא כך. וכן כשאר הדברים היינו בפירות של מעשה לפעמים נקרא האדם של המעשה הכל בשם זה ולפעמים בשם אחר. וכן כשאר הדברים אשרי מן שחכם להבין דברים אלו להמסקין. בילא"ז:

(כל זה דברי רבנו הקדוש ז"ל):

מעשה פעם אחד היה כזל תפלה שהיה עוסק תמיד בתפילות ושירות ותשבחות להשי' והיה יושב דוץ ליישוב והיה רגיל ליכנס ליישוב והיה נכנס אצל אחיו אדם סתומא היה נכנס להקטנים במעלה כגון עניים וביוצא והיה סדור על לבו

מרתכלות

פאר צימן או כען פלעמס שפכת קבדה פלעמס כען שפססן כים אזו אפסון ויאר דיה כעשה אזי וכו':

די כעשה אזי אפידד חידוש און עם אזי נאר איינס. די בתמות וכו' את די שפאר את די נאפסין וכו' עם אזי נאר איינס אפאר הייבם עם אזו אפאל אזו:

דער פירוש פון דר כעשה אזי אזו ווי די שפאר וואס דר מלך האט גיבאמם וואס דער עיקר הנהגה אזי אזו כען נאר וויסן ווי אזו כפיד צו זיין איינלעבן וזה אזו און חסר

עם אזי אנדער בך אין שפרים און אזי אנדער רבם באמת כאן ער פאר שפסין דאס פירוש נאר כען כח וויסן כען נאר עמ כפיד זיין ווארין אפאר הייבם די וואס אזו אפאל

אזו אז וואל אזי דעם וואס ער וועט וזה זיין דאס צו פאר שפסין:

דאס האט אלץ ער אפין עיה גילשוסם נאך דער כעשה:

כעשה אפאר אזי גינען איין בעל תפלה וואס ער האט תמיד נאר עמס גינען אזי תפילות און שירות און תשבחות צו השי' און ער איז גינען דוץ ליישוב אזי

זיין סדר אזי גינען ער פלעמס אפאל צו זיין אן ושוב אריין און ער פלעמס אריין צו גי' צו עפס אפגנש'ס כן הכתם פלעמס ער אריין גיין צו ארייני ליים און נאך אזי אפאל

גלייכען

מעשה מבעל תפלה

מכתבנות של כל העולם היות שבאמת אין שום תכלית כ"א לעסוק בעבודת ה' כל ימי חייו ולבית יסון בתפלה להשי' ושירות ותשבחות וכו' והיה מרבה לדבר עמו רביר התעוררות כאלו עד שנכנסו דבריו באוזניו עד שנתרצה אותו האדם להתחבר עמו ותיקף כשנתרצה עמו היה לוקחו ומוליכו למקומו שהיה לו חוץ ליישוב כי אותו הבעל תפלה כנ"ל בחר לו מקום חוץ ליישוב כנ"ל ובאותו המקום היה שם נדר לפניו גם היה שם אילנות ופירות והיו אוכלים מן הפירות ועל בגדים לא היה מקפיד כלל וכן היה העיר המסד לייכנס ליישוב ולפירות ולרצות בני אדם לעבודת השי' לילך בדרךו לעסוק בתפילות וכו' וכל מי שהיה מרצה עמו היה לוקחו ומוליכו למקומו חוץ ליישוב כנ"ל והם היו עוסקים שם רק בתפילות ושירות ותשבחות להשי' ויודים ותעניתים וסגופים ותשובה וכיוצא בזה והיה נותן להם היבורים שהיו לו בענייני תפלות ושירות ותשבחות ויודים והיו עוסקים בזה המסד עד שהיו נמצאים גם באותן האנשים שהביאים לשם שהיו ראויים ג"כ לקרב בני אדם לעבודת השי' עד שהיה נותן לאחד רשות שגם הוא יכנס ליישוב לעסוק בענין הנ"ל דהיינו לקרב בני אדם להשי' כנ"ל וכן היה הבעל תפלה הנ"ל עוסק בענין זה תמיד והיה מקרב בכל פעם אנשים ומציאם מן היישוב כנ"ל עד שנעשה רועם בעולם והתחיל הדבר להתפרסם כי פתאום נמלטו איזה אנשים מן המדינה ולא נודע אים וכן נודעם שפתאום נאבד אצל אחד בנו וכיוצא בו ולא נודע איפא הם עד שנודע היות שנכצא הבעל תפלה הנ"ל שהוא הולך ומפחה בני אדם לעבודת השי' כנ"ל אך לא היה אפשר להבירו ולתופסו כי הבעל תפלה הזה היה מתנהג בחכמה והיה משנה ומהליף עצמו אצל כ"א ואחר בשניו אחר שאצל זה היה נרכה

גלויקין און ער פלעגט קיט דעם קענעטשן און הייבן צו שמוסין פון דעם פקדון פון דער וועלט באשר אז צום אפיק איז קיין שום תכלית נים פאר האנדן און דער וועלט נאר קען זאגן נאט דעין און קען זאגן דא פאר פלעגט די יארן נאר קיט תפילה און קיט שירות ותשבחות צו השי' וכו' און ער פלעגט אפאק צו שמוסין קיט דעם קענעטשן ביז זייער הייר זענען אריין געקומען יענעם און דעם הארצין אריין ביז דער קענעטש איז מרצה געווארן אז ער זאגן דא צו אים באהעפטן און ער האט אים תפלה געטון את האט אים געפירט און זיין ארם וואס ער האט געראט חוץ ליישוב נים ווי קענעטשן זיין ווארן דער בעל תפילה האט זיך אים געקליבן איין ארם חוץ ליישוב און האט אים געווען אפיק און זיין ארם נים גייט קען און אז פלעגט זיין סדר צו זיין ער פלעגט ארץ ארץ צו זיין אין ישוב ארץ און פלעגט אפיק רעדן קענעטשן אז זיין ווארן נאר נאט ביה דעין זיין ווארן נאר עוסק זיין אין תפלות וכו' און ווער עס האט אים צו געהערט פלעגט ער רופן און זיין ארם חוץ ליישוב און זיין פלעגט האט עוסק צו זיין נאר אין תפילות אין שירות ותשבחות און ויודים און תעניתים און פלינקן זיך דעם נאך אין תשובה און דעם גלייבן און דער בעל תפילה פלעגט זי געבן זייער ספרים וואס ער האט געמאכט פון תפילות און שירות ותשבחות און ויודים און זיין פלעגט עוסק זיין דעין קינד ביז עס פלעגט זיך זען צו געבן זייער קענעטשן וואס ער האט ארץ געקאכט אונזי וואס זיין האבן שוין און געקאכט פלעגט קענעטשן צו השי' פלעגט ער אפאר געבן רשות צו איינים פון זייער קענעטשן אז ער זאגן און זיין אין ישוב ארץ און זאגן דער וועקן קענעטשן צום אייפערשטן אז זיין ווארן נאר נאט דעין און האט דער בעל תפלה זיך אלץ געפירט ביז דא האט און געהערט פלעגט צו ווערן ווארן פלעגט זענען פאר פאלן געווארן קענעטשן פון דער מדינה און קען האט נים געוויקט ווי זי זענען ארץ געקומען ביי דעם און פאר פאלן געווארן איין ון ביי דעם איין איינרים ביז קען אים געווארן ווארן אז עס געפונט זיך דער בעל תפלה וואס ער גייט אים און דעם און קענעטשן צו השי' נאר האבן האט קען אים נים געקאכט ווארן דער בעל תפלה פלעגט זיך פירן

נרמה בעני ואצל זה כסותר ואצל זה בענין אחר וכיוצא בזה גם כשהיה נכנס לדבר
בני אדם כשהיה רואה שאינו יכול לפעול אצלם כוונתו היה מרמה אתם ברברים
שלא היו סבנים כלל כוונתו הטובה וכאלו אין כוונתו כלל לענין הנ"ל היה הבעל
תפלה עובד בענין זה עד שנעשה רשע ופרסם בעולם והיו מצפים לחוססו אך אי אפשר
כנ"ל והיה הבעל תפלה הנ"ל עם אנשיו וישובים חוץ ליישוב כנ"ל ועוסקים רק בענינים
הנ"ל בתפלה ושירות ותשבחות להש"י ויהיה ותעניתים וסגופים ותשובות כנ"ל
היה ענין הבעל תפלה הנ"ל שהיה יכול להספיק לכ"א ואחד מה שצריך ואם היה מבין
באחד מאנשיו שלפי מידו הוא צריך לעבורת ה' כירא הו"ך כלובש בסלבושי גר
סקווין (גילדן גישמים) היה מספיק לו וכן להיפך שלעמי' נתקרב אליו איזה עשר
והיה מוציא מן היישוב כנ"ל והיה מבין שזה העשיר צריך לילך בבגדים קרועים
ונכבים היה מנהיגו כך הכל כפי שהיה יודע צורך הספקת כל אחד ואחד היה מספיק לו
ואצל אלו האנשים סקורבם להש"י היה תענית או סגוף גדול וקר יותר מכל התענוגים
שבועולם כי היה להם תענוג מן הסגוף גדול או כתענית יותר מכל התענוגים שבועולם
ויהי היום היה מדינה שהיה שם עשירות גדול שהיו כולם עשירים אך היה דרכם
והנהגתם זר ומשונה מאוד כי הכל היה מתנהג אצלם כפי העשירות
שהיה ערך מעלת כ"א וא' כפי העשירות שלו שמי שיש לו כך וכך אלפים או רבבות
יש לו מעלה זו ומי שיש לו כך וכך כמון יש לו מעלה אחרת וכן כיוצא בזה כל סדר
המעלות היה אצלם כפי הכסון של כ"א וא' ומי שיש לו כך וכך אלפים ורבבות כפי
הכסון שהיה קצוב אצלם הוא כלך וכן היה להם דגלים שמי שיש לו כך וכך מסך
הוא

כיום גרם תפלה און פקעם זך ביי אימריקן פאר שפערן אנדערש ביי דעם האט ער
זך פאר שפערן פאר איין ארום כאן און ביי דעם פאר איין כוחר און ביי דעם האט
ער זך נאך אנדערש פאר שפערן און דר צו אז ער פקעם קומן שמוסן מיט אפגעקום
אז ער האט פאר שפאנין אז ער קאן ביי דעם קענעם נים פאנען פקעם ער דעם
קענעם אז פאר דהינען מיט הייד דר עס איז נאר נים ניקאדס גינען צו פאלין אז ער
מינעס ער זאך אים סקרב זיין צו גאט איז דר בער תפלה מיט זינען לייט גינעסן דר
ליישוב און זיי האבן עמס גינען נאר אין תפלה און שירות ותשבחות צו גאט און
ויהיה אין מענינים און סגופים און תשובות ער האט גקענט אימריקן געבן וואס ער
האט באראקט אז ער האט פאר שפאנין אין איינע פון זינען לייט אז נאך זיין כוח נאך
באראקט ער צו גאט דוקט אז ער זאך גיין און גינען אין גינען גישק האט ער עס
אין גינען און אז פאר קערט אפאר איז צו אים סקרב גינען אין שו"ר און ער
האט פאר שפאנין אז ער עשיר ב"באקט צו גיין אפ גינען האט ער אים אז גינען
זיי ער האט גינען און ביי דר מענשטן וואס ער האט זיי סקרב גינען צו הש"י
ביי זיי אפגעניט און דאס גרעסט פיינען זיך איז מייערער גינען פון אלי תענוגים פון
דר וועלט ווארן זיי האבן גיהאט תענוג פון דעם גרעסטן פיינען אונד פון אפגעניט בער
אונד פון אלי תענוגים פון דר גאנצער וועלט :

ויהי היום און עס איז גינען אפדעה וואס דארט איז גינען גרם עשירות זיי גענין
אלי גינען גשירים נאר דאס פקען פון דר כרינה איז גינען זייער ווייך ווארן
עס האט זיך ביי זיי אלץ גינען ווערדיג דעם עשירות אימליקנס בעדה און אימליקנס
פאר איז נאר גינען ווערליג זיין עשירות עס איז ביי זיי אום גינעם גינען אז דר
וואס ער האט זיין אייניקס אז פיל ארמים געלט קובט אים דר בעדה איז דער פכח
און דר וואס ער האט אז פיל און אז פיל געלט קובט אים אין אנדער בעדה און
אז אלי בעדות ביי זיי איז ארץ גינען ווערליג דעם געלט וואס אימליקט האט גיהאט
און דר וואס ער האט אז פיל און אז פיל ארמים ורבבות וואס איז דארט ביי
זיי אום גינעם גינען דר איז שוין אפדעה און אז האבן זיי גיהאט פאנין אז דר וואס

כלל לרבר עמך שאלי ספני מה השיב לו היות שאנחנו כולנו סוכנים עתה לעקור
המדינה לילך למדינה אחרת באשר שראינו שעיקר התכלית הוא רק המסון ע"כ נסמך
אצלנו לילך למדינה ששם יכולין לעשות מסון דהיינו שיש שם עפר שעושים מסון
זהב וכסף ע"כ אנו צריכים עתה לילך כילנו אל אותה המדינה גם נסמך אצלם שיהיו
רוצים שיהיו אצלם ככבים וסולות ג"כ דהיינו שיש שיהיה לו כ"כ מסון כפי הסכום
שקצבו על זה הוא יהיה כוכב כי מאחר שיש לו כ"כ מסון יש לו הכת של אותו הכוכב
כי הכוכב מגדל הזהב כי מה שיש עפר שעושים מסנה זהב זהו מחסת הכוכב שגמרת
באותו המקום עפרות זהב נמצא שהזהב הוא נמשך מן הכוכבים ומאחר שיש לא' כ"כ
זהב נמצא שיש לו כח אותו הכוכב וע"כ הוא בעצמו כוכב וכן אמרו שיהיו אצלם
סולות ג"כ דהיינו כשהיה לא' כך וכך כפי הסכום שקצבו ע"ז הוא יהיה מול וכן עשו
להם סלמכים הכל כפי ריבוי המסון כנ"ל עד שהסכימו ביניהם שיהיו להם ג"כ אלמנה
שמי שיהיה לו ריבוי מסון הרבה כך וכך אלפים ורבעות כפי מה שקצבו על זה הוא
יהיה אלוה וכן אמרו שהאלפים שופע בו כ"כ מסון ע"כ הוא בעצמו אלוה וכן קיימו ועשו
ככל הנ"ל גם אמרו שאין להם לישב כלל באוירא דהאי עלמא ואין ראוי להם להתערב
עם בני העולם שלא יטמאו אותן כי שאר בני העולם הם טמאים כנגדם ע"כ יישבו
עצמן שובקשו להם הרים הגבוהים ביותר מכל העולם וישבו שם כדי שיהיו מרוחקים
מאוירא דעמא ושלו אנשים לבקש ולהפש הרים הגבוהים כנ"ל והלכו ובקשו ומצאו
הרים גבוהים מאד והלכו כל בני המדינה וישבו שם על ההרים הגבוהים היינו שעל

זיי נים צו גיהערט און האט צו זיי גיזאגט ווייטער האב איך גוט צייט מיט אייך צו שטובן
האבין זיי אים גיפערענט פאר וואס האט ער געקעמפערט פאשר מיר באדארפן איי זיין און
אין אנדערע מדינה צוויין ווארין מיר האבין גיזעהן אז דער עיקר תכלית איז נאר דאס
געלט אייך דעם איז ביי אונז גיפערענט אז מיר זאלן זיין צו אונז אפמדינה וואס דארט איז
אזוי איין ערד וואס דר פון מאכט מען נאך און זילבר אייבן דעם מסון מיר היינט אלץ
זיין צו דר מדינה און ווייטער איז ביי זיי גיפערענט אז זיי ווילן אז זיי זאלן האבן אונז
שטערען און סולות דהיינו אז דר וואס ער האט און פיר אונז פיל געלט ווי אזאנא
האבן דארט אום גיזעצט דרויף דר זאל זיין אשטערן ווארין אז ער האט און פיר געלט
האט ער זיך דעם פון דעם שטערען ווארין דאך דעם שטערען וואקסט ויך דאס נאך
ווארין די ערד וואס פון איר מאכט מען גאלד איז מחמת די שטערען נוא ווען דער
קענישט האט און פיל געלט האט ער דאך דעם פון דעם שטערען אייבן דעם איז ער
אזיין אשטערען און ווייטער האבן זיי גיזאגט אז אייבן דעם האבן און פיר אונז פיל
געלט ווי אזוי האבן דרויף אום גיזעצט דר זאל זיין איין מול און אז האבן זיי זיך
גיבאכט מלאכים און ווערדיג דעם גערט ביז עס איז ביי זיי גיפערענט אז דר וואס ער וועט
האבן ווער פיר געלט אזוי פיל און אזוי פיר אקמים דרובות דר זאל זיין איין נאם ווארין
אז נאם נים אים אזוי פיר געלט איז ער אזיין אגאט ווייטער האבן זיי גיזאגט אז זיי
קערן נאר נים צו זיין און דעם איר פון דר וועלט און זיי באדארפן נאר נים צו זיין
אין איינים מיט אנדערע מענטשן ווארין די אייבן מענטשן פון דער וועלט זענען נאר
מא אקעגן זיי אייבן דעם האבן זיי זיך מלישב גיזעצט אז זיי ווערן זיך זוכן ווער הויב
בשר און זיי ווערן דארט זיין פיר זיי זאלן זיין העכער פון דער וועלט האבן זיי
גישקט מענטשן האבן זיי גיפערענט ווער הויב בערג איז גיפערענט די גאנצע מדינה און
האבן זיך דארט ביי געצט און די הויב בערג דהיינו און דעם פאג האבן זיך ביא
זעצט אקעגן מענטשן פון דר מדינה כדמך אשטאט און אזוי אייך דעם אנדערע פאג
וכו און זיי האבן גיבאכט ארום דעם פאג ארום תוקף און גאבנים ארום ביז עס איז
נים גיבאכט גיזעצט צו זיי זאל קומן אשטענט ווארין עס איז מער נים גיזעצט נאר איין
פארהאטער ווען צו דעם פאג וואס קיין אנדערע קענישט האט נאר נים גיבאכט צו

כל דר ודר ישבו שם איזה קיבוץ מאנשי המדינה הנ"ל ועשו סביב הדר חוקת גדול והיה שם חפירות גדולות וכיוצא סביב הדר מה שלא היה אפשר בשום אופן שי-א אליהם שום אדם כי לא היה רק שביל נעלם אל הדר באופן שאדם אחר לא היה יכול כלל לבא אליהם וכן בדר הב' וכן בכל הדרים עשו חוקת וכו' כנ"ל והעמידו שומרים ברחוק מן הדר כדי שלא יתקרב להם זר והם היו יושבים שם על ההרים והיו מתנהגים במנהג הנ"ל והיו להם אלהים רבים והיינו לפי המסמך כנ"ל ואחר שהיה עיקר אצלם המסמך עד שע"י מסמך הרבה היו נעשים אלוה ע"כ היו להם חשש מריצה וגזילה כי כ"א יהי' רוצה וגזול כדי שיהיה נעשה אלוקי ע"י המסמך שיגזול אך אמרו שמתאר שהוא אלוך (דהיינו העשיר בעל המסמך הוא אלוך) הוא ישמור מגזילות ורציחות יתקנו עבודות וקרבנות שיהיו סקריבים ומתפללים אל האלקות הנ"ל גם היו סקריבים בני אדם והיו סקריבין את עצמן אל האלקות הנ"ל כדי שיהיה נבלל בו ואח"כ יתגלגל ויהיה עשיר כי עיקר האמונה היה אצלם המסמך כנ"ל והיה להם עבודות וקרבנות יקטורת שהיו עוברים בהם את האלקות הנ"ל (דהיינו בעלי המסמך הרבה כנ"ל) ובודאי אעפ"כ היתה המדינה מלאה מריצות וגזילה כי מי שלא היה מאמין בעבודות הנ"ל היה רוצה וזקן כדי שיהיה לו מסמך כי עיקר היה אצלם המסמך כנ"ל כי ע"י המסמך יכולים לקנות כל דבר אכילה ומלבושים ועיקר חיות האדם ע"י המסמך (כן היתה סברתם לפי דעתם המשובשת והגבונה) ע"כ היה המסמך האמונה שלהם והיו משתדלים שלא יהיה נחסר אצלם מסמך כלל כי המסמך הוא עיקר האמונה והאלקות שלהם כנ"ל אורבא צריכים להשתדל להוסיף ולהכניס מסמך ממקומות אחרים לתוך המדינה והיו יוצאים מהם מותרים לסחור במדינות אחרים כדי להשתכר מסמך להכניס מסמך יותר לתוך המדינה וצדקה בודאי

קבץ צו נ"י און אזו און דעם אנדערען בארג און נ"י האבן געשטעלט שווארץ ווייץ פון דעם בארג כדי קיפער ואל צו נ"י גיט קאפן קופען און נ"י געבן געגעבן דאס און ד" בערן און האבן נ"י געקופט מיט דעם פירקעקן כנ"ל און נ"י האבן געהאט אסאך נאמען דהיינו געקליג דעם געקט כנ"ל נאר ווייץ ביי נ"י און דער עיקר געוועזן דאס געקט ביי דאס אסאך געקט איז קען געווען ביי נ"י אגאט האבן נ"י מורא געהאט פאר רציחה און גיחה ווארן איינליך דעם זיין ארצות און אנדער פאר נאר ווי האבן געקאפט ווייל דר וואס ער האט געקט איז אגאט נעמט ער נ"י דאס פון גיחות און רציחות און נ"י האבן פ"ק געווען עבודות און קרבנות אז קען נאר פארביי זיין קרבנות און קען נאר קהפער זיין צו ד" געטויש פאר דאס דעם נאר קען קריגן געקט און נ"י פקענן פארביי זיין פ"קענן פאר קרבנות און נ"י פלעגן נ"י אליין פארביי זיין צו ד" נאשן כדי ער נאר אין אים נאכד ווערן און ד" נאך דעם ער געגלגל ווערן דעם ער זיין איין עושר ווארן ד" עיקר אמונה איז ביי נ"י געווען דאס געקט און פון דעם געקט ווערן פארט און ד" קרינות פ"קדאי פיר געווען מיט רציחה און גזילה ווארן ד" וואס ער האט גיט געקענט און ד"א עבודות איז ער געווען ארצות און אנדער פאר ער נאר האבן געקט און נ"י האבן ארץ געגעבן אז עס נאר ביי נ"י גיט געגעבן ווערן קיין געקט ווארן דאס געקט איז ביי נ"י נאר ד" אמונה און דער נאט געווען ארצות קען מו געבן אז קען נאר אריין פקענן אין ד" מדינה אריין געקט פלעגן פון נ"י זיין סוחרים ווארן האנדלן אין אנדערע מדינות כדי זי ווארן געווען געקט כדי קען נאר נאך מער געקט אריין פקענן אין ד" מדינה אריין און געקט איז בודאי אגרוסר איסור ביי נ"י געווען ווארן ווי פאר קען אונזע געבן דאס געקט וואס נאט האט אים געגעבן וואס דאס איז ביי נ"י ד" עיקר געווען איינער דעם איז בודאי ביי נ"י איין איסור געווען צו געבן צדקה און נ"י האבן געהאט פקענשטין וואס נ"י געבן געגעבן געווען דרויף נ"י ווארן אגסונג געבן אויף איינער אוב ער האט אזו פיר געקט ווי ער וואס ווארן איינליך האט גיכטס ארום ווייזן זיין עשיית אלו כאל כדי ער נאר געבן ביי ד" בערה און ביי דעם פבול וואס ער האט געהאט ווערן זיין געלד און אסאך פקענט ביי נ"י צו ווערן פון אהיה אפגעשט און פון אפגעשט אהיה

בווראי הוא אסור גדול לפי דעתם כי הוא כחסיד ששע מסונו אשר נתן לו אלקים אשר זה הוא העיקר שיהיה לו מסון והוא פונם וסחסור ממנו ע"כ בווראי היה אסור אצלם ליתן צדקה גם היה אצלם מסונים שהיו מסונים להכניח על ב"א אם יש לו כ"כ מסון כמו שהוא אסור כי ב"א היה מוכרח להראות עשרו בכל פעם כדי שיהיה נשאר באותה הסעלה שהיה לו לפי מסונו כנ"ל ולפעמים היה נעשה מזה אדם ומאדם היה דהיינו כשאתר אבר מסונו אז נעשה מאדם ה' אתר שאין לו מסון וכן להיפך כשאתר דהיינו מסון אז נעשה כד' אדם וכן בשאר המעלות כפי המסון כנ"ל והיו להם צורות ופארעשין של אותן האלקות (דהיינו בעלי המסון) והיו אצל כ"א וא' צורות הללו והיו מחבקים ומנשקים אותם כי זה היה העבודה והאסונה שלהם כנ"ל :

והאנשים הנ"ל דהיינו האנשים הכשרים של הבעל תפלה הנ"ל חזרו למקום וספרו להבעל תפלה סגודל המעות והשמות של אותה המדינה איך הם נבוכים סאר בתאות מסון ושהם רוצים לעקור למדינה אחרת ולעשות להם כוכבים וסולות ענה ואמר הבעל תפלה הנ"ל שהוא סתירא שלא יתעו יותר ויותר אח"כ נשמע שישו לעצמן אלקות כנ"ל ענה ואמר הבע"ת הנ"ל שעל דבר זה היה סתירא ודואן סתחילה וה' לו להבע"ת רהמנות גדול עליהם ונתישב לילך בעצמו לשם אולי ישיב אותם מבעותם והלך לשם הבע"ת ובא אל השומרים שצומדים סביב הדר והשומרים סתמא היו אנשים קטנים במעלה שהם רשאים לעמוד באורא דהאי עלמא כי אנשים שיש להם סעדות סחסת המסון כנ"ל הם אינם יכולים כלל להתערב עם בני העולם ולעמוד באורא דהאי עלמא שלא יסמאו אותם בהבל פיהם (ע"כ בווראי השומרים שעמרו חוץ לעיר היו קטנים במעל' כנ"ל אך גם השומרים היה להם הצורות הנ"ל והיו מחבקים ומנשקים אותם בכל פעם כי גם אצלם היה עיקר האסונה המסון כנ"ל ובא הבע"ת הנ"ל אצל שומר

דהיינו אז איין עשיר האם אן גיווארין דאם געקט איז ער שון גיווארין אהרן ווארן ער האם דאך שון קיין געקט גיט און אזו פאר קערט אז איינר האט גיווינן געקט אז איז גיווארין פון אהרן אפגעשטאן און אזו איז גיווען ביי די איינציק מעלות וואס בייא וואס איז ארץ ווערדיג דעם געקט גיווען און ווי פלעגן האבן די צורות און די פארשטעלן פון די גאסן דהיינו די וואס האבן פיל געקט גיהאט און ביי איינציקן איז גיווען די פארשטעלן און ווי פלעגן די צו הארדן און צו קושין ווארן דאם געקט איז ביי ווי גיווען גאר ווער עבודה און ווער אכונה :

און די זיט פון דעם בעל תפלה האם ווי גענין פלעגן דאס גיווען ביי דער סדינה האבן וך אים געקערט און ווי האבן די צייטן דעם בעל תפלה פון די גארשקיים פון די סדינה ווי זיי גענין אז פאר פירט גיווארין אין די פאנה פון געקט און אז וואס וועלן שון צוים פון ווער סדינה אין איין אנדער סדינה אונזער וועלן וך שון סג'ען שפעט און פולות האט וך די בעל תפלה אן גיווען ער האט סאך אז ווי וואלן גיט גאך סעט פאר פירט ווערן ווייטער די גאך האט מען דאס גיהערט אז ווי האבן וך שון גיטאט גאסן האט וך די בעל תפלה אן גיווען אים דאס האב איך גיטגוט די פאר דאס איך סאך גיהאט האט די בעל תפלה גרוס רחמנות און ווי גיטאט האט ער וך פלעג גיטגוט גיטען ער וועט אהין אהין גיין סאכר וועט ער ווי ארום פירן פון ווער גארשקיים איז די בעל תפלה אהין גיטאט און ער איז גיטאט צו דא שומרים וואס ווי גענין גיטאט ארום איינציקן פארג און די שומרים גענין פון סתם גענין קרייני זיט וואס די האבן גיטעט שטיין אין דעם אהרן פון די וועלט ווארן די קענען וואס ווי האבן גיהאט בעלות סתם ווער געקט ווי האבן גאר גיט גיטאט ווי איינעם מיט דער קעלט און האבן גיט גיטאט שטיין אין דעם אהרן פון די וועלט עס זאל ווי גיט קעטא צו גאר די שומרים האבן אהרן גיהאט די פארשטעלן פון די גאסן און ווי פלעגן דא

שומר אי והתחיל לדבר עמו מהתכלית באשר שעיקר התבליית הוא רק עבודת ה' תורה
התפלה ומעשים טובים וכו' והמסון הוא שמות ואינו תבליית כלל וכו' ולא שמע אליו כלל
השומר הנ"ל כי כבר נשקע אצלם מיסם רבים שעיקר הוא רק המסון כנ"ל וכן הלך
הבע"ת לשומר שני ודיבר עמו ג"כ כנ"ל ולא שמע אליו ג"כ וכן הלך אל כל השומרים
ואם שמעו אליו כלל וייתב עצמו הבע"ת ונכנס לתוך העיר שהיתה על הדר כנ"ל כשבא
לשם היה אצלם פליאה ושאלו אותו איך נכנסת לכאן כי לא היה אפשר לשום אדם
לכנס אצלם כנ"ל השיב להם מאחר שבבר נכנסתי יהיה איך שיהיה מה אתם שואלים
על זה והתחיל הבעל תפלה לרבר עם אחד מהתכלית וכו' כנ"ל ולא שמע אליו כלל
וכן השני וכן כולם כי כבר נשקעו במעוה הנ"ל והי' הדבר תמה בין אנשי העיר על
שבא אדם אצלם וכדבר אליהם כדברים האלה היפך אמנותם והרגישו בעצמן אולי
האדם הזה הוא הבע"ת כי כבר נשמע אצלם שיש בע"ת כזה בעולם כי כבר נתפרסם
הדבר של הבע"ת בעולם כנ"ל והיו קורין אותו בעולם (דער פרוכר בע"ת) אך לא היה
אפשר להם להכירו ולתופסו כי הי' משנה עצמו אצל כ"א ואחר אצל זה היה נראה
כסודר ואצל זה כעני וכו' כנ"ל ותיכף נכלם משם :

יהי היום והיה גבור שנתקבצו אליו כמה גבורים והיה הגבור עם גבוריו הולך
וכובש מדינות ולא היה רוצה כ"א הכנעה וכשהיו בני מדינה מבניעים
עצמן תחתיו היה מניהם ואם לאו היה מרביבם והיה הולך וכובש ולא היה רוצה שם
סמן רק הכנעה שיהיו תחתיו והי' דרכו של הגבור שהיה שולח למדינה גבוריו כשהי'

עדיין
פאטערטין צו האקזון און צו קליין ארי. קאל איז נד בעל תפלה ניקוסין צו איין שומר
און האט אן גידוקין מיט אים צו שטובטן אן דער עיקר פסקית איז נאר גאטס רעכט
הורה און תפלה און פלעגט טובים און געט איז נאר אפארשקייט און דר שומר האט
אים אפער נאר גיט צו גיהעקט ווארן עס איז שוין ביי זיי אזוי איין גיטעצט גיטעט פון
אפאנגי צייט אז דר עיקר איז נאר דאס געלט און אזוי איז נד בעל תפלה גיטאנגין צו
אלי שומרים און האט מיט זיי גיטמאקט און זיי האבן אים נאר גיט צו גיטעט האט
זיך דר בעל תפלה כע"כ גיטעט און איז אריין גיטאנגין אין שטאט אריין און דעם באר
זיי ער איז אריין ניקוסין אין שטאט אריין איז ביי זיי גיטעט אונטן הידוש און זיי האבן
אים גיטעטן זיי אזוי ביים דו אפער אריין ניקוסין ווארן דין שום קעניש האט זיך צו
זיי גיט גיטאנגין צו טרעטן האט ער זיי געקעמפערט וואס פלעגט איר איך זיין דין זיין
אפער פארט אריין האט דר בעל תפלה אן גידוקין מיט איינעם צו שטובטן פון דעם
פסקית פון דר נעקט אזוי זיי זיין שטייגער איז גיטעט און דר קעניש האט אים נאר גיט
צו גיטעט און אז דער אפערט און אזוי אריין ווארן זיי קענן שוין אזוי פאר קירט
גיטעט אין ווייטער גארשקייט און עס איז ביי זיי גיטעט איין ווייגער אז עס זאל זיך גיטעט
אפגעקנטש וואס ער זאל צו זיי קוסן את זאל זיי אונטן זאגן האבן זיי זיך גיטמאקט אז
האט מן זיין דר בעל תפלה ווארן זיי האבן שוין גיטעט אז עס איז פאר סאגין אז
אבעל תפלה און דר נעקט און קען פלעגט אים דופן דר פירט בעל תפלה נאר זיין
האבן אים גיט גיטאנגין האבן ווארן ער האט זיך ביי איינליכט אפערט פאר שטעט
זיי דעם האט ער אפנים גיטאנגין ווי אפאנד און ביי דעם זיי איין ארם סאן את מיין

איז ער געד אונזע פון זיי :
ער וואס און עס איז גיטעט איין גבור וואס מיט אים האבן זיך צום טיף גיטעט פסק
גבורים און ער איז גיטאנגין און האט אפ גיטעט מדינת און דר גבור האט קער
גוט גיטאנגין נאר קען זאל זיין אונטער מענע אונטער אים און אז דר מדינה פלעגט זיך
אונטער געבין אונטער אים פלעגט ער זיי צו גאזן און אז גיט פלעגט ער זיי דרוב צוא

עדין רחוק סמנה הרבה חסמים פרסאות שינעו עזמן תחתיו וזהו כובש מדינות כנ"ל
והמותרים של המדינה של עשירות הנ"ל שהיו סוחרים במדינות אחרות כנ"ל בא
למדינתם וספרו מהגבור הנ"ל ונפל עליהם פחד גדול. ואע"פ שהיו מרוצים להכניע
עצמן תחתיו אך ששמעו שהוא כמאס בכסמן ואינו רוצה סמן כלל וזה היה הדרך אמנות
ע"כ ה' בלתי אפשר אצלם להכניע תחתיו כי ה' אצלם כמו שמר מאתר שאינו מאתר
כלל באמנותם דהיינו בכסמן ונתייראו מאד מלפניו והתחילו לעשות עבודות ולהקריבו
קרבות לאלקות הנ"ל והיו לוקחים ה' (דהיינו שיש לו סמן מעט שהוא ה' אצלם) ו
הקריבו לקרבן לאלקות הנ"ל וכיוצא באלו העבודות כנ"ל והגבור הנ"ל הולך ומתקרב
אליהם בכל פעם והתחיל לשלח אליהם גבוריו מה הם רוצים כדרכו כנ"ל וה' עליהם כרב
פחד גדול ולא היו יודעים מה לעשות וייעצו אותם אנשים סוחרים שלהם היות שחשעו
במדינה שכל בני המדינה הם כולם אלקות ונוסעים עם מלאכים היינו שכל אנשי
המדינה כקמן ועד גדול הם כולם עשירים מופלגים עד שהקמן שבהם הוא ג"כ אלקות
לפי מעותם (כי הקמן שבהם הוא עשיר מופלג ויש לו כ"כ כשיעור חקצוב לאלוק אצלם
וכנ"ל) וגם נוסעים עם מלאכים כי הסוסים שלהם הם מבוסים בעשירות גדול בזה
וכיוצא עד שכסויו של סוס אחד עולה לסך של מלאך שלהם נמצא שנוסעים עם מלאכים
שקושרים ג' זוגות מלאכים אל העגל ונוסעים עמם בכך צריכת לשלוח אל אותה המדינה
ומשם יהי' להם עזרה בוודאי מאתר שכל המדינה הם כולם אלקות (כל זה היתה עצה
הסוחרים שלהם) והנזכר הרבה בעיניהם מאד כי היו מאמינים שבוודאי יהי' להם ישיוע
משם מאתר שהם כולם אלקות כנ"ל:

והבעל

מאבק אנ' ער אז גינאנגן אנ' דאס פלץ אפ גינאנגן קדינות אנ' קין געקס האט ער נישט
גינאנקט אנ' דר שטייגער פון דעם גבור איז גינען ער פקענט שיקן אין דר קדינה און
זינע גבורים אז ער איז נאך ווייט גינען פון דר קדינה פונציג בייד אז ווי נאלין
אונסר געבן אונסר אים אנ' ער האט אלץ אפ גינאנגן קדינות. אנ' דר סוחרים פון
קדינה פון עשירות האט זיי פלעגן צו האנדלן אין פרעכדי קדינות זענן אהיים גינאנקט
און האבן דר צייט פון דעם גבור איז אויף זיי גיפאלן אונדזער פחד האפזשע זיי וואלן
צו גינאנקט זיי אונדז צו געבן אונדז אים נאר עס איז ביי זיי גינען אזו וויא שטעט
ווייז ער גיזט נאר נישט אין זייער אמתה דהיינו אין געלט און זיי האבן נעמער סוחר
גינאט פאר אים אנ' זיי האבן אן גינאנקט צו קאן זייער עבודות און פקריב צו
קריגות צו זייער נאמן דהיינו צו די וואס האבן פיר געקט אנ' האבן גינאנקט
דהיינו אפגעשט וואס ער האט גינאט אפיקל געקט און האבן פקריב גינען פאר אונדז
אנ' אז האבן זיי גיפאלן זייער אינדרקיי עבודות און דר גבור איז אלי כאר אלץ גענער צו גינאנקט
צו זיי איז ער האט אן גינאנקט צו שיקן צו זינע גבורים איז אויף זיי גינען אונדזער פחד און
האבן נישט גינאנקט וואס צו קאן האבן זיי די סוחרים זייער איין עצה גינאנקט באשר
זענן גינען אין אונדז וואס די נאנצע קדינה זענן אלי נאמן אנ' פארן קיט פלאגים
זייער זענן קדינה איז די נאנצע קדינה פון גליין ביז נחם זענן איז ווייז גינאנקט
עשירים ווייז ביז דר קענענצקער פון דר קדינה איז נאמט ווערדיג זייער נאיש פאר
פירט קיט אנ' זיי פארן קיט פלאגים ווארין ווייז פערד זענן צו גינאנקט קיט
אונדז עשירות קיט נאך וואס ארעק פון אפערד טעפעט אן ווי פיל ביי זיי איז קען
קיט אז פיר געקט אפגאך נקצא פארן זיי קיט פלאגים זיי שפאנגן איין דריי פאר
מלאכים און פארן קיט זיי גבן באראקס איז שיקן צו דר קדינה און זיי זענן איין
בוודאי העקלן ווארין זיי זענן דאך אלי נאמן אזו איז אלץ גינען די עצה פון זייער
סוחרים איז די עצה זיי נעמער גינאנקט:

הבעל תפלה הנ"ל יושב עצמו שילך עוד הפעם אל אותו המדינה הנ"ל אולי אעפ"כ ישיב אותם כטענות זה וזה לך לשם ובא אל השומרים והתחיל לדבר עמו כדרכו וסיפר לו השומר מהגבור הנ"ל שיש להם פחד גדול מפניו וכו' כנ"ל שאל אותו הבעל תפלה ומה אתם רוצים לעשות וסיפר לו השומר עניו הנ"ל שהם רוצים לשלוח אל המדינה שהם כולם אלקות וכו' כנ"ל ושחק ממנו מאד הבע"ת ואמר הלא הכל שטות גדול כי גם בני אותה המדינה הם כולם רק בני אדם כמונו וגם אתם כולכם ואלקים שלכם כולם הם רק בני אדם ולא אלוהים רק שיש יחיד בעולם שהוא הבורא ית"ש ואותו לבד ראוי לעבוד ולו ראוי להתפלל והווי עיקר התכלית וכיוצא בדברים אלו דיבר הבע"ת אל השומר הנ"ל ולא שמע אליו השומר כי כבר נשקע אצלם טענות סימנים רבים כנ"ל אך אעפ"כ הבע"ת הרבה עליו דברים עד שבסוף השיב לו השומר ויתר מזה מה אני יכול לעשות הלא אני רק יחיד בעלמא ויש כנגדו בני המדינה שהם רבים וזאת התשובה היתה קצת נחמה להבע"ת כי הבין שהתחילו דבריו קצת יתכנס באוזני השומר כי הרברים שדבר הבע"ת מקודם בפעם הא' עם אותו השומר הדברים שדבר עתה נתקבצו יחד עד שעשו איזה רושם בלבו עד שהתחיל מעט להתחנך ולנסות אליו קצת כנראה מתוך התשובה הנ"ל וכן הלך הבע"ת אל השומר השני ודיבר עמו כנ"ל ולא שמע אליו כנ"ל ובסוף השיב לו כנ"ל הלא אני יחיד כנגד בני המדינה וכו' כנ"ל וכן כל השומרים כולם השיבו לו תשובה זו בסוף אח"כ יתכנס הבע"ת אל העיר והתחיל שוב לדבר עמם כדרכו כאשר שכולם בטעות גדול ואין זה תכלית כלל רק עיקר התכלית לעסוק בתורה ותפלה וכו' ולא שמעו אליו כי כולם

אין רק בעל תפלה האם ויהי כפיצו גיטען עד וועט נאך אפאר גיט צו דער מדינה פאר נאך וועט ער זיי פארט ארום פירן פון זייער נארישקייט און ער איז נישט צו שומרים און ער האט אן גיהובן צו שמוסין מיט איין שומר און ווי זיין שטייגער איז האט אים דר שומר דר צייט פון דעם גבור אז זיי האבן גרום פחד פאר אים האט אים דר בעל תפלה גיפערט וואס האט אים גידיעה צו טאן האט אים דר שומר דר צייט ווי ווילן זיין צו דר מדינה וואס זיי זענען אלי גאסין האט דר בעל תפלה אים אים וויער גיזאכט און ער האט צו אים גיזאכט האט אים וויער אנארישקייט ווארן זיי זענען בענטשטן און ווי מיר און עס איז מער נישט פאר באגריף נאר איין גאס און דר וועט דר וואס האט אלי פאשאפט און אים אריין באכאף קען נאר צו דען און צו אים באכאף קען נאר מיהלל זיין און נאר דאס איז דר עיקר תכלית און דר וועט אים דעם זיין נאך אונזי הייד האט דר בעל תפלה גיפערט מיט דעם שומר און דר שומר האט אים אלץ גיט צו גיפערט ווארן עס איז שוין בי זיי איין גיטעט גיטען וויער נארישקייט זיין אפאנגי צייט נאר דר בעל תפלה האט אפן מיט אים אפאך גיטעט בי צום סוף האט דר שומר אים גיטעטערט ווייטער וואס קאן אים טאן אים בי זיך נאר איינער און דאס האט שוין אפנים עפנים פון איין תשובה ווארן די הייד וואס דר בעל תפלה האט פארער גיטעט מיט דעם שומר און דא הייד וואס ער האט איינע גיטעט האבן זיי ויה איין גיטעט צו נוף גיטעט בי זיי האבן עפנים גיטעט און אזוי איז דר בעל תפלה גיטעטערט און דר שומר און האט אים אפן גיטעט אז זיי זיין שטייגער איז און ער האט אים אפאך גיטעט צום סוף האט דר שומר אים גיטעטערט ווייטער וואס קאן אים טאן אים בי זיך נאר איינער און דאס האט שוין אפנים עפנים פון איין תשובה ווארן די הייד וואס דר בעל תפלה האט פארער גיטעט מיט דעם שומר און דא הייד וואס ער האט איינע גיטעט האבן זיי ויה איין גיטעט צו נוף גיטעט בי זיי האבן עפנים גיטעט און אזוי איז דר בעל תפלה גיטעטערט און דר שומר און האט אים אפן גיטעט אז זיי זיין שטייגער איז און ער האט אים אפאך גיטעט צום סוף האט דר שומר אים גיטעטערט ווייטער וואס קאן אים טאן אים בי זיך נאר איינער און דאס האט שוין אפנים עפנים פון איין תשובה ווארן די הייד וואס דר בעל תפלה האט פארער גיטעט מיט דעם שומר און דא הייד וואס ער האט איינע גיטעט האבן זיי ויה איין גיטעט צו נוף גיטעט בי זיי האבן עפנים גיטעט און אזוי איז דר בעל תפלה גיטעטערט און דר שומר און האט אים אפן גיטעט אז זיי זיין שטייגער איז און ער האט אים אפאך גיטעט צום סוף האט דר שומר אים גיטעטערט ווייטער וואס קאן אים טאן אים בי זיך נאר איינער און דאס

מעשה מבעל תפלה

כולם נשקעו מאד בזה מיסים רבים וסיפורו לו מהגבור ושהם רוצים לשלוח אל המדינה שהם כולם אלקות וכו' כנ"ל ושחק סהם ג"כ ואמר להם שהוא שמוות ושכום רק בני אדם וכו' והם לא יוכלו לעזור להם כלל כי אתם בני אדם והם בני אדם ואינם אלו כלל רק שיש יהודי ית"ש וכו' ועל ענין הגבור אמר להם (כלשון תימה כדרך שמתחמה אדם ואומר) האם אינו זה הגבור (הידוע לו) ולא הבינו דבריו אלו וכן היה ודלך כאתר לחבירו וסדרר עטתם כנ"ל ועל ענין הגבור אמר להם כנ"ל אם אינו זה הגבור וכו' כנ"ל ולא הבינו דבריו ונעשה רעש בעיר באשר שנמצא א' שמדבר כזאת שעושה שחוק סאמונתם ואומר שיש יהודי וכו' ובענין הגבור הוא אומר כנ"ל והבינו שבוודאי הוא הבע"ת כי כבר היה נתפרסם אצלם כנ"ל וצוו לחפש אחריו ולתופסו אע"פ שהוא משנה עצמו אצלם בכל פעם כנ"ל אך הם ידעו מזה ג"כ שהבעל תפלה הנ"ל הוא משנה עצמו בכל פעם וצוו להקר אחריו ולתופסו וחפשו אחריו ותפסוהו והביאורו אל השמים והתחילו לדבר עמו ואמר להם ג"כ כנ"ל באשר שבולם במעוה ושמות גדול ואין זה תכלית כלל (היינו שהמסמך אינו התכלית כלל) רק שיש יחיד שהוא הבורא ית"ש וכו' ובני אותה המדינה שאתם אומרים שהם כולם אלקות לא יוכלו לעזור להם כלל כי הם רק בני אדם וכו' ונחשב אצלם למשונע כי כל בני המדינה היו שקיעים במעוה של המסמך כ"כ כנ"ל עד שזה שדיבר כנגד דעתם ומעוהם דזה נחשב למשונע ושאלו אותו מה זה שאתה אומר על ענין הגבור (כלשון תימה) אם אינו זה הגבור כנ"ל השיב להם שאני היותי אצל מלך א' ונאמר אצלו גבור ואם הגבור הנ"ל הוא אותו הגבור יש לי הוכחות עמו ויתר מזה מה שאתם במוחים במדינ' הנ"ל שהם כולם

אלקות
וענין אלי נאר קענשען נאר איין גאט פרוך הוא איין פאר האנדן און כפ"ת דעם גבור דאט ער זיך אן גירופן מיט דעם גליון אוב ג"כ איין גיט דר גבור אזוי ווי איינער פאר וינדרערט זיך אוב דאס איין גיט דר וואס ער ווייכט האבן זיי גיט פאר שטאנן וואס ער מיינט און אזוי ער גינאנן פון איינעם צום אנדערן און דאס מיט זיי אלץ אז גיטשוכט און כפ"ת דעם גבור האט ער צו איינליכן גינאנט אוב עס איין גיט דר גבור האבן זיי גיט פאר שטאנן וויינע רייד וואס ער מיינט דר וויינע איין גינאנן איין שטאט איין רעש באשר אז עס גיפונט זיך איינער וואס ער רעט אזונס וואס ער באכט אנלעכט פון וייער אמונה און ער זאגט אז עס איין נאר איינער פאר האנדן דהיינו גאט פרוך הוא און כפ"ת דעם גבור זאגט ער אלץ אוב עס איין גיט דר גבור האבן זיי פאר שטאנן אז דאס כיון בודאי זיין דר בעל תפלה ווארן דר בעל תפלה איין שון ביי וי כפרסם גינען האט מען גיהייסן אז מען זאל אים ווין און זאל אים האבן האפנט ער פלעגט זיך אלי כאט אנדערש פאר שטעלן נאר זיי האבן אפער דר פון און געוויסט אז דער בעל תפלה פאר שטעלט זיך אלי כאט אנדערש האבן זיי גיהייסן נאך גלערן נאך אים און מען זאל אים האבן דאס מען אים נאך גינאנט ביי זיי האבן אים גיהאפט און זיי האבן אים גיפראכט צו וייער עקציי און זיי האבן אן גיהייסן מיט אים צו שטוכן דאס ער זיי און אזוי גינאנט האבן זיי אים גיהאפטן פאר כישו ע ווארן די נאנדי מדינה וענין שון אזוי גינען און דעם געקט און גענין שון אזוי דרונט פאר נארישט גינאנן ביי דער וואס ער האט אפגענין וייער נארישקייט עפ"ם גינעט און ביי זיי גינען משונע האבן זיי אים גיפראכט וואס איין דאס וואס דו זאגסט און דעם גבור אוב עס איין גיט דער גבור האט ער זיי גענעמפערט באשר איה ביי גינען ביי אפגה איין ביי דעם כפ"ת פאר פאלן גינאנן אגבור און אוב דאס איין דר גבור קאן איה ביי קיין מיט אים און ווייטער דאס האט איר פאר לאזט זיך און דער מדינה וואס איר זאגט אז ווייט זענען אלי גאטן דאס איין אנארישקייט ווארן זיי ווערן איה נאר גיט מען העלפן אנדער דאס וועט נאך זיין איינער כפ"ת אז איר וועט איה און זיי פאר לאזן האבן זיי אים גינאנט פון וואנטיס ווייכט דאס האט ער זיי גענעמפערט באשר ביי דעם כפ"ת וואס ער איין ביי אים גינען האט ער

וְיָדָעוּ אֲנִי דְרִינְיָו אִזּוּ וְיִי אַהֲנָם מִיט פּוֹנֶק פִּינֶר אֹנ מִיט אַלְע קִינִיטְשֶׁנ אֹנ אִזּוּ
 הִרְצִין וְוָאס אֹפֿ אַהֲנָם אִיז דִּי רָא אֹנ דִּי דִּי אִיז גִּינֶען דִּר כֹּאדֶר קִאָרֶם פֿון אַלְע וועלשֶׁן
 אֹנ גִּינֶען וְוָאס עֶס אִיז גִּינֶען וְוָאס הִיכֶר אֹנ עֶרד אִיז פֿאַשֶׁאָפֿן גִּינֶען בִּיז אִין כּוֹף
 אֹנ וְוָאס עֶס וועט זיין דער נאָך. אִיז אַרץ אִוּס גִּיכֶאָרֶם גִּינֶען אֹפֿ דִּר דִּי. וְוֹאִיז עֶס
 אִיז גִּינֶען אִוּס גִּיכֶאָרֶם אִיז דִּי הִרְצִין אֹנ קִינִיטְשֶׁנ פֿון דער דִּי דָאס גִּיכֶר פֿון אַלְע
 וועלשֶׁן וְיִי אִזּוּ אִיטֶלֶכֶי וועקט שְׁטִיט. מִיט אַלְע זאָך פֿון אִיטֶלֶכֶר וועקט וְיִי אֹפֿ אַלְאָנֶר
 קִאָרֶם אִיז אִוּס גִּיכֶאָרֶם אִזּוּ וְיִי אִין דָּעם לֵאנֶד קִאָרֶם דִּרְהִינְיָו עֶס אִיז אִוּס גִּיכֶאָרֶם אִוּס
 אִיטֶלֶכֶי שְׁטאַט אֹנ אִיטֶלֶכֶי קִדְנָה אֹנ אִיטֶלֶכֶס בְּרִיטִל אֹנ אִזּוּ אַנְדֶּערִי
 זאָכִן פֿיכִקֶדֶה אֹנ וועלדֶר וְכִי אִיז בִּי אִיטֶלֶכֶי זאָך שְׁטִיט אַרץ אָן גִּלְרִיבֶן אָ דָאס אִיז
 דִּי שְׁטאַט אֹנ דָאס אִיז דִּי מִדְנָה אֹנ אִין דִּי קִרִיצֶן פֿון דִּר דִּי אִיז גִּינֶען אִזּוּ וְיִי אֹתוֹת
 דִּי מֶען זאָר וְיִיטֶן וְוָאס אִיטֶלֶכֶי זאָך וְוָאס קִאָרֶם אִיז אִוּס גִּיכֶאָרֶם. אֹנ אִזּוּ אִיטֶלֶכֶ
 קִדְנָה פֿאַוונְדֶר אֹנ אִיטֶלֶכֶי שְׁטאַט אִיז אַלְע מֵאָן אֹנ בְּרִיטֶן אֹנ קֶערג אֹנ אַנְדֶּערֶ
 זאָכִן וְוָאס עֶס גִּיפֶנט וְיִי אִין דִּר וועקט אֹנ אִין אַלְע וועקטֶן אִיז אַרץ גִּינֶען אִוּס גִּיכֶאָרֶם
 אֹפֿ דִּר דִּי אִזּוּ אַלִּי מֶען־שִׁיטֶן וְוָאס עֶס גִּינֶען אַרום אֹנ אִיטֶלֶכֶ קִדְנָה אֹנ אַרץ וְוָאס
 מֶען־שִׁיטֶן זיט אִיבֶר וְיִי עֶר לֶעבֶט אִיז אַרץ גִּינֶען אִוּס גִּיכֶאָרֶם אֹפֿ דִּר הֲאָנֶט אֹנ עֶס
 אִיז דָאָרֶם גִּיט־שֶׁאָנֶן אָפֿיזֶר אַלִּי וועגן פֿון אִיין מִדְנָה צו דִּר אַנְדֶּערֶ אֹנ פֿון אִיין אָרֶם
 צו דָּעם אַנְדֶּערֶן אֹנ מִחֶמֶת דָּעם הֲאָב אִיז גִּיפֶנט דָּעם וועג אַרִיץ צו גִּינֶען אַקֶער אִין
 שְׁטאַט אַרִיץ וְוָאס. מִיין שׁוֹם מֶען־שִׁיטֶן קִאָן אַקֶער זיט מִיין מִיין אִזּוּ אִיז וְיִיטֶס מִיין
 דִּרִיץ אִין דִּר אַנְדֶּערֶ שְׁטאַט אִיין. וְיִיטֶס אִיז אִיז דָּעם וועג אַרץ קִאָרֶם דִּר דִּי אֹנ
 אִזּוּ אִיז גִּיט־שֶׁאָנֶן אֹפֿ דִּר דִּי דִּר וועג פֿון אִיין וועקט צו דִּר אַנְדֶּערֶ וועקט וְוֹאִיז עֶס
 אִיז פֿאַר הֲאָנֶט אַוועק דָאָרֶם דָּעם וועג. קאָן מֶען גִּינֶען אַחֶר פֿון דִּר עֶרד אֹפֿ דָּעם הִיטֶל
 עֶס אִיז דָאָרֶם גִּיט־שֶׁאָנֶן אַלִּי וועגן וְוָאס עֶס אִיז פֿאַר הֲאָנֶט פֿון אִיין וועקט צו דער
 אַנְדֶּערֶ וועקט וְוֹאִיז אַלִּיזֶר אִיז אַחֶר גִּיט־שֶׁאָנֶן אֹפֿ דָּעם הִיטֶל מִיט דָּעם וועג אִיז דָאָרֶם
 גִּיט־שֶׁאָנֶן דִּר וועג מִשָּׁה בִּינִיז אִיז אַחֶר גִּיט־שֶׁאָנֶן אֹפֿ דָּעם הִיטֶל מִיט אִיין אַנְדֶּערֶן וועג

מעשה מבעל תפלה

ג"כ וכן הנהג עתה לשמים בדרך אחר והיה כתוב שם גם אותו הדרך וכן מעולם לעולם
הכל היה נרשם בשרמושי היר הנ"ל גם היה נרשם על היר כל דבר ודבר כפי מה
שהיה בעת בריות העולם וכפי החיות שלו וכפי מה שהיה אח"כ כגון סודם ה' נרשם
שם כפי מה שהיה בעת יישובה קודם שנהפכה וגם היה מצויר שם ציור של סודם
שש לה אחר ההפיכה כי היה נרשם על היר מה שהיה ומה שהיה ושם באותו היר
ראיתי שאותה המדינה הנ"ל שאתם אוכרים עליהם שהם כולם אלקות עם כל האנשי
הבאים אליהם לקבל עזר מהם כולם יהיו נכלין ואובדין (כל זה השיב להם הבעל
תפלה) ונפלא בעיניהם הדבר מאד כי היו נכרים דברי אמת כי זה ידוע שעל הלאה
קארם מצויר כל הדברים והבינו שנים דבריו נראין דברי אמת כי זה רואין שאפשר
לקבץ ולחבר ב' שירמוטין של היר והי' מהם אית (ע"כ הבינו שדברים אלו הנ"ל אי
לברות זאת מלבו ונפלא בעיניהם מאד). ושאלו אותו היכן הוא המלך הנ"ל אולי יגלה
לנו דרך איך למצוא ממון השיב להם עדיין אתם רוצים ממון (בלשון תימה) ממון לא
תדברו כלל. שאלו אותו אעפ"כ היכן הוא המלך הנ"ל השיב להם גם אני איני יודע
מהמלך הנ"ל ומעשה שהיה כך היה שהיה מלך ומלכה והיה להם בת יחידה והגיע ממון
לפרקה והשיבו יועצים ליעץ את מי ראוי להשיאה לו וגם אני הייתי שם בין בעלי
העצה כי המלך היה אוהב אותי והיתה עצתי שיתנו לה את הגבור באשר שהגבור
עשה לנו כמה טובות שכבש כמה מדינות ע"כ ראוי שיתנו לו את הבת מלכה לאשה
והומבה עצתי מאד והסכימו כולם לזה והיתה שמחה גדולה שם על שמצאו חתן להבת
מלכה והשיאו אותה עם הגבור וילדה הבת מלכה ולר ואותו התנוק היה יפה תואר
מאד

אין דארט גיטמאנן יעניר וועג אויף אונ אזוי גרויף איז ארום גיטמאנן אויף דעם היסוד נאך
מיט איין אנדערן וועג איז דארט דר וועג אויף גיטמאנן אונ אזוי פון איין וועלט צו דעם
אנדערן ווייטער העכער איז אלץ גיטמאנן אויף דר האנט אונ עם איז גיטמאנן אויף דעם
יד איינלייב וואך ווי אזוי עם איז גיטמאנן פלעגט די וועלט איז באשאפן גיטמאנן. אונ ווי
אזוי עם איז היינט אונ ווי אזוי עם וועט זיין דר נאך דרייטן סדרם איז גיטמאנן דארט אונ
גיטמאנן אזוי ווי די שטאט איז גיטמאנן פלעגט איינער זי איז איינער גיטמאנן גיטמאנן
היינט איז גיטמאנן דארט אונ גיטמאנן סדרם וואס פאר אפנים עם האט היינט נאך דעם
איינער קערן אונ דארט אויף דר יד האב איז גיטמאנן אז די מדינה וואס איז נאנט איז
זי אז ווי וועט אזי נאטין מיט די אזי גיטמאנן וואס ווי וועלן צו ווי קיטין אויף היינט
וועלן ווי אזי גיטמאנן האבן אזוי האט ווי אלץ דר בעל תפלה דר צייט איז
זי די וואך אויך ווירוש גיטמאנן. ווארן מען דר קענט אז דאס איז אמת ווי ווארן דאס
זעקס מען זיך אז מען קאן צו גוף געבן צוויי קרייזן פון דר האנט וועט דרום ווערן
אזי איינער דעם האבן ווי פאר שטאטן אז דאס איז נישט קיין אום גיטמאנן וואך אונ עם
איז ביי ווי אויך ווירוש גיטמאנן ווי אים גיטמאנן. ווי איז ערניץ דר מלך שטאט
וועט ער איינץ ווייזן אוועק ווי מען זאל גיטמאנן געקט האט ער ווי גיטמאנן נאך ווי
אויך געקט פון געקט שטומם גאר נישט. האבן ווי אים גיטמאנן פון דעם וועלן פארם
אונ ווי דר מלך איז האט ער ווי גיטמאנן איינער ווי אים גיטמאנן פון דעם מלך ווי
איז אונ די מעשה איז אזוי גיטמאנן אונ אונגעהער ווי האבן גיטמאנן אונגעהער אונ
איז גיטמאנן גארטן צו דר צייט וואס מען האט איר פארדארפט דרייטן צו מאכען דאס
מען גיטמאנן וועלן מען זאל איין עצה האבן וועלן מען זאל איינער געבן אונ איינער
דארט אויך גיטמאנן וועלן דר וועלן דר מלך האט מלך לוי גיטמאנן איז כיון עצה
גיטמאנן אז מען זאל איר געבן דעם גבור ווארן דר גבור האט אונ גיטמאנן בפה טובה
ווארן ער האט איין גיטמאנן בפה מדינות איז כיון עצה וועלן גיטמאנן אונ ווי האבן
דרייטן מדינות גיטמאנן. אונ עם איז דארט גיטמאנן שטומם וואס מען האט גיטמאנן
צו דר בפה מלך האט מען דר בפה מלך וועלן גיטמאנן מיט דעם גבור האט די בפה

מעשה מבעל תפלה

כאד שלא היה יופי של סך אנשי כלל ושערתו דיו של זהב וזהו להם -
 זנים ופגיו היו כפני חמה ועינו אורות אחרים והתינוק הזה נולד עם חכמה נמורה
 בו חכמה (בשעת ההולדה) שהוא חכם נמור ששדויו מרברים בני אדם במ
 רכין לשחק היה שחק וכן כיוצא בזה כי הכירו בו שהוא חכם גדול רק שעד
 לו התנועות של גדול כגון דיבור וכיוצא והיה אצל המלך מליץ דהיינו דבר ב
 זון ומליצה שהיה יכול לדבר ולהמליץ דברי צחות נפלאים מאד שירות ותשבוח
 המלך והמליץ היה גם מעצמו מליץ נאה אך המלך הגיל הראה לו דרך איך יע
 קבל כח חכמת חמליצה ועי' זה מליץ נפלא מאד מאד גם היה להמלך חכם והחב
 היה ג' מעצמו חכם אך המלך הראה לו דרך איך יעלה ויקבל חכמה ועי' זה חכם
 נפלא מאד וכן הגבור היה גבור מעצמו והמלך הראה לו דרך איך יעלה ויקבל גבורה
 עי' זה גבור נפלא וגורא מאד כי יש הרב שהיה תולה באויר העולם ויש להתרבר
 שאל שלש כוחות כשנמנהוין את החרב אזי בורדום ונסים כל שרי החילות וכטלא
 וזה להם מפה כי כשנסים השרים אין מי שינהוג המלחמה ואז אין הקומה במלחמה
 עפ"כ אפשר שיתקרבו הנשואים למלחמה ויש להתרבר הגיל שני פיות ויש להם ב'
 תות שעי' חוד אחד נופלים כולם ועי' חוד הב' מגיע להם החולי שקורין (דאר) דהיינו
 שבושם נכחש וניסם כירוע חולי זה ר"ל היינו שרק עי' התנועה שעושין באותו החרב
 נסכים שהוא עי' מגיע להשונאים כנ"ל דהיינו עי' כל חוד וחוד רכח שיש לה המלך
 דאה להגבור הדרך שיש להתרבר הגיל ומשם קיבל גבורתו הגדולה וגם אני הראה
 המלך הדרך לענק שלי וקבלתי משם מה שאני צריך וכן דעה להמלך אורה נאמן
 שהיה

לדעה ניהאם אקניד. און דאס קינד איז גיטען וייער אווילד גורסר פרשון וואס עס איז
 נאר קיין מענטשליך שיינקייט גיט גיטען וייער דאר ענין גיטען פון נאךד און האבן ניהאם
 אלדריי פארפן און זיין פנים איז גיטען אזוי ווי די זון און וייער אונזן ענין גיטען אונדער
 לעבטן און דאס קינד איז גיטען גיטען מיט גרייטע חכמה ווארען קען האט אים גיטען
 גיטען ווי ער איז גיטען גיטען אז ער איז שון אונדער רבם ווארען אז קענען שוין האבן גיטען
 דארפן ווי קען האט פארדארפן האבן דאס ער גיטען און אז דעם גיטען אונדער
 נאכין נאר ער האט נאך גיט די תנועות פון אונדער דהיינו ער קען נאך גיט גיטען און
 אז אונדער נאכין און ביי דעם מנה איז גיטען אונדער וואס ער האט גיטען גיטען וייער
 שיינע שפראכן און שירות און תשפחות צום מנה און דר מנין איז אכין און גיטען אונדער
 מנין נאר דר מנה האט אים גיטען דעם תעג פון וואגן ער זאל נעמן דעם פון דר
 מנה פון מנינה און דאך דעם איז ער גיטען וייער אווילד גורסר מנין וייער האט דר
 מנה ניהאם אונדער און דר רבם איז אכין און גיטען אונדער נאר דר מנה האט אים גיטען
 אונדער פון וואגן ער זאל נעמן גבורה און דאך דעם איז ער גיטען וייער אווילד גורסר
 דעם און אז דר גבור איז גיטען אכין אונדער נאר דר מנה האט אים גיטען דעם תעג
 פון וואגן ער זאל נעמן גבורה און דאך דעם איז ער גיטען וייער אווילד גורסר גבור
 ווארען עס איז פאר האבן אונדער וואס וי' הענגט אין דר מופתין און די שווערד האט
 דריי כוחות אז קען תיבם און די שווערד עוז צו לחיפן וק' אזי עקצט פון דעם מלך
 האבן ווי מביא אכפנה די שונאים ווארען עס האט קינד גיט צו פירן די מלחמה נאר
 פון דעם תעגן וואלשין אפשר פארט די איינזע נקאנט עפים נאך מלחמה האבן
 האט אכפנה די שווערד צוויי שארפן און ווי האבן צוויי כוחות דאך איז שארף פאר
 ווי אזי און דאך דר אונדער שארף קריגן ווי די דאר ווי ווערן קאניד און דאס מלך
 פארט ווי אפ און דאך דעם וואס קען מוט אכפנה מיט דער שווערד דארט וויא דא איז
 האבן די שונאים נאר אכפנה. און דאך דעם וואס קען כאכט מיט דר אונדער שארף
 קריגן די שונאים די דאר און דר מנה האט גיטען דעם גבור דעם וועג וואס קען אפ
 פאר האבן צו דר שווערד און פון דארט האט ער גיטען ווי נאכע גבורה און קי

שהיה אוהב א"ע עם המלך באהבה נפלאה ונוראה מאד מאד עד שלא היה אפשר להם כלל שלא יראו זה את זה איהו שעה אך אעפ"כ יש שעות שצריכין להתפרד קצת והיו להם צורות שהיו מצוירין צורת שניהם והיו משעשעין עצמן באלו הצורות בעת שנפרדו אחד מחבירו והצורות האלו היו מצוירין איך המלך עם האוהב נאמן אוהבים עצמן ומחבקים ומנשקים עצמן באהבה גדולה והיה סגולה לאלו הצורות שמי שהיה מסתכל באלו הצורות היה סגוי לו אהבה גדולה מאד (היינו שמרת האהבה באה למי שהיה מסתכל באלו הצורות) וגם האוהב נאמן קיבל האהבה מן המקום שהראה לו המלך והגיע עת שהלכו כל הנ"ל כ"א וא' למקום לקבל ששם כחו דהיינו המלך והגבור וכל אנשי המלך הנ"ל כ"א וא' עלה למקום הנ"ל לחדש שם כחו ויהי היום והיה רוח סערה גדולה בעולם והרוח סערה הוה בלבב את כל העולם כולו והפך מים ליבשה ומיבשה לים ומדבר יישוב ומישוב מדבר והפך את כל העולם כולו ובא תרוח סערה הוה לתוך בית המלך ולא עשה שם שום היוק רק שנכנס הרוח סערה וחטף את הילד של הבת מלכה הנ"ל ובתוך הרעש שקרין (אופנים) תיבה כשהרץ את התינוק חקר הנ"ל רדפה הבת מלכה אחריו וכן הכלכה וכן המלך עד שנתפזרו כולם ולא נודע מקוםם איש ואנהו כולנו לא היינו בכל זה. כי היינו עולים כ"א וא' למקום לחדש כחו כנ"ל וכשחזרנו ובאנו לא מצאנו אותם כולם כנ"ל וגם היר הנ"ל נאבדה או וסאו נתפורנו כולנו וסאו אין אנו יכולים לעלות כ"א וא' למקום לחדש כחו כי אתה שנהפך ונתבלבל העולם כולו ונתלפו כל מקומות העולם מים ליבשה וכו' כנ"ל כוונתו

האם דר מלך אוף גיטויין דעם וועג פון וואגין איך זאל געפין מיין תפלה אונ אז האם דר מלך גיהאם אגוסט פריינט אריינציען וואס ער האט זיך לויב גיהאם מיט דעם מלך מיט ווער גרוס ליבשאפט זיי האבן זיך אזוי לויב גיהאם ביז זיי האבן גיט גיקענט זיין איינער און דעם אנדערן נאר עס איז זיך אפער פארט פאר האנדלן צייטן וואס מען סתם גיט זיין אין איינס האבן זיי גיהאם פאמערעטן וואס דאמט איז גיטען אויס גימאלט ווערן ביידע צוזאם געקענט זיי תענג אונ ברת האבן מיט די צורות דעמאלט אז זיי האבן זיך גיט גיקאנט געקען אונ די צורות זענען אזוי אויס גיקאנט אזוי ווי דר מלך מיט דעם אונדז נאכן האבן זיך לויב אונ ווי זיי קושן זיך אונ האנדלן זיך מיט גרוס ליבשאפט אונ די פאמערעטן האבן אין זיך אסגורה גיהאם אז ווער עס האט גיקענט און די צורות האט ער גיקענט גרוס ליבשאפט אונ דר אהב גאנץ דאס אוף גיטען די ליבשאפט פון דעם ארט וואס דר מלך האט אים גיטען איז גיקענט אצייט וואס די אגוי אונ דר גבור אונ די אקע לייט פון דעם מלך איז אפמליכר גיטאנען אין זיין ארט אריין ער זאל דאמט פאניען זיין פת ויהי היס איז גיטען אנדער שטורם ווינט און דר וועלט אונ האט פו קושט גאר די וועלט אונ ער האט אפער גיקענט פון ים יבשה אונ פון יבשה ים אונ פון מלך יישוב אונ פון יישוב מלך אונ ער האט גאר די וועלט אפער גיקענט אונ ער איז אריין צום מלך אין שטוב אריין ער האט דאמט קיין שום שארין גיט גיטאן נאר ער האט אנוועק גיהאפט דאס קינד פון דר בת מלכה הנ"ל אונ תיבה ווי עס איז אנוועק דאס מייער קינד איז תיבה די בת מלכה נאך גיטאן נאך דעם קינד זי זאל עס קריק האפן אז זי אוף ערניץ אנוועק אונ מען ווייסט גיט אונ אזוי די מלכה אונ אזוי דר מלך זענען אזוי נאך דעם קינד ביז זיי זענען אלי צו שפרייט גיטאנען אונ מען ווייסט גיט זיי זענען אונ קיר אקע זענען דר ביי גאר גיט גיטען ווארין מיר זענען דעמאלט אנוועק גיטאנען אימבער אין זיין ארט אריין צו פאניען זיין פת אונ ווי מיר זענען צו ריך גיקענט האבן מיר זיי אגוי שון גיט גיטאנען אונ די יד איז אויף פאר פאלין גיטאנען דעמאלט אונ פון דעמאלט אן זענען מיר אלי צו שפרייט גיטאנען אונ מיר קענען שון גיט גיטאנען אימליכר אין זיין ארט אריין צו פאניען זיין פת ווארין אזוי די וועלט איז שון אפער גיקענט גיטאנען באראקען מען זיך שון אנדערע ווענען איבער דעם קאנען מיר שון גיט ארום גיין ווידען

א"א עזה לעלות בדרכים הראשונים כי עתה צריכים דרכים אחרים לפי חילוף ושנינו המקומות וע"כ לא היינו יכולים עוד לחזור ולעלות ב"א וא' למקומו לחדש כחו הנ"ל אך הרשימה שנשאר אצל ב"א וא' היא נ"כ גדולה מאד ואם הגבור הזה הוא הגבור של המלך הנ"ל הוא בודאי גבור גדול מאד (נ"ל שכאן חסר קצת ועיין למטה) (כל זה השיב הבע"ת להאנשים הנ"ל והם שמעו דבריו ותכחו מאד והחזיקו את הבעל תפלה ולא הניחו אותו לילך מאתם (כי אולי הגבור שבא עליהם הוא הגבור הנ"ל שיש להבעל תפלה היכרות עמו):

והגבור: הנ"ל היה הולך ומתקרב ושולח בכל פעם שלוחיו עד שנתקרב ובא אליהם ועמד חוץ לעיר ושולח להם שלוחיו ונתייראו מאד ובקשו מהבעל תפלה הנ"ל שיתן להם עצה ואמר הבע"ת שצריכין לחקור הדרך וההנהגה של אותו הגבור כדי שיכיר עי"ז אם הוא אותו הגבור (דהיינו הגבור של המלך הנ"ל) והלך הבעל תפלה ויצא אל הגבור הנ"ל ובא אל המרתה של הגבור והתחיל לדבר עם גבור א' מגבוריו של הגבור (היינו עם א' מהשומרים) (כדי לחקור אם הוא אותו הגבור הנ"ל) ושאל אותו הבעל תפלה מה מעשיכם ואיך נתחברתם עם הגבור הזה השיב לו (היינו א' מהגבורים הנ"ל השיב להבע"ת) מעשה שהיה כך היה היות שנמצא כתוב בספרי דברי הימים שלהם שקורין (קראניקים) איך שהיה רוח סערה גדולה בעולם והרוח סערה הפך את כל העולם כולו שהפך כים ליבשה ומיבשה לים ומסדבר יישוב וכו' ובלבל את כל העולם כולו ואחר הרעש והבלבול שנהבלבלו כל העולם יישובו עצמן בני העולם לעשות להם מלך וחקרו מי ראוי לעשות מלך עליהם וחקרו ואמרו באשר שעיקר הוא התכלית ע"כ

אישליך אין ויין ארץ ארץ עד ואך נעמין ויין כח נאך דר ציינן דהיינו דאם ביקור כח וואס עס איז נאך ביי אישליךן גיבליכן פון זאנג איז אויף וייער גרוס אונ' אויך דר גבור וואס די מדינה האט פאר אים כנראה גיהאט איז דר גבור פון דעם מדינה איז ער בודאז וייער אנדער גבור דאס האט ארץ דער צייט דער בעל תפלה פאר די זייט אונ' ויין האבין אום גיהערט וויינע הייד אונ' האבין ויך וייער פאר וואונדערט אונ' ויין האבין שון גיהאטן דעם בעל תפלה ביי ויך אונ' ויין האבין אים שון נישט גיוואלט אונדעק לאוין ווארין טאמער דער גבור וואס ער וויל אן קומן אף ויך איז ער דער גבור פון דעם מדינה וואס דר בעל תפלה קאן ויך כייט אים :

אונ' דר גבור הנ"ל איז ארץ מאד צו גיקומען נענטער צו דר מדינה אונ' ער האט ארץ כאד גלישקט וויינע שטחים צו ויך ביז ער איז גיקומן צו דר מדינה אונ' ער האט ויך גלישקט אונדער דר שטאט אונ' האט צו ויך ארץ גלישקט וויינע שטחים אז ויין ארץ אים זאגן וואס ויך ווילן צו אונדער נעבין ויך האבן ויך וייער גרוס סתם גיהאט פאר אים האבין ויך גיבעטן דעם בעל תפלה אז ער זאל ויך איין עצה נעבין האט דער בעל תפלה צו ויך גיוואלט מען באדארף קלערן דאס פירעכץ פון דעם גבור כדי ער זאל דארף דעם דר קענן אויב דאס איז דר גבור פון דעם מדינה איז דער בעל תפלה ארום גיגאנגן צו דעם גבור אונ' ער איז גיקומן צו ויין מלך אונ' ער האט אן גיהאטן צו שטומן מיט איין גבור פון די גבורים וואס ויך זענען גיגאנגן מיט דעם גבור כדי ער זאל קלערן אויב דאס איז דר גבור וואס ער קאן ויך מיט אים האט אים דער בעל תפלה גיפרענט וואס איז אייער מאן אונ' ויך אזו זענט איר אייך צו נוף גיקומן מיט דעם גבור האט ער אים גענומען די מעשה איז אזו גיווען :

באשר עס איז פאר שרייבן אין ווייערע קראניקים אז עס איז אמאד גיווען אנדער שטחים וויינט אף דר וועלט אונ' האט אייך גיקערט נאך די וועלט ער האט אייך גיקערט פון ים יבשה אונ' פון יבשה ים אונ' פון מדינה יישוב אונ' פון יישוב מדינה אונ' ער האט נאך דר וועלט פאר מישט אונ' נאך דעם בעל תפלה האבין ויך די מענטשן פון דער וועלט מושב גיווען ויך וועלן ויך מאכין אפאך האבין ויך אן גיהאטן צו קלערן ווער עס

ע"כ כי שהוא משתדל ביותר בהתכלית הוא ראוי להיות מלך והתחילו לחקור מה
התכלית והיה ביניהם כתות כתות כת א' אמרו שעיקר התכלית הוא כבוד כי אנו
רואים שהכבוד הוא העיקר אצל העולם כי בשאין נותנין לאדם כבודו דיינו שסדרים
לו איזה דיבור כנגד כבודו יש לו שפירות רמים כי העיקר הוא הכבוד אצל כל
העולם ואפי' לאדם מיתה מקפידים ליהן להסת כבודו לקבור בכבוד וכיוצא (ואומרים)
לו שכל מה שעושין הבל עושין לך בשביל כבודך) אע"פ שאחר מיתה אין שייך מסון
ושום תאוה אצל המת אע"פ על כבוד המת מקפידים נמצא שהכבוד הוא העיקר
התכלית וכיוצא בספרות כאלו (של מבוכה ושמות וכן כל הכתות הסבוארים למטה
בולם היו להם ספרות הרבה לרעתם הנבוכה והסבלה וקצתם סבוארים למטה אך רבינו
ז"ל לא רצה לבאר כל הספרות הנבוכות שיש באלו הדעות כי יש בזה ספרות נבוכות
כ"כ עד שאפשר ח"ו למעות באמת באלו הספרות של שקר ר"ל עד שסכס אצלם
שעיקר התכלית הוא כבוד ע"כ צריכין לבקש איש מכבוד וגם שיהי' רודף אחר הכבוד
דיינו שיהיה רודף אחר הכבוד וישיג את הכבוד (שוהו איש מכובד שיש לו כבוד) כי
מאחר שהוא איש מכובד שיש לו כבוד והוא רודף אחר כבוד ומבייע את הטבע שהוא
רוצה בכבוד כנ"ל נמצא שזה האיש משתדל אחר התכלית ומשיגו כי התכלית הוא
כבוד (כל זה היה דעתם הסבלה והנבוכה) כנ"ל ע"כ זה האיש ראוי להיות מלך והלכו
לבקש איש כזה והלכו ומצאו שהיו נושאים את (בעטליר) וכן א' והלכו אחריו לעד
חמשה מאות אנשים כולם (ציניגירוס) וגם הוא היה ציניגירוס והבעטליר הזה היה עור
ועקום ואלם והאנשים הנ"ל הלכו אחריו כי כולם היו אנשי השפחה שלו כי היו לו
אחיות ואחים וזרע כרעים שלו עד שנעשה מהם קבוץ הנ"ל שהלכו אחריו ונשאו אותו
והוא הקפיד מאד על כבודו כי היה כעסן גדול וכועס בכל פעם עליהם בקפידות גדולות
וצוה בכל פעם שינשאו אותו אנשים אחר' וכעס בכל פעם עליהם נמצא שזה הבעטליר

הוקן

אין ראוי אז כען זאק אים מאכין פאר אַמקד איבר ויי האָבן ויי גיקערט פאַר רער
עיקר אין נאָר דר תכלית דריבר ווער עס פאַרמ זיך פער אונ איז זיך פער פלשתל אין
דעם תכלית פון דר ווערט דר דאזיגער קער צו זיין אַמקד האָבן ויי אן גיהזבין צו קערען
יואם אין דר תכלית אין צווישן ויי גיווארין פכה דעות אַמקד האָבן גיוואגט אז דר עיקר
תכלית אין כבוד ווארין מיר וועהן זיך אז כבוד אין דר עיקר פיי דר וועלט ווארין אז כען
גוט גיט אפ דעם מענטשין זיין כבוד אז כען רעט אים עפּים אונאַרט אַקעגין זיין כבוד
האט עד שפירות דמים אונ נאך דעם טוט ריט מען אף אפ אז כען זאק אפ געבין דעם
מת זיין כבוד אז כען זאק אים כקבר זיין כיט כבוד אונ דעם גלייכין אונ כען זאגט אים
וואס מען טוט דיר טוט מען דיר ארץ פון זיין כבוד וועגן נמצא אין דאך דער כבוד
דר עיקר תכלית אונ נאך אַזוי ספרות אונ גידראגין אַזוי האָבן די דאזיגן ארץ גיוואגט
בין עס אין פיי ויי גיבליבן אז דער עיקר תכלית אין כבוד איבר דעם מוז כען וועגן
אַמענטש וואס ער האט כבוד אונ דער צו זאק דער מענטש נאך זאגן נאך כבוד ווארין
זיין דר מענטש האט כבוד אונ זאגט נאך דעם כבוד אונ ער הערפט די טבע וואס זיא
זיין כבוד נמצא האט זיך דר מענטש דר זאגט דעם תכלית ווארין דר תכלית אין דאך
כבוד איבר דעם קער ער צו זיין מכה זעגן ויי גינאגין וועבן אז אַמענטש אונ האָבן
וועהן ויי כען האט גינאגין איין אַמקד בעטליר אַציניגער אונ עס זעגן אים נאך
גינאגין אַמקד פניף היגירט אַציניגירט אונ דר בעטליר אין גיווען בלונד אונ קרום אונ
שטום אונ די לייט זעגן אים נאך גינאגין ווארין ויי אזי זעגן גיווען זיין משפחתיכע
ווארין ער האט גיהאט שטעטטערס אונ ברידערס אונ זיין ווער כרעים בין עס אין פון
זיין גיווארין אז פיל אונ דר אַמקד בעטליר האט ווער כקפיד גיווען אף זיין כבוד ווארין
ער אין גיווען ווער ביי אונ ער האט זיך אַלע כאר אף ויי אַמקד בייור גינא אונ
האט ארי כאר גיבליבן אז אַמקד ווארין אים סראגין אונ האט זיך אַלע כאר גיבליבט

הזקן הוא איש מכובד גדול שיש לו כבוד הוה וגם רודף אחר הכבוד כי הוא מקפיד כ"כ על כבודו כנ"ל ע"כ הוסב בעיני הבת הוואת הבעמליר הוה וקבלו אותו לכלך ולהיות גם ארץ גורמת כי יש ארץ גורמת ומסוגלת לכבוד וכן יש ארץ גורמת לכה אחרת ע"כ אלו הבת (שחקרו לעצמם שעיקר התכלית הוא כבוד) בקשו ארץ גורמת לכבוד ומצאו מדינה שמסוגלת לזה וישבו שם. כת אחרת אמרו שאין הכבוד עיקר התכלית וחקרו שעיקר התכלית הוא רציחה כי אין רואים שכל הרברים נכלים ונפסדים וכל כה שיש בעולם עשבים וצמחים ובני אדם וכל מה שיש בעולם הכל צריך לבא לכליון והפסד נמצא שתכלי' הכל הוא הכליון וההפסד ע"כ הרוצח שהוא הורג ומכלה בני אדם נמצא שהוא מרבה להביא את העולם אל התכלית ע"כ נסכם ביניהם שהתכלית הוא רציחה ובקשו איש שהיה רוצח וכעסן ובעל קנאה ביותר כי איש כזה הוא קרוב יותר אל התכלית (לפי דעתם הנבוכה) והוא ראוי להיות מלך והלכו לבקש ושמעו קול צעקה ושאלו מהו קול הצעקה הוואת והשיבו להם שקול הצעקה היא היות שאחד שהם את אביו ואת אמו ענו ואמרו וכי יש רוצח אביר לב וכעסן יותר מזה שיהיו את אביו ואת אמו הוואת הוה השיג את התכלית והווסב בעיניהם וקבלו אותו עליהם לכלך ובקשו להם ארץ גורמת לרציחה ובחרו להם בטקום הרים וגבעות שהוא מקום הרצוח' והלכו לשם וישבו שם עם כלבם. כת אחרת אמרו שראוי למלוך כי שיש לו שפע מוונות דרבה ואינו ניוון מכוונות של שאר בני אדם רק מכוונות דקם (כגון חלב כדי שלא יתגשם

אוף וזי נמצא איז זיך דר אקער בעמליר א גרוסר איש כבוד ווארין ער האט אזא אגבד און יאגט אז נאך דעם כבוד איבער דעם איז דער בעמליר ווער גיפערלן און זיי האבן אים און גינען פאר אגלף און מיל דאס לאנד איז און גורם קארין עס איז פאר האגדן אגדירה וואס זי איז מסתגר צו כבוד און אגדירה פאר האגדן אגדירה וואס זי איז מסתגר צו איין אנדערע כדה איבער דעם האבן די פיר גיוכט אגדירה וואס זי איז גורם און מסתגר צו כבוד האבן זיי גינען אגדירה וואס זי איז מסתגר דר צו האבן זיי זיך דארט באוועגט. אטייל האבן גיאגט אז גוט דער כבוד איז דער עיקר תכלית און זיי האבען גיקערט אז דר עיקר תכלית איז רציחה ווארין כיר זעהן אז אלע זאכען וואס עס איז פאר האגדן און דר וועלט כותן אלע פאר קענט ווערן און וואס עס איז פאר האגדן אין דר וועלט גראו און אלע פרובסען און קענטשין און ארץ וואס אין דער וועלט סח ארץ צום סוף גישט ווערן נכצא איז זיך דר תכלית פון אלע זאכן אז עס זאל פאר קענט ווערן איבער דעם ארצות וואס ער תריס את פאר קענט קענטשין ברענגט ער זיך די וועלט צום תכלית איבער דעם האבן זיי גיוכט אגדירה וואס ער זאל נין ארצות און אגדעסן און אגרוכר בעל קנאה ווארין אזא אגדעסן איז ביים תכלית ווערליך ווער פאר פירטע דעה) און דר קער צו זיין אגדען ווערן זיי גינאגן זאכען אזא אגדעסן האבן זיי גיקערט אנשיהי האבן זיי גיקערט וואס איז דאס אזא אנשיהי דאס בען זיי גינאגדעסן איינער דאס זיין פאקט און כומר גיקליט האבן זיי זיך אז גירען ווי גינאגט זיך נאך ארצות וואס ער זאל אזא אגדעסן בארין האבן און זאל זיין אזא אגדעסן אז ער זאל דרגיען פאקט און כומער דר קענטשין דאס דר קאנט דעם תכלית און ער איז זי וואל גיפערן און זיי האבן אים און גינען פאר אגלף און זיי האבן זיך גיוכט אגדירה וואס זי זאל גורם זיין צו רציחה האבן זיי זיך אים גיקערן איין ארץ צווישען בערג וואס דאמיין באקטין זיך רוצחים און זיי ווערן אהין גינאגן און זיי האבן זיך דארט באוועגט פייט ווער כדה. אטייל האבן גיאגט אז עס קער צו זיין אגלף דר וואס ער האט אגדען ערין און ער עסט ניש דאס עסק פון אנדערע קענטשין נאר איינע זאכן און אזא

15

שמה

למלך ובקשו להם ארץ גורמת לזה והלכו וישבו שם והיתה כת אחת שאמרו שאין כל זה תכלית רק עיקר התכלית הוא רק לעסוק בתפלה להשיי ולהיות עניו ושפל כרך זכו ובקשו להם בעל תפלה אחד ועשו אותו למלך עליהם (והמעניין מאליו יבין שכל הבתות הנ"ל כולם מעו מאר במבוכות גדולות מאד רק זאת הכת האחרונה כוונת האמת אשרי להם) כל זה סיפר א' מהגבורים הנ"ל להבעל תפלה וסיפר לו שהם (רהיניו אלו הגבורים שנתחברו עם הגבור הנ"ל) הם מן הכת של בעלי האברים שקבלו עליהם למלך בעל אברים א' כנ"ל ויהי היום והלכו סתה אתם מהם עם העגלות שהולכין אחרי המחנה שקורין (איבאו) שמוליכין אחריהם מאכל ומשתה וכיוצא ואלו הכעלי אברים היתה בוודאי אימתן ממשלת על הבריות כי היו אנשים גדולים וגבורים ובוודאי כי שפגע בהם נמה מהם מן הדרך והיו כאשר הלכו המחנה הנ"ל בא כנגדם גבור אחד (והוא הגבור הנ"ל שהולך עתה עמהם כנ"ל) והגבור כשבא המחנה נמה מן הדרך ונכנס בתוך המחנה ופירז אותם לכאן ולכאן ונתייראו אנשי המחנה מלפניו והוא נכנס לתוך העגלות הנ"ל שהולכין אחר המחנה ואכל כל מה שהיה שם וגפלא הרבר בעניהם מאד מאד (על גורל גבורתו שלא ד' מתיירא מן המחנה כלל ונכנס בתוכם ואכל כל מה שהיה על העגלות כנ"ל) ותיכף וסיד נמלו לפניו ואמרו לו יחי המלך כי ידעו שנבחר בזה בוודאי ראוי למלך לפי דעתם שעיקר התכלית הוא מי שהוא בעל אברים כנ"ל ובוודאי יסתול לו המלך את המלוכה מאחר שנמצא גבור בעל אברים כזה כי לו ראוי המלוכה וכן הוה שנתקבר (זה הגבור הנ"ל שבא כנגדם) למלך על הכת הוה (שנחקר אצלם שעיקר הכת בעל אברים כנ"ל) והוא הוא הגבור שאנו הולכין עתה עם עמי לבווש העולם והוא אוסר (היינו זה הגבור שנעשה עתה מלך עליהם) שיש לו בזה כוונה אחרת במה שהוא הולך לבבוש את העולם כי אין כוונתו כלל לזה שהיה העולם כבוש תחתיו

קענשש אין נענשיר צום תפלה ווארין דר תפלה אין דאך אז קען ואל נתיישן די אברים איבער דעם אז אפגעשטש קער צו זיין אפער נעמן ווי גימאנגן אונ דאבין גיפונן אלאנגן אנגיר אין דער ווי גיפערין ווארין ער אין דאך אפער אברים אונ ער אין ביים תפלה דאבין די אים און גינען פאר אפער אונ ווי דאבין דער גינען אפער דאס וואס ווי דאך קערן דר צו אונ ווי נעמן גימאנגן אונ דאבין דער דאך פאנעקס. אונ עס אין גינען אין אנדער גימא. וואס ווי דאבין גימאנס דר תפלה אין אז קען ואל נאר ערשט זיין אין תפלה צי השיי אונ קען ואל זיין אין עניו אונ קען ואל פון דער נאר גיט האפן אונ ווי דאבין דער גינען אין בעל תפלה אונ ווי דאבין אים גימאנס פאר אפער איבער די דאס האט אפן דר צייקט איבער פון די גבורים פאר דעם בעל תפלה אונ ער האט אים ווייטער דער צייקט אז ווי נעמן פון דר גימאנס וואס ווי דאבין גימאנס אז דר עיקר תפלה אין נאר קען זאל דער פיליטיון צו נתיישן די אברים ויהי היום אין גימאנס אפער פון די מיט דעם איבאו וואס קען האט ווי נאך גיפיקט עסן אונ סרנגקן אונ דעקס גיפיקן אנדרי וואקן אונ פאר די בעל איברים האט די וועלט גימאנס ווער סודא גימאנס ווארין ווי נעמן גינען גינען גינען גימאנס אונ גימאנס אונ ווער עס האט ווי פאנענינס האט ווי גימאנס אפ גימאנס פון דעם ווען דר ווייל אין ווי אפערין גיפיקט אפער גימאנס אונ דר גימאנס ווי גיט אפ גימאנס פון דעם ווען אונ ער אין ארין גימאנס אין דער סתה ארין אונ ער האט ווי צו שפרייט מיט די הענט ארין אונ אהער אונ די מיט פון דר סתה האבין פאר אים סודא גימאנס אונ דר גימאנס ווי ארין גימאנס ווערין דר וועלדק וואס ווי נעמן ווי נאך גימאנס אונ ער האט אפ גינען אפערין וואס האט אין גינען אין דאס ביי ווי אוועק הידוש גינען ווען ווי תיכף פאר אים אנדער גימאנס אונ האבין תיכף אים גימאנס פאר ארין סודא ווארין אים קינס גימאנס די סודא נאך ווער דער נאך אז דר עיקר תפלה אין דר וואס ער אין אפער אברים אונ אז אין גינען ווי האבין אים אפ גינען פאר אפער אונ דאס אין דר גימאנס וואס מיר גינען גימאנס מיט אים אפ גינען די וועלט אונ ער וואס דר גימאנס ווי אונ ער מינען דר מיט עפס אנדערש דער מיט

איך

16

שישבותי ודחיתי כחי' עצמי במה שאפשר בעשבים וכיוצא עד שלא הי' לי שום דבר להוצות עצמי ולהכתי באשר אלך וכאשר הלכתי מסקופי הנ"ל שכחתי את הקצת שלי שם . השיב הבע"ת אני ראיתי את הקשת הזה וידעתי שבוראי הוא קשת שלך אך לא דחיתי יכול למצוא אותך . וכופר יותר הנבדל להבע"ת שכשלהך משם קיייתי הולך ובא עד שפנעתי בהמחנ' הנ"ל ונכנסתי לתוכם כי הייתי רעב מאד והייתי רוצ' לאכול ותיכף כשנכנסתי לתוכם קיבלו אותי למלך עליהם כנ"ל ועתה אני הולך לכבוש העולם וכוננתי אורי אוכל למצוא את המלך עם האנשי' שלו הנ"ל ודיבר הבע"ת עם הנבדל מה עושים עם האנשים הללו דהיינו בני המדינה הנ"ל שנפלו בתאוות מסון כ"כ עד שבאו לשמותי' כאלו שבעלי המסון הם אלקות אצלם ושאר עניני שמות הנ"ל שיש לבני מדינ' זאת ענה ואמר הנבדל להבע"ת ששמע מהמלך שמכל התאוות אפשר להוציא את מי שנפל לתוכם אך כי שנפול לתאוה זו של מסון א"א בשום אופן להוציא משם ובוראי לא תפעול כלל אצלם כי א"א להוציאם מזה כלל רק ששמע מהמלך שע"י הדרך שיש להתרב הנ"ל שמשם קיבל גבורתו כנ"ל עיי' יכולים להוציא מתאוה הזאת של מסון את מי שנפל ונשקע בתוכה וישבו יחד איזה זמן הנבדל עם הבע"ת :

ועל ענין הנ"ל של בני המדינה הנ"ל שביקשו מהבע"ת שיצא אל הנבדל בשבילם כנ"ל הרחיבו הזמן היינו שהבע"ת פעל אצל הנבדל להרחיב להם הזמן לבני המדינה ונתן להם ארבע איזה זמן ומסרו סימנים זה לזה היינו הנבדל והבע"ת מסרו סימנים זה לזה כדי שיוכלו לידע אחד מחבירו והלך לו הבע"ת לדרכו וברדך הילוכו של הבע"ת ראה שהולכים אנשים ומתפללים ונושאים חיבורים של תפלות ונתיירא מהם וגם הם נתייראו ממנו

איה האב גים גיהאמ קיין שום נאך זוף סתיה צו זיין האב איה קיך גיקאמט גיין זוף איה זוף ווער גיין אונ צו איה זיין אונעק גינאנגן פון דעם ארמ האב איה פאר געסן זיין בוגין דארט גענשפערט דר בעל תפלה איה האב גינעקן זיין בוגין האב איה גיניסט אז דאס איז בוראי זיין בוגין נאר איה האב דיר גישט גיקענט גיפוגין האב דר גבור ווייטער דר צייקט דעם בעל תפלה אז ווי איה זיין אונעק גינאנגן פון דעם ארמ זיין איה אז גינאנגן זיין איה האב באגעניקט דר סתיה פון די גבורים בעלי אפרים זיין איה צווישען זיי ארין גינאנגן ווארן איה זיין ווייטער הינגערק גינען האב איה גינאמלט געסן האבן זיי קיך אזף גינעקן פאר אפלה אונ היינט גיי איה אפ געקין די נעקט אונ מיין בונה איז קאמער ווער איה קענין גיפוגין דעם סתיה קיט די זייט האב דר בעל תפלה אן גינעקן צו געמקן מיט דעם גבור וואס טוט קען קיט דר קדינה וואס זיי גענין אזו ארין גיפאלק אין דר פארה פון געקט זיין זיי גענין ארום גיקעקען אזף אזוי וויקדי גארלישקייט אז דאס האבן אפאה געקט גענין זיי זיי נאמין האב דר גבור גענשפערט דעם בעל תפלה אז ער האט גינערט פון דעם סתיה אז פון אקע פאזות קאן קען ארום געקין דעם וואס ער איז ארין גיפאלק אין זיי נאר דר וואס ער איז ארין גיפאלק אין דר פארה פון געלט קאן קען אים גיט ארום געקין דר פון געשום אופן קבן וועסטו זיי זיי נאר גיט פאקען ווארן עס איז גיט גיקאמט ארום צו געקין זיי דר פון נאר דארף דעם וועג וואס עס איז פאר האנדן צו דר שווערד וואס פון דארט געקט ער זיין גבורה נאר דארף דעם וועג קאן קען יא ארום געקין פון דר פארה פון געלט איז דער גבור קיט דעם בעל תפלה אונעק גינעקטן אצייט אין אייגנס אונ כפח דר מדינה וואס זיי האבן אים גינעקטן דעם בעל תפלה אז ער נאל ארום גיין צו דעם גבור פון גינערט וועקן האב דר בעל תפלה גינעקטן דעם גבור אז ער נאל זיי געקין אצייט וואס זיין אין דר צייט נאר ער זיי נאר גיט קאן האט ער זיי גינעקטן פריי אצייט דר נאך האב דר בעל תפלה קיט דעם גבור צווישן זיך גימאקט סימנים פרי איינער נאל קענין האבן אירענה פון דעם אנדערין דר נאך איז זיך דר בעל תפלה אונעק גינאנגן אין זיין וועג ארין זיך דר בעל תפלה איז אזו גינאנגן האט ער דר וועקן אז עס גינעקן גענשקטן אונ געקין נאם ב"ה אונ זיי סתאנין ספרים פון תפלות

העשירות

און די סדינה רבץ דהיינו די סדינה וואס ביי זיי איז דאס געזעס דר עקד גינען זיי האבן ווייטער עופק גינען אין וועגער וואכן און אין וועגער עבודות און די צייט וואס דר גבור האט זיי גאנץ גינעקען האט שוין אן גיהאבן בארד אים צו גיין האבן זיי וך ווער גיפראקן און זיי האבן גיפאן וועגער עבודות און האבן פארדיב גינען קרפנות און קסאות און האבן עפס גינען אין וועגער תפלות צו וועגער גאסען זיי האבען גיחאפט אהיה דהיינו צו אפגעשט וואס ער האט ווייניק געזעס און האבן אים פארדיב גינען פאר אקרבן צו וועגער גאסן און עס איז ביי זיי גיפאלבן די רעטה אז זיי טוין שיקן צו לער סדינה נאם זיי דענק דארט אפע גאסן ווארום די סדינה וועט זיי פוהאי העלפן ווארן

העשירות של כל אלקות הנ"ל (היונו בין האלקות שבמדינתם ובין האלקות שהלכו אצלם כי הבקל היה שיה יותר מכל העשירות של כולם) גם היה הולך בכובע שקורין (קאפילוש) שהיה קבוע בו אבנים טיבות שהיה שוה הן רב ותיכף ומיד נפלו לפניו בכריעה והשתחויה כי לפי דעתם דזה האדם הזה אלוה על כל אלקי שלהם מאחר שיש לו עשירות מופלג כזה (והאדם הזה שפגעו בו הוא היה הממונה על האוצרות של המלך הנ"ל) ואמר להם האדם הזה זה הוא חידוש אצליכם (בלשון תימה) בואו עמי ואראה לכם עשירות והולך אותם אל ההר שהי' מסודר שם אוצר המלך והראה אותם את האוצר ותיכף ומיד נפלו בכריעה והשתחויה כי זהו אלוה על כל אלקים לפי דעתם (המכלה והנבוכה שהיה אצלם עיקר האמונה הממון והעשירות כנ"ל) אך קרבנות לא הקריבו שם (כי לפי דעתם הנ"ל שהוא אלוה על יכו' בוודאי היו מקריבים את עצמן לאלוה כזה אך וכו') כי כשיצאו אלו השלוחים הוזהרו אותם שברוך לא יהיו מקריבים קרבנות כי חששו שאם ירצו בדרך להקריב קרבנות לא ישאר מהם כלום כי אולי ימצאו איזה אוצר בדרך אולי ילך אחד לבית הבכא וימצא שם אוצר והוא אצלו אלוה כנ"ל ויתחילו להקריב את עצמן אליו ולא ישאר מהם א' ע"כ הוזהרו את השלוחים (היונו בני המדינה הוזהרו את השלוחי') שברוך לא יקריבו קרבנות כלל וע"כ לא הקריבו אלו השלוחים קרבנות לזה הממונה הנ"ל אבל זה היה ברור אצלם שהוא אלוה על כל אלקים מאחר שיש לו עשירות עצום ורב כזה ונתיישבו אלו השלוחי' למה להם לילך אל האלקות הנ"ל והיונו אל המדינה שהיו עשירים מופלגים מאד שהם אצלם כולם אלקות כנ"ל כי הלא אצל זה האיש בוודאי יוכלו לקבל ישועה כי הלא זה האיש הוא אלוה גורל על כולם (כפי דעתם הרעה הנ"ל) מאחר שיש לו עשירות עצום ומופלג כזה (כפלי כפלים יותר מכולם) ע"כ בקשו מזה האיש שילך עמם למדינתם ונתרצה להם והלך

והיו ענין ויה אצלם נאמן און האמן ויה און נישאן און האמן נישאקט שיהיה און ויה די שיהיה ונענין ונענין ונענין ויה פאר בלאנדרים ניווארין האמן ויה די ונענין אכענש וואס ער איז גינאנגן מיט אשטעקן וואס זיין אשטעקן איז גיווען באזעצט מיט וויער מיטערי דמיטן און אז מען זאל צו נוף נעמן גאר דאס עשירות פון וויערי נאמן און אפילו פון די נאמן פון יעיר קרינה וואס ויה גיווען צו ויה איז די אשטעקן מער נערט גיווען פון וויער עשירות ויחד איז די מענשט גינאנגן אין אקאפילוש וואס עס איז אין אים גיווען דמיטן וואס דער קאפילוש איז אויף ווערט גיווען ויחד פיר. ויה די שיהיה האמן דעם מענשטן די ווערן ונענין ויה תיכף אנדער נפאלן פאר אים און האמן ויה גיבנאם פאר אים וויער פיר ווארן נאך וויער נאליש דעם נאך איז ויה דער מענשט אגאט איינר אזי נאמן ווארום ער האט ויה אזי אויף גרוס עשירות און דער מענשט וואס ויה האמן באגעניגט דאס איז גיווען דר ממונה אויף אוצרות פון דעם מלך האט דר מענשט גינאגט צו וויא דאס איז פיי אייך אהירדס קובט מיט מיר וועל אייך ווייזן עשירות האט ער ויה גיפירט אויף דעם פארג וואס דאס איז גיווען אים גיבאדרט דר אוצר פון דעם מלך האט ער ויה גיפירט דעם אוצר ויה ויה האמן דר ווערן דעם אוצר ונענין ויה תיכף אנדער נפאלן בארעט וויער ווארן ווארן דר איז ויה אגאט איינר אצל נאמן נאך וויער נאליש פאר פירט דעם נאך קרנות האמן ויה גיט מקריב גיווען ווארום מען האט די שיהיה אין גינאגט אז אין וועג זאגן ויה מין קרבנות גיט מקריב זיין ווארום ויה האמן סתרא גינאגט סתאק וועט איינר פון ויה גיפונן איין אוצר אין וועג סתאק וועט איינר גיין אין בית הבכא איינר און וועט דאס גיפונן איין אוצר וועט ער ויה ווערן מקריב זיין צו אים וועט פון ויה קיער גיט בריכת איינר דעם האמן די מדינה און גינאגט די שיהיה אין וועג זאגן ויה מין קרבנות גיט מקריב זיין האמן ויה די שיהיה פלישט גיווען נאך וואס זאגן ויה שון גיין צו ענין נאמן אכער בער דער מענשט וועט ויה ויה בער מען העקפין ווארום ער איז ויה אגאט איינר ויה אזי ווארום ער האט ויה אזי אויף גרוס עשירות מער פון ויה אזי איינר דעם האמן ויה גיבנאגט דעם מענשטן אז ער זאג מיט ויה גיין אין וויער

והלך עמם ובא למדינתם והיה אצל בני המדינה שמה גדולה שמצאו אלוהם כזה
היו במדברם שעל ידו יהיה להם תשועה בוודאי מאחר שהוא אלוהם כזה (לפי דעתם)
יש לו עשרות עצום כזה וצוה זה האיש (שהוא המסנה של המלך הנ"ל שקיבלו את
בני המדינה הזאת לאלוהם) שקדם שיהי סרר מתוקן ונכון במדינה לא יקריבו קרבנות
כלל כי באמת זה המסנה של המלך היה צדיק גדול כי היה מאנשי המלך הנ"ל שהיה
כולם צדיקים גדולים מאד ובוודאי ה' סמאם מאד בכל המנהגים הרעים והשטניים
של אותה המדינה אך עדיין לא היה יכול להשיב אותם מדרךם הרעה אך צוה לה'
ענה שעבד לא יקריבו קרבנות והתחילו בני המדינה לבקש מאתו אורות הגבור הנ"ל
שעמד עליהם וגם המסנה ענה אפשר דאז זה הגבור (הידוע לו) והלך זה המסנ' ויש
אל הגבור והבירו זה את זה וה' ביניהם ששמות גדולות ובכיות כנ"ל ואמר הגבור
למסנ' הרע שגם הבע"ת הכשר עליו ראינו גל וכבר נעש' סלך (ויספרו זה לזה
איך נתגלגלו ובאו לבאן) וסיפר המסנ' להגבור שהוא עבר על מקום המלך ועל מקום
כל האנשים הנ"ל אך על שניהם לא עבר (היינו על מקום הבע"ת והגבור על (מקום
אותם שניהם לא עבר) ודיברו יותר המסנ' עם הגבור אורות המדינה הנ"ל על שניהם
ונבוכו כ"כ עד שכאו לשמותים כאלו השיב הגבור להמסנה תשוב' הנ"ל שהשיב
להבע"ת כנ"ל היינו ששמע מהמלך שזי שנשקע בתאוה זו של מסנ' א"א לו בשם
אופן לשוב ולצאת משם כ"א ע"י הדרך שיש להירב הנ"ל (שמשם מקבל הגבור
גבורתו) ע"ז יכולים להוציאם מזה והרחיבו הזמן עוד יותר היינו שהמסנה דיבר
הגבור להרחיב הזמן עם בני המדינה הנ"ל עוד יותר ונתן להם הגבור עוד ארכא וזכר
אח"כ ספרו סימנים זה לזה המסנה והגבור והלך המסנה מן הגבור. והחזר המסנה
המדינה הנ"ל (וגם המסנה הזה בוודאי הוכיח אותם על דרכם שנעלו ונבוכו כ"כ בתאוה
מסנ' אך לא הועיל להם כלל כי כבר נשקעו בזה מאד מאד כנ"ל כהמת שכבר הוכיח

מדינה אחת את עד צו וי' מרצה גיווארן און איז מיט ווי גינאנגן איז ביי דער קרע
גיווען אנדערע שפחה וואס ווי האבן גיקריגן צו אנאם ווארום ווי געזין שוין גיווען פאר
זיכערט און דאך אים וועלן ווי בונדא האבן אנדער האט דער קעניגש געווען
איינער עם וועט זיין ארעכט אין דר מדינה נאר מיט דר ווייז קרענות גיט מדינה
ווארום דר מדינה איז באמת גיווען אנדער צדיק ווארום ער איז גיווען פון די זייט
דעם כהן וואס ווי געזין גיווען אלי גרוסע צדיקים וייער האט דר מדינה אים און גיווען
צו בעטן ככל דעם גבור וואס ווי האבן פאר אים וייער מירא און דר מדינה האט
גינאנגערט אוב עם איז גיט דר גבור וואס ער ווייכט האט ויך און גידוין דר מדינה
און איז אדם גינאנגן צו דעם גבור האבן ווי ויך איינס האט אנדער דר קענט
צווישן ווי גיווען שפחה און בביות כנ"ל האט דר גבור ויך און גידוין צום מדינה אונזע
בשעריר בעל תפלה איז און דא און און האב אים שוין גיעהן און ער איז שוין גיוואן
אבך האט דר מדינה דר צייט דעם גבור אז ער איז איינער גינאנגן איינער אקע רחין
איינער דעם ארם פון דעם מדינה מיט די זייט נאר איינער דעם ארם פון דעם בעל תפלה
מיט דעם גבור איז ער גיט איינער גינאנגן האט דער מדינה גישמוסט מיט דעם גבור
כחם דר מדינה וואס ווי געזין און פאר פירם גיווארן אין דעם געקט ביי ווי געזין און
גיסאלין אין אונזי נארישקייט האט דר גבור גיענשקערט דעם מדינה דאס וואס ער האט
גיענשקערט דעם בעל תפלה אז ער האט גיעהט פון דעם מדינה אז ווער עם פאלט און
אין דר מדינה פון געלט קאן מען אים גיט און גיט אדם געטן דר פון נאר דאן
דעם ווען וכו' כנ"ל און דר מדינה האט גיפאלט צום גבור אז ער נאר דר מדינה נא
געבט אצייט וייער האט ווי דר גבור גיעגפן נאך אצייט דער נאך האבן ווי גיט
סימנים צווישן ויך דר מדינה מיט דעם גבור און דר מדינה איז אנגע גינאנגן פון דעם

ועתה הרכב הבע'ת וגם המסנה בלכלו אותם והיו אמרים ארדבא הוציא נא אותנו
 מבעותינו אע"פ שהם היו אוהבים ברעתם בחוקה ולא היו רוצים כלל לשוב מבעות
 הרעה אך היו אמרים למכתיהם הג'ל ארדבא אם הוא כרעתכם שאנחנו במעות
 מבעות גדולה א"כ הוציא נא אותנו מבעותינו ונתן להם עצה (היינו המסנ' נתן עצה
 לבני המדינה הג'ל) באשר שהוא יודע חכ' של זה הנכור מהיכן הוא מקבל כח גבורתו
 וסיפ' להם ענין החרב הג'ל ששם מקבל הגבור כח גבורתו בכו נלך אני ואחם אל
 מקום החרב ועי' תוכלו להתגבר כנגדו וכונת המסנה ר' שביבואו לשם יוכלו לשוב
 ולצאת עי' מבעותם כנ"ל (כי עי' אותו הדרך שיש להחרב הזאת עי' יוכלו להוציא
 מבעות מסנ' כנ"ל) וקיבלו דבריו (היינו בני המדינה קיבלו עצה המסנ' לילך עמו אל
 החרב הג'ל) והלך המסנ' ובני המדינה שלחו עמו את גדולי המדינה שהם אלה
 אקנות (ובוודאי הם חולקים עם תכשיטי כסף וזהב שהיו תלוים עליהם כי זה היה
 המסנ' ואלו יחד והודיע המסנ' הדבר הזה להגבור באשר שהוא הולך עסס
 לבקש סקס החרב וכונתו אולי יוכח בדרך הילוכו למצוא את המלך ואנשיו. ענה ואמר
 הגבור גם אני אלך עמך ושינה הגבור עצמו כדי שלא יבינו אלו האנשים שהלכו עם
 המסנ' שזה הגבור הג'ל ע"כ שינה עצמו והלך נ"כ עם המסנ' ונתיישבו שוידעו
 הדבר להבע'ת והודיעו לו ואמר הבע'ת שגם הוא ילך עמם והלך אליהם הבע'ת וצוה
 להבע'ת לאנשים שלא שיתפללו על זה שיעלית ה' הרכס שזכו למצוא המלך עם אנשיו
 וזבא הבע'ת אל המסנ' והגבור הג'ל ובוודאי הם ביניהם שמחה גדולה שמצאו ובכיות
 כנ"ל

גבור את האם ויה' אום נקטעם איז דער מדינה ציין און דער מסנה פלעגט זיין בודאי
 און ויער שפראצן און ויער שפראצן וועט נאם זיין ונעין ציין גיפאלק אין דעם געלט
 נאר ער האט זיין גוט גיפאלק ארום פון דר פון ווארן זיין ונעין שון ויער ציין גיפאלק
 ויער נאר סתם דר בעל תפלה און דר מסנה תאבין שון מיט זיין פיר גיפאלק ונעין
 זיין און אפיקר סתם דר גיפאלק און זיין פקענן ווארן ארדבא נעמט אונז ארום דער פון
 האט דר מסנה ויה' און גיפאלק צו דר מדינה און ווער ציין געפין און. עצה אקענן
 דעם גבור און האט זיין דר ציין דר וואו פון דער שפראצן הג'ל האט פון דארט נעמט
 דר גבור זיין גבורה פון ווער און מיט ציין גיין צו דעם ארום פון דר שפראצן און דארט
 דעם וועט איר קענן פאשצין אקענן דעם גבור ווארן איר וועט דאך און געסן גבורה
 פון דארט און דר פונדע פון דעם מסנה איר גיפאלק און זיין וועלן שון אהן קימט צו דעם
 ארום פון דר שפראצן וועלן זיין דאך שון ארום פון ויער פאנא פון געלט ווארן דארט
 דעם וועט נאם עס און צו דר שפראצן דארט דעם נעמט מען ויה' ארום פון דר פאנא פון
 געלט כנ"ל האט דר מדינה צו גיפאלק זיין עצה און דארט ארום גיפאלק דר גיפאלק לויט
 פון זיין וואס זיין ונעין ביי זיין גיפאלק נאך און זיין וואס און אונז גיין מיט דעם מסנה
 זיין דר שפראצן דער און דר גיפאלק ויער וואס זיין ונעין גיפאלק מיט דעם מסנה ונעין
 גיפאלק גיפאלק און גיפאלק און צוויי פון נאך את ויער ווארן האט און דאך ביי וואס
 דר גיפאלק ונעין זיין און אונז גיפאלק דר מסנה מיט דר גיפאלק מיט פון דר מדינה
 האט זיין וואס ביי זיין נאך האט דר מסנה מידע ונעין דר וואס צום גבור באשר ער גיין
 מיט זיין וואס ארום פון דר שפראצן און זיין פונדע און קאכט וועט ער חזק זיין און
 דעם צו גיפאלק דעם מלך מיט דר זיין האט דר גבור פאר שפראצן גיין דר זיין האט
 זיין גיפאלק מיט דעם מסנה ווארן גיין וואס און דר האט דר גבור און און און
 גיפאלק מיט דעם מסנה דארט זיין ויה' כחצב ונעין זיין וועלן דאס מידע זיין דעם
 בעל תפלה און דארט זיין אום מידע ונעין האט ויה' דר בעל תפלה און גיפאלק זיין וועל

בנ"ל והלכו שלשון יחד דהיינו המסנו' והגבור והבע"ת והאקיות הנ"ל דהיינו העשיריים
נחלו המדינה הנ"ל (שהם נקראים שם במדינתם אלקים בנ"ל) הלכו עמהם
ותהלכו באשר יתהלכו ובאו למדינ' אחת והיו שם שומרים סביב המדינה ושאלו את
השומרים על עסקי המדינ' ומי המלך שלכם השיבו השומרים שבעת שהי' הרוח סערה
הנ"ל שאו נפרדו בני העולם למיניהם בנ"ל או בחרו להם בני המדינה שלהם שיעזרו
הוא החכמה וקיבלו עליהם חכם גדול למלך וזה מקריב מצאו חכם גדול מופלג בחכמות
מאד מאד ומחל לו המלך את הכלוכה וקיבלו אותו למלך כי אצלם היה העיקר החכמה
ומאחר שמצאו חכם מופלג כזה ע"כ קיבלו אותו למלך ואמרו אליו הג' הנ"ל (היינו
הממונה והגבור והבע"ת) שנראין הרבנים שהיו החכם שלנו (דהיינו החכם של המלך
הנ"ל וכקשו אם אפשר להתראות פנים עמו והשיבו להם שיודיעו לו וישאלו אותו
והלכו ושאלו ונתן להם רשות ובאו (אלו השלש) אל החכם שהוא המלך של אותה
המדינה והכירו זה את זה כי החכם הזה היה החכם של המלך הנ"ל ובוודאי היה שם
שמה גדולה שמחות ובכיות בנ"ל כי בבו איך זוכים למצוא את המלך עם כל הנ"ל
ושאלו את החכם אם אינו יודע מן היר של המלך והשיבו להם שהיר הוא אצל
אך סעת שנתפזרו ע"י הרוח סערה בנ"ל שאו נעלם מהם המלך וכו' בנ"ל מאז הוא
אינו רוצ' להסתכל כלל בתוך היר כי היא שיזכה רק אל המלך רק שחקק חבניות
היר על אבן כרי שישחשש בזה קצת לצורך ענינו אבל בזהיר אינו מסתכל כלל וריבו
עם החכם איך נתגלגל ובא לכאן וכפר להם שמעת שהיה הרוח סערה הנ"ל באשר
היך

אוף גיין מיט זיי איז דר בעל תפלה צו זיי גיגאנגן און דר בעל תפלה דאס אן גיגאנגן
זינגע זייט איינער ער איז אונזער געגאנגן אז זיי זאלן דרום מתפלל ציון אז השי' זאל זיי
בפידים זיין וייער וועג אז זיי זאלן זיך זיין צו גיפגן דעם מלך מיט די זייט און ער האט
זיי גיבאקט תפלות וואס זיי זאלן דרום מתפלל זיין אז דר בעל תפלה גיפגן צו דעם
ממנה מיט דעם גבור איז פגדאי צווישן זיי גינען נחשע שפחת און פכיות זענן דא
אלע דריי געגאנגן אין איינס דהיינו דר ממנה און דר גבור און דר בעל תפלה און די
נאכן דהיינו די נחשע זייט פון דר מדינה זענן מיט זיי געגאנגן זענן זיי אן גיפגן צו
אין מדינה איז דאנק גיטמאנן ווארטיס ביי דר מדינה האבן זיי גיפגנעם די ווארטיס
וואס נאר אמדינה איז דאס איז ווער איז ביי איהר דר מלך האבן די ווארטיס געגנשטענעם
באשר דעקאקט אז דער רחם קסרה איז גינען וואס דעקאקט איז די וועקט צו מייקט
גיחאדן און בשה פתות דעקאקט האבן די זייט פון דר מדינה זיך אום גיגדען אז דער
עיקר איז תבנה און האבן זיך און גינען אנדעם תבנה פאר אקדא גיט לאנג דאבן זיך
גיטען דער אונדן דאבן וואס ער איז משינה אנדער תבנה וייער האט אים דר מלך
סודק גינען די מדינה האבן זיי אים און גינען פאר אקדא וואס ביי זיי איז דער עיקר
תבנה האבן די דריי גיגאנט אז עס האט אפגיסן אז דאס מוז זיין אונזער תבנה דהיינו דער
תבנה פון דעם מלך האט מען זיי גיגעדירט האט ער גיחאדן זיי אריין גיין זענן זיי אריין
גיפגן צו דעם תבנה וואס ער איז גיגאדן מלך אין דר מדינה האבן זיי זיך איינס דאס
אנדער דער קענט איז פגדאי דאס גינען נחשע שפחת און פכיות וואס דאס האבן
גיחאדן זיי גיפגן מען נאך דעם מלך מיט די איגריקו האבן זיי גיפגנעם דעם תבנה און
ער וויקט גיט פון דר פון דעם מלך האט ער זיי געגנשטענעם אז די יד איז ביי אים
נאר וואס דעקאקט אז זיי זענן צו גיפגריט גיגאדן דאבן דעם רחם סערה פון דעקאקט אן
חיל ער נאר גיט אריין קיין וואס די יד קער נאר צום מלך אריין נאר ער האט דא אום
גיפגנעם דאס גיטמאקט פון דר יד און אפגיסן פגדא עס ואל אים אפגיסן נדון צו זיין וואס

הלך ובדרך הלכו עבר על כולם רק על אלו הג' (היינו הבע"ת והגבור והמסוני' לא עבר) עד שמצאו אותו בני מדינה אלו וקיבלו אותו למלך כנ"ל ולעת עתה הוא צריך להנהיג אותם לפי הרכם כפי דרך הכסחם עד אשר ברבות הזמן ישיב אותם אל האמת ויכירו עם ההכם אודות בני המדינה הנ"ל שנתעו ונבוכו כ"כ בשמות וע"ז של מסון כנ"ל ואמרו . אלכלא (אותם) לא נתבדרנו ונתמזרנו כ"א בשביל אותה המדינה להחזיר אותם למושב היה די לנו כזה כי נתמפשו ונתעו כ"כ כי באמת כל הכתות הנ"ל כולם נתעו ונבוכו וצריכי' לתקנם להשיבם משמותם ולהחזירם אל התכלית האמתי כי אפי' הכת שבררו להם הכמה לתכלית גם הם לא השיגו התכלית האמתי וצריכים תקון ותשוב' כי בחרו בחכמות היצונות ואפיקוסרית אך מכל המעוותים הנ"ל הוא בנקל יותר להשיבם ממעוותם ולהחזירם אל האמת אבל אלו נתעו בע"ז של מסון ונשקעו בה כ"כ בכל הנ"ל עד שא"א להשיב מזה כנ"ל . (וגם התבם השיב להם ששבע ג"כ מהמלך שמכל התאוות אפשר להוציא אבל מתאהו וז של מסון א"א להוציא את כי שנפל לתוכה כ"א ע"י הדרך שיש להחרב הנ"ל) וערצ' ההכם ג"כ לילך עמדם והלכו ארבעתן יחד וגם אלו האלוקות השומים הנ"ל הלכו עמדם ג"כ כנ"ל . והלכו ובאו למדינה אחת ושאלו ג"כ את השוכרים על ענין המדינה ומי המלך שלהם השיבו שמעת שהיה הרוח כערה הנ"ל אז בחרו להם בני מדינה זו שהתכלית הוא הדיבור וקיבלו עליהם דברן בעל לשון למלך אח"כ מצאו איש אחד שהיה בעל לשון מלצ' ודברן מפלג סאר נאר וקיבלו אותו למלך כי המלך מחל מהמלכ' סאמר שהוא בעל לשון כזה והבינו אלו הארבע' הנ"ל שבודאי זה הוא המלך שלנו (דהיינו המלך של המלך הנ"ל) וביקשו ג"כ אם אפשר להתראות עם המלך הזה ואמרו שיודיעו לו ויקבלו רשות ודלכו ושאלו ונתן להם רשות ונכנסו אלו הארבעה אצל המלך של מדינה זו והוא היה המלך של המלך כנ"ל והכירו זה את זה והיה ביניהם ג"כ שמחה גדולה ובכיות כנ"ל והלך המלך עמדם ג"כ והרכו

האבין ויי ג'שמוסט' מיט דעם חכם ווי אזו ער איז אהער ניקמן האם ער וי דער צייקט אז וונט דעקאקט אז דר רוח כערה איז גיווען איז ער גינאנגן וי ער איז גינאנגן אג וי ער איז גינאנגן איז ער איבר גינאנגן אלי נאר איבר וי דריי דהיינו איבר דעם ארם פון דעם בער הפכה מיט דעם גבור מיט דעם כמנה איז ער גיט איבר גינאנגן ביז די מדינה האבן אים גיפונן אונ דאבין אים און גינאנגן פאר אפוקה אג לעת עתה דר וייר כזו ער וי פירן וועלדיג וייער וועג אג דר נאך וועט ער וי ארם פירן און דעם דעקטן אמת האבן וי גינאנגטן מיט דעם חכם ככה דר כדנה וואס וי גענן אזו פאר פירט גינאנגן אין דעם געקט אג וי האבן גינאנגט ווען מיר זאלן כער גיט פאר ווארפן ווערן אונ צו שפרייט ווערן נאר פון דער מדינה ווענן כ"כ קען נאר ויזא אים קערן צום אמת איז אידה כדאי ווארן די גענן אזו פאר פירט גינאנגן אג דר חכם האט ויזא און גענאנגערט אז ער האט און גינאנגערט פון דעם ככה אז פון אקע תאוות קאן מען ארם געקין נאר פון דר תאוות פון געקט קאן מען גיט ארם געמין פיירן דאך דעם וועג וואס עס איז פאר האנדן צו דר שווער כנ"ל דאס דר חכם גינאנגט ער וועט און גיין מיט וי . גענן וי אלע פיר גינאנגן אג די נאמין דהיינו די עשירים פון דער מדינה גענן איד מיט וי גינאנגן גענן וי גינאנגטן צו איין מדינה האבן וי איד גינאנגטן דא ווארשים וואס פאר אבדנה איז דאס אג ווער איז אייער ככה האט מען וי גינאנגערט באשר דעקאקט אז דר רוח כערה איז גיווען דעקאלש האבן וי די ליים פון דר מדינה אים גינאנגן אז דר תכלית איז דר דיבור האבן וי איד גינאנגטן אבדן אבער לשון פאר אפוקה דר נאך האבן וי גינאנגטן וייער אגרוקן בער קשון וינאנגה אונ אבדן האבן וי אים און גינאנגטן פאר איין ככה האבן וי וי גינאנגטן דאס כזו כדאי וי דר מלך פון אינער ככה גענן וי ארין גינאנגטן צו דעם ככה אג דאס איז גינאנגטן דר מלך פון דעם ככה האבן וי וי דר קענטן איז גיווען צווישן וי איד וייער אגרוקט שפיה את בקית

והלכו יותר לבקש אולי ימצאו הנשאים דהיינו המלך וכו' כי ראו שהיה מצליח
 רובם שהם מצאים בכל פעם את חבריהם ותלו כל זה בזכות הבעל תפילה הכשר
 שלהם שהוא עוסק תמיד להתפלל על זה וע"י תפלותיו זכו למצוא את חבריהם
 הנ"ל והלכו יותר אולי יזכו למצוא גם השאר והלכו ובאו למדינה אחת ושאלו
 ג"כ על ענין המדינה ומי המלך שלהם השיבו להם שהם מן רבתי שביררו להם
 את השם' ומשחתה לתכלית וקיבלו עליהם איזה שיכור א' שהוא בשמחה חסיד
 להיות מלך עליהם ואח"כ מצאו איש אחד שה' יושב בתוך ים של יין והוטב בעיניהם
 ביותר כי זה הוא בודאי שיכור מופלג מאד מאד וקיבלו אותו למלך וביקשו ג"כ
 להתראות פנים עמו והלכו וקיבלו רשות ונכנסו (אלו החמש' חברים הנ"ל) אצל
 זה המלך והוא היה האוהב נאמן של המלך שהיה יושב בתוך הים של יין שנעט
 מרברי התנחומין של הכליז' כנ"ל (ובני המדינה זו סברו שהוא איש שכור גרום
 כאשר שדשב בים של יין וקיבלו אותו למלך) והכירו זה את זה והיה ביניהם ג"כ
 שמחה גדול' ובכיות כנ"ל והלך האוהב נאמן עמם ג"כ והלכו יותר ובאו למדינה
 א' ושאלו את השומרים מי המלך שלכם השיבו שמלך היא יפת תואר כחמט שהיא
 מביאה אל התכלית הוא יושב העולם כסבואר לעיל ובתחילה היתה אצלם איזה
 יפת תואר למלכה אחר כך מצאו יפת תואר מופלגת ביפה מאד מאד וקיבלו אותה
 למלך והבינו (דהיינו אל החברים הנ"ל הכינו) שהיא בודאי הבת מלכה הנ"ל וביקשו
 ג"כ להתראות עמה והלכו וקיבלו רשות ונכנסו אל המלכה והכירו כי היא הבת מלכה
 וגורל השמחה שהיה שם בודאי אין לשער ושאלו אותה איך באתה לכאן וסיפרה להם
 שמעת שבא הרוח מעד-ה וחסף את התינוק היקר (מן העריסה) כנ"ל אז יצאה בשעת
 הבהלה

אין דר מלך מיט ווי אדן גינאנגין זענן ווי נייטער גינאנגין ווען מאכט וועלן ווי גינאנגין
 די איינציק ווארן ווי האבן גינעזן או השי' העקט ווי גינאנגין אלע כאל ווייער
 חברים און ווי האבן דאס אלץ אן גינאנגין אין דעם זכות פון ווייער קשערין בעל תפלה
 וואס ער איז תמיד מתפלל דורך זענן ווי גינאנגין צו ציין מדינה און ווי דאכען אויף
 גינאנגין וואס פאר אגרינה אין דאס און ווער איז אייער קנה האט מען ווי גינאנגין
 אז ווי זענן פון דר ביני וואס ווי האבן אום גינאנגין אז דער תכלית איז אז מען וואל
 שיעקען און פריידיק ווי האבן ווי דך און גינאנגין געפן אשיינער פאר ציין קנה ווארן ער
 איז תמיד פריידיק דר נאך האבן ווי גינאנגין ציין גענאנגין וואס ער איז גינאנגין אין ציין
 ים פון וויין איז ער ווי ווער וואל גינאנגין בעסיר ווארן דער איז דאך בודאי ווער
 אגורר שיכור ווארן ער זיצט זיך אין אים פון וויין האבן ווי אים און גינאנגין פאר
 אגורר האבן ווי און גינאנגין מען וואל זיך מיט אים זענן איז מען גינאנגין און מען האט
 גינאנגין זענן ווי ציין גינאנגין צו דעם מלך און דאס איז גינאנגין דר אייב נאמן פון דעם
 מלך וואס ער איז גינאנגין אין דעם ים פון וויין וואס ער איז גינאנגין פון די הייד פון
 דעם מלך וואס ער האט גינאנגין ווי כנ"ל האבן ווי דך דר גענאנגין און דאס אגורר
 איז צווישן ווי גינאנגין ציין גינאנגין און בדיח כנ"ל איז דר אוהב נאמן און גינאנגין
 מיט ווי זענן ווי נייטער גינאנגין און ווי זענן גינאנגין צו אגרינה האבן ווי גינאנגין דא
 ווארן ווער איז ביי איהן אגורר האבן ווי גינאנגין צו ווער קנה איז איהן האבן
 סתם וי גינאנגין צום תכלית אז ווי וועל וואל ציין באזעצט מיט גענאנגין און מדינה
 איז ביי ווי גינאנגין איהן האבן פאר ציין מלך דער נאך האבן ווי גינאנגין איהן האבן
 האט וי איז ווער ציין ווער האבן ווי וי און גינאנגין פאר אגרינה האבן ווי דך גינאנגין
 דאס מוז בודאי וויין דר בת מלכה זענן ווי ציין גינאנגין צו דר מלכה האבן ווי דא דר
 קענט אז דאס איז דר בת מלכה ציין און דר מלכה וואס דאס איז גינאנגין קען
 בודאי גיט לשער זיך האבן ווי וי גינאנגין ווי קאמט איהן האט דא דער ציין
 דעכאנט אז דר רוח סערה איז גינאנגין און האט אים גינאנגין דאס טייער קינד פון דר
 וויין אים איז וי תיפך בשעת בדיח נאך גינאנגין נאך דעם מדינה און וי האט עס גיט

תהלה ארץ התינוק ולא סצא אורו ודחק אותה הילב ומה נעשה ים של חלב
אח"כ מצאו אורה בני מדינה זו וקיבלו אותה למלך עליהם והיה שם שמחה גדולה
עם בכו סאר על התינוק היקר הנ"ל שנאבד מהם ועל אביה ואמה שאינה יודעת מהם
ודעה נמצא שבא בעלה של המלכה הזאת (היינו הבת מלכה שנעשית כאן מלכה) כי
הגבור הוא בעלה כנ"ל ועתה יש להמדינה מלך וביקשה הבת מלכה (שדא) מלכה
במדינה זו) את הבע"ת שילך במדינתה ויפדר אותה מהזוהמה הגדולה שלה כי מאתר
שמצלם היה עיקר התכלית ענין היפ"ת כנ"ל בוודאי היו מוזהמים כאר מאר בתארה זו
ע"כ ביקשה מהבע"ת שילך ויפדר אותם קצת לע"ע שלא יתגשכו לעת עתה בזהמא
הזאת כ"כ כי כלבד התגברות התארה היה אצלם כמו אמונה שוה התכלית (כי כל
הכתות הנ"ל שבתרו להם כ"א וא' איזה מדה רעה לתכלית כנ"ל היה אצל כ"א וא'
כמו אמונ' נמורה אותה המדה רעה) וע"כ בוודאי היו משוקעים מאר בזה ע"כ ביקשה
מכונן שילך ויפדר אותם קצת לע"ע אח"כ הלכו כולם לבקש השאר דהיינו המלך וכו'
והלכו ובאו למדינה אחת ושאו' נ"כ מי המלך שלכם השיבו שהמלך שלהם הוא בן שנה
כי הם מן הכת שבתרו להם שמי שיש לו שפע מוונות ואינו ניוון כמזון של שאר
בני אדם הוא ראוי להיות מלך וקיבלו לפי שעה עשיר ארר למלך אח"כ מצאו אדם
שהיה יושב בים של חלב והושב בעיניהם סאר כי זה האדם הוא ניוון כל ימיו כחלב
ואינו ניוון מוונות של שאר העולם ע"כ קיבלו אותו למלך וע"כ נקרא בן שנה מהמת
שניוון כחלב ככו בן שנה והבינו שזה הוא התינוק הנ"ל ובקשו להתראות פנים עמו
והלכו ושאלו וקיבלו רשות ונכנסו אצלו והכירו זה את זה. כי גם הוא (היינו התינוק
שנעשה מלך) הכיר אותם אע"פ שהיה תינוק קטן כשנעלם מאתם אע"פ מאתר שהיה
הכם

ניסונו האם וי די מלכה גישפארט און דר פון איז גיטארין איםפון מלך דר נאך האפן
וי גיפון די מלכה און האפן וי אף גיטונקן פאר אפיק אף וי און עם איז דאמ' גיטונק
אפיקע שפיקה און וי האפן וייער גיטוינס אף אף רעם פיערין קינד וואס עם איז
גיש דא און אף איר פאפד און מוסר וואס וי ווייסט פון וי גיש און וינס האם שון
די מדינה אפיק אף ווארין דא איז דאך שון דא איר כאן פון דר פת מלכה וואס וי
איז דא גיטארין מלכה ווארין דר גבור איז דאך איר כאן האם שון די מדינה אפיק האם
די פת מלכה גיפערין רעם פלג פפיקה אז ער זאל דר ווייל גיין און איר מדינה און
זאל וי דר ווייל אפיקל הייניקן פון וייער מראס שפיקען ווארם ווייל ביי וי איז דער
עיקר פקלית גיטונק אפיק וואר דיקען וי בודאי וייער שפארק אין דר האפה פון נאוף :
דר נאך וינס וי אקע גיטאונק אפיק די אפיקר וינס וי גיטאונק און וינס גיטונק צו
אין מדינה האפן וי אף גיטונק ווער איז איער מלך האם פון וי גיטונק און
ויער מלך איז אפן מלכה ווארם וי וינס פון דר מלכה וואס וי האפן וי און גיטונק
אז דר וואס ער האם אפיק מוונות און ווערם גישפיקען פון רעם עסן פון אפיקרע
גענימלשן דר קער צו ויין אפיק האפן וי אף גיטונק דר ווייל אין עשיר פאר אפיק דר
נאך האפן וי גיפון אפיקמלשן וואס ער איז גיטונק אין אים פון מלך איז ער ויער
גיטונק ווארין דר קענימלש ווערם דאך גישפיקען וינס ער לעבט פון מלך. און ער ווערם
גיש גישפיקען פון עסן פון אפיקרע קענימלשן אפיק רעם הייסט ער אפן מלכה וייל ער
לעבט פון מלך וי אפיקר פון אפיקר האפן וי וי גישפיקען אז דאס איז בודאי דאס
קינד וייערם האפן וי גיטונק אז וי ווארין וי וינס קיש אים איז פון גיטאונק קענימלשן
ווערן וי אפיק גיטאונק צו אים האפן וי דר קענימלשן דאס אפיקר ווארם ער האם
וי אף דר קענימלשן ער איז גיטונק אפיקר קינד רעמאקט אז ער איז אפיק גיטאונק
גיטאונק נאר וייל ער איז גיטונק אפיקר רעם וי ער איז גיטונק גיטאונק ווארין ער איז
דאך גיטונק פון גיטונק רעם וואס ער וי דער קענימלשן איז וי האפן אים
בודאי דר קענימלשן איז בודאי דאס גיטונק וייער אפיקרע שפיקה נאר וי האפן נאך

מעשה מבעל תפלה

חכם נסור מעת הולדו כי נולד עם חכמה נסורה כנ"ל ע"כ הביור אותם והם הביור אותו בוודאי ובוודאי היה שם שסתה נוראה מאד וגם בכו עדיין על שאינם יודעים מהמלך והמלכה ושאלו אותו איך באת לבאן וסיפר להם שבעת שחמף אותו ודחת סערה נשאי למסע שנסאו והיה שם באותו המקום והיה מצויה עצמו במה שאפשר בכה שמצא שם עד שבא אל ים של חלב והבין שזה הים נעשה בוודאי מחלב של אמו כי בוודאי רחק אותה החלב וסוה נעשה זה הים וישב שם באותו הים של חלב והיה ניוון מן החלב עד שבא בני כרינה זו וקבלו אותו למלך. אה"כ הלכו יותר ובאו למדינה אחת ושאלו מי המלך שלכם השיבו שהם בחרו להם שרציתה הוא התכלית וקבלו עליהם למלך רוצה אחר אה"כ כצא אשה אחת שהיתה יושבת בתוך ים של דם וקבלו אותה למלך כהמת שראו שהיא בוודאי רוצה גדול מאד מאד שיושבת בתוך ים של דם וביקשו ג"כ להתראות פנים עמה והלכו וקבלו רשות ונכנסו אליו והיא היתה המלכה הנ"ל שהיתה בוכה תכיר וסתרסעות שלה נעש' הים של דם כנ"ל והבירו זה את זה והיא שמתה גדול- מאד בוודאי ועדיין היו בוכים על שאינם יודעים מן המלך עדיין והלכו יותר ובאו למדינה אחת ושאלו מי המלך שלכם השיבו שהם בחרו להם למלך איש מכובד א' כי אצלם עיקר התכלית הוא כבוד אה"כ מצאו שהי' יושב בשרה וק' א' ובתר על ראשו והושב בעיניהם כי הוא מכובד גדול מאד שהוא יושב בשרה מכבד בכתר וקבלו אותו למלך והבינו כי בוודאי זה הוא המלך (דעו) המלך שלהם הנ"ל) וביקשו ג"כ אם אפשר להתראות עמו והלכו וקבלו רשות (קבלת רשות הוא כח שקורין סעלריוון) ונכנסו אצלו והבירו כי הוא הוא המלך בעצמו וגדול השמחה שהיה שם בוודאי א"א לשער כמות ואלו האלקות השוטים הנ"ל (דעו העשירים גדולי

גיווינות וואס זיי ווייטן גיט פון דעם מלך מיט דר מלכה אונ זיי האבן אים גיפערט זיי קענסט אהער האט ער זיי דער צייט און דעמאלט און דער דות בערה האט אים אונעק גיפערט האט ער אים אונעק גיפערט זיי אהין ער האט אים גיפערט און ער דארט גיווען און דעם ארט און ער האט זיך מלכה גיווען מיט וואס ער האט דארט גיפערט פון ער איז גיפערט צו דעם ים פון מלכה האט ער פאר שטאנען און דר ים איז בוודאי גיפערט פון זיין מוסקס מלכה איז ער דארט גיפערט און דעם ים פון מלכה אונ ער איז ווארן גיפערט פון דר מלכה פון די כרינה זענען גיפערט אונ דארט אים און גינען פאר איין מלכה :

דער נאך זענען זיי ווייטער גינען אונ זיי זענען גיפערט צו איין מדינה אונ זיי האבען גיפערט ווער איז ביי אייך דר מלכה האט מען זיי גינען פערט און זיי האבן זיך אום גינען און רצינה איז דר תכלית האבן זיי זיך און גינען פאר אפלה איין רוצה דער נאך האבן זיי גינען איינע איז גינען און אים פון כלום האבן זיי זי און גינען פאר אפלה ווארן זיי האבן גינען און זי איז בוודאי ווער אירוסר רוצה ווארן זי וועט און אים פון ברום זענען זיי צו איר אריין גינען אונ דאס איז גינען די מלכה רבי וואס זיא פלעגט תמיד ווייטן אונ פון אירי מלכה איז גינען דער ים פון ברום האבן זיי זיך איינס דאס אפדער דר קענט איז דארט בוודאי גינען ווער אירוסר שמתה נאר זיי האבן נאך גינען וואס זיי ווייטן נאך פון דעם מלכה גיט זענען זיי ווייטער גינען אונ זיי זענען גינען צו איין מדינה האבן זיי גינען ווער איז איינער מלכה האט מען זיי גינען פערט און זיי האבן זיך אום גינען פאר אפלה אפערט וואס האט כבוד ווארן פון זיי איז דר עיקר תכלית כבוד דר נאך האבן זיי גינען עס איז גינען אין פעלד און אונ איין קרן און זיך קאפא איז ער זיי ווער וואס גינען ווארן ער איז איין נוסר מכובד ווארן ער דאס איז פעלד און גינען איז איין קרן האבן זיי אים און גינען פאר איין מלכה האבן זיי זיך גינען און דער איז בוודאי ווער מלכה זענען וואס אים אריין גינען האבן זיי דר קענט און דאס איז דר מלכה אריין און די שמתה וואס דארט איז גינען קאן מען בוודאי גיט קענען זיך אין כות איז די נאריש גאנען דעונו דא

גדולי המדינה של עשירות שהיו במדינתם אלקות) הלכו עמם ודא דעו כלל מדינתם
 מהו השמחה הללו והנה עתה חזרו ונתקבצו כל הקיבוץ הקדוש ויד ושליח אל המדינות
 הגל (היינו המדינות של הכחות הגל שבתרו להם מרות רעות הגל לתכלית) לתקן
 אותם ולשדר אותם להשיבם משמותם כי כל מדינה ומדינה בשמות ומעוה שלה כי
 כולם תעו ונבוכו כגל ועתה היה בוראי כח ביד הבעל לילך אליהם ולהשיבם כי
 קיבל כח ורשות מן המלכים של כל המדינות הגל כי כאן היו כל המלכים שלהם
 כגל (כי הקיבוץ הקדוש הזה של המדינות הגל עתה ונתקבצו כולם היו מלכים על כל
 המדינות של הכחות הגל כגל) והלך הבעל בכחם למחרת ולהחזירם בתשובה היבר
 הנבחר עם המלך אדמות בני המדינה שנפלו אל העץ של סמן כגל ואמר הנבחר להמלך
 איך ששמעתי כפיכם שעי ודרך שיש לי אל החרב הגל עץ יכולים להוציא את מי
 שנשקע בעץ של תאוות ממך השיב לו המלך כן הדבר והודיע המלך להנבחר היות
 שברךך שהוא עולה אל החרב הגל יש דרך מן הצד ובאים באותו הדרך אל הד של
 אש ועל ההר רבוץ ארץ הארץ כשהוא צריך לאכול הוא הולך וטפל על העדרים
 ולוקח לו צאן ובהמות ואוכלם והרועים יודעים מזה ושומרים מאד את הצאן מפניו
 אבל הארץ אינו משנית כלל על זה רק כשהוא רוצה לאכול הוא נופל על העדרים
 והרועים הם מכים ומרעושים עליו אבל הארץ אינו שומע זאת כלל רק הוא לוקח לעצמו
 צאן ובהמות והומה ואוכלם ואותו הדרך של אש הגל אינו נראה כלל ועוד מן הצד יש
 עוד דרך אחר ובאים באותו הדרך אל מקום הנקרא קער (היינו בית הבישול) ושם
 באותו הקער יש כל מיני מאכלים ובאותו הקער אין שום אש כלל רק המאכלים
 מתבשלים ע"י הדרך של אש הגל והדרך של אש הוא רחוק משם הרבה רק שותלים
 שבילים

גורמם עשירים פון דער כדירה גייען מיט זיי און זיי ווייפן נאר גיט וואס קען און
 דא און פרייליך :

און היינט זענען שוין ווידר אין איינס צו נוף גיפן דר הייליג קיבוץ דהיינו דר כדור
 מיט די אלע הייליגע מיט האבן זיי גלישקט דעם בעל תפלה צו די אלע מדינות ער
 נאך זיי ארום פירן פון ווער זענען און פון ווער נאכשליס ווארן זיי אלע זענען זיך
 פאר פירם גיווארן און היינט האט דר בעל תפלה פאראן פון גיטאט צו זיי צו גיין און
 זיי אום קערן צום רעכטן וועג ווארן ער האט גיטאט פון ארץ רשות פון די מקרים פון די
 אלע מדינות ווארן דא זענען זיי גיווען אלע מקרים זענען כגל און דער בעל תפלה
 גיטאטן מיט ווער פון ער גאל זיי רייניקט את גאל זיי כחיד פתשבה זיין :

האט דר גבור גלישקט מיט דעם כדור מדינה וואס זיי זענען און ארץ ופאראן אין
 דר עבודת ה' פון זענען האט דר גבור גיטאט צום כדור איך האב פון איך גיטאט
 און דאך דעם וועג וואס איך האב צו דער שווערד קאן קען ארום געבן דעם וואס ער
 אין ארץ גיטאט אין דר הארץ פון זענען האט אים דר כדור געטעפערט דא עס איז און
 האט דר כדור גיטאט דעם גבור פארשן אין דעם וועג ווי ער גיט צו דר שווערד אין
 פאר הארץ ארבעט אין דר זייט קוקט קען מיט דעם וועג צו איין פריערדיק פארן און
 און דעם פארן קען פארשן און דר זייט און ער פארשן עפן גיט ער און פארשן און
 די משפחה און זענען דר שאף און גיטאט און עס איז און די פאמיליעס ווייסן
 דר פון און זיי היינט ווער דר שאף פאר אים דר זייט קוקט נאר דאך גיט נאר און ער
 וויל עפן פארשן ער און דא משפחה און דא פאמיליעס קאפן און שווערד און
 שווערד און אים גלישקט קער דר זייט קעטן האט נאר גיט און ער זענען דר שאף און
 פאמיליעס און פאמיליעס און עפן זיי און עס איז דאך פאר הארץ ארבעט פון פריער נאר
 קען זענען אים גיט און ווער פון דר זייט און נאך פאר הארץ ארבעט קוקט קען מיט
 דעם וועג צו איין קער און דאך אין דר קער איז דא פאמיליעס און עס איז
 קיין שום פריער גיט דא נאר די פאמיליעס ווערן גיטאט דאך דעם פארן פון פריער ער

שכלים וצניעות כן הדר של אש אל הקדך הנ"ל ועי' מתבשרים שם כל המאכלים הנ"ל וגם הקדך הזאת אינה נראה כדל רק שיש סימן שעומדים שם צפרים על אותה הקדך ועי' יודעים ששם הוא הקדך ואלו הצפרים הם סרחנים בכנפיהם ועי' הם מבטרים האש ומכבים האש היינו ע"י הרחיפה של הצפרים הם מבטרים ומלהיבים האש וגם עי' בעצמו הם ככבי' ראש שלא יתלהב יותר מראי והם מלהיבים האש כפי המאכלים שלצורך מאכל פלוגי צריכים להלהיב האש כך ולצורך מאכל אחר צריכים להלהיב האש כך הכל כפי המאכל כן הם מלהיבים את האש (כל זה הוא דברי הספר אל הגבור) כן הולך אוחם (היינו את אלו האנשים הנ"ל שנפלו בעי' של מכון שהם האלקות של המדינה של עשירות הנ"ל שדלבו עמהם כנ"ל) התחלה נגד הרוח כדי שיגיע אליהם רוח המאכלים הנ"ל אח"כ כשתתן להם כן המאכלים הנ"ל בוודאי ישלכו תאוה זו של מכון וכן עשה הגבור ולקח את האנשים הנ"ל והיינו גדולי המדינה של עשירות שהם אלקות במדינתם כנ"ל כי אלו האלקות היו בכאן כי באו עם המסונה על האוצרות לכאן ככל הכבואר למעלה וכשיצאו ממדינתם עם המסונה כנ"ל נתנו להם בני המדינה כח ודרשאה שכל מה שיעשו אלו השלוחים יהיה עשוי וכל בני המדינה מוכרחים להתרצות לכל מה שיעשו אלו השלוחים (שהם גדולי המדינה אלקות שלהם) ולא יוכלו לשנות וקח הגבור את אלו האנשים שהם נקראים אלקות במדינתם מחמת עשרם כנ"ל והולך אוחם בדרך הנ"ל והביא אותם עד הקדך של המאכלים הנ"ל ובתחילה הולך אוחם כנגד הרוח והגיע להם הרוח של המאכלים והתחילו לבקש מאד שיתן להם מהמאכלים הטובים הללו אח"כ הולך אוחם מכנגד הרוח. והתחילו לצעוק שיש סרחת גדולה. הור ורביא אותם כנגד הרוח. ושוב הגיע להם הרוח הטוב של המאכלים. והורו ובקשו אותו שיתן להם כן המאכלים הור והולך אותם מכנגד הרוח וחורו וצעקו שיש סרחת גדולה מאד ענה ואמר להם הגבור להאנשים הנ"ל הגא אתם רואים שאין כאן

אין פון דאָרט ווײַער ווייט נאָר עס גײַט עײַגענדיק אונז אַז ווי רינגײַס פון דעם פאַרג פון פײַער צו דר קעה אונז דאָרט דעם ווערן נאָכאַמט אַלע באַקלײט אונז דר קעה וועט קען אױף גאָר נײַט אַרום גאָר עס איז פאַר האַנדלן זײַנען עס שײַנען דאָרטן פײַער אױף דער קעה אונז דאָרט דעם ווייַקט קען אַז דאָרט איז דר קעה אױף דר פײַער פאַרשן קײט דײַא פּרײַג דאָרט דעם באַקלײט ווי אױף אױף עײַנר אַן דאָס פײַער אונז ווײַד מאַך דאָרט ווײַער פאַרשן פאַר דעם פײַער ווי דאָס פײַער אַז דאָס פײַער זאָר נײַט פּראַקט צו שפּאַקט מער ווי קען פאַרדאָרף אונז ווי פּלאַזין אױף דאָס פײַער וועלדיג קען פאַרדאָרף צו דר באַקלײט דײַנע צו דעם כאַבד פאַרדאָרף קען אַז אײַנער אונז צו אײַן אַנדער פאַרדאָרף פאַרדאָרף קען אײַן אַנדער פײַער אַרץ וועלדיג דעם כאַבד אַז באַקלײט דר פײַער אױף דעם פײַער דאָס דער צײַקט אַלץ דר קעה דעם גבור קען נאָכאַמט דו פײַדן דר לײַט פון דר סײַדע פון עשׂירות פּרײַער אַקעגן ווײַטס פּרײַ דר רײַט פון דר באַקלײט וואָל ווי פאַר גײַן דר נאָך אַז דו וועסט ווי געבן פון דר באַקלײט וועלן ווי שון פּרײַדאָ אַלעק וואַרפֿן דר פּאַרע פון געקט האַט דר גבור אַז נײַטאָן אונז האַט געבן דר גרײַס לײַט פון דר סײַדע פון עשׂירות וואָס ווי וועט נאָמן אײַן ווײַער סײַדע אונז אַז ווי וועט אַרום געאַנגן פון ווײַער סײַדע קײט דעם סכּוּתָה האַבן ווי דר סײַדע פֿון געבן אַז וואָס דר וועלן טאָן וואָל ווי געבן האַט דר גבור געבן דר לײַט אַז האַט ווי געפֿירט אײַן דעם וועט אונז ער האַט ווי געפֿירט קײט צו דר קעה וואָס האַרט וועט דר באַקלײט אונז פּרײַער האַט ער ווי געפֿירט אַקעגן ווײַטס אױף דר פאַר גאַנגן דר רײַט פון דר באַקלײט האַבן ווי אײַם אַן גיחזן ווײַער צו קעסן אַז ער זאָר ווי געבן פון דר גוטס באַקלײט דר נאָך האַט ער ווי געפֿירט פון דעם ווײַטס האַבן ווי אַן גיחזן צו שרײַען עס שײַנקט ווײַער האַט ער ווי ווײַדער געפֿירט אַקעגן ווײַטס אַז ווי ווײַדער פאַר גאַנגן דר גוטס רײַט פון דר באַקלײט האַבן ווי אײַם ווײַדער ווײַער געבן אַז ער וואָל ווי געבן פון דר באַקלײט דר נאָך האַט ער ווי ווײַדער געפֿירט פון דעם ווײַטס האַב צו ווײַדער אַן גיחזן צו שרײַען עס שײַנקט ווײַער ווײַדער האַט ווײַדער גיחזן צו ווי אַן

אין שום דבר שיספיק בהכרח צריכים דומה בחדאי שאתם בעצמיכם מסריחים כי בכאן
אין שום דבר שיספיק אח"כ נתן להם מן המאכלים הנ"ל ותיכף בשאכלו מאלו המאכלים
התחילו תיכף להסירך ולזרוק מהם את כספם וזהבם וכ"א חצר לעצמו הפירה וקבר
וקבר את עצמו בהוך החפירה מהמת נחל הבושה שנתביישו ע"י שהרנישו נחל
הפירות של הכסון (שהוא מסירה כמו צואה מכש) מחבת שמענו מן המאכלים הנ"ל
וקרעו את פניהם וקברו את עצמן ולא היו יכולים לזרז פניהם כלל ונתביישו א'
מחבירו כי שם באותו המקום הסמון הבושה הגדולה מכל הבושות ומי שרוצה לדבר
דברי בחי לחבירו הוא אויב לו שיש לו מסון כי מסון הוא בושה גדולה מאד שם
וכל מי שיש לו יותר מסון מתיביש יותר ע"כ קברו את עצמן מנחל הבושה וכ"א לא
ידע יכול לזרז פניו אפי' בפני חבירו מכ"ש בפני הגבור הנ"ל וכל מי שהיה מוצא
אצלו עוד איזה דינר או נחל היה מבער אותו סוד ומשליכו כסנו לסחאק בחפזן
נחל אח"כ בא אליהם הגבור והוציא אותם (מן החפירות והקבר' הנ"ל) ואמר להם
בואו עמי כי עתה אינכם צריכים להתיירא עוד כן הגבור (שהיו כל בני המדינה של
עשרות מתייראים כסנו כנ"ל) כי אני אני הוא הגבור (כנ"ל) ובקשו מן הגבור שיתן
להם מן המאכלים הללו כדי להוליך למדינתם כי הם בודאי יהיו מסאסים כאר בבסון
אך רצו שגם כל בני המדינה יצאו כחאזה זו של מסון ונתן להם כאלו המאכלים והחליכו
אל המדינה שלהם ותיכף כשנתנו להם מאלו המאכלים התחילו תיכף להסירך את
כספם וזהבם כנ"ל ושמנו עצמן במחילות עפר מנחל הבושה והעשרים הגדולים והאלקות
הנ"ל נתביישו במחר וגם הקטנים שהיו אצלם - דיות רעות כנ"ל נתביישו בעצמן נ"כ
על שהיו עד הנה קטנים בעיני עצמן מחבת שאין להם מסון כי עתה נתגלה שאורבא
המסון הוא עיקר הבושה כי אלו המאכלים הנ"ל יש בהם סגולה זו שמי שאוכל מהם
כמאם בבסון מאד כי מרגיש מרחוק המסון כמו צואה וטיטף מכש ואפי' השליכו אליה
כספם

גידועין איר ועדמ דאף אז עסאזין דא נאר גים פאר האנדן קיין שום ואף וואס עס נאר
שטינקט סח בנודאי זיין אז איר אטיין שטינקט עס ווארן דא איז גים דא קיין שום נאך
וואס עס נאר האבן ארים רע דר נאך-האט ער זיי גינעקט פון די כאכלים ווי זיי האבן
גינעקט פון די כאכלים האבן זיי היקף אן גידועין אונען צו ווארפן פון זיך דאס געלט
און איסלירן האט זיך אום גינראבן אגרוב און האבן זיך באגראבן אין דעם גרוב
פרימט נחום בושא וואס זיי האבן זיך ווער גישעקט ווארן די האבן דר פרימט ווי דאס
געלט שטינקט ווער ווארן געקט אין דאס ווער אגרוב בושא און וואס אינער האט
פער געלט שטעמט ער זיך פער איינער דעם האבן זיי זיך באגראבן פרימט נחום בושא
את איסלירן האט גישט גינעקט און הייבט דאס פנים אפילו פאר דעם אגרובן מכל שכן
פאר דעם גבול את ווער עס האט נאך ביי זיך גיפונט עפנים איין גידועין אונד אגראשין
האט ער אים אונעק גינראפן דר נאך איז דר גבול צו זיי ניקטן און האט זיי אהם גיטען
פון ווערע גרובער וואס זיי האבן זיך דארט בגראבן פאר בושא את ער האט צו זיין
גינאטן קימט קימט מיר ווארן היינט באגראפן איר שון קיין סוף גים צו האבן פאר דעם
גבול ווארן איך בין דאס אטיין דר גבול האבן זיי גינעקט דעם גבול אז ער נאך זיין
געבן פון די כאכלים פון זיי ווארן פירן אין ווער פרימט אטיין אז זיי נאנעט פרימט ווארן
אחם פון דר האטה פון געלט האט דר גבול זיי גינעקט פון די כאכלים האבן זיי גינעקט
די כאכלים אין ווער פרימט אטיין און היקף זיי די האבן זיי גינעקט פון די כאכלים האבן
זיי אגע אונעק גינראפן ווער געקט את האבן זיך באגראבן אין דר ערד פאר נחום
בושא און די גרוסע עשירים און די נאכן האבן זיך פער גישעקט און די קטנים נחום
וואס זיי פלעגן הייבן ביי זיי חסא און עזמות האבן זיי זיך און גישעקט נאך וואס זיין
געבן ביי אונדער ביי זיך און קיין גינעקט זיין די האבן קיין געלט גים ווארן היינט האבן
זיי שון גינאטן אז אגראבא פאר קעמט געקט איז דר עיקר בושא דר נאך האט פער זיין
גישעקט דעם בער היקף האט ער זיי גינעקט און דער פלעך איז גינראפן אגרוב איינער

זכרם לסנן קנה. סודות סממנים הללו הסתורים נזה הסגר כי כולם הם חיושים וכלים ומכילים
במהלך מלך פוק עמק מי יחלטי מה נדבר מי שפע כלום מי ראה כלום :
(לסגר לכה ליד הן שמים) :

מעשה

פעם אחד היה מלך והיה לו בן חיר ורצה המלך למסור הכלוב לבנו
בחיו ועשה משה גדול שקורי (באל) ובוודאי בכל פעם שהמלך עושה
באל הוא שמה גדולה כאר בפרט עתה שמסר הכלובה לבנו בחיו בוודאי היה
שמה גדולה מאד והיו שם כל השרי מלוב וכל הדוכסים והשרים והיו שמחים
מאד על המשה וגם המדיני היו נהנים מזה שמסר הכלוב לבנו בחיו כי הוא
מבד גדול לכלך והיה שם שמה גדולה מאד והיה שם כל מיני שמה קאפעלים
וקאפעריים וכיוצא מזה וכל מיני שמה הכל היה שם על המשה וכשעשו שמחים
מאד עבר המלך ואמר לבנו היות שאני הוזה בכוכבים ואני רואה שאתה עתיד ללד
מן המלוב בבן וראה שלא יהי לך נצבות בשחרד מן המלוב רק תהי בשמה
ובשמהיה בשמה גם אני אהיה בשמה גם כשהיה לך עצבות אעפ"י אני אהיה
בשמה על שאן אתה מלך כי אינך ראוי למלוכה מאד שאינך יכול להחזיק עצמך
בשמה כשאתה יורד מן המלוכה אבל כשהיה בשמה אז אהיה בשמה יתירה מאד.
וקבל הבן מלך את המלוכה ביד רמה ועשה לו שרי מלוכה ודוכסים ושרים וחיל וזה
הבן מלך היה חכם והיה אוהב רכבה מאד והיו אצלו חכמים גדולים וכל מי שהיה בא
אצלו עם איה דבר ורכב הי אצלו בחשיבות גדול מאד והיה נותן להם כבוד ועשירות
בשביל הרחבה לכ"א כפי רצונו מי שהיה רוצה כמון היה נותן לו כמון ומי שהיה
רוצה כבוד הי נותן לו כבוד הכל בשביל החכמה וכחמת שהיה חשוב אצלו החכמה
כ"כ

ענין נאמן וואס די צעקן פאר רעכטן נאר די וועקט און נעמן אידים איינלייגן פון עין
נארישקייט און קערן אום אקע צום רעכטן אמת :

(איד נעל אייך דער צוילן וואס איז אפאל פרייליך גיווען)
פעשה אפאל איז גיווען אפאל דער מלך דאס גיהאט אפאל נידר דאס ער גיוואלט אפ
נעמן די מלוכה זיין זון ביי זיין נעמן דאס ער גיבאכט אפאל פאר און ווען דר
מלך באכט אפאל איז גוודאי ווער פרייליך בפרט היינט וואס ער האט אפ גיווען דא
מלוכה זיין זון באט נעמן איז אונדז גיווען ווער אפאל ער גיהאט און עס איז דאס גיווען
אקע שרי מלוכה און די מדינה האט איה גיהאט פון דעם וואס דער מלך גיט אפ
די מלוכה זיין זון באט נעמן און עס איז דאס גיווען אפאל וואס פון שפחה מאפעקייט
און דעם גלייכן :

אז די נעמן שון ווער פרייליך גיווארן האט זיך דר מלך איה גישמעלט און האט גיאמט
צום זון איה בן אשטערן ווער און ענה אז די וועקט אפאל אפאל פון דער מלוכה
בן ואקסט ווערן אז די ואקסט גיט האפן קיין מוועקייט אז די וועקט אפאל פון דער
מלוכה נאר די וואלט פרייליך זיין און אז די וועקט פרייליך זיין וועל איה איה פרייליך זיין
אפאל אז די וועקט האפן עצבות וועל איה איה פרייליך זיין וואס די בייט דין מלך גיט
ווארן אז די באקסט דין גיט דער האלטען אז די ואקסט פרייליך זיין אפאל אז די
נעמן אפאל פון דר מלוכה קעקסט גיט זיין קיין מלך נאר אז די וועקט פרייליך זיין וועל
איה משה פרייליך זיין :

דאס דער בן מלך אפ גיווען דר מלוכה ווער צאקף את ער האט דר גיבאכט שרי
מלוכה און זיך ער איז גיווען אפאל און ער האט ווער לוב גיהאט מלכה און עס
איז ביי אים גיווען גרוסע חכמים און ווער עס איז צו אים גיווען גיט אפאל אפאל איז
ער ביי אים ווער חשוב גיווען און ער פלעגט זי נעמן גרוס כבוד און עשירות פאר דר
מלכה וואס איינלייגער האט גיוואלט האט ער אים גיבאכט דאך דעם האט דא גאנצע
מדינה עמק גיווען נאר אן חכמה איבער דעם האפן זי דאס אין דער מדינה פאר
נעמן

והלכו לעצירות והיו מחזירים עד הפתחים והלכו על הירידים וישבו בין הבעמלירם כדרך שיושבים שם על (הפירובים) עם השעליר עם שהיו אלו הבנים ספורסמים אצל כל הבעמלירש כי כולם הכירו אותם וידעו מהם שאלו הם הבנים שנאבדו ביער כנ"ל פעם אחד ה' ירד גרול באווה עיר גדולה והלכו לשם הבעמלירש ואילו הבנים הלכו ג"כ לשם ובא על דעת הבעמלירש שישרכו את אלו שני הבנים שישאו זה את זה ותיכף שדיברו זאת קצת בעמלירש הוסב הדבר מאד בעיני כולם ונסרו השירוק אבל איך עושין להם התנו' ונתעצו באשר שביום פ' יהי' סעוד' של יום הולדת המלך שקורין (מינינים) וילכו לשם כל הבעמלירם וסמם שיבקשו לעצמן שם בשד' ותחם מזה יעשו תתנוה וכן ה' והלכו לשם על המינינים כל הבעמלירם ובקשו להם להם ובשר וגם קיבצו מה שנשתיר סן הסעודה בשד' להם (שקורין קולוסש) והלכו וחפרו בור גדול שיהי' מחזיק מאה אנשי' וכיום אותו עם קנים וובל ונכנסו לשם כולם ועשו שם תתנו' לאלו הבנים הג' והבנים אותם לחופה והיו שמחים שם מאד מאד וגם התתן והכלה היו שמחים מאד והתחילו לזכור החסד' שעשה עמם הש"י בהיותם ביער והיו בוכים והיו מתגעגע' מאד איך לוקחין לכאן את הבעמליר הראשון העור שהביא לנו להם ביער ותיכף וסיד בתוך שהיו מתגעגעים מאד אחרי הבעמליר העור ענה ואמר הנני הנה באתי אצליכם על התתנו' ואני נותן לכם מתנה דרשה שקורין (דרשה גישאנק) שתהיו זקנים כמנוי כי בתחל' ברכתי אתכם בזה ועכשיו אני נותן לכם זאת כמתנה נכורה לדרשה שתהיו חיים ארוכים כמנוי ואתם סוברים שאני עור אינני עור כלל רק שכל

זמן

אז וי' זאקין תמיד ויין אין איינעם אז וי' האבין יחד גימאכט גרופע סארפריס אז וענן גימאנגן אין די הייזר אז וענן גימאנגן אף אזי סתחות אוף בריהי אז אוף תרונות אז וענן גימאנגן אף די ירדים אז פלעגן ויזען צורישן די בעמלירס אז וי' וי' זענן דארט אף די פרויבוס מיט די פעריר ביו די קינדער וענן שון גינען קפארסטים ביי אזי בעמלירס ווארין אזי ראפן וי' גינקעט אז האבן פון וי' גינעקס אז דאס וענן די קינדער וואס וי' וענן פאר פאלן גינעקס אין וואלד אפאל אז גינען אונדזער ירד וענן אהן גימאנגן אזי בעמלירס אז די קינדער וענן אהן גימאנגן אזי גינעקס דאס בעמלירס אף די הייזר אז וי' זאקין מיטת' ויין די צוויי קינדער אז וי' זאקין וי' איינע דאס אונדזער נעמן אז תיכף וי' כען האם אן גינעקס דער פון צו שפוסקן אז דאס וי' זאקע וי' גינעקס האט כען וי' כשה' גינען נאר וי' כאכט כען וי' תרונה דאבין וי' דה כשה' גינען באשר אין דעם אז דעם סאג וועט ויין באס כהן גאסינס סאג ווערין אהן גיין זאקע בעמלירס ווערין וי' וי' דארטן אז בעמלירס קלידש אז פלייש דר פון וועט כען וי' סאבין תרונה אז אז גינען וענן אזי בעמלירס גימאנגן אף דעם גאסינס סאג אז האבען וי' אז אים גיבעטן פלייש אז ברום אז וי' האבען נאך פאר נומין וואס עם אין גינעקס פון דער סעודה פלייש אז קלידש אז דאבין וי' אז גינעקס אונדזער גרוב האם עם זאל אין אים קענן אריין דונדערט מענטשין אז וי' האבען אים צו גינעקס מיט פרויסס אז מיט ערד אז מיט סוסס אז וי' וענן אהן אזי אריין גימאנגן אז די האבין דארט גימאכט תרונה די קינדער אז וי' דאבין וי' גינעקס אונדזער אז וי' וענן דארט וי'ער פרייליך גינען אז די דהן פדה וענן אהן וי'ער פרייליך גינען דאבין וי' די דהן פדה אן גינעקס צו דער כאבין די הריס וואס הש"י האט כסם וי' גיטאן אז וי' דאבין וי'ער גינעקס וי' נעכט כען דא דעם ערשטין בעמליר דעם בלינדן וואס ער האט אזי גימאכט ברום אין וואלד אריין וי' וי' האבען אז גינעקס נאך דעם בלינדן בעמליר דר וי'ער רופט ער וי' אן איה בין דא איה בין גינעקס צו איה אף דר תרונה אז איה שטעק איה דרשה גימאנגן אז איר זאגט דין אז איה וי' איה ווארין פריער האב איה איה דאס גינעקסין אז איר זאגט ויין אז איה וי' איה היינט שטעק איה איה דאס דאזיני בריחה נכורה דרשה גימאנגן אז איר זאגט ויין אז וי' איה איר היינט אז איה

בן

זמן העולם כולו אינו עולה אצלי כהרף עין (וע"כ הוא נרמה כעור כי אין לו שום התכלות כלל על העולם מאד שכל זמן העולם אינו עול' אצלו כהרף עין ע"כ אין שייך אצלו התכלות ורא' בזה העולם כלל) ואני זקן מאד ועריון אני יניק לנמרי (היינו יונג) ולא התחלתי עייין לחיות כלל ואעפ"כ אני זקן מאד ולא אני בעצמי אומר זאת רק שיש לי הסכמה ע"י מהנשר הגדול ואספר לכם מעשה (כל זה הוא דברי העור הג'ל) כי פעם אחד הלכו אנשים בספינות הרבה על הים ובא רוח סערה ושיבר את הכפינות והאנשים ניצלו ובאו אל סגדול א' ועלו אל הסגדול ומצאו שם כל המאכלים ומשקאות ומלבושים וכל מה שצרכים והי' שם כל טוב וכל התענוגים שבעולם ענו ואמרו שב"א יספר מעשה ישינה מה שהוא זוכר מוכרון הראשון היינו מה שהוא זוכר מעת שהתחיל אצלו הזכרון והיו שם זקנים ונערים והיו סכברים את הזקן הגדול שביניהם שיספר בתחיל'. ענה ואמר מה אספר לכם אני זוכר גם כשתכנו את התופות מן הענף ולא ידע שום א' מה הוא אובר אך היו שם חכמים ואמרו בוודאי זאת היא מעש' ישינה מאד וכיברו את השני שיספר ענה הב' שלא הי' זקן כמו הראשון ואת היא מעשה ישינה (כלשון תוכה) זאת המעש' אני זוכר ג"כ אבל אני זוכר גם כשדו' הגר דולק ענו ואמרו שם זאת היא מעש' ישינ' ביותר מהראשונה והי' פלא אצלם שזה הב' שהוא יניק מהראשון וזוכר מעש' ישינה יותר מהראשון וכיברו את הג' שיספר ענה ואמר הג' שהי' יניק יותר אני זוכר גם כשתתחיל בנין הפרי והיינו כשתתחיל להתרסק הפרי ענו ואמרו זאת היא מעש' ישינה ביותר ענה הר' שהי' יניק עוד יותר אני זוכר גם כשהולכו

בין אבליגדר איך בין גאר גים בלינד גאר די גאנצע וועלט סרעפט ביי גאר גים אן ווי איין אויגן בליק אייבר דעם דאס ער אפנים ווי בלינד ווארן ער מוז גאר קיין שום קוק אין דר וועלט גים אריין ווארן די גאנצע וועלט סרעפט ביי אים גאר גים אן אפילו ווי איין אויגן בליק אייבר דעם נישקט זיך ביי אים גאר גים קיין נעהן און בלין קיין דר וועלט ווארן איך בין ווער אקט און איך בין נאך גאר יונג און איך האב נאך גאר גים אן גירובן צו לעבן און בין פארט ווער אקט און גים איך אקט ווא גאר נאך האב אהסכמה דרוף פון דעם גירובן אקט איך וועל איך דר ציילן אפמשה אסאד זענן גינאנגן מענטשן אוף אסאד שיען אוף דעם ים איז נישקטן אשטורים חיותם און דאס צו בראבין די שיען און די מענטשן זענן גינאנגן ווען די מענטשן נישקטן צו איין מורים זענן ווי איהן אוף דעם מורים און ווי האבן דאס גינאנגן אקטלי סאבליס און סקאאות און סקאליס און וואס מען בארארף און עס איז דאס גינאנגן כל טוב און אלע תענוגים וואס אין דר וועלט האבן ווי זיך אן גירובן אז איינליך ואל דער ציילן איין אקט מעשה וואס ער גירובן נאך פון דעם ערשטן זכרון דריינו וואס עס האב זיך ביי אים אן גירובן דר זכרון איז דארטן גינאנגן אקטע און יונגן האב מען כבד גינאנגן דעם גרעסטן זון וואס עס איז גינאנגן צווישן ווי אז ער וואר צום ערשטן דער ציילן דאס ער זיך אן גירובן וואס וואר איך איך דער ציילן איך גירובן נאך אז מען האב אפ גינאנגן דאס עפלי פון דער צווייט דאס גינאנגן גים פאר שטאנגן וואס ער נאנגן נאך עס איז דאס גינאנגן דאס גינאנגן ווי גינאנגן אז דאס איז גינאנגן אקטע מעשה דאס מען דר נאך כבד גינאנגן דעם אנדערן זון וואס ער איז גינאנגן ווען פון דעם ערשטן אז ער וואר דר ציילן האב זיך דער אנדערן אן גירובן דאס איז איין אקטע מעשה מיט אלשון וואר איינער פאר ווערערס זיך איך גירובן דר מעשה און איך גירובן נאך אפילו אז דאס לעבן דאס גירובן דאס גינאנגן ווי זיך דאס אן גירובן אס דאס איז נאך איינע ערשטע מעשה פון דר ערשטן און עס איז ביי ווי אהרשט גינאנגן וואס דר אקטע ער איז ווי וואס גינאנגן איין ערשטע מעשה פון דעם ערשטן דער נאך דאס מען כבד גינאנגן דעם וויסען זון אז ער וואר דר ציילן און דר דריט איז נאך יונגן גינאנגן דאס דער וויסער זיך אן גירובן איך גירובן נאך אפילו אז די פרי האב נאך אן גירובן צו ערשטן אפילו

בשהולכו הנרעין לנפוש הפרי ענה דה' שה' יניק עוד יותר אני זוכר גם התכמים שהם
היו חושבים ומציאים את הנרעין ענה השביעי וכו' שהוא זוכר גם את הטעם של
הפרי קודם שנכנס הטעם בתוך הפרי ענה השביעי וכו' ואמר שהוא זוכר גם את הריח
של הפרי קודם שנכנס בפרי ענה דה' ואמר שהוא זוכר גם המראה של הפרי קודם
שנמשכה על הפרי ואני (היינו זה הבעטליר העוד שספסר כל זה) הייתי אז תינוק לבשר
והייתי ג"כ שם וענתי ואמרתי להם אני זוכר כל אלו המעשיות ואני זוכר לאו כלום
(אנו איך נידענו נאר גיש?) ענו ואמרו זאת היא מעש' ישינה מאד יותר ככולם וזה
ידוע גדול מכולם בתוך כך בא נסך נרו ודפן על הסנדול ואמר להם תרלו עוד
מלחות עניים טובו אל האוצרות שלכם והיו מסתמשים באצרות שלכם ואמר להם
שיצאו מן הסנדול בדרך זקנתם שכל מי שזקן יותר יצא תודלה והוציא כולם מן
הסנדול והוציא תודלה את התינוק הג"ל כי באמת הוא זקן יותר מכלם וכן כל מי
שהיה יניק יותר הוציא קודם והזקן הגדול הוציא באחרונה כי כל מי שה' יניק יותר
ה' זקן יותר כנ"ל והזקן שבהם היה יניק יותר ככולם ואמר להם (הנשר הגדול הג"ל)
אני אפרש לכם את הבעשיות שספרו כל הג"ל כי זה שספר שהוא זוכר גם כשהתכו
את החפוח כן הענף היינו שהוא זוכר גם כשהתכו את סבורו (היינו שגם את המעש'
הזאת שנעש' עבו תיכף בעת ההוליר בעת שחרכו את סבורו גם את זה הוא זוכר) והב'
שאמר שזכר בשעה שה' הר דולק היינו שהוא זוכר גם כשה' בעיבור שה' נר דולק
על ראשו וזה שאמר שזכר גם בעת שהתחיל ריקום הפרי היינו שזכר גם כשהתחיל
להתרוקם

האבן וי ויה אן גירופן דאש דאם איז נאך איין עקשערי בעשעה דר נאך דאם יד
פעדיר וכן אן גירופן וואס ער איז נאך יונגער גינען איה גירענק נאך אפילו אן ער דאם
גיפירט דאם קערננדי קען נאר פראנצין די פרי האט זיך דר פופער אן גירופן וואס ער
איז נאך יונגער גינען איה גירענק נאך אפילו דא רבנים וואס זייא האבן אים גיפראכט
דאם קערננדי דאם יד דר עקשערי וואס ער איז נאך יונגער גינען אן גירופן איה גירענק
נאך אפילו איידר דר פעם איז אריין אין דער פרי האט זיך דער ויפער אן גירופן איה
גירענק נאך אפילו איידר דר בים איז אריין אין דער פרי האט זיך דר אפער אן גירופן
איה גירענק נאך אפילו איידר די בראת איז ארום איה דר פרי איז איה בן נאך עקפאכט
גינען נאר אקער דהיינו דר קלערער בעטליר וואס ער דר צייט דאם אקן איז איה בן
איה דאש גינען האב איה ביה אן גירופן איה גירענק די אלע סעולות איז איה גירענק
נאר גישט האבן וי ויה אן גירופן אס דאם איז אגאנץ אלעס בעשעה עקשער פון אלע
אז עס אס ביי וי אגאנץ ודעם גינען וואס דאם קער גירענקט פער פון אלע דער
וויי איז אן גינענען אגאנץ אגאנץ איה אן גאנץ איה אן גאנץ איה אן גאנץ איה אן גאנץ
זו וי גאנץ הערם איה זו ויין אגאנץ דעם געטם איה אים זו אגאנץ אגאנץ איה גינען
קום אגאנץ אגאנץ איה זו וי גאנץ אן וי וואס איה גינען פון דעם פארים
ווער עס איז עקשער וואס פארים איה גינען דאם ער וי אלע איה גינען פון דעם פארים
האט ער פארים דאם קער איה גינען וואס איה איה איה איה איה איה איה איה איה איה
איה ווער עס איז יונגער גינען האט ער איה פארים איה גינען איה איה איה איה איה איה איה איה איה
האט ער נאר דעם סוף איה גינען וואס ווער עס איז יונגער גינען דאם איה איה איה איה איה איה איה איה איה
עקשער וואס יונגער האט ער האט אקן איז עקשערי בעשעה דער ציילט איה דער
עקשערי וי דר איז גינען יונגער פון וי אלע האט זיך דר נאכער אגאנץ זו וי אן גירופן
איה ווער איה פארים ויין די אלע סעולות וואס די אלע האבן דר צייט דער האט דער
צייט אן ער גירענקט נאך אז מען האט אס גינענען דאם עפלי פון דר אגאנץ פארים ער
ער גירענקט נאך אפילו דאם וואס איה האט דר גאנץ פארים וי ער איז גינענען
גינענען אן מען האט אים אס גינענען דעם גאנץ איה דער אגאנץ וואס ער האט
גינענען ער גירענקט נאך אפילו אן דאם געטם האט גירענקט פארים ער גירענקט נאך

התחלתי ויגוף דהיינו בעה יצירת הולד וזה שזוכר בעת שהיו מוליכים הגרעין לנשיע
 אל הפרי היינו שזוכר גם בשמשה הסי' בעת הוונג וזה שזוכר ית החכמים שחי' מסציאים
 את הגרעין דהיינו שזוכר גם בשחי' הספ' עדיין במוח (כי המוחין מסציאים את המפה) .
 וזה שזוכר את הטעם דהיינו הגשם . והריה היינו הרות והסירה היינו הגשמה והתינוק
 אמר שזוכר לאו כלום כי היא למעל' מן הכל וזוכר אפי' מה שהוא קודם מנ"ג שהוא
 גמרי' אין ואמר להם האור אל הכפינות שלכם שהם הגופים שלכם שנשברו שיחודו ויבנו
 עתה חזרו אליהם ובידך אותם ולי (דהיינו זה הבעמליר העור שהי' תינוק או שהוא מספר
 כל זה) אמר הנשר הגדול הנ"ל אתה בא עמי כי אתה כבדתי כי אתה זקן מאד ועדיין
 אתה ינוק מאד ועדיין לא התחלת לחיות כלל ואעפ"כ ארה זקן כאר ונס אני כך כי אני
 זקן ועדיין אני ינוק וכו' נמצא שיש לי הסכמה כאות . הנשר הגדול (שאני הי' חיים
 ארוכים כנ"ל) ועתה אני נותן לכם חיים ארוכים שלי במתנה לדרשה ונעש' שם שמחה
 והרה גזולה ועצום' מאד מאד :

ביום השני של שבעת ימי המשתה חזרו וזכרו הוונג הזה את הבעמליר השני היינו
 הדרש שרחי' אותם ונתן להם לחם והיו בוכים וכתענגעים איך לוקחין לכאן את
 אותו הבעמליר הדרש שרחי' אותנו כנ"ל בתוך שהיו מתענגעים אתריו והנה הוא בא
 ואמר הנני ונפל עליהם ונשק אותם ואמר להם עתה אני נותן יכם במחנ' שתהיו כסני
 שתהיו חיים טובים ככוני כי בתחיל' ברכתי אתכם בזה ועתה הנני נותן לכם חיים
 טובים

אז ער איז גיווען בעיבור וואס דעקאקס ברענט אלעקס און דעם קאפ ווארין און שנייט
 אין דער גברא און דעקאקס און דאס קינד איז ביי דער מוטער אין בוך דעקאקס ברענט
 אלעקס און זיך קאפ וכו' און דר וואס ער דאס גיוואנט און ער גייענעקס נאך אפילו און
 עס האט אן גיורבין צו ווערן אפרי דאס איז ער גייענעקס נאך אפילו ווי זיין גוף דאס אן
 גיורבין צו ווערן דעקאקס און דאס קינד גייבט נאר אן פאשאפן צו ווערן און דער
 גייענעקס נאך דעקאקס און מען האט גיפירט דאס קערנרלי צו פאנאנצן די פרי דאס איז
 ער גייענעקס נאך אפילו ווי די טיפה איז גיפירט גייווארן און דר גייענעקס נאך די חכמים
 וואס זיי האבן אום גיפראקט דאס קערנרלי מינט ער ער גייענעקס נאך אפילו און די
 טיפה איז נאך גיוען אין מוח און דר גייענעקס נאך דעם פשע דאס איז דאס נפש און
 דר בית דאס איז דר רוח און די בראה דאס איז די גיפטה און דאס קינד דאס גיוואנט
 ער גייענעקס נאר גיט ווארין ער איז גרעקיר פון ווי אעז און ער גייענעקס אפילו וואס עס
 איז גיווען פאר נפש רוח וגיפטה דרום דאס ער גיוואנט ער גייענעקס נאר גיט פאר ער
 גייענעקס נאך און עס איז נאר גיט גיווען גייענעקס ער אפילו וואס דארט האט ויה גיפאן
 וואס דאס איז העקער פון אעז און דר גרויכר אדקער דאס צו ווי גיוואנט קערט אייה אום
 צו אייערי' שייפן דאס גענין אייערי' גופין וואס ווי גענין צו בראכן גייווארן ווי וועלן
 ווידר גיפועט ווערן און ער האט ווי גייענעקס און צו מיר דהיינו צום ברייטן בעקליר
 וואס ער דר צייקט דאס אעז האט ער גיוואנט קיט מיר ווארין דר גיטט און ווי איה
 ווארין דר גיטט ווער אעז און נאר וויג און דר האבט נאך נאר גיט אן גיורבין צו קעבן
 און דר גיטט פארט ווער אעז און אייה בין איה און ווארין ויה בין ווער אעז און בין
 נאך נאר וויג וכו' גמציא קאב אייה אהסככה פון דעם ווארין ווער און אייה בין ווער
 אעז און בין נאר וויג היינט שיעק אייה אייה בכתנה נכורה דרשה גיפאנע און איר ווארט
 זיין אה אעז ווי איה איה דארט גייווארן אגרוסע שכתה און ווי גענין ווער פכילה גיוען :
 אז דעם אנדערין כאט פון שכתה וכו' הכילה האבן ויה די רתן בזה ווידער דר כאט
 אין דעם אנדערין בעקליר וואס ער איז גיווען אטובער וואס ווי בכתה גיוען
 און דאס ווי גייענעקס ברום און ווי האבן גייוועט און גייענעקס נאך אים דר וויר קאכט
 ער אירן און וואנט אייה בין דא און איז איה ווי ארוף גיפאנע און דאס ווי גייענעקס און
 ער דאס צו ווי גייוואנט היינט שיעק אייה אייה בכתנה איר וואנט קעבן און אטובע קעבן

טובים שלי בסתנה נסורה לררשה ואתם טובים שאני חרש אין אני חרש כלל רק שכל העולם כולו אינו עול' אצלי לכולם שאשמע התחרון שלהם כי כל הקורות כולם הם מן הפרונות כי כ"א וא' צועק על חסרונו ואפי' כל השפחות שבועולם כולם הם רק מחמת התחרון ששטח על התחרון שחמר לו ונתמלא ואצלי כל העולם כולו אינו עולה לכולם שיננסו באוני התחרון שלהם כי אני היי טובים שאין ברם שום חסרון ויש לי הסכמה ע"י שאני היי טובים מן המדינה של עשירות והיים טובים שלו היו שה' אוכל לחם ושונה מים (וסיפר להם) כי יש מדינה שיש בה עשירות גדול פ"א נתקבצו והתחילו כ"א להתפאר עם היים טובים שלו איך הוא היי חיים וכן סיפר כל אחד ואחד כסדר החיים טובים שלו ועניתי ואמרתיו להם אני היי חיים טובים שהם טובים יותר כחיים טובים שלכם והא ראה כי אם אתם חיים חיים טובים אראה אם תוכלו להושיע את מדינ' פלונית היות שיש מדינ' שה' להם גן והי' באותו הגן פירות שה' להם כל מיני טעמים ובעולם גם הי' שם כל מיני דירות שבעולם גם היו שם כל מיני כראה כל הגוונים וכל (הקוויאטין) שבעולם הכל הי' שם באותו הגן והי' על הגן גנני א' שקורין (אגרארניק) והיו בני אותו המדינה חיים היים טובים ע"י אותו הגן ונאבד שם הגנני וכל מה שהי' שם באותו הגן בוודאי מוכרח להיות כלה ונפסק כאשר שאין שם המטונה ההיני הגנני אבל אעפ"כ היו יכולים להיות מן הספחים שבגן ובא עליהם טלך אכזר על אותה המדינה ולא הי' יכול לעשות להם דבר והחד וקלקל את החיים טובים של המדינה שהיה להם מן הגן ולא שקלקל את הגן רק שהשאיר שם באותה המדינה ג' כתות

אז ווי איך ווארעם פריער האב איך אייך גיבענשטשט דער מיט היינט שיינק איך אייך פריקנה גמורה דרשה גישאנק איר מיינט אז איך בין טוב איך בין גאר גוט טוב גאר די גאנצע וועלט גרעפט ביי איר גאר גוט אז אז איך נאך הערן ווער חסרון ווארעם גאר אקע קולות פון דר וועלט ווערן אזי גאר פון חסרונות ווארעם אפליקיר גרייט אופ גיין הקרן דיינינו אופ דעם וואס עס גייט אים אס אס אונ אפילו אזי שפחות פון דער וועלט ווערן אזי גאר פון חסרונות וואס קען פרייט ויך אופ דעם וואס קען דאס וואס גיט אים אס אפ גינאנגן אונ ביי איר גרעפט די גאנצע וועלט גאר גוט אז אז איך נאך הערן ווער חסרון ווארעם איך קעב אזו אהיים טובים וואס עס האט גאר גיין שום חסרון גיט אונ איך האב אהקנה דרויף אז איך קעב היים טובים פון דער מדינה פון עשירות אונ גיין חיים טובים אי גינען ער האט גינען פרנס אונ גינרונקן וואס האט ער ווי דר גינעט פאשר עס איז פאר האנדין אהקנה וואס גיין איר איז גרום עשירות אפאל ווערן ווי ויך צו גוף גינען די עשירים האט ויך אישדער אן גינען צו פארקן ווא אז ער קעבט חיים טובים אונ אישדער האט דר צייקט דעם סדר פון גיין חיים טובים האב איך מיד אן גינען אונ האב גינאט צו ווי איך קעב חיים טובים געקערי פון אייך ווא האקנה ווארעם אז איר קעבט חיים טובים געקפט דער מדינה ווארעם עס איז פאר האנדין אהקנה וואס ווי דאפן גיהאט אנהאפן אן אן דעם גארטן איז גינען פירות וואס ווי דאפן גיהאט אלהיים פאקיס אהקליי הלות וואס אין דר וועלט אונ אהקליי פראת וואס פאר אפארב אין אקע קוויאטין וואס אין דר וועלט איז אקע גינען דאט אין דעם גארטן אונ עס איז גינען איך דעם גארטן איין אהקליי פאקיס די מדינה צו קעבן חיים טובים דאך דעם גארטן איז דאט דר אהקליי פאר פארקן גינארין מילא וואס עס איז דאט דא איז דעם גארטן מה פונדאי טון גאר צו גישט ווערן ווארעם עס איז ויך טון גיט דא אהקליי פאקיס וואס ער נאך דעם גארטן פיליין גאר ווי וואלטין גאר גיקאט קעבן פון דעם ווערד וואקסינג וואס עס וואקסט אין אהקליי פאקיס פון דעם וואס עס פאקט אראפ איז אן גינען אהקנה איין אונ דער פארקליי אופ דר מדינה אונ דער מדינה האט ווי גאר גיט גיקאט טאן איז ער גינאנגן אונ האט ווי פאקיס גינאקט די חיים טובים פון דר מדינה וואס ווי דאפן פון דעם גארטן אונ גיט ער האט פאקיס גינאקט דעם

מעשה ביהו בעלזרה

עו 151

תחת עבדים וצוה עליהם שיעשו כה שפקד עליהם ועי' קלקלו את הטעם שע"י מה שעשו שם כל כי שירצה לטעום אותו טעם יהיה טעם נבילה וכן קלקלו את הריח שכל הריחות יהיה להם ריח חלבנה וכן קלקלו את המראה שהחשיכו את העינים כאלו יש עננים ועבים (הכל ע"י מה שעשו שם כאשר צוה עליהם כלך האכזר כנ"ל) ועתה אם אתם חיים טובים אראה אם תוכלו לחושיע אותם ואני אומר לכם (כל זה דברי הדרש הנ"ל) שאם לא תושיעו אותם יוכלו הקלקולים הנ"ל של אותו המדינה להזיק לכם נ"ב והלכו העשירים הנ"ל אל אותה המדינה וגם אני הלכתי עמהם וגם בדרך הילובם היו חיים נ"כ כ"א וא' חיים טובים שלו כי היו להם אוצרות כנ"ל כשבאו סמוך להמדינה התחיל להתקלקל גם אצלם הטעם ושאר הדברים והרגישו בעצמם שנתקלקל אצלם ואמרתיו להם אם עתה שערין לא נכנסתם אצלם כבר נתקלקל אצלכם הטעם וכו' ואיך יהיה אם הכנסו לשם ומכ"ש איך תוכלו להושיע אותם ולקחתי להם שלי ומים שלי ונתתי להם והרגישו בלחם ומים שלי כל הטעמים (וכל הריחות וכו') ונתתקן מה שנתקלקל אצלם ובני המדינה הנ"ל היינו המדינה שהיה שם הן הנ"ל התחילו לפסח על היקון המדינה שנתקלקל אצלם הטעם וכו' כנ"ל ונתיישבו דעות שיש מדינה של עשירות (היינו אותה המדינה עצמה הנ"ל) ונראה להם שהגנני שלהם שנאבד (שעל ידו היה להם חיים טובים) הוא מסורש אחד עם אותן ובני המדינה של עשירות שיש להם נ"כ חיים טובים ע"כ הדתה עצתם לשלוח אל אותו המדינה של עשירות וכווראי יושיעו אותם וכן עשו ושלחו שלוחים אל אותו המדינה של עשירות והלכו השלוחים ומנעו

נאמרתן נאר ער האט איפער גיקאמט אין דר מדינה דריי פתות קנעכט אונ ער האט זיין אן גיקאמט אז זיי זאלן טאן דאס וואס ער האט זיי גיחיקן און דארף דעם האפען זיין גיפאכט אז ווער עס וועט וועלן זיין אפגען אפגען זאל דאס האפען אפגען פון גבינה און אז אקע ריחות זאקען האפן ארים פון הרבנה און אזו האפען זיי בליא גימאכט די מראה און עס זאג זיין טונקיל אין די אויגען דאס האפן די דריי פתות קנעכט אפן אן גיפאכט אין דר מדינה היינט אז איר קענט חיים טובים העפעט זיי די מדינה אזו זאגט אפן דר טופר בעשירער צו דער מדינה פון עשירות און איך זאג אייך אז איר וועט זיי גיט העקשן וועט עס אייך איר שאסן האפן זיך אפ גיחיקן די עשירים הנ"ל און זענן גינאנגן צו דער מדינה און איך פון אפן מיט זיי גינאנגן און אפ דעם וועג האפן זיין אפ גינעכט איינפער זיין חיים טובים זיי זענן גיפאכט גינאנגט צו דער מדינה האט אן גיחיקן ביי זיי אפ בליא צו ווערן דר פלעס און די איינפירן זאכן האב איך מיד אן גיפאכט צו זיי מידה היינט אז איר זענט נאך גיט אריין גינאנגן אין דער מדינה אזו זאג ביי אייך קוקט גינאנגן דער פלעס און די מראה און דר ריח זיי וועט זאג זיין אז ער וועט אהין אריין גיין און כפך שפן זיי קאמט איר זיי נאך העקשן האב איך גינאנגן מיין מרומ און מיין וואסיר אין האב זיי גינעכטן האפן זיי גיפאכט אין מיין מרומ און וואסער אקע מלכים און אקע ריחות און עס איז פריא זיין פאר העכט גינאנגן וואס עס איז פרי זיין בליא גינאנגן און זענן מדינה וואס ביי זיי איז גינעכט דר גאנצן האפן זיי זיך אן גיחיקן ארים צו קיין אז זיי זאלן פאר העכטן די מדינה וואס ביי זיי איז בליא גינאנגן דער פלעס וכו' האפן זיי זיך מלשכב גינעכטן פאפער עס איז פאר האנגן אמדינה פון עשירות דריינגן מאקי די מדינה פון עשירות הנ"ל וואס דער בעמליר האט מיט זיי גיפאכט און זיי גיפאכטן אז דער אגראדניק וואס ער איז פאר פאקן גינאנגן וואס דארף אים האפן זיי גינעכט חיים טובים און ער פון איין שדוש מיט דער מדינה פון עשירות וואס זיי לעבן אפ חיים טובים איפער דעם איז זיי גיפאכטן די עצה אז זיי זאלן שיקן צו דער מדינה פון עשירות זיי וועלן זיי בודאי העלפן האפן זיי אזו גיפאכט זענן די שדושים גינאנגן האפן די שדושים זיך פאנעניגט מיט די מדינה פון עשירות אפ דעם וועג האפן זיי די שדושים גינאנגט מיר גינעכט צו דער מדינה פון עשירות זיי זאלן אונז העלפן האפן זיי

ותנעו בהם (היינו שהשלוחים פנעו בבני אותו המדינה של עשירות כי הם היו רוצים לילך אצלם כנ"ל) ושאלו את השלוחים להיכן אתם הולכים השבו אנו הולכים אל אותו המדינה של עשירות שיושיעו אותנו ענו ואמרו אנחנו בעצמנו הם בני אותה המדינה של עשירות ואנו הולכים אצלכם אמרתי אני להם (היינו הרשע עכספר כל זה אמר להם) הלא אתם צריכים אלי כי אתם לא תוכלו לילך לשם להושיע להם כנ"ל ע"כ אתם תשארו כאן ואני אלך עם השלוחים להושיע להם והלכתי עמם ונכנסתי במדינה באיזה עיר ובאתי וראיתי שבאים אנשים ואומרים איזה דבר הלצה שקורין (ווערטיל) ואח"כ מתקבצים עליהם עיר איז' בני אדם עד שנעשה קיבוץ ואומרים איזה דברי הלצות (היינו ווערטליך) והם מחייכים ושוחקים והמיתי אותי ושםעתי שהם מדברים ניבול פה וזה אומר דברי ניבול פה וזה אומר בדקות יותר לזה שוחק וזה יש לו הנאה וכיוצא אח"כ הלכתי להלך בעיר אחרת וראיתי ששני בני אדם מריבים זה עם זה מרבת איז' מו"ם והלכו אל' לדין ופסק להם דבר זה וזכאי וזה חייב ויצאו מן הב"ד אח"כ חזרו ונתקוטטו זה עם זה ואמרו שאינם רוצים זה הב"ד רק הם רוצים ב"ד אחר ובחרו להם ב"ד אחר (כי מאחר שהם מרוצים על אותו הב"ד שברחו להם יכולים לדבר לפניהם) והגו לפני אותו הב"ד אח"כ חזרו ונתקוטטו א' כאלו עם אחר ובחרו להם ב"ד אחר וכן היו מריבים ומתקוטטים שם ובחרו להם כמה בתי דינים עד שכל העיר היתה מלאה סבתי דינים והסתכלו שזה מחמת שאין שם אמת ועתה זה משה דין ונושא פנים לזה ואח"כ חברו נושא פנים לו כי הם מקבלים שוחד ואין בהם אמת אח"כ ראיתי שהם מלאים ניאוף ממש ויש שם ניאוף הרבה עד שנעשה כהיתר אצלם ואמרתי להם שבשביל זה נתקלקל אצלם הטעם והרית והמראה כי זה הסלך האכזר השאיר אצלם ז' כחות עבדים הנ"ל שיהיו הולכים ומקלקלים את המדינה שיהיו

זה אן גירופן מיר זענין דאס אליין פון די מדינה פון עשירות און מיר גייען צו אייך האב איך מיר אן גירופן דריינין דער טופער געטרייט איר פאדאקט זיך צו מיר ווארן איר קאנט זיך גיט גיין אהין און נאכט זיי העלפן גבן געניגט איר דא און איך וועל גיין מיט די שוהים צו העלפן זיי גיין איך גינאנגן מיט די שוהים און גיין גינקען אין דער מדינה אריין גיין איך אריין גינקען אין אשטאט אריין האב איך גינען עס קומען גענישן און עס נאנט איינער אנדערמיט פון ניבול פה און דר וואנט אפיקס איינער און דער נאכט און דר האט אהנגא און דעסט געיינן אזוי ווי דער שטייגער איז. דער נאך גיין איך ווייטער גינאנגן אין איין אנדערע שטאט האב איך גינען צוויי גענישן קריגן זיך איינער מיט דעם אנדערן מרבת עפס אפיקס ופיקס זענען זיי גינאנגן צום בית דין זיך לארן האט זיי דאס בית דין גיפסקניג דער איז זכאי און דער איז חייב זענען זיי ארום גינאנגן פון דעם בית דין דר נאך האבן זיי זיך ווידער צו קריגט און האבן גינאנט אז זיי וויקן שוין איין אנדער בית דין האבן זיי זיך אום גינדיגן איין אנדער בית דין האבן זיי זיך גילאדן פאר זענעם בית דין דער נאך האט זיך ווידער צו קריגט איינער פון דיא דאזיג מיט איין אנדערע האבען זיי זיך ווידער אום גינדיגען איין אנדער בית דין און אזוי האבן זיי זיך דארט ווייטער צו קריגט און זייא האבען זיך אום גינדיגען אבע מאר איין אנדערע בית דין ביז די גאנצע שטאט איז פיל גינאנגן מיט בתי דינים האב איך אקס גיטאן אז דאס איז מרבת עס איז דאךט גיין אגת נים דא און היינט איז דר משה דין ער מרפית זענעם און פאקקיה אים צוא און דער נאך פאקקיה זענער ווידער אים צוא ווארן זיי געבן שוחד דר נאך האב איך גינען צו זיי זענען פיל מיט ניאוף ביז עס איז שוין גאר פיל זיי גינאנגן זיי אהיתר האב איך זיי גינאנט אז דער אייבד איז פיל וויא פילא גינאנגן דר שטעם און דר ריח און דיא מראה ווארן זיי האבען אריין גיבראכט ניבול פה אין דר מדינה אריין איז פיל זיי דאך דעם פילא גינאנגן דר שטעם אז אזוי גענישן האבן זיין שטעם פון גידיה און אזוי האבן זיי אריין גיבראכט שוחד אין דר מדינה אריין דאך

שהיו הולכים ומדברים ביניהם ניבול מה והבניסו ניבול מה בתוך המדינה וע"י ניבול מה נתקלקל הטעם שכל הטעמים הם טעם נבילה וכן הם הבניסו שוחד במדינה וע"י נחשבו העינים ונתקלקל המראה כי השוחד יעור עיני חכמים וכן הם הבניסו ניאוף במדינה וע"י נתקלקל הריח (ועיניו במ"א ברברנו שע"י ניאוף נפגם הריח) ע"כ תראו לתקן את המדינה כנ' עבירות אלו ולחפש אחרי האנשים הנ"ל ולגרשם ואז כשתתקנו ג' עבירות אלו לא די שיתחקן הטעם והמראה והריח כי אם גם הנגני שנאמר יוכל ג"כ להמצא ועשו כן והתחילו לתקן את המדינה כנ' עבירות אלו וחפשו אחרי האנשים הנ"ל והיו תופסים את איוה אדם ושואלין אותו מדיכן באת לבאן עד שנתבררו אצלם האנשים של הסלך האכזר הנ"ל וגירשו אותם ותיקנו את המדינה מעבירות הנ"ל בתוך כך נעש' רעש אפשר אעפ"כ זה המשוגע שהולך ואומר שהוא הנגני וכל א' מחזיק אותו למשוגע וזורקן אחריהם וכגרשן אותו אפשר אעפ"כ אולי הוא הנגני באמת וזכרו והביאו אותו לפנינו (היינו לפני אלו שישבו והיקנו את המדינה וגם הוא היינו החרש שמספר כל זה ה' שם) ואמרתיו בוודאי זה הוא הנגני באמת (נמצא שנתחקן על ידו המדינה הזאת) נמצא שיש לי הסכמה מאותה המדינה ג' של עשירות שאני ח' חיים טובים כי אני תקנתי את המדינה הנ"ל כנ"ל ועתה אני נזון לכס במתנה את החיים טובים שלי ונעש' שם שמחה גדולה וחדוה רבה מאד. (וכן כל הבעטלירם הנ"ל כולם חזרו ובאו על החתונה ונתנו במתנה לדרשה מה שכל אחד ברכו אותם שיהיו כמותם ועכשיו נתנו זאת במתנה לדרשה). הראשון נתן להם במתנה חיים ארוכים והשני נתן להם במתנה חיים טובים :

דעם איז ביי זיי פֿרֿיג וַיִּוָּאָרְךָ דוּ כִּרְאָה אונ' עס איז בייא זייא מַגְלִיל וַיִּוָּאָרְךָ אָן דִּיא אַוּיָן וַיִּוָּאָרְךָ אַזוּ שְׂמִימִים בִּי הַשְׁוֹחַד יַעֲוֹר עֵינֵי הַחֲכָמִים שוּחַד מַאֲכָם בְּמִדָּה דִּי אַוּיָן אַת אַזוּ הָאָבֶן דִּי קִנְעֶכֶם אַרְיִין גִּיבְרָאָכֶם נִיאוּף אָן דִּר מְדִינָה דִּיאָרְךָ דַּעַם איז פֿרֿיג וַיִּוָּאָרְךָ דַּעַר בֵּית דָּאָם הָאָם עַס דִּר מְדָה אַבְדָּר אִיבְעֵר גִּיבְרָאָשׁ דִּרְיִי כְתוּת קִנְעֶכֶם אונ' הָאָם זיי גִּיבְרִיָּקֶן אַרְיִין בְּרַעֲנֵנֶן דִּי דִרְיִי עֲבֻדוֹת אִין דִּר מְדִינָה אונ' דִּיאָרְךָ דַּעַם איז ביי זיי כִּנְיָ וַיִּוָּאָרְךָ דִּר טַעַם דִּי מְרָאָה אונ' דִּר בֵּית בָּבֶן וְאֶלֶם אִיר וְעַדִּין פֿאַר רַעֲכִיָּין דִּי מְדִינָה פֿון דִּי דִרְיִי עֲבֻדוֹת אונ' אִיר וְאֶלֶם נָאָךְ וּזְכֵנֶן נָאָךְ דִּי קִנְעֶכֶם וְוָאָם זיי הָאָבֶנֶן עַס אַרְיִין גִּיבְרָאָכֶם דִּי דִרְיִיא עֲבֻדוֹת אונ' אִיר וְאֶלֶם זיי פֿאַר מְרִיבֵין אונ' אַז אִיר וְעַס אַזוּ טָאָן וְאָן אִיָּה אִיָּה אַז לאַ דִּי וְוָאָם עַס וְעַס בִּיי אִיָּה פֿאַר רַעֲכִיָּין וְעַדִּין דִּר טַעַם אונ' דִּי מְרָאָה אונ' דִּר בֵּית נָאָךְ כַּעַר אֶפְּלִי דִּר אֲנֶרְאָדִּינִק וְוָאָם עַר אִין בִּיי אִיָּה פֿאַר פֿאַלִין וַיִּוָּאָרְךָ וְעַס עַר זִיָּה אִיָּה קִאָנִין אַפּ וּזְכֵנֶן הָאָבֶנֶן זיי אַזוּ גִּיבְרָאָשׁ אונ' זיי הָאָבֶנֶן אָן גִּיבְרִיָּקֶן דִּי מְדִינָה פֿון דִּיא דִרְיִי עֲבֻדוֹת אונ' זיי הָאָבֶן נָאָךְ גִּיבְרָאָשׁ נָאָךְ דִּי קִנְעֶכֶם הִגֵּד אונ' זיי הָאָבֶן אָן גִּיבְרָאָשׁ אֲמַעֲנֹשׁ אונ' זיי הָאָבֶן אִים גִּיבְרָעֲנֵם פֿון וְוָאָנִין קִיבְּכֻטוֹ אַהֲעֵר בִּין זיי הָאָבֶן גִּיבְרָאָשׁ דִּי קִנְעֶכֶם פֿון דַּעַם מְדָה אַבְדָּר אונ' זיי הָאָבֶן דִּי מַעֲנִשְׁשִׁין אַרְיִין גִּיבְרִיָּקֶן אונ' זיי הָאָבֶן אַפּ גִּיבְרִיָּקֶשׁ דִּי מְדִינָה פֿון דִּי עֲבֻדוֹת דַּעַר וְוִייל איז וַיִּוָּאָרְךָ אַרְעֵשׁ אַז עַס גִּישׁ אִים אֲמַשְׁוֹעֵנֶעֶר אונ' עַר וְאָנֶם אַרְיִין אַז עַר איז דִּר אֲנֶרְאָדִּינִק אונ' אִיבְרִיָּקֶר הָאָלֶם אִים פֿאַר כִּשּׁוּעַ אונ' כֵּעַן וַיִּוָּאָרְכֶם אִים נָאָךְ שְׂמִינֶעֶר אונ' כֵּעַן מְרִיבֶם אִים אַוּוּעַ מַאָעֵר פֿאַרֶם אִין מַאָק עַר דַּעַר אֲנֶרְאָדִּינִק אִין כֵּעַן גִּיבְרָאָשׁ אונ' כֵּעַן הָאָם אִים גִּיבְרָאָשׁ הָאָב אִיָּה גִיבְרָאָשׁ דִּרְיִינֶן דַּעַר פֿעֲמִיר דַּעַר מַבְעֵר אַוּוּדִיא אִין עַר דַּעַר אֲנֶרְאָדִּינִק נִמְצָא הָאָב אִיָּה אַהֲפִקֶמָה פֿון דַּאָרְט אַז אִיָּה לַעֲבֹד הַיִּים מַזְבִּים וַיִּוָּאָרְךָ אִיָּה הָאָב זִיָּה פֿאַר רַעֲכִיָּין דִּי מְדִינָה בִּינִיָּם שְׁעָק אִיָּה אִיָּה בְּמַתָּנָה בִּינִיָּם טוֹבִים אִין דַּאָרְט וַיִּוָּאָרְךָ וְוִייל אֲנֶרְכֶם שְׂמִינֶה אונ' אֲנֶרְכֶם הַדָּה אונ' זיי וְעַדִּין וְוִייל פֿרִימִידָה וַיִּוָּאָרְךָ דַּעַר עֲרִשְׁשֶׁר הָאָם וְוִייל גִּיבְרָאָשׁ הַיִּים אַרְיִין דִּרְיִינֶן לֵאמֹר לַעֲבֹד אִין דִּר אֲנֶרְכֶר הָאָם זיי גִּיבְרָאָשׁ הַיִּים מַזְבִּים דִּרְיִינֶן גַּט לַעֲבֹד אונ' אַז אֲנֶר פֿעֲמִירִים וְעַדִּין אִין דִּר נָאָךְ גִּיבְרִיָּקֶן אִיָּה דִּר חַתּוּנָה אִין הָאָבֶן זיי גִּיבְרָאָשׁ דִּרְיִינֶן גִּיבְרָאָשׁ דַּאָם דִּיאָנִי וְוָאָם זיי הָאָבֶנֶן זיי פֿרִיָּקֶר גִּיבְרָאָשׁ אִין וְוִייל אֲנֶר זִין אִין זִין :

מעשה מהו בעמלרם

ביום הג' חורגו וזכרו הוג זה והיו בוכים ומתגעגעים איך לוקחין בבאן את הבצמלר השלישי שה' כבר פה בתוך כך והנה הוא בא ויאמר הנני ונסל עליהם ונשק אותם ואמר להם ג"כ כנ"ל בתחילה ברכתי אתכם שתהיו כסוני עתה אני נותן לכם כמתנה לדרשה שהיו כסוני ואהם סוברים שאני כבר פה אין אני כבר פה כלל רק שהיבורים של העולם שאינם שבהם להש"י אין בהם שלימות (וע"כ הוא נראה ככבר פה כי הוא ככבר פה טאלו היבורים של העולם שאין בהם שלימות) אבל באמת אין אני כבר פה כלל אדרבא אני מלך ודברן נפלא מאד ואני יכול לדבר חידות ושירים (שקורין לחידה) נפלאים עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמוע אותו ובאלו החידות והשירים שאני יודע יש בהם כל החכמות ויש לי הסכמה ע"ז כאותו האיש גדול הנקרא איש חסד האמת (דער גרוסער מאן דער אמתיר איש חסד בזה הלשון סיפר רבינו ז"ל) ויש בזה כעשה שלימה כי פ"א ישבו כל החכמים וכל אחד התפאר בחכמתו זה היה מתפאר שהמציא בחכמתו עשיות ברזל וזה התפאר בכין מתכת אחר וזה ה' מתפאר שהמציא בחכמתו עשיות כסף שהוא חשוב ביותר וזה התפאר שהמציא עשיות זהב וזה ה' מתפאר שהמציא כלי מלחמה וזה ה' מתפאר שהוא יודע לעשות אלו המתכות שלא טאלו הדברים שהם עושים כהם אלו המתכות וזה ה' מתפאר בחכמתו אחרות כי יש כהם דברים שהמציאו בעולם ע"י החכמה כגון סאליטער ופילוויר וכיוצא בזה וה' כ"א מתפאר בחכמתו ענה שם א' ואמר אני חכם יותר מכם כי אני חכם כמו היום ולא הבינו שם מה זה שאומר שהוא חכם כמו היום ואמר להם כי כל החכמות שלהם יכולים לקבץ אותם ולא יהיו מהם רק שעה אחת אעפ"י שכל החכמ' וחכמה היא נלקחת מיום אחד כפי הבריאה שה' באותו היום כי כל החכמות הנ"ל הם הרכבות (וע"כ ההכמה נלקחת כאותו היום שה' בו אותה הבריאה שסכנו הורכב) אעפ"י יכולים ע"י חכמה לקבץ כל אלו החכמות בשעה אחת אבל אני חכם כמו יום

שם

דעם דרישען פאג האבען זיך די רבן פקד ווידער דער פאנט און האבען געוויינט און געבענטשט ווי געבט קען דא דעם דרישען בעטליר וואס ער האט געשטאמפלט מיט דעם כזיל דר ווייט קעמט ער צורין און נאנט איך פון דא און איז און נוי צוויי געפאקן און האט ווי געקעמט און ער האט ווי און אזו געוואלט פריער האב איך איך געבענטשט אז עטץ וואלט ווין אזו ווי איך היינט געקעמט איך איך דרשה געשאנק אז עטץ וואלט ווין אזו ווי איך עטץ היינט אז איך בין צעבר פה איך בין נאר קיין פבר פה גיט נאר דא דיבורים פון דר וועלט וואס ווי ענין גיט קיין שבהים צום אייבערשטין האבן קיין שלימות גיט פלוצר דרישער האט ער אפנים ווי צעבר פה וואס קען גיט הייזן ווארן ער ווי נאר גיט הייזן קיין שום ווארט פון דער וועלט וואס עס איז גיט קיין לויב צו השי' צעבר צום אמת בין איך נאר קיין פבר פה גיט אדרבא איך בין צעבר און אדרבא ווייזער אוואויר אוויקד חידות וואס אז איך הייב אן צו רייזען מינע שירים מיט מינע לידער איז נאר גיט פאר באגריין קיין פאשעפעניש אין דר וועלט חאס עס זאג גיט וועלן הערן און עס איז אין ווי דא פל ריכטות און איך האב איין הסקפה דרויף פון דעם גרוסן באן וואס ער הייבט דר אמתיר איש חסד :

ווארן צמאל וענין געעסן אלע רבנים און אייניקלר האט זיך פאריקט מיט ווין רבקה איינער האט זיך פאריקט ער האט ארום געפראכט מיט ווין רבקה איינען און דער וועלט און דער האט זיך פאריקט ער האט ארום געפראכט איין אנדער פון איינען ווארג צו אנדער פרייט וכו' און דר האט זיך פאריקט ער האט ארום געפראכט מיט ווין רבקה ווייזער און דער האט זיך פאריקט ער האט ארום געפראכט קען זאג קאנן באקן נאך און דר האט זיך פאריקט ער האט ארום געפראכט די פלים וואס קען האט מיט ווי מנהיגה דיינו פיקסן און הורבאמים און דר האט זיך פאריקט ער קאן פאקן די איינען ווארג גיט פון די וואכן וואס ווי פאקן דר פון די איינען ווארג און דער האט זיך פאריקט מיט אנדער ריכמות דיינו פאליטער און פילוויר און דעקס געייבען האט

זי

שלם (כל זה התפאר אותו החכם האחרון הנ"ל) עניתי ואמרתיו) אליו (היינו זה הכבוד פה הנ"ל אשר להחכם הנ"ל) כמו איזה יום (היינו כמו איזה יום אתה חכם) ענה ואמר (הרבה הנ"ל) זה (היינו זה הכבוד פה) הוא חכם מכני כארר ששואל כמו איזה יום אבל כמו איזה יום עתה צו אני חכם ועתה יקשה מפני מה זה ששואל כמו איזה יום הוא חכם יותר מכנו כאחר שהוא חכם כמו איזה יום שירצה אך יש מעש' שלים' כי זה האיש חסד האמת הוא באמת איש גדול מאד והוא והיינו זה הכבוד (פה) הולך ומקבץ כל החסדים של אמת ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת ועיקר התהוות הזמן (כי הזמן בעצמו הוא גברא) הוא ע"י החסדים של אמת וזה הכבוד פה הוא הולך ומקבץ כל החסדים של אמת ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת כנ"ל ויש הר ועל ההר עומד אבן זמן האבן יוצא מעין וכל דבר יש לו לב וגם העולם בכללו יש לו לב וזה הלב של העולם הוא קוה שלים' עם פנים וידים ורגלים וכו' אבל הצפון שר הרגל של אותו הלב של העולם הוא מלוכב (כל"א הארציקר) יותר כלב של אחר וזה ההר עם האבן והמעין הנ"ל עומד בקצה אחד של העולם וזה הלב הנ"ל עומד כנגד המעין הנ"ל ובוכף ומשתוקק חסיד מאד מאד לבא אל אותו המעין בהשתוקקות גדול מאד וצועק מאד לבא אל אותו המעין וגם זה המעין משתוקק אליו וזה הלב יש לו שתי הלישות אחת כי החס' יורדת אותו ושורפת אותו (וכהכת שהוא משתוקק ורוצה לילך ולהתקרב אל המעין) והלישות הב' יש לו להלב כן גדול מהשתוקקות והגעגוע ע"י שהוא מהגעגוע ובוכף חסיד ומשתוקק מאד בכלות הגפש אל אותו המעין וצועק וכו' כנ"ל כי הוא עומד חסיד כנגד המעין הנ"ל וצועק (נא ויזאל) וכשתוקק אליו מאד כנ"ל וכשצריך לנוח קצת שיהי' לו אריכות הרוח קצת שקורין (אם כאפין) אזי בא צפון גדול ופורש כנפיו עליו ומנין

ז"ה דארט איינער אן גירופן איך בין קרוגער פון אייך ווארין איך בין קלוג ווי דער מאג ווארין אקע איינערע רבבות קאן קען ווי צו נוף נעכטן וועט פון ווי קער גיט ווין נאר ווין טעה ווארין איינערע רבבות נעכטן קען פון דעם מאג וואס אין דעם מאג דאט גאט באשאפען די וואקען וואס קען מ'שט אום מיט רבבות און קען באכטן די וואקע וואס ער וויר באכטן ווייבט איידער קופער און דעכט גלייכען פון דעכט וועגן פארט קאן קען מיט רבבות צו נוף נעכטן אקע איינערע רבבות וועט פון ווי קער גיט ווין נאר איין טעה אבער איך בין קלוג ווי אנאנצער מאג האב איך קיך אן גירופן ווי וועלכער מאג בוקט די קרוג דאט ער זיך אן גירופן אט דער איז קרוגער פון מיר ווייל ער פלעגט ווי וועלכער מאג נאר ווי וועלכער מאג איר ווייטם אזו בין איך קלוג נאר פאר וואס איז דער קרוגער ווייל ער האט גיפערענט ווי וועלכער מאג דר רבם איז זיך איך קלוג ווי וועלכען מאג ער וויר נאר עס איז פאר האנדלן אנאנצע בעשה :

ווארין דער אמתיר איש הכר איז וויער אנרוכר כאן און דר עיקר צייט ווערט נאר דארף אמתיר הקדים און איך גיי אום און נעם צו נוף אקע אכתי הקדים און ברענג ווי צו דעם אמתיר איש הכר וואס דר פון ווערט דר זמן און עס איז פאר האנדלן צפארט און דעם בארג שמיים אשמיים פון דעם שמיים גייט אקוואר און אייטליקע נאך דאט אהארץ און די וועלט אין גאנצן דאט און אהארץ און דאט הארץ פון דר וועלט איז אנאנצע קוכה מיט אפנים און מיט הענט און פיס נישט קער דר נאגיל פון דעם פיס פון דעם דארץ פון דר וועלט איז הארציקר איידער איין אנדערענס דארץ און דר בארג מיט דעם קוואר שמיים אין איין עק פון דר וועלט און דאט הארץ פון דר וועלט שמיים אין דעם אנדערען עק פון דער וועלט און דאט הארץ שמיים אקענין דעם קוואר און גרוכט און בענקט הקיד וויער צו עס זאך קוכען צו דעם קוואר און דאט בענקט און דאט גרוכטען פון דעם הארץ צו דעם קוואר איז נאר ווילד און עס שרייט הקיד עס זאך קוכען צו דעם קוואר און דר קוואר גלוקט צו דעם הארץ און דאט הארץ האט צווייא שפאפטישן איינס ווארין די וון יאנט עס וויער און בענקט עס ווייל עס בענקט ארץ און וויל

ומנן עליו מן החם' ואז יש לו ניהא קצת תם אז בשעת ניהא הוא מסתכל נ"כ כנגד
המעין ומתגעגע אליו אך מאד שהוא מתגעגע אליו כ"כ סמני מה אינו הולך אל
המעין אך כשרוצה לילך ולהתקרב אל הדד אזי אינו רואה השיפוע ואינו יוכל להסתכל
על המעין ואם לא יסתכל על המעין אזי תצא נפשו כי עיקר חיותו הוא מן המעין
וכשעומד כנגד הדד אזי הוא רואה ראש השפוע של הדד ששם עומד המעין אבל תיכף
כשילך ויתקרב אל הדד אזי נעלם מעיניו ראש השפוע (וזה סוכן בחוש) ואזי אינו
יכול לראות את המעין ואזי תצא נפשו ח"ו וכשזה הלב ח"ו מסתלק ח"ו אזי יתבטל כל
העולם כולו כי הלב הוא החיות של כל דבר ובוודאי אין קיום בלא לב וע"כ אינו יכול
לילך אל המעין רק עומד כנגדו ומתגעגע וצועק כנ"ל וזה המעין אין לו זמן כי זה המעין
אינו בתוך הזמן כלל אך עיקר הזמן של המעין הוא רק מה שהלב נותן לו בסתתה וזם
אחד וכשמגיע היום להיות נגמר ונפסק ואזי כשיגמר היום לא יהי זמן להמעין ויסתלק
ח"ו ואזי יסתלק הלב ח"ו כנ"ל ויתבטל כל העולם ח"ו כנ"ל ואזי סוכן לגמר היום
אזי מתחילים ליסול רשות זה מה שקריק (גיועניני) ומתחילין לומר חירות ושירים
(שקריק לודיר) נפלאים זה לזה (באהבה רבה והשתוקקת גדול מאד מאד) וזה האיש חסד
האמת הנ"ל יש לו השגחה ע"ז וכשמגיע היום כסופו ממש להיות נגמר ונפסק אזי זה
האיש חסד האמת הוא נותן במתני' וזם א' להלב הנ"ל והלב נותן היום להמעין ואזי שוב
יש זמן להמעין וכשזה היום הולך מסקום שהוא בא משם אזי הוא הולך נ"כ בחירות
ושירים נפלאים מאד (שיש בהם כל החכמות) ויש שינויים בין הימים כי יש יום אחד
בשבוע יום ב' וכו' וכן יש ר"ח וימים טובים וכל הזמן שיש להאיש חסד של אמת הכל
על ידי (היינו הכבר פה שספרת כ"ז) כי אני הולך ומקבץ כל החסדים של אמת אשר
בהם התהווה הזמן כנ"ל (וע"כ הוא חכם יותר אפילו מרחם כנ"ל שהוא חכם ככו איזה
יום שרצ' כי כל עיקר הזמן והימים כולם נתהוו עד ידי (היינו ע"י הכבר פה שהוא

מקבץ

ויהי קובען צום קמאר אזי דאם אנדערע שלאפצייט דאם הארץ פהמה דעם בענקין
אזי דאם גלוקסמן נאר אזי דאם הארץ באנדארף זיך אפיקר אפ רענן קוקט אנדער פונג
אזי פאר לעפריים די פריגעל אף אים אזי פאר לעפיקט אים די זון דעמאקט רוהט דך
דאם הארץ אפ אפיקר אזי אפיקר דעמאקט קוקט עס אזי אקענין דעם קמאר אזי בענקט
ארץ צו דעם קמאר אזי אז ער לעמייט אקענין בארץ דעמאקט ער ארום דעם שפיץ בארץ
וואס דארט אזי דר קמאר אפער תיפף ווי בארד ער וויל צו גיין צום בארץ דעמאקט ער שון
גייט ארום דעם שפיץ קאן ער שון גייט קוקן אף דעם קמאר קאן ער חזי אום גיין אזי
אז דאם הארץ נאר ח"ו אים גיין וואקט נאר די וועלט רעוב גינארין ווארן דאם הארץ אזי
זיך דאם חיות פון אפליקער וואך אזי וויא קאן דיא וועקט אקיום האפין אן דעם הארץ
אזי דר קמאר האט קיין שום צייט גיט דמינו ער האט גייט קיין שום קאן אזי קיין שום
צייט אין דר וועקט ווארום ער אזי נאר העקער פון דער צייט פון דר וועקט נאר די צייט
פון דעם קמאר אזי נאר וואס דאם הארץ לענקט דעם קמאר אפאק בפהמה אזי אז דר
קאן וויל דך שון אום קאנען צום סוף קאן הייבן זי זיך אן צי גינעניען אייגער מיט
דעם אנדערין דאם הארץ מיט דעם קמאר אזי זי הייבען אן זאגן חירות אזי שירים
אזי דער אייגער צום אנדערין מיט גרום קינשאפט אזי מיט גרום גענעקין אזי דער
אפתייר איש חסד האט דרום הייבען אזי ווי עס קוקט דר קאן נאר צום סוף נאר ער נאר
זיך אים קענן קוקט אן דר אפתייר איש חסד אזי לענקט אפאק דעם הארץ אזי דאם
הארץ לענקט דעם קאן דעם קמאר אזי דאם שון ווידער דר קמאר אפאק אזי דער
קאן קוקט אן אזי גייט דר קאן אף מיט חירות אזי מיט וואנלי שירים וואס אין ווי אזי
דא אקע חכמות אזי עס אזי דא הייבוקס צווישן די מיט ווארן עס אזי וואקט אזי קאנטיג
וכי אזי אזי ראש חרש אזי גייט טיפף וועדליג דעם קאן מיט אפגע שירים קוקט
ער אן אין נאר דר זמן וואס דר אפתייר איש חסד האט אין זיך אקע דאך קיין דמינו
דאך דעם פבר פה ווארום אף גיי זיך אזי געט צו נוף אקע אפתייר חסדים וואס פון זי

ספקי החסדים של אמת אשר משם הזמן ומביא אותם אל האיש הסד האמת והוא נותן יום ללב והלב נותן להספק אשר ע"ז נתקיים העולם כולו נמצא שעיקר התירוות הזמן עם החרדות ושירים שיש בהם כל החכמות הכל ע"י הכבד פה) נמצא שיש לי הכנס' מה כחש חסד האמת שאני יכול לומר חרדות ושירים שיש בהם כל החכמות (וכי כל הזמן עם החרדות והשירים נהרזים על ידו כנ"ל) ועתה אני נותן לכם במתנה נמור' לדרשה שתהיו כמני וגעש' שם שמחה וחרדה גדולה מאד (הילוא גיטא):

כשנבדל השמחה של איתו היום ולנו אה"כ בבוקר חוזר הזמן כנ"ל והיו מתנענעים וכו' אחרי הבעט יר' שהי' צווארו עקום בתוך כך והנה הוא בא ואמר הנני וכו' בתחילה ברכתי אתכם שתהיו כמני עתה אני נותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמני ואתם סוכרים שיש לי צוואר עקום אין צווארי עקום כלל אדרבא יש לי צוואר שהי' מאד צוואר יפה מאד רק שיש הבלי עולם ואני איני רוצה להוציא שום הכל ורוח שקרן (ירד) בהבלי עולם (ומחמת זה נדמה שצווארו עקום כי הוא מעקם צווארו מהבלי עולם ואינו רוצה להוציא שום הכל ורוח בהבלי עולם) אבל באמת יש לי צוואר יפה מאד צוואר נפלא מאד כי יש לי קיל נפלא מאד וכל מיני הקולות שבעולם שהם קיל בלא דבור כולם אני יכול להוציאם בקולי כי יש לי צוואר וקול נפלא מאד ויש לי הסבחה ע"ז מאות' המדינה כי יש מדינה שהם בקיאים מאד בחכמת הנני' שקורין (מאויקא) וכולם עוסקים שם בחכמה זו ואפי' בניס קטנים ואין שם קטן שלא יוכל לנגן על איזה כלי טור וחקמן שבאותו המדינה הוא תכנן נרול כמדינ' אחרת באותה החכם' של נגינה והתכנים והמלך שבאותו המדינה והקאפעלים הם החכמים סופלני' מאד מאד באותה החכמה :

פ"א ישבו החכמים של אותו המדינה והיה כ"א מתפאר בנגינ' שלו זה היה מתפאר שהוא

ווערט נאר דר זמן כנ"ל און איבער דעם איז דער פֿר פֿה קלוגער אפֿיר פֿון דעם חכם נאכ ער האט זיך בארוקט ער איז קרוג ווי וועלכער טאג קען וויל ווארעם נאר די צייט מיט די טעג ווערן זיך נאר דאך אים נאָמאָ דאָ אַהאַבֿט פֿון דעם אַהאַבֿן איז חסד אז איה קען היידן חרדות און שירים וואס אין ווי איז אלע חכמות היינט שיעק איה איה פֿאַרשטענענע נאָרע דאָס איז איר נאָמאָ זיין און ווי איה איר דאָס גיטאָרן ווער אַרדעש שפֿטאָ איה זיי האָבן אַהאַבֿן גיטאָרן :

זיי האָבן נאָר גיטען די שפֿטאָ פֿון דעם טאג און ווי האָבן דאָס איבער גיטענטיגט אין דר פֿריא האָבן זיי זיך ווידער דר פֿאנט און האָבן גיטענטיגט נאָך דעם פֿעשיר וואס ער האט גיטאָרן האָבן דר וויל קוקט ער אַרין און נאָמאָ איה זיין דאָס וכו' פֿרעג דאָס איה איה איה גיטענטיגט אז איר נאָמאָ זיין און ווי איה היינט שיעק איה איה דאָס גיטאָרן אז איר נאָמאָ זיין און ווי איה איר מינט אז איה דאָס אַהאַבֿן האָבן אַהאַבֿן איה האב ווער אַהאַבֿן האָבן ווער אַהאַבֿן האָבן נאר עס איז פֿאר האָבֿן נאָרשקייט פֿון דר וועלט און איה וויל נאר קיין שום דאָס אין דר וועלט גיט אַרין לאָזן און דרייבן דאָס ער אַהאַבֿן ווי אַהאַבֿן האָבן וואָרן ער פֿאר קרוקט דעם האָבן פֿון די הַבֿלי עינים און ער וויל נאר קיין שום דאָס אין דר וועלט גיט אַרין לאָזן אַהאַבֿן דאָס איה ווער אַהאַבֿן האָבן וואָרן איה האב ווער אַהאַבֿן קיל . און אַהאַבֿן קינות וואס אין דער וועלט וואס נאר אַהאַבֿן אַהאַבֿן . קאן איה איה קינות נאָך פֿאָרען מיט זיין קיל און איה האב אַהאַבֿן דאָס פֿון דער מדינה וואָרעם עס איז פֿאר האָבֿן אַהאַבֿן וואס ווי קאָזן אַהאַבֿן ווער וואָרן די חכמה פֿון שפֿירן איז ווערן און ווי נענין אַהאַבֿן דאָס ערשט אין דר חכמה און עס איז דאָס גיט דאָ אַהאַבֿן וואס עס נאָר גיט קענין שפֿירן איה עינים אַהאַבֿן שיר און דער קענין אַהאַבֿן פֿון דאָס אין דר מדינה און די אַהאַבֿן ווי אַהאַבֿן אין אַהאַבֿן ערשט און די חכמים און דר חכמה פֿון דר מדינה און די אַהאַבֿן ווי נענין ווער וויל דאָס חכמים אין דער חכמה :

אַהאַבֿן נענין גיטען דעם חכמים פֿון דער מדינה און איבער דעם האט זיך בארוקט מיט

מעשה מהו בעטלרם

שהוא יודע לנגן על כלי שיר פלוני וזה התפאר שיודע לנגן על כלי שיר ס'. וזה התפאר בכלי שיר פלוני. וזה ה' התפאר שיודע לנגן על כמה כלי שיר וזה התפאר שיודע לנגן על כל כלי שיר וזה התפאר שיכול לעשות בקולו כמו כלי שיר פלוני וזה התפאר שיכול לעשות בקולו כמו כלי שיר וזה התפאר שיכול לעשות בקולו כמו חוף מסש שקורין (פויק) כאלו מבין בתוף וזה התפאר שיכול לעשות בקולו כאלו מורין בקני שריפה שקורין (אורמאטס). ואני הייתי ג"כ שם עניתי אני ואמרתי להם קול טוב יותר מקולות שלכם והא ראה כי אם אתם חכמים כ"כ בקול נגינה א"כ הושיע את אותן שתי מדינות ואלו השתי מדינות הם רחוקים זה מזה אלף פרסאות. ובאלו שתי המדינות בשמניע הלילה אין יכולים לישן כי כשנעש' לילה אזי מתחילים הבל להיות מייללים בקול יללה אנשים ונשים וטף. אם היה מונח שם אבן היה נמוח כי בלילה הם שומעים קול יללה מאד ומחמת זה כולם מייללים אנשים ונשים וכו'. וכן מתנהג בשתי המדינות כי במדינה זו שומעים הקול יללה ומייללים הבל כנ"ל וכן במדינה אחרת גם כן ושתי המדינות הם רחוקים זה מזה אלף פרסאות. וע"כ אם אתם חכמים כ"כ בניני' אראה אם תוכלו להושיע את אותן שתי המדינות או שתוכלו לכוון לעשות את קולם (היינו שהם יכוונו להוציא קול מבין כמו קול הילל' הנשמע שם) ואמרו לו (היינו חכמים הנ"ל אמרו לזה שצווארו עקום) התוליד אותנו לשם ואמר הן אני מוליך אתכם לשם ונתצוררו כולם לילך לשם והלכו ובאו לשם (היינו לא' משתי המדינות הנ"ל) כשבאו לשם כשהגיע הלילה ה' כנ"ל שהיו כולם מייללים מאד כנ"ל וגם החכמים הנ"ל ג"כ היו מייללים (וממילא ראו בוודאי שאינם יכולים להושיע את אותן המדינות) ואמר להם (היינו זה שצווארו עקום אמר אל החכמים הנ"ל) עכ"פ תאמרו לי מהיכן בא זאת שנשמע קול יללה הנ"ל כנ"ל אמרו לו ואתה יודע השיב אני יודע בוודאי כי יש שני צפרים אחד זכר ואחת נקיבה והם רק זוג אחד בעולם ונאבדה הנקבה

מיט זיין רבקה אין מאנאקא דר האט זיך בארומט ער קאן שפירין אוף דעם פליי שיר אונ דר האט זיך בארומט ער קאן שפירין אוף אלע פליי שיר אונ דר האט זיך בארומט אז ער קאן באכין מיט זיין קיד אזו ווי דאס פליי שיר אונ דר האט זיך בארומט ער קאן באכין מיט זיין קיד אזו ווי עטליכ' פליי שיר אונ דר האט זיך בארומט אז ער קאן באכען מיט זיין קיד אזו ווי אפוק אונ דר האט זיך בארומט ער קאן באכען מיט זיין קול אזו ווי קען שיקט אים פון איין דורמאטע אונ איין פון דארט אוף גינען האב איין ביה אן גינען מיין קיד איז בעכר פון איינערע קדוה וזה ראה' ווארין אז איר זענט דא אזוי רבקים אין מאנאקא העלפט זע די צוויי מדינות ווארין עס איז פאר האנדלן צוויי מדינות אונ די צוויי מדינות זענען ווייט איינע פון דר אנדערער מדינות מייד אונ דארט אין די צוויי מדינות אז עס קומט די נאכט קאן קען נים' שקאפן ווארין אז עס ווערט נאכט אזו הייבן זיי אלע אן צו קלאנגן מיט אקור ילקה אנשים ונשים וטף ווארין פיי נאכט הערט מען דארט אקור ילקה ויער אונ מחמת דעם מעין זיי אלע דארט אן הייבן צו קלאנגן מאגן אונ קיינע קינדער ווען עס וואלט דארט ליגן אשטין וואלט ער צו נאכין גינען פון אז איר זענט אזוי רבקים אין מאנאקא דרייגן איר קאנט שפילן אונ זינגן העלפט די צוויי מדינות אדער באכט האמטשע נאך דאס קול ילקה וואס מען הערט דארט האפען זיי צו אים גינאנט וועסט אונ אהין פירן האט ער גינאנט ווא איה פיר איין אהין האבן זיי זיך אוף גינאנט אדע אהין צו גיין זענען זיי גינאנט אונ זיי זענען אהין גיקומען ווי עס איז גיקומען נאכט איז גינען אזו ווי חסיד זיי האבן אלע אן גינאנט צו קלאנגן אונ דא רבקים האבן אוף גיקלאנט האט ער צו ווייט גינאנט דער וואס האט גינאנט איין קרומען האל על פני פנים וואנט מיר פון וואנט איז דאס קול ילקה האבן זיי צו אים גינאנט אונ דו וויינט האט ער גינאנטערט איה ווייט יא ווארין עס איז פאר האנדלן צוויי פיינעל איינע איין ער אונ איינע איין אונ די פיינעל זענען נאר איין פאר אוף דר וועלט איז די יא פאר פארן גינאנט האבן זיי זיך ויער לאנג גינאנט. איינס דאס אנדער'. פון וויא

הנקבה והוא הולך וסחפש אותה והיא מחפשת אותו. והיו מהפשים הרבה זה את זה עד שנתעו וראו שאינם יכולים למצוא א' את חבריו ונשארו עומדים ועשו להם קנים זה הצפור עשה לו קן סמוך לסדינה א' כשהי הכדינות הנ"ל ולא סמוך כמשך רק שבער קול הצפור הוא סמוך כי יכולי לשכוע הקול של הצפור באותו הכדינה סמוך שעמר שם ועשה לו קן וכן היא עשתה לה ג"כ קן סמוך לסדינה הב' (היינו ג"כ כנ"ל שהוא סמוך כחכת שיכולים לשכוע שם הקול כנ"ל) וכשמניע הלילה אזי אלו הזוג צפרים סתורילים כ"א וא' ליליל בקול יללה גדולה מאד כי כ"א מיליל עד זוגו כנ"ל והיו הקול יללה שנשמע באלו שתי הכדינות (אשר כחכת אותו הקול יללה בולם מילילי מאד ואינם יכולים לישן) אך לא רצו להאמין זאת ואמרו לו התוליד אותנו לשם ואמרו הן (אני יכול להוליד אתכם לישם) אך אין אתם יכולים לבא לשם כשהתקרבו לשם לא תוכלו לסבול את קול הלילה מאחר שגם כאן אין אתם יכולים לסבול ואתם מוכרחים ג"כ ליליל כנ"ל כשהגיעו לשם לא תוכלו לסבול ככל וכוים (א"א לבא לשם כי ביום) ואפשר לסבול השמחה לשם שם כי ביום כתקבצים שם צפרים אצל כ"א וא' מהזוג הנ"ל והם מנחמים ומשמחים את כ"א וא' מהזוג הנ"ל בשמחות גדולות מאד מאד ואומרים להם דברי תנחומין שעדיין אפשר שהמצאו וא"ו עד שביום א"א לסבול את גודל השמחה שיש שם וקול הצפרים שמשמחים אותם אינו נשמע למרחוק רק כשמגיעים לשם אבל קול הזוג הנ"ל שמילילים בלילה הוא נשמע למרחוק וא"א לבא לשם כחכת זה כנ"ל אמרו לו (היינו החכמים הנ"ל אמרו לזה שצווארו עקום) ואתה יכול לחקק זאת השיב אני יכול לחקק כי אני יכול לעשות ולכוון כד הקודות שבעולם (היינו שכל סני קירות שבעולם הוא יכול להציאם בקולו ולכוון כמש כמו איהו קול שדי) גם אני יכול להשליך קולות היינו כי אני יכול להשליך קול שבכאן בסמוך שאני מצא הקול לא ידע' נשמע הקול כלל רק ברחוק יהי' נשמע שם הקול וע"כ אני יכול להשליך את הקול

זענין פאר ערש גיווארין און זיי האבן גיוועהין אז זיי קענין זיך שוין נים גיפונן זענין זייא גיפל'ן שטיין און האבען זיך גיבאכט געקסן דר ער האט זיך גיבאכט אנעקסט קעפן איין ברינה פון די צוויי ברינות און נים רעכט נאיהינט נאר ווערענ' דאס קוד פון דעם סוניר הייסט דאס נאיהינט ווארין פון דעם ארט נוי ער האט זיך גיבאכט אנעקסט קאן מען טון פון דארט הערין זיין קול אין דער ברינה און אזוי זי האט זיך איה גיבאכט אנעקסט קעפן דר ברינה דריינט איה אז נים רעכט נאיהינט נאר פון דארט קאן מען שוין הערין איר קול דארט און אז עס קיכט דר נאכט אזוי הייפן אן די פאר פייגיל צו קלאגן ווארין ער קלאגט איה איר און זי קלאגט איה אים און דאס איז דאס קול יללה וואס מען הערשט אין די צוויי ברינות וואס בריכת דעם קול כוין זיי אדע קלאגן דארט און קענין נים שראפן אזוי דאס אלץ דר קרוסער האבן זיי אלץ דער צייגט אבער זיי האבן אים דאס נים גיוואקט גלייבן האבן זיי צו אים גיוואקט וועקט אונז איהן פירן האט ער גיוואקט יא איה קאן איה פירן איהן גלייכער נוי קאנט איר קיכען איהן פייגיל דא קאנט איר נים אום שטיין דאס קול וקנה און איר כוים אדע קלאגן אז איר וועט איהן קיכען וועט איר זיך טון נאר נים קאגן אום שטיין דאס קול יללה און פיי טאג קאן מען דארט זי שכתה נים אום שטיין ווארין פיי טאג קיכען זיך דארט צו גוף פייגל צו אים און צו איר און זי פרייכטען זיי און באקען זיי פריידיק קיט גרוסע שפחות און זייא בריין זיין אום און פרייכטן זיי איר וועט זיך נאך אפ וזקען איינס דאס אנדערע ביז פיי טאג קאן מען דארט זי שכתה נים אום שטיין און דאס קול פון דער שכתה הערשט מען נים זייט אבער דאס קול וקנה דאס הערשט מען ווייט קאנט איר דריבער איהן נים קיכען האבען זיי צו אים זיגט קאנטא דאס פאר רעכטן האט ער גענוקערט יא איה קען דאס פאר רעכטן ווארין איה קאן נאך באבן אדע קולות פון דר וועקט און וידער איה קאן ווארפען קולות וואס דא נוי איה קאן ארום דאס קול זאג מען דאס קול נאר נים הערין נאר ווייט זאל מען דארט דאס קול הערין דריבער קאן איה ווארפן דאס קול פון איר צו אים און פון אים

מעשה מהו בעטלירם

חוקל של הצמדה שינוע סמך למקום הצמור וכן להשליך קול הצמור שינוע סמך
למקום הצמדה ולהמשיכם יחד ע"ו (וע"ו יתחנן כל הנ"ל) אך כי יאמין זאת והולך
אותם לתוך איזה יער ושבעו כמו א' שפותח את הדלת וחוזר וסגורו ונועלו בבריה
שקורין (קלאסקא) ונשמע קול ההכאה של (הקלאסקא) ומורה בקני שריפה שקורין
(ביסק) ושלח את הכלב לחמוץ (את הרבר שה' מורה) והכלב הי' מתחבט וגורר א"ע
בתוך השלג (כל"א גיגראוניס אין שנייא) וכל זה שמעו אלו החכמים והסתכלו ולא ראו
דבר גם לא שמעו כמנו (היוני כן זה שצווארו עקום) שום קול כלל (רק שוח שצווארו
עקום הי' משליך קולות כאלו וע"כ שמעו אלו הקולות ומסילא ראו שהוא יכול לעשות
כל הקולות ולכוונם כמש ונמ להשליך קולות וע"כ יוכל לתקן את כל הנ"ל) (ולא מיסר
יותר בזה הענין ומובן שדילג בכא) נכצא שיש לי הסכמה מאותו המדינה שקורי נפלא
סאד ואני יכול לעשות כל מיני קולות שבעולם כנ"ל ועתה אני נותן לכם זאת במתנה
נמורה לדרשה שתהיו כבונני ונעשה שם שמחה גדולה וחזרה רבה מאד :

ביום החמישי ג"כ היו שמחים וחזרו הזוג את הבעטליר שה' לו המומרות שקורין
(הוקיר) והיו מתנענעים כאד איך לוקחין בכאן את אותו הבעטליר ההוקיר כי
אם הי' הוא בכאן הית' השמחה גדולה מאד והנה הוא בא ואמר הגני הנה באתי
על התחנה ונפל עליהם ונישק אותם ואמר להם בתחילה ברכתי אתכם שתהיו
כמוני ועתה אני נותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמוני ואין אני בעל המומרות
(היוני הוקיר) כלל רק אדרבא יש לי כתמים כאלו שקורין (פליציס) שהם בחי' מועם
מחוייב את המרובה ויש לי הסכמה ע"י כי פעם אחד היה שרתה וסיפור שהיו אנשים
מתפארים עצמם בבחינה זו שכ"א ואחד הי' מתפאר שיש לו בחי' זו של מועם מחוייב
את המרובה ומאחר שהם היו מחייבים ושוחקים סמנו והשאר שהתפארו בבחינה זו
של מועם מחוייב את המרובה נתקבלו דבריהם אבל בחי' מועם מחוייב את המרובה שיש

זו איך את ראך דעם ווער איך זיי צו טוף ברענגן נאר ווער וועט דאס אים גלייבן איז
ער גינגען און ער האט זיי גיפירט אין אונאד ציין האבן זיי גיפירט אז זיי איינער
שטייט און אסיר און פאר כאכט ד' ווייער און מוט אקראם מיט דער קאכקע און שיקט
אס מיט אביקס און שיקט נאך דעם דעם אז ער זאל האפן און דער דעם האט
גיגראניס אין שניי און דאס האבן זיי אלץ גיפירט און זיי האבן גיט גיפירט קיין שום
זאך און און גיט גיפירט קיין שום קול נאר ער ד' קרוכער באך האט גיגראניס אונז
קולות ראנגען זיי דאך שוין גיפירט אז ער קאן נאך פאכען צולידי קולות און ער קאן
ווארפען קולות (און ווייער האט ער דא גיט ד' צייטס און עס גייט דא נאך אס) נאכא
דאב איך אהבנסה פון ד' ברניה אז איך האב ווער אונאל קול און איך קאן נאך פאכען
אלע קולות פון ד' וועלט היינט שטענן איך אייך דאס בנסתנה נמורה דרשה גישאנק אז
איר זאלט זיין אזוי זיי איך איז דאס גיגראניס צוהרע שיקה :

דעם פיסקעס קאן זענען זיי און פריידיק גינען האבן זיי זיך ד' כאנס אין דעם בעטליר
וואס ער איז גינען אהרער און זיי האבן גינען גינענס ווי נעכט סען אהר
דעם בעטליר אין דעם קיט ער און און נאכט איך זיין דא איך זיין גינענס אז איך און
דער דענה את האט זיי גיגראניס און גינענס את האט אז זיי גיגראניס פירער האב איך
אייך גינענס אז איך זאלט זיין אזוי זיי איך היינט שטענן איך אייך דרשה גישאנק אז
איר זאלט זיין אזוי זיי איך און איך זיין נאר קיין דאכער גיט אדרבא איך דאב אונז
פליציס וואס זיי נענן מועם מחוייב את המרובה און איך דאב דחייף ציין הסכמה ווארין
אכאל מענטשין האבן זיך בארוכט מיט ד' נאך איסלוקער האט זיך בארוכט אז ער האט
די נאך פון קיעים סחיק את המרובה פוזר אקלון ארם זאל האמין פיל האט מען
זיין איינעם גיגראניס און די איינער וואס זיי האבן זיך בארוכט מיט ד' נאך נענן ווא
גינענס אכער פון קיעים סחיק את המרובה איז גינענס פון זיי אלע ווארין איינער פון
זי האט זיך בארוכט אז זיין סחיק איז אכעם סחיק את המרובה ווארין ער סראנס און

זו גרול סכולם. כי אחד מהג' חתמא שהמות שלו הוא בח' מועט מחויק את המרובה כי הוא נושא במח שלו אלפים ורבעות אנשים עם כל ההצטרפות שלהם (וכל ההנהגות שלהם) וכל ההוויות וההנהגות שלהם. הכל כאשר לכל הוא נושא במחור. וע"כ הוא מחויק את המרובה כי כוחו נושא כ"כ אנשים עם וכו' כנ"ל והשקו כמנו ואמר כי האנשים אינם כלום והוא אינו כלום ונענה א' ואמר אני ראיתי מועט מחויק את המרובה בזה כי פ"א ראיתי דר שהי' מינה עליו הרבה זבל ושיטף והי' חידוש אצלי מחיבן בא על דר הזה כ"כ זבל ושיטף והי' שם אדם א' בצל אותו הדר ואמר כל זה כמני כי אותו האדם הי' יושב שם אצל אותו הדר והשליך שם תמיד על אותו הדר זבל ופרש שלו פאכילי ושהי' שלו ושיטף שם עד שעל ידו נתרב' הזבל והמינוף שם על אותו הדר נמצא שזה האיש הוא מועט מחויק את המרובה כי על ידו נתרבה הזבל כ"כ אם כן הוא בח' מועט מחויק את המרובה של האיש הג'ל שהתמאר במחור שמחויק כמה אנשים כנ"ל וא' התפאר שיש לו בח' מועט מחויק את המרובה כי יש (לו) חתיבת מדינה שהוא מוציא פירות הרבה ואח"כ כשחשבין את הפירות שהוציאה המדינה ראין שהמדינה אינה כחזקת מקום כ"כ כמו הפירות כי אין בה מקום כ"כ לחזיק כ"כ פירות נמצא שהוא בח' מועט מחויק את המרובה והוטבו דבריו כי באמת בוודאי הוא בח' מועט מחויק את המרובה. וא' אמר שיש (לו) פרדס נפלא באר שיש שם פירות וכו' ונוסעים לשם כמה וכמה בני אדם ושררות כי הא פרדס נאה כאר ובקיץ נוסעים לשם כמה בני אדם ושררות למייל שם ובאמת אין בהפרדס מקום כ"כ שהחזיק כ"כ אנשים וע"כ הוא מועט מחויק את המרובה והוטבו דבריו ג"כ. וא' אמר שהריבוד שלו הוא בח' מועט מחויק את המרובה כי הוא בעל סוד (שקורין סקערעמיר) אצל מלך גדול ובאין אצלו כמה וכמה בני אדם זה בא עם שבחים להמלך זה בא עם בקשות וכיוצא בזה ובוודאי א"א להמלך לשמוע את כולם ואני יכול לקבץ את כל דבריהם

עין סח אלפים ורבעות סענאשן מיט נאר זייער הוצר-זל מיט ארע זייערע רנהגות מיט נאר זייערע רחיות מיט זייערע הנהגות סראגט ער דאס אלץ נאר און זיין כוח איז ער זיך אסמעט מחויק את המרובה ויארין אסמאקער כוח זאל און זיך סראגט אז פיל סענאשן מיט זייער הוצרבות האט קען אום אים גילאכט און ניי האקען זיך דארט אן גירושען דא דיקט נישט און ריינע רייט זענען נישט האט זיך איינער אן גירושען און האט גוזאט אכאל בין איה פאר גינאנגען פאר אפארט האב איה גירושען עס איז איה דעם פאר גינאנען זייער אכאד סיקט און סירוף איז ביי סיר אגירוש גינאנען פון וואנטן סיקט איה דעם פארט אז פיל סיקט און סירוף איז דארט גינאנען אפגעשטעלען דעם פארט האט דער סענאשן גינאנען דאס איז אלץ פון סיר ווארן ער איז דארט גינאנען גינאנען פארט אז אלץ גינאנען און דעם פארט סיקט און פאסענאשען פון זיין ערשט און סראגט איז דאס פון אים אז פיל סיקט און סירוף און דעם פארט נאכא איז דאך דער סענאשן אסמעט מחויק את המרובה ווארן פון איין סענאשן זאל אז פיל סיקט זיין אז איז דאס איה איינער האט זיך פארשטען ער האט אפגעשטעלען מדינה וואס עס גייט אז זייער אכאד פירט דער נאך פארשטען סען די פירחת וואס די מדינה גייט אז זייער סען אז די מדינה האט נאר גייט אז פיל ארם וויפיל די פירחת פארשטען פאר געסן נאכא איז זיך דאס אסמעט מחויק את המרובה זענען זייער רייד גינאנען זי איינער האט גינאנען פארשטען ער האט גינאנען זייער אואווארן און אז עס סיקט וויסער פארן ארין זייער פיל סענאשן סררות זיך פאנאנען דארט און זום אמת איז דארט אין דעם נאכאנען נאר גייט פאר גינאנען אז פיל ארם אז עס נאר קאנען האלשן אז פיל סענאשן איז דאך דאס אסמעט מחויק את המרובה איז דר איה גינאנען זי איינער האט גינאנען אז ער איז אין סקערעמיר ביי איין גירושען מנה און צו דעם סוף סיקט זייער אכאד סענאשן דר סיקט מיט גינאנען דר סיקט מיט בקשות און אז דעם גינאנען און דר סוף גאן פירדא גייט דאס אלץ אום דערין געט איה צו טיף ארע זייערע רייד אין קאנאלי ווערער איז דערנען ארע סבחים

מעשה מהו בעטלירם

דבריהם בתוך איזה דיבורים מועטים ולספר לפני המלך אלו הדיבורים מועטים ויהיה כלול בהם כל השבחים והבקשות שלהם וכל דבריהם כולם בתוך איזה דיבורים מועטים שלי נמצא שהדיבור שלי הוא מועט מחזיק את המרובה. וא' אמר שהשתיקה שלו היא בחי' מועט מחזיק את המרובה. כי יש עליו מקטרגים הרבה וכעלי לשון הרע שמלשינים עליו הרבה מאד וכל מה שמלשינים ודוברים ומקטרגים עליו בל"ה הרבה. הוא בשתיקתו מתרץ הכל ע"י מה שהוא שותק לבד. (כי הוא עושה רק שתיקה והוא תירוץ על הכל) נמצא ששתיקתו הוא מועט מחזיק את המרובה. וא' אמר שהוא בחי' מועט מחזיק את המרובה כי יש עני א' והוא בני נהור. והוא (היינו העני) גדול מאד והוא (היינו זה) שהתפאר וסיפר זאת) קטן לגמרי ומוליך אותו היינו שזה שהתפאר בזה הוא קטן ומוליך את העני העור שהוא גדול מאד נמצא שהוא מועט מחזיק את המרובה כי הסני נהור היה יכול להחליק והיה יכול ליפול והוא מחזיק אותו ע"י שמוליכו תע"כ הוא מועט מחזיק את המרובה כי הוא קטן ומחזיק את הס"נ הגדול כנ"ל ואני (היינו זה) ההוקיר שמספר כל זה) הייתי ג"כ שם ואמרתי האמת הוא שיש לכם בחי' מועט מחזיק את המרובה ואני יודע כל מה שכוונתם בדבריהם (היינו שהוא יודע כוונת כל הנ"ל שהתפארו בבחי' מועט מחזיק את המרובה שלהם) וזה האחרון שהתפאר שהוא מוליך את הס"נ הגדול הוא גדול מכולם אבל אני למעל' למעל' מכולם בכלל כי זה שהתפאר שהוא מוליך את הס"נ הגדול כוונתו שהוא מוליך את גלגל הירח שהוא בחי' בני נהור כי אין לה אור מעצמה כלל ולית לה מנרמה כלום והוא (היינו זה) שהתפאר בזה) מוליך את הירח אע"פ שהוא קטן וגלגל הירח גדול מאד והוא קיום כל העולם כי העולם צריך את הירח נמצא שהוא בחי' מועט מחזיק את המרובה באמת אבל בחי' מועט מחזיק את המרובה שיש לי הוא למעלה מכולם בכלל והוא ראי' כי פ"א דחו כת א' שהיו חוקרים באשר שכל ח' יש לה צל מיוחד שבוה הצל דיוקא היא רוצה

כנות

אנן ארע בקשות וייערע נקצא איז ניה פון דיבור אכעט בחזק את המרובה אייער האם גיואנט זיין שטייגן איז אכעט בחזק את המרובה ווארום ער דאס אופ זיך וייער אפאר קבטריגים און בעלי לשון הרע וואס זיי ריידן אופ אים וייער פיל ווארום קען קריגט אים אים אונ קען רעט אים אים וייער אפאר און וואס קען רעט אים אים טוט ער אפטייג איז דאס אהירונ אופ אכעט קשיות און אופ צלע ריידעקן וואס קען רעט אים אים נקצא איז זיין שתיקה אכעט בחזק את המרובה. אייער האם גיואנט ער איז אכעט בחזק את המרובה ווארום עס איז פאר האנדן איין אריבאן אפני נהור און איז וייער אגרוס און ער איז וייער אקרייגער איז ער פירט דעם גרוסען אריבאן דעם בני נהור וייער אגרוס ער זיך אכעט בחזק את המרובה ווארן דר בני נהור וואס זיך נקאנט אים גרוסען און פאלען און ער דר האקט אים קיט דעם וואס ער פירט אים איבער דעם איז ער אכעט בחזק את המרובה דאב איה קיף אן גירופען עס איז אמת אז איר דאס די וואך פון כעט בחזק את המרובה און איה ווייס וואס איר אלע דאס גימניט און אפילו דער אונטערשטער וואס ער האט זיך פאריקט אז ער פירט דעם גרוסען בני נהור איז ער גרעסיר פון איה אלע אפער איה פון נאה גרעסיר פון איה אלע ווארן דער וואס ער האט זיך פארוקט אז ער פירט דעם גרוסען בני נהור מיטן ער ער פירט דעם גרעסיר האט די קבנה איז דאס ווארן די קבנה הייבט אפני נהור ווארום זי זייקט גיט פון זיך אהין און ער פירט די קבנה האפישע ער איז אפניגער און דר קבנה פון דער קבנה איז וייער גרוס און דאך דעם האט נאר די וועלט אפונס אפער מיין כעט בחזק את המרובה איז העכר נאר פון אלע ודא האה ווארן אפאר איז גייען אפני וואס זי האפן גייערעם באפער אפליכע הנה האט איר שאפן וואס נאר אן דעם שאפן דווקא וויל זי דאס ווען און אזא אפליכעס ע"פ האט זיך זיין צווייג וואס אופ דר צווייג דווקא וויל דאס ל"ה ווארן אפער דעם האפן די קיטי גרעסיר אוב עס גימניט זיך אזא אפונס וואס אן זיין שאפן ווארן אלע חיות און אופ די צווייגן פון דעם בוס ווארן ווארן אפער עפונס

האבען

לוח שם וכן יש צל מיוחד לכל חי' וחי' כי כל חי' וחי' בותרת לה איזה צל ובאותו
הצל דייקא היא רוצה לשכון שם כפי הצל המיוחד לה וכן יש לכל עוף ועוף ענף
מיוחד שבאותו הענף דייקא הוא רוצה לשכון וע"כ חקרו אם יכולים למצוא אילן כזה
אשר בצלו ישכנו כל החיות שכל החיות והיו בותרת ויתרצו לשכון בצל אותו האילן
ועל ענפיו (של אותו האילן) ישכנו כל צפרי שמיא וחקרו שנמצא אילן כזה ורצו לילך
לשם אל אותו האילן כי העונג המופלא שיש שם אצל אותו האילן אין לשער כי יש
שם כל העופות וכל החיות ושם אין שום חיוק משום חי' וכל החיות וכו' מעורבים שם
כולם משחקים שם ובחוראי הוא תענוג מופלג מאד להיות שם אצל אותו האילן וחקרו
לאיזה צד צריכים לילך לבא אל אותו האילן ונפל מחלוקת ביניהם ע"ז ולא היה מבריע
ביניהם כי זה אמר שצריכים לילך לצד פ' למורת וזה אמר למערב. וזה אמר לכאן
זה לכאן וכו' עד שלא היו יכולים להבריע לאיזה צד צריכים לילך לבא אל אותו האילן
ובא חכם אחד ואמר להם למה אתם חוקרים באיזה צד לילך אל האילן. חקרו מתהלה
מי ובי האנשים שיכולים לבא אל אותו האילן כי אל אותו האילן לאו כל אדם יכול
לבא אצלו כי אם מי שיש לו המדות של האילן. כי לזה האילן יש ג' שרשים שורש
א' הוא אמונה והב' הוא יראה והג' הוא עניויות ואמת הוא גוף האילן. ומשם יוצאים
ענפים וע"כ א"א לבא אל האילן כי אם מי שיש בו מדות הללו הג"ל. ואילו הכת הג"ל
היה ביניהם אחרות גדול מאד ולא רצו להתפרד זה מזה שקצתם ילכו אל האילן
וקצתם ישארו כי לא היו כולם ראויים לבא אל האילן כי לא נמצא ביניהם כ"א
קצתם שהיו בהם מדות הג"ל אבל השאר לא היו בהם אלו המדות וע"כ נחשבו כולם
עד שיהיו גידיים ומורחים שאר אנשי הכת הג"ל עד שיהיו בהם ג"כ המדות הג"ל כיו
שהיו כולם ראויים לבא אל האילן וכן עשו ויגעו וטרחו עד שבאו כולם לאלו המדות
הג"ל ואזי נכנסו כולם לאילו המדות הג"ל אזי באו כולם על דעת א' והסכימו כולם

על

האבן וי' דר קקערט אז עם גיפונם זך אזו אבום האבן וי' גיוואלט אהין גיין צו דעם
בום ווארין דר הענג וואס עס איז דארט ביי דעם בום דאס האט גאר קיין שיעור גיט
ווארין דארט איז פאר האנדין אקע חיות קיט אלע עופות און קיין יעום חיה איז דארט
גיט מויק קיינעם און אלע חיות וענן דארט אקע אום גימלשט וי' אלע שפילן זיך דארט
האבן וי' אן גיהאבן צו קקערט וי' ארום מען נאל קיטען צו דעם בום איז גיווארן צווייטן
זי' אפמחוקת ווארין דר האט גיוואגט אז מען באדארף גיין אהער אין דר ווייט קיין מרחק
אז דר האט גיוואגט קיין מערב וי'ט באדארף מען גיין דר האט גיוואגט אהער און דער
אהער וי' האבן גיט גיקאנט וויסן דעם רעכטן וועג איז גיקיטען אהרם און האט צו וי'א
גיוואגט קלערס פריער ווער עס וועגן די קענטשין וואס וי' זאגען קעגן קיטען צו דעם
בום ווארין צו דעם בום קאן גיט קיטען גאר דר וואס ער האט די כחות פון דעם בום
ווארין דער בום האט דריי ווארעלן איין שורש איז אמונה אז מען נאל גהיפן אן גאט ביה
און דער אנדערער שורש איז יראה און דער דריטער שורש איז עניויות מען נאל פון דף
גוט האבט און אמת איז דר גוף פון דעם בום און פון דארט גייען ארום צווייטן איהער
דעם קאן קיינר גיט קיטען צו דעם בום גאר דר וואס ער האט אין זיך די כחות פון
דעם בום אמונה יראה און עניויות די ביהי האבן איהער גיט אלע גיהאט די כחות גאר
אמיל איז איהער צווייטן וי' גיווען זייער גרום אחרות האבן וי' זיך גיט גיוואגט אפ
פילין איינער פון דעם אנדערין גאר מען כוז ווארשין ביה אלע זאגען זיך דר האריותען צו
די כחות פון וי' זאגען זיך קאנען קיטען צו דעם בום האבן וי' אזו גיטאן און וי'א
האבן גיהארויט ביה וי' זענען אלע גיקיטען צו די כחות הג"ל וי' זי זענען אלע גיקיטען צו
די כחות אזו זענען שוץ אלע גיקיטען און איין דעה אז קיט דעם וועג באדארף מען גיין
צו דעם בום וועגן וי' אלע גיטאנדין וועגן וי' גיטאנדין אצייט גיט וי' האבן שוץ גיטענין
דעם בום פון עייטשען דר ווייט טוען וי' אקיק שטייט גאר דער בום און קיין ארם גיט
ווארין דר בום האט גאר גיין ארם גיט איז אז ער האט גאר קיין ארם גיט וי' אז קאן

על דרך א' לילך באותו דרך אל האילן הנ"ל והלכו כולם והלכו איהו זמן עד שהיו
 רואים סמוך את האילן והסתכלו וראו והנה אין האילן עומד במקום כלל כי אין להאילו
 מקום כלל ומאד שאין לו מקום אך אפשר לבא אליו ואני (היינו זה התוקר) הייתי
 נ"כ שם עמהם ואמרתי להם אני יכול להביא אתכם אל האילן כי זה האילן אינו לו
 מקום כלל כי הוא למעלה מהמקום לגמרי וכו' מועט מחזיק את המרובה הוא עדיין
 במקום כי עכ"פ יש לו מקום מועט רק שהוא מועט מחזיק את המרובה אבל עדיין
 יש לו מקום מועט עכ"פ וכו' מועט מחזיק את המרובה שיש לי (היינו לבשל
 והמזמירות) הוא בחד' סוף המקום לגמרי שמשם ולמעלה אין מקום כלל ע"כ אני יכול
 לישא את כולל' אל האילן שהוא למעלה מהמקום לגמרי (כי זה בעל המזמירות הוא
 כמו בחד' מסמך בין המקום ובין למעלה מן המקום לגמרי כי יש לו בחד' עליונה
 כלל בחד' מועט מחזיק את המרובה שהוא בחד' סוף המקום שמשם והלאה אין נמצא
 חתיכה מקום כלל כי משם ולמעלה הוא בחד' למעלה מן המקום לגמרי וע"כ הוא יכול
 לישא אותם מתוך המקום לבחד' למעלה מן המקום והבן) ולקחתי אותם וגשאתי אותם
 לשם אל האילן הנ"ל נמצא שיש לי הסכמה מהנ"ל שיש לי בחד' עליונה של מועט
 מחזיק את המרובה (ובשביל זה ה' נדמה כבעל המזמירות כי הוא נושא עליו הרבה
 כי הוא בחד' מועט מחזיק את המרובה כנ"ל) ועתה אני נותן לכם זאת במסתנה שהיה
 כמותי ועתה שם שמה גדולה וחיה רבה מאד:

ביום הששי היו נ"כ שמעיה והיו מתנגעים אך לוקחין בכאן את אותו בלא ידעם
 והנה הוא בא ואמר הנני הנה באתי אצלכם על התחנה ואמר להם נ"כ כנ"ל
 נשק אותם ואמר להם (אתם סבורים שאני בעל מום ביד) אין אני בעל מום כלל על
 ידי רק באמת יש לי כח ביד רב שאין אני משתמש עם הכח שבידי בזה העולם כי
 אני צריך את הכח לענין אחר ויש לי הסכמה ע"ז מן המבצר שקורין (שלאם) של מים
 (מן דעם וואסירקין שלאם) כי פעם אחר ישבנו יחד איהו אנשים וה' כ"א וא' מתפאר
 בבח שבידיו זה התפאר שיש לו גבורה ובידיו. וזה התפאר שיש לו גבורה פלוגית
 בידיו. וכן כ"א התפאר בגבורה שיש לו בידיו (היינו) כי א' היה מתפאר שיש לו כח
 וגבורה

קען צו אים קעמט און איך בין דאָס איך גייען מיט זיי האב איך סוף און גירופען צו
 זיי איך קאן איך יא ברענגן צו דעם בום ווארין דר בום דאָס נאר סוף אַרם נים וואָן
 דר בום איז נאר העקער פון דעם אַרם פון דר העקער און דר וואָן פון מועט מחזיק את
 המרובה איז דאָס האָרם על כל פנים עפים איין אַרם און איך רדייט דער העקער האב
 און אַמיעט מחזיק את המרובה וואָס איז שון נאר דר עק פון דעם אַרם וואָס פון דאָרם
 העקער איז שון נאר דין אַרם נים פאר האַנדרן איבער דעם קאן איך איך מראַנען אַלע
 צו דעם בום וואָס ער איז העקער פון דעם אַרם האב איך וויא גייענען און האב וויא
 איבער גייענען צו דעם בום נמצא האב איך און אַהסכמה און איך האב און אַמיעט
 מחזיק את המרובה און איבער דעם האב ער אַפנים ווי אַהקער ווארין ער מראַנען און
 דר פיר היינט שענק איך דאָס דאָנטי בַּסְתָּנָה און איר וואָס זיין און ווי איך איז דאָרם
 גייענען ווער אַרסעט שְׁמֵרָה:

דעם וועקסטן פאן וענין זיי און פירליך גייען און זיי האַפן און גייענען ווי נעמט סען
 דא דעם דאָנטי וואָס און הענט דר ווייל קעמט ער אַרין און וואָס איך בין דא איך
 בין גייענען צו איך און דר דתנה און ער האב ווי און און גייענען און ווי געני את
 האב ווי גייענען און האב צו זיי גייענען איר מינט איך בין אַקאדקע און דר הענט איך
 בין נאר דין אַקאדקע נים און דר הענט איך האב ווא פון אין דר הענט נאר איך בין
 נים מיט דעם פון פון מינע הענט אין דר הענט ווארין איך באַהאַרף דעם פון און
 עפים אַרעטל און איך האב דרף אַהסכמה פון דעם וואסירקין שְׁלָאם ווארין אַמאל וענין
 מיר גייענען אין אַינעם עסליכי מענטשן האב ווי אַמליקער באַרימט מיט זיין פון וואָס
 ער האב אין דר הענט איבער דאָס ווי באַרימט ער האב און אַבובאָה אין דר הענט און

מעשה מהו בעטלורם

עבודה כזו בידיו שבשהוא מורה חץ הוא יכול לחזור ולמושבה אליו כי יש לו כח כזו
 בידיו שאע"פ שמורה כבר החץ עדיין יכול להחזירו לחזור ולמושב' אליו ושאלתי אותו
 איזה חץ אתה יכול להחזיר כי יש עשרה מיני חצים כי יש עשרה מיני סמים היינו כי
 לברצין לירות חץ מושחן אותה באיזה סם ויש עשרה מיני סמים שכשמושחן אותה
 בסם זה היא בוקת כך. וכשמושחן בסם שני היא מוקת יותר. וכן יש י' מיני סמים
 שכ"א גרוע יותר (היינו שמסך יותר) והיו בעצמו י' מיני חצים כי ההצים הן מין א'
 דק מחמת שינוי הסמים שכושחן את החץ בהם סהם י' מינים כנ"ל ע"כ נקראים י'
 מיני חצים וע"כ שאל אותו איזה מין חץ אתה יכול להחזיר. גם שאל אותו אם קודם
 שהגיע החץ לאותו שורה לו הוא יכול להחזירה ואם גם אחר שהגיעה החץ עדיין
 יכול להחזירה וע"ז השיב אפי' כשהגיעה החץ עדיין יכול להחזירה אך איזה מין חץ
 הוא יכול להחזיר וכו' כנ"ל השב מן חץ פלוני הוא יכול להחזיר אמרתי לו (היינו זה
 שהוא בלא ידום שמספך כל זה אמר לזה שהתפאר בענין החץ כנ"ל) אם כן אין אתה
 יכול לרפאות את הבת מלכה כאשר שאין אתה יכול לחזור ולמושך כ"א מין חץ א'
 ע"כ אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה. א' ה' מתפאר שיש לו כח כזה בידיו
 שאצל מי שהוא לוקח ומקבל מכנו הוא נותן לו (פ' שבוה בעצמו שהוא לוקח ומקבל
 בזה הוא נותן כי קבלתו היא נתינה) וממילא הוא בעל צדקה ושאלתי אותו איזה צדקה
 אתה נותן (כי יש עשרה מיני צדקה) השיב שהוא נותן מעשר אמרתי לו א"כ אין אתה
 יכול לרפאות את הבת מלכה כי אין אתה יכול לבא למקומו כי אין אתה יכול
 ליכנס כ"א בחומה אחת במקום שהיא יושבת שם וע"כ אינך יכול לבא למקומו.
 א' התפאר שיש לו כח כזה בידיו כי יש כמננים בעולם וכל א' צריך חכמה ויש לו
 כח בידיו שע"י ידיו הוא יכול ליתן להם חכמה ע"י שמספך אותם בידיו שאלתי אותו
 איזה חכמה אתה יכול ליתן בידך כי יש עשרה קבין השיב לי חכמה פלגית אמרתי
 לו א"כ אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה כי אין אתה יכול לידע הדפס שלה כי
 אינך יכול כ"א דפס א' כי יש י' מיני דפוסין (ואתה אינך יכול לידע כ"א דפס א')

מאחר

ש' ליקטם אום אפיל קאן ער די פייך צוריק ציהן ווידער צו דן דאב און גיפערענט
 דאס פאר אפייך קאנכט צו ריק ציהן ווארן עס איז דאך פאר האנרן צעהן אירימא
 פאירן און צעהן אירימא פאמין ווארן אז קען וויל שיקען אפיל פאשקירט קען ווא מיט
 אום וואס איינליכער סם איז אירימא ווידער ער איז קער פויק האט ער אים גיפערענט וואס
 פאר אומן פייילן קאנכט צו ריק ציהן ווידער האט ער אים גיפערענט צו אפילו נאך דעם
 אז די פייך האט שוין יענעם גיפערענט קאן ער די און צו ריק ציהן און דרוף האט יעניד
 גיפערענט און אפילו דא פייך מרעפט שוין יענעם קאן און ווא און צו ריק ציהן
 און דאס מין קאן און צו ריק ציהן האב און סוף און גיפערענט און דו קאנכט קער גיט
 קריק ציהן נאר איין אירימא פאלין קאנכט גיט היילן די בת מלכה איינער האט וויל
 גיפערענט ער האט און אום אין די הענט און צו וועלן ער נעכט גיט ער ביימא איז ער
 אבער צדקה דאב און אים גיפערענט וואס פאר אצדקה גיט האט ער גיפערענט ער
 גיט בעער דאב און און גיפערענט און עס איז און קאנכט גיט היילן די בת מלכה
 ווארן דו קאנכט נאר צו איר אום גיט קומען ווארן דו קאנכט קער גיט אירימא גיט נאר
 איין איין כווער אייבער דעם קאנכט צו איר אום גיט קומען אייבער האט וויל גיפערענט
 ער האט און אכוח אין די הענט ווארן עס איז פאר האנרן כמננים און דער וועלן
 גיפערענט איינליכער דאב און אום און אכוח אין די הענט און מיט מינע הענט קאן
 און אים געבן דאב מיט דעם וואס און לען אים און מיט ביינע הענט דאב און אים
 גיפערענט וואס פאר אצדקה קאנכט געבן מיט ביינע הענט עס איז דאך פאר האנרן
 צעהן אירימא דאב ער גיפערענט די און די דאב קאן ער געבן דאב און און
 און גיפערענט צו אים קאנכט גיט היילן די בת מלכה ווארן דו קאנכט נאר איר דפס גיט
 היסען ווארן עס איז פאר האנרן צעהן אירימא בייפיקן און דו קאנכט גיט וויסן נאר

אין

(מאחר שאינו יכול ליתן בידיו רק חכמה א'). א' התפאר שיש לו כח כזה בידיו
שכשיש רוח מערה הוא יכול לעכבו בידיו ולעשות בידיו לרוח ^{ממשל} שיהי' הרוח
במשל כראוי שאלתי אותו איזה רוח אתה יכול לאחוז בידך כי יש' י' מיני רוחות
השיב רוח פ' אמרתי לו א"ב אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה כי אינך יכול לנגן
לפניה כ"א נינון א' כי יש' י' מיני נגינה והנגינ' הוא הרפוא' שלה ואתה אינך יכול לנגן
כ"א נינון א' מ' הנ"ל ענו ואמרו הם מהו היכולת שלך השוב אני יכול היינו כל המ'
חלקים הנ"ל (מכל הנ"ל) שאין אתם יכולים אני יכול הכל כי יש מעשה כי פ"א חשק
מלך א' בבת מלכה והשתדל בתחבולות לתפסה עד אשר עלתה בידו ותפסה פ"א
חלם לו לאותו המלך שהיא עמדה עליו והרגה אותו והקיץ ונכנס החלום בלבו וקרא
לכל פותרי חלומות ופתרו לו כפשוטו שיתקיים החלום כפשוטו שהיא תהרוג אותו ולא
יכול המלך לתת עצה לנפשו כה לעשות יהרוג אותה צר לו וישלחה מעל פניו זה
הרה לו כי איש אחר יקחנה וזה הרה לו כי הוא השתדל אחרי' כ"ב ועתה תבא
ליד אחר וגם אם ושלחה ותבא ליד אחר עתה בוודאי יכול להתקיים החלום שהיא
תהרוג אותו מאחר שהיא אצל אחר ויחזיקה אצלו הוא מתירא מחמת החלום כנ"ל ולא
ידע המלך מה לעשות לה בין כך נתקלקל האהבה שלה אצלו קצת מחמת החלום
ובכל פעם נתקלקל יותר ויותר וכן היא גם היא נתקלקל ג"כ האהבה אצלה בכל פעם
יותר ויותר עד שנעש' אצלה שנאה עליו וברחה מפניו. ושלח המלך אחריה לבקשה
ובאו והגירו לו שהיא נמצאת אצל המבצר של מים כי יש מבצר של מים ושם הם'
רוטות זו לפניו מזו וכולן של מים וגם הקרקע שהולכין עליה שם בתוך המבצר היא
ג"כ של מים וכן יש שם אילנות ופירות הכל של מים ויופי המבצר וגודל החידוש של
זה המבצר א"צ לספר כי בוודאי הוא חידוש נפלא כארץ כנען שהוא מבצר של מים
ולכנסו בתוך זה המבצר א"א כי היה נטבע במים מי שיכנסו בו מאחר שהוא כולו של
מים

אין להק' אינער האם ויה באריתם עד האם או אפיה אין די הענש או עם אין פאר
האנדרן אשפזרים וינש קאן עד דעם שפזרים וינש פאר האלמין מיט די הענש אונ קאן
וידער מיט די הענש מאקען דעם וינש מיט אפאם או עם זאך ויין או אוינש ווי כען
בארברף ראב איה אים גיפרענט וואס פאר אן וינש קאנסטו אן האפין מיט די הענש עם
אין דאך פאר האנדרן צעהין אירליי ווינשין האם עד גענעמפערט דעם אונ דעם וינש
דאב איה מיה אן גירופין קאנסטו גיט היילין דא פת מלכה ווארין דא קאנסטו גאד
דעם ניגן פאר איר גיט שפלין ווארין עם אין פאר האנדרין צעהין אירליי גוננים אונ
איר רפואה פון דר פת מלכה אין דאך גוננים אונ דו קאנסטו מער גיט שפלין פאר
איר גאר אין ניגון האפן וי איה אן גירופען וואס קאנסטו האם עד גענעמפערט איה קאן
מאם איר אלע קאנט גיט דהיינו אלע גיט חקקים פון אימליקער ואף וואס אימליקער האם
יה באריתם ווארין אפאל האם ויה אפאל פאר ריבם אין אפת מלכה האם עד גיטאן
בתבורות בוך עד האם וי דער מאפא אונ וי אין ביי אים גיווען אפאל האם ויה דעם
מלך גיחריקם או די פת מלכה האם אים גיחריקם האם עד ויה אף גיחריקם אונ האם
גירופען אלע פותרי חלומות האפען וי אים פותר גיווען או וי דער פשוט אין או וי וועט
אים גרינגען האם ויה דר מלך מיין עצה גיט ניקאנט געבין וואס עד זאל מיט איר קאן
זאך עד וי גרינגען מאם אים באנק זאל עד וי אוועק שיקען פון ויה דאם פאר גריקם
אים ווער זאל עד וי האקען ביי ויה האם עד כורא פאר דעם דאס מאכער וועט דא
אים גרינגען דר ווייט אין די אהבה ביי אים כריא גיחריקם גיטאן ווייס כחמת דעם
דאס אונ אוו ביי איר אין אף כריא גיחריקם די אהבה אלע כאר מער ביי עם אין ביי
איר גיחריקם אפאל אף אים אין וי אנטלאפן גיחריקם פון אים האם דער מלך ארום
גישקם מען זאך וי ווען אין מען גישקען אונ מען האם אים גיחריקם או וי גרייט ויה
דעבין וואספירן שטאם ווארום עם אין פאר האנדרין אין וואספירן שטאם אונ דאס אף
פאר האנדרין צעהין מערין אין די אלע צעהין מערין ווען אלע פיר וואסער אונ די שד

מים והבת מלכה הנ"ל כשברה' באתה עד אותו המבצר והית' הולכת שם סביב אותו המבצר של מים והלך המלך וחילו לתופסה כשראתה זאת הבת מלכה וישבה עצמה שתרוץ לתוך המבצר כי היא רוצה יותר ליטבע במים משיתפוס אותה המלך ותהיה אצלו וגם אולי אעפ"כ תנצל ותוכל ליכנס לתוך המבצר של מים הנ"ל כשראה המלך כך שהיא בורחת אל המים אמר מאחר שהוא כן ע"כ צוה לירות אותה ואם תכזב תמות והיו מורים אותה והגיעו אלי' כל העשרה מיני חצים שמשוחים בעשרה מיני סמים כנ"ל והיא ברתה לתוך המבצר הנ"ל ונכנסה לחוכו ועבר' דרך השערים החומות של מים כי יש שערים באלו החומות של מים הנ"ל והיא עברה ונכנסה לתוך כל העשרה חומות המבצר של מים עד שבאת' לפניו ונפלה שם ונשארה חלשות ואני רופא אותה (היינו זה שהוא בלא ידיים הנ"ל) כי מי שאין בידו כל העשרה מיני צדקות הנ"ל אינו יכול ליכנס לתוך כל העשרה חומות הנ"ל כי יטבע שם במים והמלך וחילו הנ"ל רדפו אחריה ונמבעו במים ואני יכול ליכנס לתוך כל העשרה חומות של מים הנ"ל ואלו החומות של מים הם גלי הים שעומדים כתומה והרורות הם מעמידין גלי הים ומנשאין אותם ואלו הגלים שהם העשרה חומות הנ"ל הם עומדים תמיד שם אך הרורות הם המעידין את הגלים ואני יכול ליכנס לתוך כל העשרה חומות כנ"ל ואני יכול לחזור ולמשיך ממנה היינו מן הבת מלכה הנ"ל כל העשרה מיני חצים ואני יודע כל היוד מיני דפיסק ע"י היוד אצבעות כי בכל אצבע ואצבע מעשרה אצבעות יודעין דפק מיוחד מיד מיני דפיסק ואני יכול לדפאות אותה ע"י כל היוד מיני נגינה וע"כ אני רופא אותה נמצא שיש לי כח כזה בירי כנ"ל ועתה אני נותן לכם זאת כמתנה ונעשה שם שמחה גדולה ותרזה רבה מאד :

וזאת

אין דעם ש'קאם וואס מען גייט אף איר איז אף פון וואסער און אזו דער גארטן מיט די פירות וזו ארץ פון וואסער און דאס שיינקייט פון דעם שלאס דאס האט מען גיט צו שטעסן ווערען עס איז פוראי אוילר הידוש ארצין צו גיין אין דעם ש'קאס קאן מען פוראי גיט ווארום מען נעמט דער טרונקען ווערן און די בת מלכה איז וי' און גיקוקען צו דעם ש'קאס איז וי' דארט ארום גינאנגען ארום דעם ש'קאס איז דר מלכה גינאנגען מיט זיין חיל אז ער זאג וי' האפן ווי' די בת מלכה האט דאס דער נעמן האט וי' וי' מיישט גינען וי' נעמט ארצין מופין אין דעם שלאס ארצין ווארין וי' וויי' בעסער דר טרונקען ווערן איינר דר מלכה ואל וי' האפען ווי' דר מלכה האט דאס דר נעמן אז וי' לופט אין וואסער ארצין האט ער גינאנט אז עס איז נא אז פון האט ער גינאנט אז מען זאג וי' שייסן האט מען זא גינאנטען איז מען האט איר גינאנטען אצט צעהן אירלייא פאלין וואס וי' נעמן באשטימט מיט צעהן אירלייא פאסין און וי' איז ארצין גינאנטען אין דעם וואסערקין ש'קאס און זא איז אין אים ארצין אינאיינעם און וי' איז דארף די טוערין פון די וואסערקין מוערין גינאנט דארף אצט טוערין פון אצט צעהן מוערין פון דעם וואסערקען ש'קאס ביז וי' איז ארצין אינאיינעם אין דעם שלאס ארצין און וי' איז דארט אנדער גינאנטען און איז גינאנט חלשות און איר הייל וי' ווארין דר וואס ער האט גיט אין ויינע הענט אצט צעהן ארצין צדקות דר קאן גיט ארצין גיט אין די אצט צעהן מוערין פון דעם וואסערקען ש'קאס ווארען ער נעמט דר טרונקען ווערן אין וואסער און דר מלכה מיט זיין חיל וי' האפען נאך גינאנט דר בת מלכה נעמן וי' אצט דר טרונקען ווערן אין וואסער און איר קאן ארצין גיט אין אצט צעהן מוערין פון דעם וואסערקען שלאס און איר קאן ארום ציהען פון איר אצט צעהן ארצין פאלין און איר ווייס אצט צעהן ארצין פאלין דארף זא צעהן פינגער ווארין דארף איסלעכט פינגער פון די צעהן פינגער קאן מען וועסען אפאונדערען דפק את איר קאן וי' היילן דארף אצט צעהן ארצין גינאנט ווארום איר רפואה איז דארף גינאנט דרפער הייל איר זא דר בת מלכה נמצא האב איר אזו אבות אין די הענט היינט שענק איר אייך דאס דאמיני פסקנה איז דארט גינאנט ווער אגרוסע שמה און וי' נעמן ווער

פרייליך גינאנט:

מעשה מהו בעמלרים

זאת המעשה קשה לי מאד לספר אך מאחר שהחלתי לספרה אני מוכרח לגמרה
בזאת המעשה אין שום סיבה שלא יהיה זה כונן ומי שבקי בספרים יוכל להבין
קצת רמזים. והנה ענין החלום הכלל שיש לו זה בדידים להחזיר החלום הכלל זה בחי'
וסלחן במשפט ידי וכו' שפרש"י בשר ודם זורק חץ ואינו יכול להחזירה והקב"ה צרק
חץ ומחזירה. ובחי' הלקה הכלל שהיה כנגד החומות של מים שהם גלי הים זה בחי'
ולדקדק בגלי הים. וסרוח הכלל שיכול לחזו בידיו זה בחי' מי אסף רוח בחפיו (שם)
בחי' נגינה כמבואר במ"א וי' מיני נגינה וי' מיני דפיקין זה מבואר כבר (ועיין בליקוטי'
חנינה בדף ל"ב ע"א) כ"ז שמענו בפירות אך מי ומה ואימת זה עמוק עמוק היינו
שנוף ענין המעשה מי הם כל הכלל ומה הוא ואימת הים כל הכלל זה עמוק מלשגי:
גמר המעשה היינו מה שהי' ביום השביעי היינו ענין הבעמלרים שהי' בלא דגלים וגם
סיוס החלחל המעשה מענין המלך הכלל לא זכינו לשומעם ואחר שלא יספרה
עוד והוא הפסד גדול כי לא חזקה לשומעם עוד עד שיבא משיח. בנ"א:

גם אמר אלו לא ידעתי שום ענין אחר כ"א זאת המעשה הי' ג"כ חידוש גדול מאד
כך אמר בפירות כי זאת המעשה הוא חידוש נפלא מאד יש זה מוסר הרבה מאד
וחורס הרבה כי יש זה כמה חורות גם מדברת מהרבה לדיקים קדמונים מדוד המלך
ע"ס כי דוד המלך ע"ס עמד בקצה הארץ ולעק אל המעיין היואל מן האבן שעל הסר
כלל כמ"ס מקלס הארץ אליך אקרא בעטף לבי בצור ירום ממני סחמי (כל זה שמענו
מפיו בפירות. והמוכן מדבריו כי דוד המלך ע"ס הוא בחי' לב כמובא ועליו מרומז
במעשה ענין הלב של העולם שעומד בקצה הארץ כנגד המעיין ולעק ומשחוק אליו
סמיד וכו'. ועדיין הרבה סחומים אשרי מי שיזכה להשיג סודות המעשה):

ענין דוד המלך והמקרא הכלל מקלס הארץ שמרומז בהמעשה זה שייך ליום שלישי כי
שם מדבר מענין הלב והמעין ע"ס וחראה נפלאות ארך בכל ענין מרומז דברים
נפלאים ובגדולת מוראות מעשה זו א"א לדבר כלל כי היא עולה על כולם אשרי
מי שיזכה אפי' בעוס"ב לידע זה קצת קצת ומי שיש לו מוח בקדקדו חסמר שערות
בשרו וינין קצת גדולת סבורא יח' וגדולת הדיקים האמתיים כשיסתכל היטב במעשה
מורא הואת אשר לא נשמע כזאת:

ענין פסוק מקלס הארץ הכלל ששייך להמעשה של יום ג' כלל זה שמעתי מפורש מפיו
הקדוש והמורא ז"ל. עוד ראה זה מלאמי אח"כ שרוב דברי הספיטיל ההלוי שכתוב
שם

די בעשה איז פיר וייער. וייער צו דער צייקין נאר וייער איך האב. די שון אן גיהובען
מא איך די שון אום פירן אין דר בעשה איז גיט פאר האנדלן אין ווארט וואס עס
זאל דוויגן גיט ויין אפונגה. און ויער עס איז אפער אין ספרים קאן עפס פאר שטיין
עפס ווינקן אין וואס דר האט ויך בארימט אז ער קאן פאלן צו ריך ציהקען דאס שטייט
אין פסוק ובר' און די צדקה וואס דאס איז אפגענין די מלעך פון וואסער שטייט און
אין אפסוק וצדקה בגלי הים און די צעהן אירלייא היקח און צעהן אירליי נגינים
דאס שטייט און אין וזר נאר ויער און ווען און וואס ווייטער האט ער שון גיט גיזאגט
פאסער ויער ווען די אפע און וואס איז דאס און ווען איז דאס אפן גיזען דאס קאן
בען גיט ווינקען:

דעם אום פיר פון דר בעשה דהיינו וואס עס איז גיזען אין דעם ויבטען טאג ביט דעם
בעמליר וואס אן פיס און דעם אום פיר פון דעם בן מלך וואס דער פון דאס ויך
אן גיהובען די בעשה דאס האט ער גיט דער צייקט און ער האט גיזאגט ער וועט דאס
שון גיט דר צייקין און בען וועט דאס גיט הערן פון קייט וועט קיפן בפרדה בימינו אהו:

אם יספיק שיהא קיימיל ס"ל דבנו בטלו מעמלדור שם רמזי סודות נשגבות של
המעשה של יום ג' ס"ל. ימים על ימי מלך מוסף וכו' כי הוא לרין תמיד מיוסר
ע ימים על ימיו וכו' וכ"ל חסד ואמת מן ילדו וכו' אית חסד באמת וכו' (דער
נרומער מאן דר אמתיר אית חסד) כי כל הזמן וסיומים נעשה ע"י האיש גדול שהוא
איש חסד האמת כ"ל שם במעשה ס"ל וסוד חסד ומוסף בכל פעם ימיו על ימי
מלך שהוא הלב ס"ל שהוא בחי' דוד המלך ע"ס כ"ל וכו' ילדו וכו' כי הוא שומר וטור
מחיק כשמגיע סמוך מאד שישחלק סיוס וכו' אית מחלק סמטין וסלב וכל השולס
טע ח"ו איז אית חסד האמת טור ושוטר זאת וכו' וזמן יום לסלב וכו' וזו פן
לחמס שמך לעד לשלמי נדרי יום יום כי כל יום ויום שהוא נותן לו יסוד בא בזמירות
תורות וכו' כ"ל אחסס בסחר כנפך סלס כי כשסלב ס"ל לרין לזוח בא לפור גדול
ופורס כנפיו עליו וכו' וזו אחסס בסחר כנפך וכו' :

שייך ליום א' עיני הוקים שהתפארו כ"ל וכו' מה שהוא זכר שזו זכר אפי' כשתפארו
לו את הטבור וכו' וזה ס"י סקן סקטן שגבולס וכו' אמר רבינו ז"ל
שבגמ' איתא מעין זה שמואל התפאר עלמו שהוא זכר את כבש הסמילה וכו' ע"ס:
סי יפאר מי יספר מי יוכל להעריך מי יוכל לשער חפס קסא ח' מאלפי חלשים ורבי
רבות מהחוללות קלז רמזי פלאי פלאי הסודות נוראות ונשגבות מאד מאד של
המעשה המרדס הזה אשר הוא מליאס סודי סודות מחזילה ועד סוף ומשכיל על
דבר ימלא טוב הסמוללות איזה רמזים לפי ערס:

מעשה אחד הלב מאביו וכו' במדינות אחדות ימים רבים חלל אחרים ולזמן בא
לזביו וספתאר עלמו שלמד שם חומות גדול לעשות מטרה סה"ל שקורין
סעג ליכמר וכו' לסתאסך כל בעלי חומות סה וסוד יראה לסס חכמתו בזה האומות
וכן עשה אביו וקבן כל הבעלי חומות סהאס לרלות גדולת סבן מה ספעל בכל סימים
סאלו סבי' ביד אחרים וסבן סאיה מטרה אחס סעשה וסיהס מגונס מאד בעימי סולס
ואביו סלך לאלס וניקס מאחס סגילו לו סהמס וסוכרסו לסודיע לו סהמס ססיה מגונס
מאד וסבן סתפאר סלס רחיס חכמס חומתי וסודיע לו אביו סלס נראה יפס בעימי
כולס סביב לו סבן אדרבס בזה סרליתי גדולתי כי סרליתי לכולס ססרונס כי בזה
סמורס נמלאיס סססרונס סל כל אחד מהבעלי חומות סממלאיס כ"ן סלס תראה סאלל
זס מגונס סחיסס וז אכל סחיסס אחרת יפס אלו מאד ואלל אחר לסיקך אדרבס זלס
סחיסס ססיה מגונס אלא חבירו סיה יפס וספללס בעימי רק זלס סחיססס מגונס וכן
אלל סולס מה סרע בעימי זס סוא יפס בעימי חבירו וכן לסיקך ועסיתי ממורס זלס
סססרונס לבדס לסרלית לכולס סלין לסס שלימות ויס לכל אחד ססרון כי מק סיפס
בעימי סוא ססרון בעימי חבירו אכל באמת אבי יוכל לעשות כחיקוט:

אם

(ראם ראם ער איה גי'אגמ) אז איה זאל סער גים וי'סען קיין שום זאך נאר די מעשה
זאגס איה איה אויך חידוש גיווען ווארן די מעשה איז אויך חידוש וייער עס איז
אין איה דא וייער פיל ספסר אונס אסאך חזרה ווארן זיא שמוסס פון אסאך צדיקים
ק'טנים פון חור ספסר ע"ה ווארן חור ספסר איז גי'סאגן אין עק ויעקס אונס ראם
גי'סדינען צו דעם קוואר וואס עס גי'ס ארס פון דעם שטיין וואס איה דעם באר און
די אין תהלים שטייט ספסר הארץ איה אקרא פ'סר לבי בצור ירוס סמני תנתי וכו':
די וואך פון חור ספסר ראם קער צו דעם דריטען טאג ווארן דאגס שמוסס פון דעם הארץ
אונס פון דעם קוואר אין דר מעשה איז פאר האגדק וייער גרסע סודות התורה פון

אם היו יודעים כל הכבודות והגמנים כל הדבר היו יודעים מסות הדבר אף שלא
ראו אותו מעולם :

גדולים מעשי ה' אין אדם דומם לחבירו וכל האורות היו באדם הראשון היינו
בהיבט אדם לבד היו נכללין כל האורות כלו וכן בשאר דברים כל האורות
היו נכללין בהיבט אור לבד וכן כולם היינו כל מעשה בראשית ואפי' העלין של האילן
אין ה' דומם לחבירו וכו' והאריך בענין זה הרבה מאוד ואמר אז שיש חכמות בזה
סעולם שיכולים לחיות עם החכמות לבד בלי שום אכילה ושתי' והאריך אז בשיחה
נפלאה ומורא :

דעם אן הייב בין אן אום קאז אקע פערשיות פון דעם ספר זענן דורך גרוסע סודות
המורה אישקערים ווארט און אישקערי וואך ביינעם מיין גאר עפים אנדערש און די מעשה
אין גרעס פון אקע :

תב יעלם

